
Dokument z posiedzenia

A9-0139/2024

20.3.2024

SPRAWOZDANIE

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze (2023/2129(DEC))

Komisja Kontroli Budżetowej

Sprawozdawczyni: Isabel García Muñoz

SPIS TREŚCI**Strona**

1.	PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	
	w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja	4
2.	PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	
	w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska za rok budżetowy 2022	6
3.	PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	
	w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury za rok budżetowy 2022	9
4.	PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	
	w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Agencji Wykonawczej Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP za rok budżetowy 2022	12
5.	PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	
	w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Agencji Wykonawczej Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych za rok budżetowy 2022	15
6.	PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	
	w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Zdrowia i Cyfryzacji za rok budżetowy 2022	18
7.	PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	
	w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Badań Naukowych za rok budżetowy 2022	21
8.	PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	
	w sprawie zamknięcia ksiąg dochodów i wydatków w odniesieniu do wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja	24
9.	PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO	
	zawierającej uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze	26

ROZDZIAŁ I – Wieloletnie ramy finansowe (WRF)	31
ROZDZIAŁ II – Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF).....	82
ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCZYNI OTRZYMAŁA INFORMACJE	97
OPINIA KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH	98
OPINIA KOMISJI ROZWOJU	106
OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH	113
OPINIA KOMISJI OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO, ZDROWIA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOŚCI	119
OPINIA KOMISJI TRANSPORTU I TURYSTYKI	127
OPINIA KOMISJI ROZWOJU REGIONALNEGO.....	137
PISMO KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI.....	144
OPINIA KOMISJI KULTURY I EDUKACJI	148
OPINIA KOMISJI WOLNOŚCI OBYWATELSKICH, SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAW WEWNĘTRZNYCH	155
OPINIA KOMISJI PRAW KOBIET I RÓWNOUPRAWNIENIA	161
INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ.....	168
GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ	169

1. PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja (2023/2129(DEC))

Parlament Europejski,

- uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2022¹,
- uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022 (COM(2023)0391 – C9-0248/2023)²,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z działań podjętych w następstwie udzielenia absolutorium za rok budżetowy 2021 (COM(2023)0384) oraz szczegółowe odpowiedzi na poszczególne wnioski Parlamentu Europejskiego,
- uwzględniając sprawozdanie roczne Komisji z zarządzania i wykonania dotyczące budżetu UE za 2022 r. (COM(2023)0401),
- uwzględniając sprawozdanie roczne Komisji dla organu udzielającego absolutorium na temat audytów wewnętrznych przeprowadzonych w 2022 r. (COM(2023)0323) oraz dokument roboczy służb Komisji dołączony do tego sprawozdania (SWD(2023)0214),
- uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące wykonania budżetu za rok budżetowy 2022 wraz z odpowiedziami instytucji³ oraz sprawozdania specjalne Trybunału Obrachunkowego,
- uwzględniając poświadczenie wiarygodności⁴ rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw przedłożone przez Trybunał Obrachunkowy za rok budżetowy 2022 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 22 lutego 2024 r. w sprawie udzielenia Komisji absolutorium z wykonania budżetu za rok budżetowy 2022 (06179/2024 – C9-0066/2024),
- uwzględniając art. 317, 318 i 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,

---

¹ Dz.U. L 45 z 24.2.2022.

² Dz.U. C, C/2023/2, 12.10.2023.

³ Dz.U. C, C/2023/103, 4.10.2023.

⁴ Dz.U. C, C/2023/112, 12.10.2023.

- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012⁵, w szczególności jego art. 69, 260, 261 i 262,
  - uwzględniając art. 99 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
  - uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Spraw Zagranicznych, Komisję Rozwoju, Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Transportu i Turystyki, Komisję Rozwoju Regionalnego, Komisję Kultury i Edukacji, Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia,
  - uwzględniając pismo przesłane przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0139/2024),
1. udziela Komisji absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022;
  2. przedstawia swoje uwagi w rezolucji stanowiącej integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze;
  3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej decyzji wraz z rezolucją, która stanowi jej integralną część, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu, jak również parlamentom narodowym oraz krajowym i regionalnym organom kontroli w państwach członkowskich, oraz do zarządzenia jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).

---

⁵ Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1.

2. PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska za rok budżetowy 2022 (2023/2129(DEC))

Parlament Europejski,

- uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2022¹,
- uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022 (COM(2023)0391 – C9-0248/2023)²,
- uwzględniając końcowe roczne sprawozdanie finansowe Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska za rok budżetowy 2022³,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z działań podjętych w następstwie udzielenia absolutorium za rok budżetowy 2021 (COM(2023)0384) oraz szczegółowe odpowiedzi na poszczególne wnioski Parlamentu Europejskiego,
- uwzględniając sprawozdanie roczne Komisji dla organu udzielającego absolutorium na temat audytów wewnętrznych przeprowadzonych w 2022 r. (COM(2023)0323) oraz dokument roboczy służb Komisji dołączony do tego sprawozdania (SWD(2023)0214),
- uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące agencji UE za rok budżetowy 2022 wraz z odpowiedziami agencji⁴,
- uwzględniając poświadczenie wiarygodności⁵ rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw przedłożone przez Trybunał Obrachunkowy za rok budżetowy 2022 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 22 lutego 2024 r. w sprawie udzielenia agencjom wykonawczym absolutorium z wykonania budżetu za rok budżetowy 2022 (06181/2024 – C9-0125/2024),
- uwzględniając art. 317, 318 i 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom)

---

¹ Dz.U. L 45 z 24.2.2022.

² Dz.U. C, C/2023/2, 12.10.2023.

³ Dz.U. C, C/2023/809, 22.11.2023.

⁴ Dz.U. C, C/2023/103, 4.10.2023.

⁵ Dz.U. C, C/2023/112, 12.10.2023.

2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012⁶, w szczególności jego art. 69, 260, 261 i 262,

- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 58/2003 z dnia 19 grudnia 2002 r. ustanawiające statut agencji wykonawczych, którym zostaną powierzone niektóre zadania w zakresie zarządzania programami wspólnotowymi⁷, w szczególności jego art. 14 ust. 3,
  - uwzględniając rozporządzenie Komisji (WE) nr 1653/2004 z dnia 21 września 2004 r. w sprawie typowego rozporządzenia finansowego dla agencji wykonawczych, na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 58/2003 określającego status agencji wykonawczych, odpowiedzialnych za niektóre czynności dotyczące obsługi programów wspólnotowych⁸, w szczególności jego art. 66 akapit pierwszy i drugi,
  - uwzględniając decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2021/173 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającą Europejską Agencję Wykonawczą ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska, Europejską Agencję Wykonawczą ds. Zdrowia i Cyfryzacji, Europejską Agencję Wykonawczą ds. Badań Naukowych, Agencję Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP, Agencję Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych i Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury oraz uchylającą decyzje wykonawcze 2013/801/UE, 2013/771/UE, 2013/778/UE, 2013/779/UE, 2013/776/UE i 2013/770/UE⁹,
  - uwzględniając art. 99 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
  - uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Spraw Zagranicznych, Komisję Rozwoju, Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Transportu i Turystyki, Komisję Rozwoju Regionalnego, Komisję Kultury i Edukacji, Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia,
  - uwzględniając pismo przesłane przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0139/2024),
1. udziela dyrektor Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska absolutorium z wykonania budżetu Agencji Wykonawczej za rok budżetowy 2022;
  2. przedstawia swoje uwagi w rezolucji stanowiącej integralną część decyzji w sprawie

---

⁶ Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1.

⁷ Dz.U. L 11 z 16.1.2003, s. 1.

⁸ Dz.U. L 297 z 22.9.2004, s. 6.

⁹ Dz.U. L 50 z 15.2.2021, s. 9.

absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze;

3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej decyzji, decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja, a także rezolucji, która stanowi integralną część tych decyzji, dyrektor Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu oraz do zarządzenia ich publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).

3. PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury za rok budżetowy 2022 (2023/2129(DEC))

Parlament Europejski,

- uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2022¹,
- uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022 (COM(2023)0391 – C9-0248/2023)²,
- uwzględniając końcowe roczne sprawozdanie finansowe Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury za rok budżetowy 2022³,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z działań podjętych w następstwie udzielenia absolutorium za rok budżetowy 2021 (COM(2023)0384) oraz szczegółowe odpowiedzi na poszczególne wnioski Parlamentu Europejskiego,
- uwzględniając sprawozdanie roczne Komisji dla organu udzielającego absolutorium na temat audytów wewnętrznych przeprowadzonych w 2022 r. (COM(2023)0323) oraz dokument roboczy służb Komisji dołączony do tego sprawozdania (SWD(2023)0214),
- uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące agencji UE za rok budżetowy 2022 wraz z odpowiedziami agencji⁴,
- uwzględniając poświadczenie wiarygodności⁵ rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw przedłożone przez Trybunał Obrachunkowy za rok budżetowy 2022 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 22 lutego 2024 r. w sprawie udzielenia agencjom wykonawczym absolutorium z wykonania budżetu za rok budżetowy 2022 (06181/2024 – C9-0125/2024),
- uwzględniając art. 317, 318 i 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom)

---

¹ Dz.U. L 45 z 24.2.2022.

² Dz.U. C, C/2023/2, 12.10.2023.

³ Dz.U. C, C/2023/811, 22.11.2023.

⁴ Dz.U. C, C/2023/103, 4.10.2023.

⁵ Dz.U. C, C/2023/112, 12.10.2023.

2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012⁶, w szczególności jego art. 69, 260, 261 i 262,

- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 58/2003 z dnia 19 grudnia 2002 r. ustanawiające statut agencji wykonawczych, którym zostaną powierzone niektóre zadania w zakresie zarządzania programami wspólnotowymi⁷, w szczególności jego art. 14 ust. 3,
  - uwzględniając rozporządzenie Komisji (WE) nr 1653/2004 z dnia 21 września 2004 r. w sprawie typowego rozporządzenia finansowego dla agencji wykonawczych, na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 58/2003 określającego status agencji wykonawczych, odpowiedzialnych za niektóre czynności dotyczące obsługi programów wspólnotowych⁸, w szczególności jego art. 66 akapit pierwszy i drugi,
  - uwzględniając decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2021/173 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającą Europejską Agencję Wykonawczą ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska, Europejską Agencję Wykonawczą ds. Zdrowia i Cyfryzacji, Europejską Agencję Wykonawczą ds. Badań Naukowych, Agencję Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP, Agencję Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych i Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury oraz uchylającą decyzje wykonawcze 2013/801/UE, 2013/771/UE, 2013/778/UE, 2013/779/UE, 2013/776/UE i 2013/770/UE⁹,
  - uwzględniając art. 99 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
  - uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Spraw Zagranicznych, Komisję Rozwoju, Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Transportu i Turystyki, Komisję Rozwoju Regionalnego, Komisję Kultury i Edukacji, Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia,
  - uwzględniając pismo przesłane przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0139/2024),
1. udziela dyrektor Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury absolutorium z wykonania budżetu Agencji Wykonawczej za rok budżetowy 2022;
  2. przedstawia swoje uwagi w rezolucji stanowiącej integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022,

---

⁶ Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1.

⁷ Dz.U. L 11 z 16.1.2003, s. 1.

⁸ Dz.U. L 297 z 22.9.2004, s. 6.

⁹ Dz.U. L 50 z 15.2.2021, s. 9.

sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze;

3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej decyzji, decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja, a także rezolucji, która stanowi integralną część tych decyzji, dyrektor Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu oraz do zarządzenia ich publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).

4. PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Agencji Wykonawczej Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP za rok budżetowy 2022 (2023/2129(DEC))

Parlament Europejski,

- uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2022¹,
- uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022 (COM(2023)0391 – C9-0248/2023)²,
- uwzględniając końcowe roczne sprawozdanie finansowe Agencji Wykonawczej Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP za rok budżetowy 2022³,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z działań podjętych w następstwie udzielenia absolutorium za rok budżetowy 2021 (COM(2023)0384) oraz szczegółowe odpowiedzi na poszczególne wnioski Parlamentu Europejskiego,
- uwzględniając sprawozdanie roczne Komisji dla organu udzielającego absolutorium na temat audytów wewnętrznych przeprowadzonych w 2022 r. (COM(2023)0323) oraz dokument roboczy służb Komisji dołączony do tego sprawozdania (SWD(2023)0214),
- uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące agencji UE za rok budżetowy 2022 wraz z odpowiedziami agencji⁴,
- uwzględniając poświadczenie wiarygodności⁵ rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw przedłożone przez Trybunał Obrachunkowy za rok budżetowy 2022 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 22 lutego 2024 r. w sprawie udzielenia agencjom wykonawczym absolutorium z wykonania budżetu za rok budżetowy 2022 (06181/2024 – C9-0125/2024),
- uwzględniając art. 317, 318 i 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom)

---

¹ Dz.U. L 45 z 24.2.2022.

² Dz.U. C, C/2023/2, 12.10.2023.

³ Dz.U. C, C/2023/822, 22.11.2023.

⁴ Dz.U. C, C/2023/103, 4.10.2023.

⁵ Dz.U. C, C/2023/112, 12.10.2023.

2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012⁶, w szczególności jego art. 69, 260, 261 i 262,

- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 58/2003 z dnia 19 grudnia 2002 r. ustanawiające statut agencji wykonawczych, którym zostaną powierzone niektóre zadania w zakresie zarządzania programami wspólnotowymi⁷, w szczególności jego art. 14 ust. 3,
  - uwzględniając rozporządzenie Komisji (WE) nr 1653/2004 z dnia 21 września 2004 r. w sprawie typowego rozporządzenia finansowego dla agencji wykonawczych, na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 58/2003 określającego status agencji wykonawczych, odpowiedzialnych za niektóre czynności dotyczące obsługi programów wspólnotowych⁸, w szczególności jego art. 66 akapit pierwszy i drugi,
  - uwzględniając decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2021/173 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającą Europejską Agencję Wykonawczą ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska, Europejską Agencję Wykonawczą ds. Zdrowia i Cyfryzacji, Europejską Agencję Wykonawczą ds. Badań Naukowych, Agencję Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP, Agencję Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych i Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury oraz uchylającą decyzje wykonawcze 2013/801/UE, 2013/771/UE, 2013/778/UE, 2013/779/UE, 2013/776/UE i 2013/770/UE⁹,
  - uwzględniając art. 99 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
  - uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Spraw Zagranicznych, Komisję Rozwoju, Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Transportu i Turystyki, Komisję Rozwoju Regionalnego, Komisję Kultury i Edukacji, Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia,
  - uwzględniając pismo przesłane przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0139/2024),
1. udziela dyrektorowi Agencji Wykonawczej Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP absolutorium z wykonania budżetu Agencji Wykonawczej za rok budżetowy 2022;
  2. przedstawia swoje uwagi w rezolucji stanowiącej integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022,

---

⁶ Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1.

⁷ Dz.U. L 11 z 16.1.2003, s. 1.

⁸ Dz.U. L 297 z 22.9.2004, s. 6.

⁹ Dz.U. L 50 z 15.2.2021, s. 9.

sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze;

3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej decyzji, decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja, a także rezolucji, która stanowi integralną część tych decyzji, dyrektorowi Agencji Wykonawczej Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu oraz do zarządzenia ich publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).

5. PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Agencji Wykonawczej Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych za rok budżetowy 2022 (2023/2129(DEC))

Parlament Europejski,

- uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2022¹,
- uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022 (COM(2023)0391 – C9-0248/2023)²,
- uwzględniając końcowe roczne sprawozdanie finansowe Agencji Wykonawczej Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych za rok budżetowy 2022³,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z działań podjętych w następstwie udzielenia absolutorium za rok budżetowy 2021 (COM(2023)0384) oraz szczegółowe odpowiedzi na poszczególne wnioski Parlamentu Europejskiego,
- uwzględniając sprawozdanie roczne Komisji dla organu udzielającego absolutorium na temat audytów wewnętrznych przeprowadzonych w 2022 r. (COM(2023)0323) oraz dokument roboczy służb Komisji dołączony do tego sprawozdania (SWD(2023)0214),
- uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące agencji UE za rok budżetowy 2022 wraz z odpowiedziami agencji⁴,
- uwzględniając poświadczenie wiarygodności⁵ rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw przedłożone przez Trybunał Obrachunkowy za rok budżetowy 2022 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 22 lutego 2024 r. w sprawie udzielenia agencjom wykonawczym absolutorium z wykonania budżetu za rok budżetowy 2022 (06181/2024 – C9-0125/2024),
- uwzględniając art. 317, 318 i 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom)

---

¹ Dz.U. L 45 z 24.2.2022.

² Dz.U. C, C/2023/2, 12.10.2023.

³ Dz.U. C, C/2023/831, 22.11.2023.

⁴ Dz.U. C, C/2023/103, 4.10.2023.

⁵ Dz.U. C, C/2023/112, 12.10.2023.

2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012⁶, w szczególności jego art. 69, 260, 261 i 262,

- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 58/2003 z dnia 19 grudnia 2002 r. ustanawiające statut agencji wykonawczych, którym zostaną powierzone niektóre zadania w zakresie zarządzania programami wspólnotowymi⁷, w szczególności jego art. 14 ust. 3,
  - uwzględniając rozporządzenie Komisji (WE) nr 1653/2004 z dnia 21 września 2004 r. w sprawie typowego rozporządzenia finansowego dla agencji wykonawczych, na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 58/2003 określającego status agencji wykonawczych, odpowiedzialnych za niektóre czynności dotyczące obsługi programów wspólnotowych⁸, w szczególności jego art. 66 akapit pierwszy i drugi,
  - uwzględniając decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2021/173 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającą Europejską Agencję Wykonawczą ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska, Europejską Agencję Wykonawczą ds. Zdrowia i Cyfryzacji, Europejską Agencję Wykonawczą ds. Badań Naukowych, Agencję Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP, Agencję Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych i Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury oraz uchylającą decyzje wykonawcze 2013/801/UE, 2013/771/UE, 2013/778/UE, 2013/779/UE, 2013/776/UE i 2013/770/UE⁹,
  - uwzględniając art. 99 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
  - uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Spraw Zagranicznych, Komisję Rozwoju, Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Transportu i Turystyki, Komisję Rozwoju Regionalnego, Komisję Kultury i Edukacji, Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia,
  - uwzględniając pismo przesłane przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0139/2024),
1. udziela dyrektor Agencji Wykonawczej Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych absolutorium z wykonania budżetu Agencji Wykonawczej za rok budżetowy 2022;
  2. przedstawia swoje uwagi w rezolucji stanowiącej integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022,

---

⁶ Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1.

⁷ Dz.U. L 11 z 16.1.2003, s. 1.

⁸ Dz.U. L 297 z 22.9.2004, s. 6.

⁹ Dz.U. L 50 z 15.2.2021, s. 9.

sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze;

3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej decyzji, decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja, a także rezolucji, która stanowi integralną część tych decyzji, dyrektor Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Badań Naukowych, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu oraz do zarządzenia ich publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).

6. PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Zdrowia i Cyfryzacji za rok budżetowy 2022 (2023/2129(DEC))

Parlament Europejski,

- uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2022¹,
- uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022 (COM(2023)0391 – C9-0248/2023)²,
- uwzględniając końcowe roczne sprawozdanie finansowe Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Zdrowia i Cyfryzacji za rok budżetowy 2022³,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z działań podjętych w następstwie udzielenia absolutorium za rok budżetowy 2021 (COM(2023)0384) oraz szczegółowe odpowiedzi na poszczególne wnioski Parlamentu Europejskiego,
- uwzględniając sprawozdanie roczne Komisji dla organu udzielającego absolutorium na temat audytów wewnętrznych przeprowadzonych w 2022 r. (COM(2023)0323) oraz dokument roboczy służb Komisji dołączony do tego sprawozdania (SWD(2023)0214),
- uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące agencji UE za rok budżetowy 2022 wraz z odpowiedziami agencji⁴,
- uwzględniając poświadczenie wiarygodności⁵ rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw przedłożone przez Trybunał Obrachunkowy za rok budżetowy 2022 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 22 lutego 2024 r. w sprawie udzielenia agencjom wykonawczym absolutorium z wykonania budżetu za rok budżetowy 2022 (06181/2024 – C9-0125/2024),
- uwzględniając art. 317, 318 i 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom)

---

¹ Dz.U. L 45 z 24.2.2022.

² Dz.U. C, C/2023/2, 12.10.2023.

³ Dz.U. C, C/2023/847, 22.11.2023.

⁴ Dz.U. C, C/2023/103, 4.10.2023.

⁵ Dz.U. C, C/2023/112, 12.10.2023.

2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012⁶, w szczególności jego art. 69, 260, 261 i 262,

- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 58/2003 z dnia 19 grudnia 2002 r. ustanawiające statut agencji wykonawczych, którym zostaną powierzone niektóre zadania w zakresie zarządzania programami wspólnotowymi⁷, w szczególności jego art. 14 ust. 3,
  - uwzględniając rozporządzenie Komisji (WE) nr 1653/2004 z dnia 21 września 2004 r. w sprawie typowego rozporządzenia finansowego dla agencji wykonawczych, na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 58/2003 określającego status agencji wykonawczych, odpowiedzialnych za niektóre czynności dotyczące obsługi programów wspólnotowych⁸, w szczególności jego art. 66 akapit pierwszy i drugi,
  - uwzględniając decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2021/173 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającą Europejską Agencję Wykonawczą ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska, Europejską Agencję Wykonawczą ds. Zdrowia i Cyfryzacji, Europejską Agencję Wykonawczą ds. Badań Naukowych, Agencję Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP, Agencję Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych i Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury oraz uchylającą decyzje wykonawcze 2013/801/UE, 2013/771/UE, 2013/778/UE, 2013/779/UE, 2013/776/UE i 2013/770/UE⁹,
  - uwzględniając art. 99 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
  - uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Spraw Zagranicznych, Komisję Rozwoju, Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Transportu i Turystyki, Komisję Rozwoju Regionalnego, Komisję Kultury i Edukacji, Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia,
  - uwzględniając pismo przesłane przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0139/2024),
1. udziela dyrektor Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Zdrowia i Cyfryzacji absolutorium z wykonania budżetu Agencji Wykonawczej za rok budżetowy 2022;
  2. przedstawia swoje uwagi w rezolucji stanowiącej integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022,

---

⁶ Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1.

⁷ Dz.U. L 11 z 16.1.2003, s. 1.

⁸ Dz.U. L 297 z 22.9.2004, s. 6.

⁹ Dz.U. L 50 z 15.2.2021, s. 9.

sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze;

3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej decyzji, decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja, a także rezolucji, która stanowi integralną część tych decyzji, dyrektor Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Zdrowia i Cyfryzacji, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu oraz do zarządzenia ich publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).

7. PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Badań Naukowych za rok budżetowy 2022 (2023/2129(DEC))

Parlament Europejski,

- uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2022¹,
- uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022 (COM(2023)0391 – C9-0248/2023)²,
- uwzględniając końcowe roczne sprawozdanie finansowe Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Badań Naukowych za rok budżetowy 2022³,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z działań podjętych w następstwie udzielenia absolutorium za rok budżetowy 2021 (COM(2023)0384) oraz szczegółowe odpowiedzi na poszczególne wnioski Parlamentu Europejskiego,
- uwzględniając sprawozdanie roczne Komisji dla organu udzielającego absolutorium na temat audytów wewnętrznych przeprowadzonych w 2022 r. (COM(2023)0323) oraz dokument roboczy służb Komisji dołączony do tego sprawozdania (SWD(2023)0214),
- uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące agencji UE za rok budżetowy 2022 wraz z odpowiedziami agencji⁴,
- uwzględniając poświadczenie wiarygodności⁵ rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw przedłożone przez Trybunał Obrachunkowy za rok budżetowy 2022 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 22 lutego 2024 r. w sprawie udzielenia agencjom wykonawczym absolutorium z wykonania budżetu za rok budżetowy 2022 (06181/2024 – C9-0125/2024),
- uwzględniając art. 317, 318 i 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
- uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom)

---

¹ Dz.U. L 45 z 24.2.2022.

² Dz.U. C, C/2023/2, 12.10.2023.

³ Dz.U. C, C/2023/850, 22.11.2023.

⁴ Dz.U. C, C/2023/103, 4.10.2023.

⁵ Dz.U. C, C/2023/112, 12.10.2023.

2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012⁶, w szczególności jego art. 69, 260, 261 i 262,

- uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 58/2003 z dnia 19 grudnia 2002 r. ustanawiające statut agencji wykonawczych, którym zostaną powierzone niektóre zadania w zakresie zarządzania programami wspólnotowymi⁷, w szczególności jego art. 14 ust. 3,
  - uwzględniając rozporządzenie Komisji (WE) nr 1653/2004 z dnia 21 września 2004 r. w sprawie typowego rozporządzenia finansowego dla agencji wykonawczych, na podstawie rozporządzenia Rady (WE) nr 58/2003 określającego status agencji wykonawczych, odpowiedzialnych za niektóre czynności dotyczące obsługi programów wspólnotowych⁸, w szczególności jego art. 66 akapit pierwszy i drugi,
  - uwzględniając decyzję wykonawczą Komisji (UE) 2021/173 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiającą Europejską Agencję Wykonawczą ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska, Europejską Agencję Wykonawczą ds. Zdrowia i Cyfryzacji, Europejską Agencję Wykonawczą ds. Badań Naukowych, Agencję Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Innowacji i ds. MŚP, Agencję Wykonawczą Europejskiej Rady ds. Badań Naukowych i Europejską Agencję Wykonawczą ds. Edukacji i Kultury oraz uchylającą decyzje wykonawcze 2013/801/UE, 2013/771/UE, 2013/778/UE, 2013/779/UE, 2013/776/UE i 2013/770/UE⁹,
  - uwzględniając art. 99 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
  - uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Spraw Zagranicznych, Komisję Rozwoju, Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Transportu i Turystyki, Komisję Rozwoju Regionalnego, Komisję Kultury i Edukacji, Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia,
  - uwzględniając pismo przesłane przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0139/2024),
1. udziela dyrektorowi Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Badań Naukowych absolutorium z wykonania budżetu Agencji Wykonawczej za rok budżetowy 2022;
  2. przedstawia swoje uwagi w rezolucji stanowiącej integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022,

---

⁶ Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1.

⁷ Dz.U. L 11 z 16.1.2003, s. 1.

⁸ Dz.U. L 297 z 22.9.2004, s. 6.

⁹ Dz.U. L 50 z 15.2.2021, s. 9.

sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze;

3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej decyzji, decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja, a także rezolucji, która stanowi integralną część tych decyzji, dyrektorowi Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Badań Naukowych, Radzie, Komisji i Trybunałowi Obrachunkowemu oraz do zarządzenia ich publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).

8. PROJEKT DECYZJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

w sprawie zamknięcia ksiąg dochodów i wydatków w odniesieniu do wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja (2023/2129(DEC))

Parlament Europejski,

- uwzględniając budżet ogólny Unii Europejskiej na rok budżetowy 2022¹,
- uwzględniając skonsolidowane roczne sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022 (COM(2023)0391 – C9-0248/2023)²,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji z działań podjętych w następstwie udzielenia absolutorium za rok budżetowy 2021 (COM(2023)0384) oraz szczegółowe odpowiedzi na poszczególne wnioski Parlamentu Europejskiego,
- uwzględniając sprawozdanie roczne Komisji z zarządzania i wykonania dotyczące budżetu UE za 2022 r. (COM(2023)0401),
- uwzględniając sprawozdanie roczne Komisji dla organu udzielającego absolutorium na temat audytów wewnętrznych przeprowadzonych w 2022 r. (COM(2023)0323) oraz dokument roboczy służb Komisji dołączony do tego sprawozdania (SWD(2023)0214),
- uwzględniając sprawozdanie roczne Trybunału Obrachunkowego dotyczące wykonania budżetu za rok budżetowy 2022 wraz z odpowiedziami instytucji³ oraz sprawozdania specjalne Trybunału Obrachunkowego,
- uwzględniając poświadczenie wiarygodności⁴ rachunków, jak również legalności i prawidłowości operacji leżących u ich podstaw przedłożone przez Trybunał Obrachunkowy za rok budżetowy 2022 zgodnie z art. 287 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 22 lutego 2024 r. w sprawie udzielenia Komisji absolutorium z wykonania budżetu za rok budżetowy 2022 (06179/2024 – C9-0066/2024),
- uwzględniając zalecenie Rady z dnia 22 lutego 2024 r. w sprawie udzielenia agencjom wykonawczym absolutorium z wykonania budżetu za rok budżetowy 2022 (06181/2024 – C9-0125/2024),
- uwzględniając art. 317, 318 i 319 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej,

---

¹ Dz.U. L 45 z 24.2.2022.

² Dz.U. C, C/2023/2, 12.10.2023.

³ Dz.U. C, C/2023/103, 4.10.2023.

⁴ Dz.U. C, C/2023/112, 12.10.2023

- uwzględniając art. 106a Traktatu ustanawiającego Europejską Wspólnotę Energii Atomowej,
  - uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012⁵, w szczególności jego art. 69, 260, 261 i 262,
  - uwzględniając rozporządzenie Rady (WE) nr 58/2003 z dnia 19 grudnia 2002 r. ustanawiające statut agencji wykonawczych, którym zostaną powierzone niektóre zadania w zakresie zarządzania programami wspólnotowymi⁶, w szczególności jego art. 14 ust. 2 i 3,
  - uwzględniając art. 99 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
  - uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Spraw Zagranicznych, Komisję Rozwoju, Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Transportu i Turystyki, Komisję Rozwoju Regionalnego, Komisję Kultury i Edukacji, Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia,
  - uwzględniając pismo przesłane przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
  - uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0139/2024),
1. zatwierdza zamknięcie ksiąg dochodów i wydatków w odniesieniu do wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022;
  2. przedstawia swoje uwagi w rezolucji stanowiącej integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze;
  3. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej decyzji Radzie, Komisji, Trybunałowi Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Trybunałowi Obrachunkowemu i Europejskiemu Bankowi Inwestycyjnemu, jak również parlamentom narodowym oraz krajowym i regionalnym organom kontroli w państwach członkowskich, oraz do zarządzenia jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (seria L).

---

⁵ Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1.

⁶ Dz.U. L 11 z 16.1.2003, s. 1.

9. PROJEKT REZOLUCJI PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

zawierającej uwagi stanowiące integralną część decyzji w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze (2023/2129(DEC))

Parlament Europejski,

- uwzględniając swoją decyzję w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja,
- uwzględniając swoje decyzje w sprawie absolutorium z wykonania budżetów agencji wykonawczych za rok budżetowy 2022,
- uwzględniając art. 99 Regulaminu i załącznik V do Regulaminu,
- uwzględniając opinie przedstawione przez Komisję Spraw Zagranicznych, Komisję Rozwoju, Komisję Zatrudnienia i Spraw Socjalnych, Komisję Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności, Komisję Transportu i Turystyki, Komisję Rozwoju Regionalnego, Komisję Kultury i Edukacji, Komisję Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych oraz Komisję Praw Kobiet i Równouprawnienia,
- uwzględniając pismo przesłane przez Komisję Rolnictwa i Rozwoju Wsi,
- uwzględniając sprawozdanie Komisji Kontroli Budżetowej (A9-0139/2024),
- uwzględniając porozumienie międzyinstytucjonalne z dnia 16 grudnia 2020 r. w sprawie współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami, a także nowych zasobów własnych, w tym harmonogramu wprowadzania nowych zasobów własnych,

Priorytety polityczne

1. przypomina o swoim zdecydowanym zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad i wartości zapisanych w Traktacie o Unii Europejskiej (TUE) i Traktacie o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), w tym zasady należytego zarządzania finansami określonej w art. 317 TFUE oraz zasady zwalczania nadużyć finansowych i zasady ochrony interesów finansowych Unii, określonych w art. 325 TFUE;
2. podkreśla znaczenie budżetu Unii dla realizacji priorytetów politycznych Unii, a także jego rolę we wspieraniu państw członkowskich w nieprzewidzianych okolicznościach, takich jak pandemia COVID-19, międzynarodowe konflikty i kryzysy oraz ich skutki; zwraca uwagę w tym względzie, że ciągle bardzo ważne jest inwestowanie i zapewnianie wsparcia z budżetu Unii na rzecz zmniejszania różnic między państwami członkowskimi i regionami, wspierania wzrostu gospodarczego i zatrudnienia, walki z ubóstwem i wykluczeniem społecznym, a tym samym na rzecz poprawy codziennego życia obywateli Unii i zwiększania korzyści gospodarczych w Unii; wzywa Komisję, aby nie osłabiała tempa i ambicji niezbędnych do osiągnięcia celów związanych z

klimatem określonych w Europejskim Zielonym Ładzie, i podkreśla, że trzeba zwiększyć niezbędne inwestycje w tym celu; podkreśla fakt, że w 2022 r. wiele brakowało Unii do osiągnięcia poziomu efektywności niezbędnego do realizacji celów związanych z klimatem wyznaczonych na lata 2030, 2040 i 2050;

3. podkreśla, że należyte i terminowe wykonanie budżetu przyczynia się do skuteczniejszego i wydajniejszego reagowania na potrzeby i wyzwania w różnych obszarach polityki; podkreśla, że jednoczesne wdrażanie wielu instrumentów o różnych zasadach pod presją czasu, oprócz presji związanej z ostatecznym zamknięciem WRF na lata 2014–2020, może prowadzić do opóźnień we wdrażaniu oraz do wzrostu liczby błędów, nieprawidłowości i nadużyć; przypomina, że Komisja, jako strażniczka traktatów, ma za zadanie ochronę interesów finansowych Unii;
4. podkreśla wkład Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF) we wspieranie państw członkowskich w przetrwaniu gospodarczych i społecznych skutków pandemii COVID-19 oraz w tworzeniu odpornej Unii, która może sprostać wyzwaniom przyszłości; odnotowuje wkład RRF i RePowerEU w stawianie czoła wyzwaniom związanym z energią spowodowanym rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie; ubolewa, że nie określono lepiej kamieni milowych, i wzywa Komisję do monitorowania wdrażania przez państwa członkowskie powiązanych działań zgodnie z uzgodnionymi kamieniami milowymi i wartościami docelowymi;
5. podkreśla kluczową rolę, jaką budżet Unii odegrał w 2022 r. w przeciwdziałaniu skutkom rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, a mianowicie w celu zabezpieczenia łańcuchów dostaw żywności, sprostania wyzwaniom związanym z energią, wspierania państw członkowskich w przyjmowaniu ukraińskich uchodźców oraz udzielania Ukrainie pomocy w opiece nad jej obywatelami; zauważa, że wywarło to presję na budżet oraz że wykorzystano wszystkie dostępne środki elastyczności; odnotowuje w związku z tym przyjęcie śródkresowego przeglądu wieloletnich ram finansowych (WRF), który reorientuje fundusze i pozyskuje nowe fundusze; podkreśla, jak ważne jest przedstawienie przez Komisję jasnego i realistycznego planu spłaty długu UE;
6. przypomina o znaczeniu ścisłego stosowania przepisów finansowych Unii we wszystkich programach i w odniesieniu do wszystkich beneficjentów w celu uniknięcia wszelkich form nadużyć finansowych, konfliktów interesów, korupcji, podwójnego finansowania i prania pieniędzy; w tym kontekście przypomina o kluczowej roli odgrywanej przez całą unijną strukturę zwalczania nadużyć finansowych i wyraża pewne obawy dotyczące odmowy współpracy niektórych państw członkowskich z jednym z jej elementów, mianowicie Prokuraturą Europejską;
7. przypomina, jak ważne jest przeprowadzanie ocen ex post i ocen śródkresowych programów finansowych stworzonych w celu reagowania na kryzysy, aby sprawdzać ich adekwatność, spójność i europejską wartość dodaną, a także zgodność z przepisami i prawidłowość, wydajność, skuteczność, wyniki i długoterminowe skutki gospodarcze; zauważa, że decyzje dotyczące instrumentów reagowania na COVID-19 były podejmowane pod ogromną presją czasu, chociaż takie instrumenty będą wdrażane do 2026 r.; podkreśla, że szybka reakcja nie powinna być ze szkodą dla właściwej kontroli wydatków, i w związku z tym wzywa Komisję do wyciągnięcia wniosków z takich instrumentów;

8. przypomina o znaczeniu RRF w obliczu spowolnienia gospodarczego po pandemii COVID-19; przypomina, że model realizacji RRF nakłada na Komisję znacznie mniejsze wymogi i zmniejsza obciążenie kontrolne Komisji wobec państw członkowskich;
9. podkreśla ryzyko konfliktów interesów, w przypadkach gdy podmioty zaangażowane w wykonywanie budżetu Unii na dowolnym szczeblu mogą być zagrożone z powodów wykraczających poza interes gospodarczy, w szczególności z powodów rodzinnych czy emocjonalnych lub w związku z powiązaniem politycznymi bądź narodowymi; zwraca uwagę na bardzo duże rozdrobnienie ram prawnych dotyczących konfliktów interesów w państwach członkowskich i regionach oraz z zadowoleniem przyjmuje wytyczne Komisji mające na celu promowanie jednolitej wykładni i jednolitego stosowania; popiera uwagę Trybunału zawartą w sprawozdaniu specjalnym nr 6/2023, że „[d]o wykrycia potencjalnych sytuacji konfliktu interesów może przyczynić się eksploracja danych, a dokładnie porównywanie informacji z różnych źródeł”;
10. podkreśla rolę, jaką w walce z korupcją odgrywają Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF), Prokuratura Europejska (EPPO), Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Wymiarów Sprawiedliwości w Sprawach Karnych (Eurojust) i Agencja Unii Europejskiej ds. Współpracy Organów Ścigania (Europol); wzywa do dalszego wzmacniania zdolności EPPO i OLAF-u, a także współpracy między nimi, oraz do lepszego określenia ich kompetencji; docenia wysiłki Prokuratury Europejskiej w zakresie ścigania nadużyć finansowych i innych przestępstw mających wpływ na interesy finansowe Unii oraz w zakresie prowadzenia dochodzeń dotyczących tych nadużyć i przestępstw, a także podkreśla znaczenie jej pełnej niezależności i bezstronności dla skutecznego wykonywania jej funkcji; przypomina, jak ważne jest zapewnienie EPPO i OLAF-owi wystarczających zasobów finansowych i kadrowych; wzywa do wprowadzenia wspólnych przepisów antykorupcyjnych mających zastosowanie do wszystkich pracowników organów Unii i apeluje o wprowadzenie obowiązku korzystania z międzyinstytucjonalnego rejestru służącego przejrzystości przez wszystkie instytucje i agencje UE, aby zagwarantować, że nie zostanie naruszona niezależność wymagana w przypadku niektórych instytucji UE; ponownie podkreśla potrzebę dołożenia większych starań w zwalczaniu nadużyć finansowych zarówno na szczeblu unijnym, jak i państw członkowskich, w ścisłej współpracy z EPPO i OLAF-em;
11. zwraca uwagę na pogorszenie stanu praworządności w niektórych państwach członkowskich i podkreśla zasadnicze znaczenie mechanizmu warunkowości w zakresie praworządności dla ochrony budżetu Unii; wzywa Komisję do pełnego wykorzystania dostępnych narzędzi w celu przeciwdziałania wyraźnemu ryzyku poważnego naruszenia wartości Unii i do szybkiego powoływania się na rozporządzenie w sprawie warunkowości, gdy naruszenia zasad praworządności mogą zaszkodzić interesom finansowym Unii; popiera blokowanie funduszy Unii, jeśli warunki nie są całkowicie spełnione, oraz nieuleganie szantażowi; wzywa Komisję do zagwarantowania jednolitego, kompleksowego i zintegrowanego podejścia do różnych funduszy i instrumentów ustawodawczych oraz do unikania technokratycznego i sprzecznego podejścia do różnych instrumentów finansowych;
12. odnotowuje środki podjęte przez Komisję w 2022 r. na podstawie rozporządzenia w sprawie warunkowości, ale uważa, że wprowadzono je ze znacznym opóźnieniem i po

długich rozważaniach politycznych; zwraca się do Komisji o przeprowadzenie szczegółowych ocen i zapewnienie odpowiednich mechanizmów kontroli w celu zagwarantowania należytego zarządzania finansami i ochrony budżetu Unii w obecnych i przyszłych przypadkach, gdy brak poszanowania wartości Unii i praworządności wpływa lub może wpływać na interesy finansowe Unii;

13. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie osiągnięte w grudniu 2023 r. podczas negocjacji w sprawie zmienionych przepisów finansowych Unii; z zadowoleniem przyjmuje w szczególności usprawnienia związane z monitorowaniem funduszy unijnych za pomocą narzędzi cyfrowych i interoperacyjności, co wzmocni ochronę interesów finansowych Unii, a także ukierunkowane rozszerzenie systemu wczesnego wykrywania i wykluczania na zarządzanie dzielone w WRF po 2027 r., odniesienie do mechanizmu warunkowości w zakresie praworządności i wartości Unii zapisanych w art. 2 TUE oraz możliwość usprawnienia wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw i indywidualnych wnioskodawców poprzez wprowadzenie dotacji o bardzo niskiej wartości;
14. przypomina Komisji, że wszystkim wnioskom ustawodawczym, które mają znaczące skutki gospodarcze, społeczne i środowiskowe, muszą towarzyszyć solidne i dogłębne oceny skutków, w tym ich wpływu na koszty utrzymania obywateli Unii, poziom biurokratyzacji dla beneficjentów i administracji, a także kwestie związane z płcią, aby zagwarantować sprawiedliwy podział budżetu Unii; podkreśla, że jest to część Programu lepszego stanowienia prawa Komisji; podkreśla, że Komisja powinna przeprowadzać oceny skutków w całkowicie neutralny i bezstronny sposób; ponadto oczekuje, że Komisja poprawi analizę kosztów i korzyści odnośnych wariantów przez zwiększenie udziału poszczególnych zainteresowanych stron o różnych poglądach w otwartych konsultacjach publicznych;
15. przypomina, że obszary wydatków podlegające bardziej złożonym zasadom i kryteriom kwalifikowalności są bardziej narażone na błędy i prowadzą do powstania nadmiernych obciążeń administracyjnych dla odbiorców wsparcia, zwłaszcza przedsiębiorstw wchodzących na rynek; przypomina o potrzebie wprowadzenia uproszczeń w programach wydatków Unii w możliwym zakresie, z zachowaniem równowagi z rzetelnymi kontrolami; podkreśla, że cyfryzacja zarządzania funduszami Unii, ich kontrolowania i odnośnej sprawozdawczości ma zasadnicze znaczenie dla poprawy dostępu potencjalnych odbiorców w sprawiedliwy sposób oraz dla zwiększenia skuteczności i przejrzystości zarządzania funduszami dla wszystkich obywateli;
16. jest zaniepokojony faktem, że późne przyjęcie kilku rozporządzeń sektorowych regulujących różne strategie polityczne Unii, jak polityka spójności, spowodowało znaczne opóźnienia w ich wdrażaniu w okresie programowania 2021–2027; ponownie wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby podjęły wszelkie niezbędne działania w celu dalszego przyspieszenia wdrażania polityki w terenie przy zachowaniu lepszej równowagi geograficznej i przy jednoczesnym utrzymaniu mocnego nacisku na zgodność z przepisami, jakość projektów, osiąganie wyników i ochronę interesów finansowych Unii; podkreśla w tym kontekście ryzyko, że zobowiązania pozostające do spłaty wpłyną na budżet Unii, powodując ewentualnie znaczne umorzenia, które z kolei zmniejszyłyby jego oddziaływanie; wzywa Komisję, by wskazała organowi udzielającemu absolutorium działania, jakie zamierza podjąć w celu zaradzenia tej sytuacji;

17. wzywa Komisję do podjęcia inicjatyw, takich jak pomoc techniczna, aby na stałe zwiększyć wskaźnik absorpcji w państwach członkowskich; wzywa Komisję do ścisłego monitorowania postępów we wdrażaniu w państwach członkowskich, w szczególności w przypadkach niepełnego wdrożenia środków i niskich wskaźników absorpcji, oraz do przedstawienia organowi udzielającemu absolutorium analizy poszczególnych krajów, w której wskazane zostaną powracające problemy, a także środki podjęte w celu poprawy sytuacji;
18. podkreśla znaczenie polityki spójności Unii dla konwergencji gospodarczej i terytorialnej oraz rozwoju w regionach Unii, a także dla wspierania wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych; podkreśla synergię funduszy spójności w koordynacji z innymi programami Unii, zwłaszcza RRF, w celu maksymalizacji wpływu i skuteczności wydatków publicznych;

ROZDZIAŁ I – Wieloletnie ramy finansowe (WRF)

Poświadczenie wiarygodności Europejskiego Trybunału Obrachunkowości oraz zarządzanie budżetem i finansami

Wiarygodność rozliczeń

19. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Trybunał stwierdził w swoim sprawozdaniu rocznym z wykonania budżetu za rok budżetowy 2022¹, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok 2022 jest wiarygodne; zauważa z zadowoleniem, że od 2007 r. Trybunał wydaje co roku opinię bez zastrzeżeń na temat wiarygodności rozliczeń;
20. odnotowuje, że 31 grudnia 2022 r. zobowiązania ogółem wyniosły 577,2 mld EUR, w porównaniu z 445,9 mld EUR aktywów ogółem; zauważa, że różnica w wysokości 131,3 mld EUR odpowiada (ujemnym) aktywom netto, obejmującym rezerwy i tę część wydatków już poniesionych przez Unię do 31 grudnia 2022 r., która będzie musiała zostać sfinansowana z przyszłych budżetów;
21. zauważa, że na koniec 2022 r. szacunkowa wartość poniesionych, ale jeszcze niezgłoszonych wydatków, których zwrot należy się beneficjentom, zaksięgowanych jako rozliczenia międzyokresowe, wyniosła 148,7 mld EUR (w 2021 r.: 129,9 mld EUR), z czego 22,6 mld EUR jest związane z rozliczeniami międzyokresowymi w ramach RRF;
22. zauważa, że po zakończeniu okresu przejściowego związanego z procesem wystąpienia Zjednoczonego Królestwa Komisja oszacowała, że na dzień bilansowy w sprawozdaniu finansowym Unii wykazano należność netto od Zjednoczonego Królestwa w wysokości 23,9 mld EUR (w 2021 r.: 41,8 mld EUR), przy czym szacuje się, że 9,1 mld EUR z tej kwoty zostanie wypłacone w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego;
23. zauważa, że Trybunał ocenił wpływ niesprowokowanej i nieuzasadnionej rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie na rozliczenia Unii; z zadowoleniem przyjmuje wnioski Trybunału, że wpływ ten został odpowiednio uwzględniony i przedstawiony w skonsolidowanym rocznym sprawozdaniu finansowym;
24. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Trybunału, że aktywa, zobowiązania, dochody i wydatki, w tym związane z Europejskim Instrumentem na rzecz Odbudowy „NextGenerationEU” („NGEU”), są rzetelnie przedstawione w skonsolidowanym rocznym sprawozdaniu finansowym;

Legalność i prawidłowość dochodów i wydatków Unii

25. ubolewa nad negatywną opinią na temat legalności i prawidłowości wydatków budżetowych Unii wydaną przez Trybunał czwarty rok z rzędu; podkreśla, że ważne jest wzmocnienie mechanizmów kontroli Komisji i państw członkowskich, które to mechanizmy Trybunał uznał za niewiarygodne, co zagraża wiarygodności sprawozdania

---

¹ Dz.U. C, C/2023/103, 4.10.2023

rocznego z zarządzania i wykonania; odnotowuje wniosek Trybunału, że dochody są wolne od istotnych błędów oraz że systemy zarządzania zbadane przez Trybunał były ogólnie skuteczne;

26. wyraża zaniepokojenie faktem, że Trybunał szacuje poziom błędu w wydatkach w 2022 r. na 4,2 %, czyli ponad dwukrotnie powyżej progu istotności; odnotowuje, że jest to dalsze pogorszenie w porównaniu z poprzednimi dwoma latami (3,0 % w 2021 r. i 2,7 % w 2020 r.); z zaniepokojeniem zauważa, że Trybunał wykrył istotne problemy w wydatkach dokonywanych na zasadzie zwrotu kosztów, stanowiących 66 % populacji objętej kontrolą Trybunału, w których szacowany poziom błędu wynosi 6 %; odnotowuje, że skutki błędów stwierdzonych przez Trybunał szacuje się jako mające istotny i rozległy wpływ na wydatki zatwierdzone za dany rok;
27. zauważa, że według szacunków Komisji ryzyko w momencie dokonywania płatności wyniosło w 2022 r. 1,9 % (podobnie jak w 2020 r. i 2021 r.), czyli poniżej poziomu istotności; zauważa, że Komisja oszacowała, że ryzyko w momencie zamknięcia, po przeprowadzeniu kontroli ex post i korekt, wynosi 0,9 %; odnotowuje rozbieżność między ogólnym poziomem błędu Trybunału a ryzykiem Komisji w momencie dokonywania płatności, zaobserwowaną w odniesieniu do ogólnych wydatków z budżetu Unii w 2022 r., choć nie we wszystkich obszarach wydatków; odnotowuje, że jest to szczególnie widoczne w działach 1 i 2, podobnie jak w przeszłości; zauważa również, że szacunki Komisji dotyczące ryzyka w momencie dokonywania płatności stale mieszczą się w dolnym zakresie lub poniżej szacunków statystycznych Trybunału; z zadowoleniem przyjmuje szacowanie przez Trybunał poziomu błędu jako ważny wskaźnik istniejącego ryzyka; apeluje o znalezienie wspólnego porozumienia w celu unikania takich rozbieżności między ogólnym poziomem błędu Trybunału a ryzykiem Komisji w momencie dokonywania płatności;
28. ponownie z zaniepokojeniem odnotowuje, że Trybunał zauważył, iż w ocenie ryzyka przeprowadzonej przez Komisję prawdopodobnie zaniżono poziom ryzyka w kilku obszarach; jest również zaniepokojony powtarzającymi się uchybieniami stwierdzonymi przez Trybunał w odniesieniu do kontroli ex post przeprowadzanych przez państwa członkowskie w dziale 2, co ogranicza stopień, w jakim można opierać się na ich pracy;
29. podkreśla, że ogólny szacowany poziom błędu w budżecie Unii, przedstawiony w poświadczeniu wiarygodności Trybunału, jest szacunkową kwotą środków, które nie powinny być zostać wypłacone, ponieważ nie zostały wykorzystane zgodnie z obowiązującymi przepisami i regulacjami, a nie wskaźnikiem nadużyć finansowych czy korupcji; wyraża ubolewanie, że ogólny szacowany poziom błędu w budżecie Unii może każdego roku wywierać na obywatelach złe wrażenie;
30. przypomina, że podejście kontrolne i metodyka kontroli Trybunału opierają się na międzynarodowych standardach kontroli, które wymagają badania losowej, reprezentatywnej próby transakcji, a wynikiem tego badania jest oszacowanie poziomu błędu; przypomina, że Trybunał rozróżnia wydatki obarczone niskim ryzykiem, tj. płatności oparte na uprawnieniach na podstawie uproszczonych zasad, i wydatki obarczone wysokim ryzykiem, tj. płatności oparte na zwrocie kosztów podlegające złożonym przepisom; zauważa, że w odniesieniu do wydatków w 2022 r. Trybunał wybrał 66 % populacji objętej kontrolą spośród wydatków obarczonych wysokim ryzykiem (63,2 % w 2021 r.), co wynosi 110,1 mld EUR, a 34 % z wydatków

obarczonych niskim ryzykiem – 56,7 mld EUR; zauważa, że szacowany przez Trybunał poziom błędu w 2022 r. (4,2 %) dotyczy głównie działów „Spójność, odporność i wartości” (2,5 % ogólnego poziomu błędu), „Zasoby naturalne i środowisko” (0,8 %), „Sąsiedztwo i świat” (0,4 %) oraz „Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa” (0,3 %); działy te są uznawane w większości przez Trybunał za obszary wydatków obciążone wysokim ryzykiem; zauważa, że Komisja w swoim sprawozdaniu rocznym z zarządzania i wykonania dzieli wydatki na segmenty wyższego, średniego i niższego ryzyka; zauważa, że Trybunał stosuje kategorie ryzyka w dużej mierze do określenia wielkości próby w celu ostatecznego poparcia swojej opinii na temat legalności i prawidłowości wydatków, podczas gdy stosowanie przez Komisję kategorii ryzyka służy do identyfikacji obszarów, w których konieczna jest dodatkowa uwaga zarządcza w celu skorygowania błędów; podkreśla, że stosowanie przez Trybunał i Komisję różnych kategorii ryzyka utrudnia organowi udzielającemu absolutorium przeprowadzenie analizy porównawczej między błędami redakcyjnymi a istotnymi błędami administracyjnymi;

31. przypomina, że kontrola Trybunału koncentruje się na roku objętym przeglądem; uważa jednak, że Trybunał uwzględnia w swoim sprawozdaniu rocznym ustalenia z kilku lat i w większym stopniu koncentruje się na konkretnych tematach w swoich sprawozdaniach specjalnych; zauważa, że w przeciwieństwie do tej metody Komisja uwzględnia cały cykl życia programów i funduszy unijnych obejmujący wiele lat, a także korekty i odzyskane środki po zakończeniu roku objętego przeglądem; jest jednak zdania, że te różne podejścia nie wyjaśniają w pełni dużej różnicy w szacowaniu poziomu błędu;
32. przypomina, że unijne programy wydatków mają z założenia charakter wieloletni, a zatem związane z nimi systemy kontroli i cykle zarządzania również obejmują wiele lat; przypomina, że szacunki Komisji dotyczące ryzyka w momencie zamknięcia mają perspektywę wieloletnią, która uwzględnia korekty i odzyskiwanie środków na przestrzeni kilku lat; zauważa, że podejście Komisji opiera się na testach określonych w strategiach kontroli i przeprowadzanych w celu sprawdzenia zgodności z przepisami Unii, aby ostatecznie ustalić, czy należy odzyskać środki od beneficjentów; zauważa, że zakres ryzyka w momencie płatności, określony w ramach tego podejścia, jest podobny do większości szacowanego przez Trybunał poziomu błędu i jest uznawany przez Komisję za najlepszy szacunek pozwalający wyrazić ekspozycję budżetu Unii;
33. uważa, że te dwa podejścia służą różnym celom i mają swoje zalety, wady, mocne i słabe strony oraz że powinny być stosowane w celu wzajemnego uzupełniania się, przy czym należy zrozumieć ich różnice i specyfikę, takie jak różnice w koncepcji błędu i w kategoryzacji ryzyka między tymi instytucjami; uważa, że poziom błędu oszacowany przez Trybunał jest ważnym wskaźnikiem legalności i prawidłowości wykonania budżetu Unii; wyraża zaniepokojenie znacznymi rozbieżnościami w poziomach podanych przez Trybunał i Komisję w odniesieniu do uchybień stwierdzonych po stronie Komisji; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje ustalenia, spostrzeżenia i zalecenia Trybunału jako bardzo użyteczny wkład w dalszą poprawę zarządzania budżetem i jego wykonania w różnych trybach zarządzania oraz przez wszystkie zainteresowane strony; ubolewa, że w analizie samego ryzyka pomija się rzeczywiste wyniki, jakość, zrównoważoność i europejską wartość dodaną realizowanych projektów; zachęca Komisję, aby współpracowała z Trybunałem w celu zwiększenia harmonizacji i zapewnienia bardziej porównywalnych danych liczbowych;

34. zauważa, że w kilku kwestiach ustalenia Trybunału i Komisji są zbieżne, w szczególności w odniesieniu do głównych źródeł nieprawidłowości w dziale „Spójność” oraz wyższego ryzyka dla środków rynkowych i rozwoju obszarów wiejskich w dziale „Zasoby naturalne i środowisko”; zauważa, że w szczególności w dziale „Spójność” niektóre przypadki błędów dotyczących kwalifikowalności zidentyfikowanych i skwantyfikowanych przez Trybunał niekoniecznie są uznawane przez Komisję za podstawę niekwalifikowalności; Komisja nie widzi podstawy prawnej do zakwalifikowania błędu jako nieprawidłowości, którą należy skorygować zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 36 rozporządzenia (UE) nr 1060/2021 („rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów”)², a zatem Komisja nie może przeprowadzić procedur korekty finansowej, a takie błędy nie zostaną uwzględnione w oszacowanym przez Komisję ryzyku w momencie dokonywania płatności;
35. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja poprawiła sprawozdawczość w zakresie środków zapobiegawczych i naprawczych, aby chronić budżet Unii przed nielegalnymi i nieprawidłowymi wydatkami; zauważa, że Komisja wyjaśniła, iż całkowita kwota zgłoszona w sprawozdaniu rocznym z zarządzania i wykonania jako korekty finansowe i odzyskane środki (4,95 mld EUR) obejmuje środki zapobiegawcze i naprawcze podjęte przez Komisję i państwa członkowskie; zauważa, że Komisja zgłosiła kwotę 734 mln EUR z tytułu korekt netto i 195 mln EUR z tytułu odzyskanych od ostatecznych odbiorców nienależnych płatności;
36. zauważa, że Trybunał, wykonując swój mandat, nie prowadzi dochodzeń w sprawie nadużyć finansowych, lecz bierze pod uwagę ryzyko nadużyć finansowych; zauważa, że podczas przeprowadzania kontroli Trybunał przekazuje Prokuraturze Europejskiej podejrzenia o przestępstwa wchodzące w zakres jej kompetencji oraz OLAF-owi podejrzenia o nadużycia finansowe, korupcję lub inną nielegalną działalność naruszającą interesy finansowe Unii; zauważa, że w 2022 r. Trybunał zgłosił OLAF-owi 14 przypadków podejrzeń o nadużycia finansowe, a jednocześnie zgłosił EPPO 6 z tych przypadków, co jak dotąd doprowadziło do sześciu dochodzeń OLAF-u i trzech dochodzeń EPPO;

Zarządzanie budżetem i finansami

37. podkreśla, że w 2022 r. wykorzystano 98,5 % dostępnych środków na zobowiązania (179,4 mld EUR z 182,2 mld EUR); zauważa, że dostępne środki były wyższe niż pułap WRF wynoszący 179,9 mld EUR ze względu na wykorzystanie instrumentów specjalnych, co było uzasadnione nieprzewidywanymi wydarzeniami; wykorzystano w pełni elastyczność dostępną w ramach WRF; zauważa, że wykorzystano 98,1 % środków na płatności (167,3 mld EUR z dostępnej kwoty 170,6 mld EUR); pochwała Komisję i władzę budżetową za ich zdecydowaną i elastyczną reakcję budżetową na wyzwania, jakie pojawiły się w 2022 r.;
38. zauważa z zaniepokojeniem, że łączna kwota zobowiązań pozostających do spłaty, które stanowią przyszłe długi, jeżeli nie zostaną umorzone, osiągnęła w 2022 r. rekordowo wysoki poziom 450 mld EUR, co wynika zarówno ze zwiększonych zobowiązań związanych z NGEU (w 2022 r. przyjęto wszystkie krajowe plany

---

² Dz.U. L 231 z 30.6.2021, s. 159.

odbudowy i zwiększania odporności), jak i z powolnego rozpoczęcia wdrażania okresu programowania 2021–2027; odnotowuje, że Komisja spodziewa się dalszego wzrostu tej kwoty w 2023 r. do 460 mld EUR i przewiduje jej zmniejszenie między 2024 r. a 2027 r., kiedy będzie trzeba wypłacić kwoty zaangażowane zarówno na NGEU, jak i na okres programowania 2021–2027; zauważa, że około 90 mld EUR pożyczek nie zostanie wykorzystane, i przypomina, że Komisja i państwa członkowskie mają obecnie opóźnienia w stosunku do harmonogramu płatności określonego w decyzji wykonawczej zatwierdzającej krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności; odnotowuje, że zobowiązania w ramach WRF wciąż rosną i będą nadal rosły w nadchodzących latach ze względu na powolne rozpoczęcie okresu programowania i jeszcze późniejsze płatności;

39. podkreśla, że w WRF na lata 2021–2027 jest mniej czasu niż w poprzednich WRF na wdrożenie funduszy objętych zarządzaniem dzielonym ze względu na zasadę n+2 obowiązującą w ostatnim roku okresu; jest świadomy wyzwań związanych z zarządzaniem łączonymi funduszami w ramach WRF i NGEU oraz ich kontrolowaniem ze względu na ich wielkość oraz różne mechanizmy zarządzania, programowania, wdrażania i kontroli; z zaniepokojeniem odnotowuje znaczne różnice we wskaźnikach absorpcji w poszczególnych państwach członkowskich; ubolewa nad niewystarczającymi inicjatywami podejmowanymi przez Komisję we współpracy z państwami członkowskimi w celu zwiększenia zdolności absorpcyjnej programów, a tym samym doprowadzenia do znacznego i trwałego zmniejszenia zobowiązań pozostających do spłaty; domaga się od Komisji podjęcia wszelkich niezbędnych środków i zapewnienia wsparcia administracyjnego państwom członkowskim, zwłaszcza w celu poprawy ich zdolności absorpcyjnej;
40. podkreśla, że prognozy Komisji dotyczące zmniejszenia zobowiązań pozostających do spłaty opierają się na założeniu, że państwa członkowskie faktycznie podejmują większe wysiłki na rzecz przyspieszenia absorpcji funduszy objętych zarządzaniem dzielonym na lata 2021–2027 oraz że automatyczne dostosowania techniczne pułapów płatności wystarczą do zaspokojenia potrzeb w zakresie płatności; obawia się, że te dwa założenia mogą się nie zrealizować, co spowoduje bardzo niebezpieczną sytuację dla budżetu Unii;
41. odnotowuje ostrzeżenie Trybunału, że ryzyko umorzenia zobowiązań w przypadku funduszy na lata 2021–2027 objętych zarządzaniem dzielonym na podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów znacznie wzrosło ze względu na szereg czynników, a mianowicie z powodu powolnego uruchomienia wynikającego z późnego przyjęcia rozporządzeń sektorowych, z powodu priorytetowego traktowania niewykorzystanych środków z europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych oraz z NGEU, z powodu faktu, że okres, w którym mogą być dokonywane płatności, jest o jeden rok krótszy niż w poprzednim okresie WRF, oraz z powodu pokrywania się z płatnościami w ramach NGEU do 2026 r.; podkreśla w związku z tym, że w 2021 r. Trybunał zalecił Komisji zapewnienie dodatkowego wsparcia doradczego organom krajowym, tak aby wszystkie organy odpowiedzialne za zarządzanie tymi funduszami i ich kontrolę mogły zapewnić należyte zarządzanie finansami;
42. z zadowoleniem przyjmuje kluczową rolę, jaką odgrywają organizacje pozarządowe w reprezentowaniu społeczeństwa obywatelskiego oraz w promowaniu i obronie wartości zapisanych w traktatach i Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”) przy

wdrażaniu programów i projektów finansowanych z budżetu Unii, z pełnym poszanowaniem przepisów finansowych Unii oraz ochrony interesów finansowych Unii; wzywa do zadbania o to, by wszyscy beneficjenci finansowania unijnego, w tym organizacje pozarządowe, którzy nadużywali lub przywłaszczali sobie fundusze unijne lub angażowali się w działania sprzeczne z wartościami Unii, w tym podżeganie do terroryzmu, nawoływanie do nienawiści, wspieranie lub gloryfikowanie przemocy oraz ekstremizmu politycznego i religijnego, byli wymienieni w systemie wczesnego wykrywania i wykluczania (EDES) i by odmawiano im dostępu do instytucji i programów finansowania Unii; uważa, że należy zapobiegać nadużyciom finansowym, konfliktom interesów, podwójnemu finansowaniu, korupcji i praniu pieniędzy lub ich sprzeniewierzeniu oraz zwalczać je we wszystkich sytuacjach i w odniesieniu do wszystkich beneficjentów, niezależnie od ich charakteru i statusu prawnego (jak zauważono w rezolucji Parlamentu z 17 stycznia 2024 r. w sprawie przejrzystości i odpowiedzialności organizacji pozarządowych finansowanych z budżetu Unii); wzywa Komisję, by zastosowała się do zaleceń przedstawionych w tej rezolucji;

43. odnotowuje z zaniepokojeniem, że dług Unii wzrósł z 236,7 mld EUR w 2021 r. do 344,3 mld EUR w 2022 r.; zauważa, że w całym długu jedynie udział bezzwrotnego wsparcia w ramach NGEU (185,6 mld EUR, 53,9 %) stwarza ryzyko stopy procentowej dla budżetu Unii; zauważa, że ze względu na rosnące rynkowe stopy procentowe koszt nowego finansowania w ramach NGEU wzrósł z 0,14 % w drugiej połowie 2021 r. do 1,24 % w pierwszej połowie 2022 r., a w drugiej połowie 2022 r. nastąpił dalszy wzrost do 2,60 %, co przekłada się na 0,5 mld EUR płatności z tytułu odsetek w ramach NGEU w 2022 r.; przewiduje się również znaczny wzrost w 2023 r.; jest zaniepokojony znacznym wzrostem stóp procentowych od 2020 r., co skutkuje wyższym obciążeniem finansowym dla budżetu rocznego; przypomina ponadto, że spłaty pożyczek w ramach NGEU powinny rozpocząć się w 2028 r. i muszą zostać zakończone do 2058 r., co będzie wymagało wystarczających zasobów finansowych; zauważa, że maksymalne wykorzystanie budżetu Unii w 2022 r. – przy zastosowaniu całej dostępnej elastyczności – nie pozwala na spłatę długów, chyba że przeprowadzone zostaną cięcia w innych obszarach wydatków Unii; wzywa państwa członkowskie do opracowania i uzgodnienia planu spłaty z nowych zasobów własnych bez szkody dla nowych WRF;
44. zauważa, że w grudniu 2022 r. Komisja wprowadziła nową strategię zarządzania długiem, a mianowicie „zróżnicowaną strategię finansowania”, która obejmuje techniki i instrumenty finansowania stosowane przez emitentów długu państwowego; przypomina sprawozdanie specjalne Trybunału nr 16/2023 w sprawie zarządzania długiem zaciągniętym na potrzeby NGEU; stwierdzono w nim, że Komisja szybko ustanowiła swój system zarządzania długiem, umożliwiający terminowe rozpoczęcie operacji zaciągania pożyczek; system ten spełnia wszystkie wymogi regulacyjne dotyczące portfela dłużnego i zarządzania ryzykiem;
45. popiera zalecenie Trybunału, aby Komisja działała bardziej proaktywnie w celu zapewnienia dostępności narzędzi o wystarczającej zdolności ograniczania ryzyka ekspozycji;
46. zauważa, że łączna ekspozycja budżetu Unii z powodu gwarancji i zobowiązań warunkowych z tytułu pożyczek wzrosła do 248,3 mld EUR, z czego 57,8 mld EUR na dodatkowe zabezpieczenie utworzone za pośrednictwem wspólnego funduszu rezerw; zauważa, że wyższe stopy procentowe wymagają również w przyszłości wyższego

wskaźnika zasilenia rezerw;

47. zauważa, że w 2022 r. Komisja zmieniła sposób ujawniania zobowiązań warunkowych w swoich skonsolidowanych sprawozdaniach finansowych, przez co porównanie rok do roku jest niezwykle złożone i czasochłonne; zwraca się do Komisji o przedstawianie jaśniejszych informacji na temat jej rocznego sprawozdania finansowego w celu ułatwienia wyciągania wniosków i analizy również w świetle procedury udzielania absolutorium;
48. odnotowuje, że ekspozycja budżetu Unii w związku z Ukrainą wzrosła w 2022 r. do 15,6 mld EUR i obejmuje powiązane rezerwy; zauważa z zaniepokojeniem, że w przypadku pomocy makrofinansowej+ dla Ukrainy o wartości 18 mld EUR, uzgodnionej pod koniec 2022 r. i wypłacanej przez cały 2023 r., nie wymagano żadnych środków ze wspólnego funduszu rezerw na pokrycie ryzyka niewykonania zobowiązania, co stanowi poważne zagrożenie dla budżetu Unii, jak wyrażono w opinii 07/2022; zwraca uwagę, że ewentualne straty związane z instrumentem pomocy makrofinansowej + będą musiały zostać pokryte z przyszłych budżetów UE lub z marginesu elastyczności (różnicy między pułapem określonym w WRF a pułapem zasobów własnych); zwraca się do Komisji o zapewnienie dodatkowych środków w celu ochrony budżetu Unii przed przyszłymi stratami związanymi z pomocą makrofinansową+;
49. zauważa, że w 2022 r. inflacja cen konsumpcyjnych znacznie wzrosła, co wpłynęło na budżet Unii na kilka sposobów i zmniejszyło względną wielkość budżetu Unii i skuteczność funduszy UE, które nie są w stanie zapewnić osiągnięcia celów w takim samym stopniu, jak pierwotnie planowano; uważa, że wysoka inflacja wpływa na proporcje dochodów z różnych źródeł i zmniejsza netto udział zasobów własnych opartych na DNB; zdecydowanie popiera zalecenie Trybunału skierowane do Komisji, aby oceniła wpływ rosnącej inflacji na budżet Unii w celu praktycznego stosowania środków łągodzących;
50. z zadowoleniem przyjmuje internetowe platformy na rzecz przejrzystości opracowane i obsługiwane przez Komisję, które dostarczają danych na temat wdrażania programów wydatków Unii oraz umożliwiają wyszukiwanie odbiorców finansowania i projektów Unii, takie jak system przejrzystości finansowej, zapewniający informacje na temat finansowania Unii w ramach zarządzania bezpośredniego i pośredniego, tabela wyników RRF, platforma otwartych danych na temat spójności i platforma Kohesio;
51. odnotowuje stosowaną przez Komisję metodykę monitorowania aspektów wydatków związanych z płcią od 2023 r.; przypomina, że według oceny jedynie w 2 % budżetu Unii głównym celem jest poprawa równouprawnienia płci; wzywa Komisję do poprawy tego wyniku poprzez uwzględnianie aspektu płci od początku opracowywania programu; przypomina, że potrzebne są dalsze szczegółowe informacje, aby można było w pełni zrozumieć, dlaczego dla większości wydatków (73 %) potencjał przyczynienia się do równouprawnienia płci oceniono jako 0*; zauważa z zaniepokojeniem, że w sprawozdaniu specjalnym nr 10/2021 opublikowanym przez Europejski Trybunał Obrachunkowy potwierdzono, że w cyklu budżetowym Unii nie uwzględniono jeszcze odpowiednio równouprawnienia płci, ponieważ w dużej mierze brakuje kluczowych elementów, takich jak analiza dotycząca płci, cele związane z płcią, wskaźniki i rozliczalność w ramach sprawozdawczości,

52. w świetle kryzysu związanego z przemocą ze względu na płeć, w obliczu którego stoi Unia, ponawia apele o specjalną linię budżetową na rzecz równouprawnienia płci, w szczególności w ramach programu Dafne; podkreśla, że istotne jest wzmocnienie specjalnej inicjatywy Daphne przez zwiększenie jej zasobów, w szczególności środków mających na celu zwalczanie wszelkich form przemocy ze względu na płeć wobec kobiet i dziewcząt na wszystkich szczeblach oraz przemocy domowej zgodnie z art. 7 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/692, a także zapewnienie odpowiedniego wsparcia ofiarom; ponadto podkreśla znaczenie wykorzystania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, takich jak Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+), do promowania równouprawnienia płci, zatrudnienia kobiet, wzmocnienia pozycji kobiet, przedsiębiorczości, przywództwa i funkcji kierowniczych kobiet, a także placówek opieki długoterminowej; zauważa, że z badania zleconego przez komisję FEMM³ wynika, że mężczyźni są często faworyzowani w stosunku do kobiet i grup zmarginalizowanych, jeśli chodzi o strukturę dotacji i wsparcia w ramach pakietu „Gotowi na 55”, a także w innych strategiach politycznych, programach i finansowaniu na rzecz zielonej transformacji;

Zalecenia

53. zdecydowanie popiera zalecenia Trybunału zawarte w jego sprawozdaniu rocznym dotyczącym wykonania budżetu za rok budżetowy 2022 („sprawozdanie roczne za rok budżetowy 2022”)⁴ oraz w powiązanych sprawozdaniach specjalnych; wzywa Komisję do ich bezzwłocznego wdrożenia oraz do informowania organu udzielającego absolutorium o postępach w ich wdrażaniu;
54. wzywa Trybunał Obrachunkowy do:
- (i) rozróżnienia rodzajów błędów i zwiększenia przejrzystości wskaźnika błędów spowodowanych poważnymi nadużyciami, oszustwami lub innymi działaniami przestępczymi oraz błędów spowodowanych przez niedopatrzenie administracyjne lub niedokładne stosowanie przepisów;
  - (ii) szerzej zakrojonej oceny jakości, europejskiej wartości dodanej, zrównoważoności, wyników i wykonalności realizowanych projektów;
55. wzywa Komisję w szczególności do:
- (i) współpracy z Trybunałem, aby zapewnić lepsze zrozumienie i uspołnienie oraz lepszą porównywalność obydwu podejść do rozwiązywania problemu nieprawidłowości;
  - (ii) przeprowadzenia oceny ex post wiarygodności własnych szacunków dotyczących ryzyka w momencie zamknięcia w roku budżetowym, w którym programy zostały zamknięte, i przedstawienia wyników takiej oceny organowi udzielającemu absolutorium;

---

³ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/736899/IPOL_STU\(2022\)736899_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/736899/IPOL_STU(2022)736899_EN.pdf)

⁴ Dz.U. C, C/2023/103, 4.10.2023

- (iii) dalszego upraszczania zasad i procedur bez obniżania jakości kontroli oraz do dalszej cyfryzacji procedur kontroli;
- (iv) zintensyfikowania wysiłków na rzecz zwiększenia przejrzystości wykorzystania funduszy, w tym w odniesieniu do informacji o beneficjentach końcowych;
- (v) dalszego wspierania zdolności administracyjnych organów państw członkowskich; określenia sposobów pomocy państwom członkowskim w przyspieszeniu wykorzystania funduszy Unii i zmniejszeniu poziomu zobowiązań pozostających do spłaty, zwłaszcza w ramach funduszy objętych zarządzaniem dzielonym na podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów;
- (vi) przekazania, w ramach ujawniania, informacji na temat zobowiązań warunkowych oraz rocznej ekspozycji budżetu Unii wynikającej z gwarancji budżetowych i pomocy finansowej na rzecz państw trzecich oraz podania do wiadomości publicznej szacunków dotyczących całkowitej rocznej ekspozycji;
- (vii) zapewnienia wystarczających środków służących ochronie budżetu Unii przed różnymi zidentyfikowanymi zagrożeniami, w szczególności przed zobowiązaniami pozostającymi do spłaty, rosnącym zadłużeniem, zwiększoną ekspozycją budżetu, w tym w związku z Ukrainą, rosnącą inflacją itp.;
- (viii) dalszego monitorowania ewentualnego ryzyka korupcji i nadużyć finansowych we wszystkich funduszach, z wykorzystaniem informacji zwrotnych z dochodzeń prowadzonych przez EPPO i OLAF; zachęcania do systematycznego korzystania z systemów baz danych Arachne i EDES;
- (ix) zapewnienia ochrony budżetu Unii przez powszechne i systematyczne korzystanie z cyfrowych i zautomatyzowanych systemów sprawozdawczości, monitorowania i prowadzenia audytów oraz do pilnego ustanowienia obowiązkowego, zintegrowanego i interoperacyjnego systemu opartego m.in. na istniejących narzędziach i bazach danych w kontekście przeprowadzonego przekształcenia rozporządzenia finansowego;
- (x) zmodyfikowania i poprawy tabeli wyników w zakresie odbudowy i zwiększania odporności, a także odpowiedniej strony internetowej Komisji poświęconej RRF, aby zapewnić regularną aktualizację, dokładność, jasną strukturę i przejrzystość wdrażania, wyników i osiągnięcia wskaźników;
- (xi) zapewnienia przejrzystości wyników audytów;
- (xii) dopilnowania, by wszystkie państwa członkowskie wykorzystywały systemy i centralne rejestry do składania sprawozdań na temat beneficjentów rzeczywistych i beneficjentów końcowych;
- (XIII) oceny, jaki wpływ na budżet Unii wywrze utrzymująca się przez kilka lat wysoka inflacja, i wskazania narzędzi, przy pomocy których można ograniczyć najważniejsze zagrożenia, jakie się z nią wiążą;

Wyniki wykonania budżetu Unii

56. odnotowuje ponowne włączenie prac Trybunału dotyczących wyników wykonania budżetu Unii do jego sprawozdania rocznego; z żalem zauważa, że treść odnośnego rozdziału jest znacznie mniej dokładna niż w sprawozdaniu rocznym z wyników wykonania z poprzedniego roku; ubolewa w szczególności, że powiązanie z celami zrównoważonego rozwoju stało się znacznie mniej widoczne w obecnej strukturze; zauważa, że prace Trybunału dotyczące wyników zawarte w jego sprawozdaniu rocznym za 2022 r. polegają przede wszystkim na podsumowaniu ustaleń ze sprawozdań specjalnych;
57. zauważa, że Trybunał monitorował wdrażanie 213 zaleceń wydanych w 2019 r.; 179 zaleceń dotyczyło Komisji; zauważa, że w przypadku czterech ze 179 zaleceń zweryfikowanych przez Trybunał w momencie przeprowadzania monitorowania nie minął jeszcze termin przewidziany na ich zrealizowanie oraz że z pozostałych 175 zaleceń Komisja w pełni wdrożyła 101 (58 %), 26 w przeważającej mierze (15 %), 24 pod pewnymi względami (13 %) i nie wdrożyła w ogóle 17 (10 %) z nich, a Trybunał nie był w stanie wyciągnąć wniosków w 7 przypadkach (4 %), w których jednostka kontrolowana nie zaakceptowała zaleceń lub było zbyt wcześnie na ocenę wdrożenia;
58. uważa, że przegląd sprawozdań specjalnych, który obejmuje największą część rozdziału trzeciego sprawozdania rocznego Trybunału, daje dobry ogólny obraz sprawozdań przedstawionych przez Trybunał, które odnoszą się do obszarów strategicznych z 2022 r.; jest zdania, że dogłębna analiza wyników wykonania budżetu Unii mogłaby stanowić wartość dodaną dla działań następczych w związku z zaleceniami audytora; odnotowuje kwestię harmonogramu publikacji sprawozdania rocznego z zarządzania i wykonania;
59. zauważa, że Komisja publikuje „zestawienia wyników programów”, które stanowią przegląd informacji na temat wyników programów w ramach budżetu Unii na lata 2021–2027, a także „priorytety horyzontalne” – część poświęconą temu, jak Komisja śledzi wydatki na ekologiczne planowanie budżetu, uwzględnianie aspektu płci, monitorowanie cyfrowe i cele zrównoważonego rozwoju, a także przedstawia sprawozdania na ten temat;
60. odnotowuje przeprowadzony przez Trybunał przegląd (06/2023) sprawozdania rocznego Komisji z zarządzania i wykonania dotyczącego budżetu Unii za 2022 r. oraz wnioski Trybunału, zgodnie z którym tom I tego sprawozdania został sporządzony zgodnie ze strategicznymi wytycznymi Rady Zarządzania Korporacyjnego Komisji, jeśli chodzi o przedstawienie faktów i osiągnięć odnoszących się do zarządzania budżetem w 2022 r., a także zauważa, że można było poprawić jakość danych dotyczących wyników; odnotowuje odpowiedzi Komisji na pytania wymagające odpowiedzi na piśmie dotyczące kontroli w sprawie systemu kontroli Komisji w odniesieniu do wiarygodności informacji o wynikach, przeprowadzonej przez Służbę Audytu Wewnętrznego, a także zapewnienie, że podejmowane są działania w związku ze zidentyfikowanym problemem;
61. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja uwzględniła w swoim sprawozdaniu rocznym z zarządzania i wykonania informacje na temat ekologicznego planowania budżetu, monitorowania cyfrowego i wymiaru równości płci w budżecie Unii; zauważa, że liczba programów, w przypadku których wkład w równouprawnienie płci jest nieznaną, spadła do 72 %; popiera stanowisko Komisji, zgodnie z którym należy jeszcze bardziej zmniejszyć tę liczbę;

62. przypomina ustalenia zawarte w sprawozdaniu specjalnym Trybunału nr 09/2022 pt. „Wydatki na rzecz klimatu w budżecie UE na lata 2014–2020”; odnotowuje ponadto sprawozdanie specjalne Trybunału nr 26/2023 w sprawie ram monitorowania RRF; stwierdza, że w obu sprawozdaniach specjalnych Trybunał zidentyfikował problemy związane ze sposobem przedstawiania przez Komisję informacji na temat wyników, zarówno w WRF, jak i w RRF; zauważa w szczególności, że ujawnienie niedociągnięć w metodyce monitorowania wyników wykazuje uchybienia, w szczególności z powodu wymieszania danych szacunkowych z rzeczywistymi danymi liczbowymi dotyczącymi osiągniętych wyników i zrealizowanych projektów czy wymieszania kwot zapisanych w budżecie z kwotami faktycznie wypłaconymi; uważa, że dane dotyczące wyników przedstawione przez Komisję nie powinny obejmować danych szacunkowych, a jedynie dane liczbowe dotyczące zrealizowanych działań; nadal jest zaniepokojony ustaleniem Trybunału, że oczekiwana jest ograniczona poprawa w zakresie sprawozdawczości dotyczącej klimatu w latach 2021–2027; ubolewa, że Komisja nie zajęła się jeszcze niedociągnięciami w danych liczbowych przedstawionych zgodnie ze swoją nową metodyką;

Dochody

63. zauważa, że na dochody budżetu Unii składają się zasoby własne, zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel i inne dochody; zauważa, że w 2022 r. zasoby własne oparte na dochodzie narodowym brutto (DNB) wyniosły 103,9 mld EUR (42,3 %), zewnętrzne dochody przeznaczone na określony cel wyniosły 62,2 mld EUR (25,4 %), tradycyjne zasoby własne (TZW) – 25,9 mld EUR (10,6 %), wkłady i zwroty związane z umowami i programami Unii wyniosły 20,9 mld EUR (8,5 %), zasoby własne oparte na podatku od wartości dodanej (VAT) – 19,7 mld EUR (8,0 %), zasoby własne oparte na odpadach opakowaniowych z tworzyw sztucznych niepoddawanych recyklingowi – 6,3 mld EUR (2,6 %), a inne dochody wyniosły 6,4 mld EUR (2,6 %);
64. odnotowuje sprawozdanie specjalne Trybunału nr 25/2022 w sprawie weryfikacji dochodu narodowego brutto (DNB) na potrzeby finansowania budżetu Unii; przypomina, że dane DNB przekazywane przez państwa członkowskie stanowią podstawę do obliczania wkładów państw członkowskich, i w związku z tym uważa, że Komisja musi poprawić efektywność cyklu weryfikacji zgodnie z zaleceniami Trybunału; z zadowoleniem przyjmuje wnioski Trybunału, że proces weryfikacji danych DNB przeprowadzony przez Urząd Statystyczny Unii Europejskiej (Eurostat) był skuteczny; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Eurostat przygotował plan działania w celu realizacji zaleceń z myślą o ich wdrożeniu po cyklu 2020–2024;
65. zauważa, że budżet Unii musi reagować na liczne wyzwania za pomocą dodatkowych programów finansowych, takich jak instrument na rzecz odbudowy NGEU; odnotowuje, że w 2022 r. dochody z tradycyjnych zasobów własnych utrzymały się na stosunkowo stabilnym poziomie, podczas gdy gwarancje budżetowe na operacje zaciągania i udzielania pożyczek stanowiły znaczną część dochodów; przypomina w związku z tym swoją rezolucję z 10 maja 2023 r. w sprawie zasobów własnych: nowy początek dla finansów unijnych – nowy początek dla Europy;
66. z zadowoleniem przyjmuje wniosek Trybunału zawarty w sprawozdaniu rocznym za 2022 r., że poziom błędów w transakcjach po stronie dochodów nie był istotny, a systemy zarządzania dochodami są zasadniczo skuteczne; jest zaniepokojony uchybieniami

stwierdzonymi przez Trybunał w zarządzaniu TZW i ich księgowaniu przez niektóre państwa członkowskie oraz w działaniach Unii podjętych w celu zmniejszenia luki w należnościach celnych i zapewnienia kompletności TZW; z zadowoleniem przyjmuje działania podjęte w tym zakresie przez Komisję i państwa członkowskie;

67. na podstawie sprawozdania rocznego o ochronie interesów finansowych Unii zauważa, że w 2022 r. liczba nieprawidłowości związanych z nadużyciem finansowym w odniesieniu do TZW (454) spadła o 6,8 %, a liczba nieprawidłowości niezwiązanych z nadużyciem finansowym (4 207) wzrosła o 9,4 % w porównaniu ze średnią z 5 lat w latach 2018–2022; zauważa, że większość przypadków nadużyć finansowych zgłoszonych w 2022 r. dotyczy nieprawidłowej wartości i nieprawidłowej klasyfikacji lub błędnego opisu towarów, natomiast przemyt pozostaje jednym z głównych sposobów działania; zauważa, że większość przypadków nadużyć finansowych wykrywana jest w ramach inspekcji przeprowadzanych przez krajowe służby ds. zwalczania nadużyć finansowych i w ramach kontroli podczas zwolnienia towarów; zauważa, że stopa odzysku wynosi obecnie 48 %, chociaż można się spodziewać, że wzrośnie w przyszłości ze względu na czas trwania tego procesu;
68. odnotowuje podsumowanie odstępień od odzyskiwania ustalonych wierzytelności w załączniku 9 do sprawozdania rocznego z zarządzania i wykonania za 2022 r.; zauważa, że całkowita ogólna wartość nieodzyskanych kwot wyniosła 40,4 mln EUR, co stanowi wzrost o 28 % w porównaniu z 2021 r. (31,4 mln EUR), i uważa, że stanowi to utratę dochodów dla budżetu Unii;
69. wzywa Komisję do przeprowadzenia dogłębnej analizy wszystkich kwot odzyskanych na podstawie powiadomień EPPO oraz do poinformowania organu udzielającego absolutorium o wynikach; przypomina, że Komisja odgrywa główną rolę w monitorowaniu szkód dla budżetu UE i ich naprawianiu w następstwie powiadomień EPPO; ubolewa, że EPPO do tej pory nie jest świadoma mechanizmów ustanowionych w tym celu przez Komisję; zauważa, że kwestia powiadomień EPPO została poruszona w międzyinstytucjonalnej wymianie poglądów na temat rozporządzenia (UE, Euratom) 2020/2223⁵; z zadowoleniem przyjmuje porozumienie robocze EPPO i utworzenie grupy roboczej w celu dopilnowania, aby powiadomienia EPPO umożliwiały Komisji maksymalne odzyskanie środków do budżetu UE;
70. z zadowoleniem przyjmuje wydarzenia, które doprowadziły do zniesienia zarówno ilościowego, jak i nieokreślonego ilościowo zastrzeżenia w dziedzinie wyrobów włókienniczych i obuwia importowanych z Chin; zauważa z zadowoleniem, że Zjednoczone Królestwo zapłaciło już całkowitą należną kwotę (ostateczna płatność w wysokości 1,57 mld EUR w styczniu 2023 r.) wraz z odsetkami (1,4 mld EUR w lutym 2023 r.); zauważa, że do końca 2023 r. 27 państw członkowskich dokonało znacznych płatności tymczasowych z tytułu spodziewanych kwot należnych budżetowi Unii oraz że zgodnie z wyrokiem TSUE w sprawie C-213/19 Komisja zastosuje tę samą metodę

---

⁵ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2020/2223 z dnia 23 grudnia 2020 r. zmieniające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 883/2013 w odniesieniu do współpracy z Prokuraturą Europejską i skuteczności dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (Dz.U. L 437 z 28.12.2020, s. 49–73).

kwantyfikacji w odniesieniu do tych państw członkowskich co w przypadku Zjednoczonego Królestwa, co doprowadzi do ponownego obliczenia kwot i umożliwi Komisji całkowite zakończenie tego procesu;

Zalecenia

71. wzywa Komisję do:

- (i) uwzględnienia sugestii Parlamentu Europejskiego zawartych w jego rezolucjach w sprawie zasobów własnych, aby zapewnić wystarczające zasoby na spłatę inwestycji dokonanych w ramach NGEU;
- (ii) wykorzystania wszelkich dostępnych środków, aby promować współpracę między służbami ds. zwalczania nadużyć finansowych a agencjami celnymi w celu wykrywania nadużyć finansowych mających wpływ na dochody Unii, zapobiegania im i ich korygowania;
- (iii) poinformowania organu udzielającego absolutorium o wynikach przeglądu pobranych zasobów własnych;
- (iv) starannego przeanalizowania różnic w stopach odzysku w poszczególnych państwach członkowskich, aby określić ewentualne konkretne niedociągnięcia;
- (v) przedstawienia organowi udzielającemu absolutorium szczegółowych wyjaśnień dotyczących powodów, dla których Komisja tylko częściowo wdrożyła 13 % zaleceń Trybunału z 2019 r. i nie wdrożyła kolejnych 10 % jego zaleceń;

Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa

72. zauważa, że budżet na programy w dziale 1 WRF „Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa” wyniósł 25,2 mld EUR (12,9 % budżetu Unii) i jest podzielony w następujący sposób: 15,8 mld EUR (62,8 %) na badania naukowe, 3,5 mld EUR (14,0 %) na transport, energię i technologie cyfrowe, 2,7 mld EUR (10,6 %) na Program InvestEU, 2 mld EUR (8,0 %) na przestrzeń kosmiczną i 1,2 mld EUR (4,6 %) na inne obszary; zauważa, że na dzień 31 grudnia 2022 r. ostatecznie przyjęte w budżecie środki na zobowiązania wyniosły 21 845,08 mln EUR i że wykorzystano 99,99 % tych środków (21 842,58 mln EUR); zauważa ponadto, że ostatecznie przyjęte w budżecie środki na płatności wyniosły 20 605,64 mln EUR i że wykorzystano 99,35 % tych środków (20 4710,31 mln EUR);

Innowacje i badania

73. podkreśla, że unijne programy finansowania badań naukowych i innowacji są bardzo ważne dla rozwoju naukowego, społecznego i technologicznego/gospodarczego Unii, ponieważ umożliwiają zmniejszanie nierówności, a także dla odbudowy, transformacji ekologicznej i cyfrowej oraz dla zmniejszenia zależności energetycznej Unii od Rosji; przypomina, że program „Horyzont Europa” jest najważniejszym programem w zakresie badań naukowych i innowacji w Europie, a jego całkowity budżet wynosi 95,5 mld EUR, w tym 5,4 mld EUR z instrumentu NGEU; zauważa, że w ramach RRF przeznaczono około 48 mld EUR na inwestycje w badania naukowe i innowacje;
74. odnotowuje późne przyjęcie podstaw prawnych programu „Horyzont Europa” w 2021 r. i z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2021 r. i 2022 r. Komisji udało się osiągnąć

wykonanie budżetu na poziomie blisko 100 %; zauważa, że do końca 2022 r. podpisano 5 509 umów o udzielenie dotacji; odnotowuje, że choć średni wskaźnik zatwierdzania wniosków wzrósł z 11,9 % w programie „Horyzont 2020” do 15,9 % w programie „Horyzont Europa”, nadal nie można sfinansować 7 z 10 bardzo wartościowych wniosków; aby można było je sfinansować, potrzebne byłoby dodatkowe 34,3 mld EUR;

75. zauważa, że Trybunał zbadał 127 transakcji obejmujących pełen zakres wydatków w ramach tego działu WRF, w szczególności program „Horyzont 2020”, instrument „Łącząc Europę”, instrumenty finansowe i program kosmiczny, w tym informacje na temat prawidłowości przedstawione w rocznych sprawozdaniach z działalności Dyrekcji Generalnej ds. Badań Naukowych i Innowacji (DG RTD) i Dyrekcji Generalnej ds. Przemysłu Obronnego i Przestrzeni Kosmicznej (DG DEFIS);
76. zauważa, że Trybunał szacuje, iż poziom błędów w wydatkach w dziale „Jednolity rynek, innowacje i gospodarka cyfrowa” w 2022 r. był istotny i wyniósł 2,7 %; zauważa z zadowoleniem, że jest to znaczny spadek w porównaniu z 4,4 % w 2021 r.; odnotowuje uwagę Trybunału, że najwięcej błędów wystąpiło w obszarze wydatków na badania naukowe i innowacje, przede wszystkim w związku z kosztami personelu; jest zaniepokojony, że poziom błędów obliczony przez Komisję dla tego działu wyniósł 1,5 %, co mieści się w dolnej połowie zakresu szacowanego przez Trybunał; wyraża zaniepokojenie faktem, że zauważone przez Trybunał niedoszacowanie wskaźnika przez Komisję utrzymuje się od wielu lat, a w kontrolach ex post Komisji stwierdzono konkretne uchybienie;
77. zauważa, że błędy kwantyfikowalne związane z kosztami niekwalifikowalnymi stanowią 98 % szacowanego przez Trybunał poziomu błędów wynoszącego 2,7 % w 2022 r.; zauważa z zaniepokojeniem w szczególności, że zasady deklarowania kosztów personelu w ramach programu „Horyzont 2020” pozostają skomplikowane i że ich obliczanie pozostaje istotnym źródłem błędów (67 % szacowanego poziomu błędów w 2022 r.); zwraca uwagę, że Komisja opracowała i promuje korzystanie z narzędzia Personnel Costs Wizard, aby pomóc beneficjentom w prawidłowym deklarowaniu kosztów personelu;
78. zauważa, że zdecydowana większość projektów w próbie Trybunału nadal pochodzi z programu „Horyzont 2020”, przy czym w próbie z 2022 r. uwzględniono tylko jeden projekt w ramach programu „Horyzont Europa”; podkreśla, że według Trybunału pewne uproszczenia w programie „Horyzont 2020”, w szczególności wprowadzenie stawki zryczałtowanej w przypadku kosztów pośrednich, zmniejszyły obciążenie administracyjne beneficjentów i mogą ograniczyć ryzyko wystąpienia błędów;
79. odnotowuje uwagi przedstawione przez dyrektora generalnego ds. badań naukowych i innowacji podczas wysłuchania w sprawie udzielenia absolutorium, zgodnie z którymi Komisja zamierza zwiększyć wypłatę środków z programu „Horyzont Europa” w formie kwot ryczałtowych z 2 % w 2022 r. do 50 % w 2027 r.; odnotowuje w tym kontekście przeprowadzony przez Trybunał szczegółowy przegląd procedur i wytycznych Komisji dotyczących ryczałtowych dotacji na badania naukowe; odnotowuje stwierdzenie Komisji, że poziom kontroli pod względem oszczędności, wydajności i skuteczności jest wyższy w ocenie propozycji ryczałtowych; podkreśla potrzebę sprawdzenia faktycznej realizacji projektów z wykorzystaniem kwot

ryczałtowych;

80. podkreśla kluczową rolę sektora prywatnego w niwelowaniu luki innowacyjnej w Unii oraz we wspieraniu konkurencyjności i wzrostu gospodarczego Unii; uważa w szczególności, że konieczne jest dalsze promowanie i ułatwianie w jak największym stopniu udziału małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP) w unijnych programach finansowania badań naukowych i innowacji; odnotowuje wniosek Trybunału, zgodnie z którym MŚP i przedsiębiorstwa wchodzące na rynek są bardziej narażone na popełnianie błędów niż inni beneficjenci, ponieważ brakuje im doświadczenia i zasobów do administrowania funduszami, i z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji na rzecz zapewnienia im szczególnego wsparcia, na przykład poprzez kampanie informacyjne oraz kontakty z systemem krajowych punktów kontaktowych i specjalnym punktem informacyjnym serwisu informacji o badaniach; uważa, że uproszczenie zasad i procedur jest najważniejszym czynnikiem zwiększającym udział MŚP;
81. podkreśla, że ważne jest stosowanie przejrzystych i jasnych zasad w procedurze selekcji i procedurach zamówień publicznych we wszystkich agencjach wykonawczych; wyraża ubolewanie z powodu rosnącej liczby składanych przez badaczy skarg dotyczących braku przejrzystości, zwłaszcza w przypadku Agencji Wykonawczej ds. Badań Naukowych; przypomina, że w ramach budżetu długoterminowego Unii na lata 2021–2027 REA zarządza kilkoma programami Unii i usługami wsparcia; wzywa Komisję do przeprowadzenia oceny wszystkich procedur i oceny ex post wartości dodanej wszystkich agencji wykonawczych zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Rady (WE) nr 58/2003 z dnia 19 grudnia 2002 r. ustanawiającego statut agencji wykonawczych, którym zostaną powierzone niektóre zadania w zakresie zarządzania programami wspólnotowymi (Dz.U. L 11 z 16.1.2003, s. 1–8);
82. zauważa, że ocena ryzyka nadużyć finansowych w sektorze badań naukowych i innowacji została zaktualizowana w 2022 r. w ramach prac poprzedzających aktualizację wspólnej strategii zwalczania nadużyć finansowych w 2023 r.; odnotowuje opracowanie i przyjęcie w 2022 r. wytycznych dotyczących kontroli ex ante w zakresie zwalczania nadużyć finansowych w ramach programu „Horyzont Europa”, które stanowią część strategii kontroli ex ante programu „Horyzont Europa”; zauważa, że głównym organem kompetentnym w dziedzinie badań naukowych i innowacji w zakresie zwalczania nadużyć finansowych jest Komitet ds. Nadużyć i Nieprawidłowości w dziedzinie Badań Naukowych (komitet FAIR), który spotkał się dwukrotnie w 2022 r.; zauważa, że w 2022 r. DG RTD zaktualizowała również swoją strategię zwalczania nadużyć finansowych; uważa, że polityka zerowej tolerancji dla nadużyć finansowych jest konieczna także w dziedzinie badań naukowych; zwraca uwagę, że w świetle podejmowanych wysiłków na rzecz uproszczenia ważne jest zagwarantowanie, aby wszystkie europejskie dotacje i subwencje przynosiły korzyści z punktu widzenia przewidywanych celów, oraz opracowanie skutecznych narzędzi identyfikacji nadużyć i schematów nadużyć w kontekście kwot ryczałtowych; zauważa, że jednym z ważnych elementów unikania nadużyć finansowych jest kierowanie odpowiednich spraw do panelu systemu wczesnego wykrywania i wykluczania;
83. przypomina, że wspieranie, przyciąganie i zatrzymywanie talentów jest jedną z pięciu inicjatyw przewodnich Nowego europejskiego planu na rzecz innowacji, przyjętego 5 lipca 2022 r.; przyjmuje do wiadomości oświadczenia komisarz Ivanovej, ogłoszone

podczas wysłuchania w sprawie udzielenia absolutorium, na temat wysiłków, jakie Komisja podejmuje, aby zwiększyć inkluzywność w programach „Horyzont 2020” i „Horyzont Europa”; odnotowuje uznanie przez komisarz, że konieczne są dalsze wysiłki na rzecz zwiększenia udziału kobiet i młodzieży w unijnych programach w zakresie badań naukowych i innowacji; w związku z tym odnotowuje wysiłki Komisji na rzecz wdrożenia przepisów związanych z planami dotyczącymi równouprawnienia płci w ramach programu „Horyzont Europa” oraz wspólne wysiłki BRT-EAC mające na celu zainteresowanie utalentowanych kobiet dziedziną STEM; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że oprócz innych inicjatyw Unii mających na celu wspieranie i wzmacnianie pozycji kobiet w dziedzinie technologii i innowacji Komisja ogłosiła w 2022 r. drugą edycję inicjatywy Women TechEU o zwiększonym budżecie wynoszącym 10 mln EUR; spotkało się to z ogromnym zainteresowaniem i złożono rekordową liczbę wniosków (467) z 35 państw członkowskich i państw stowarzyszonych w ramach programu „Horyzont Europa”;

84. z zadowoleniem przyjmuje rolę ERBN we wspieraniu czołowych naukowców w Europie; ich osiągnięcia podkreślają liczne nagrody, w tym 14 Nagród Nobla, 6 Medali Fieldsa i 11 Nagród Wolfa; z zadowoleniem przyjmuje 2 300 zgłoszeń patentowych i 400 firm typu spin-off utworzonych dzięki projektom ERBN;
85. podkreśla niezależność i autonomię ERBN w wypełnianiu jej roli polegającej na wspieraniu wybitnych badań naukowych w Unii; przypomina, że ERBN wymaga wyjątkowej struktury, aby przyjąć pracowników ERCEA, radę naukową ERBN i ekspertów odpowiedzialnych za oceny zespołów, oraz że taki układ jest niezbędny do jej pracy; jest zdumiony planem Komisji dotyczącym przeniesienia kilku agencji wykonawczych i ERCEA do nowych budynków bez odpowiednich konsultacji i zgody tych agencji, przy jednoczesnym pominięciu ich rzeczywistych potrzeb biurowych, a tym samym zagrożeniu ciągłości działania; podkreśla, że nawet niektóre służby Komisji nie zostały odpowiednio poinformowane o tych planach; podkreśla, że ERCEA ma prawo podpisywać umowy najmu samodzielnie i bez zgody Komisji, aby utrzymać swój nadzwyczajny model biznesowy; podkreśla, że Komisja musi przygotować plany i współpracować z ERCEA z odpowiednim wyprzedzeniem, aby znaleźć odpowiednią powierzchnię biurową, która spełnia wymagania ERCEA i nie zagraża jej działalności;
86. odnotowuje różnice w rozwoju badań naukowych i innowacji w Unii i z zadowoleniem przyjmuje różne środki podjęte przez Komisję w celu zwiększenia inwestycji państw członkowskich w badania naukowe i innowacje, zwłaszcza państw osiągających gorsze wyniki w zakresie badań naukowych i innowacji; poświęcono na ten cel około 48 mld EUR z RRF, w połączeniu z 43 mld EUR z polityki spójności i 3 mld EUR z komponentu „Rozszerzanie uczestnictwa i rozpowszechnianie doskonałości” programu „Horyzont Europa”; zauważa, że pomimo wysiłków Komisji na rzecz zwiększenia środków finansowych przydzielanych naukowcom w krajach objętych inicjatywą szerszego uczestnictwa kilka „krajów nadrabiających zaległości” nie wykazuje jeszcze postępów;
87. zauważa, że w następstwie rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie Komisja wstrzymała udział rosyjskich podmiotów publicznych w realizowanych projektach w ramach programu „Horyzont 2020” i przyszłych projektach programu „Horyzont Europa”; odnotowuje, że ostatnia zmiana „głównego” programu prac „Horyzont Europa” na lata 2021–2022, przyjęta 10 maja 2022 r., obejmowała działania mające na

celu wsparcie naukowców, którzy wcześniej prowadzili działalność w Ukrainie; zauważa, że Komisja udzieliła wsparcia finansowego w formie dotacji w wysokości 1,5 mln EUR Ukraińskiej Narodowej Fundacji Badawczej na utworzenie biura programu „Horyzont Europa” w Ukrainie (Kijów), które będzie promować możliwości finansowania i oferować wsparcie przy opracowywaniu wniosków i poszukiwaniu partnerów w Europie;

88. odnotowuje, że w 2022 r. instrument „Łącząc Europę” wszedł w fazę pełnego wdrożenia, i uważa, że jest to osiągnięcie; ubolewa, że w porównaniu z 2021 r. finansowanie zaproszeń do składania wniosków w ramach instrumentu „Łącząc Europę” – Transport 2022 zmniejszyło się w przypadku projektów ukierunkowanych na nową, zmodernizowaną i ulepszoną europejską infrastrukturę transportową; zauważa, że w trzecim kwartale 2022 r. otwarto dodatkowe możliwości finansowania w ramach zaproszeń do składania wniosków w ramach instrumentu „Łącząc Europę” – Transport 2022, na które przeznaczono dodatkowe 6 mld EUR współfinansowania ze środków Unii; podkreśla, że odpowiednia wielkość linii budżetowej „Łącząc Europę” – Transport ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia wdrożenia transeuropejskiej sieci transportowej (TEN-T), w tym dla jej rozbudowy w regionie wschodnim, aby zapewnić połączenia z partnerami na Wschodzie, takimi jak Ukraina, ekologizację europejskiego transportu, większą mobilność wojskową i skompensowanie niespodziewanie wysokiej stopy inflacji;
89. pochwala inicjatywę „Europejski Fundusz Solidarności na rzecz Zarządzania Ruchem Lotniczym dla Ukrainy i Mołdawii”, za którą odpowiada Eurocontrol i która ma na celu pokrycie kosztów personelu i szkoleń oraz wszelkich innych kosztów, aby zapewnić gotowość operacyjną w momencie przywrócenia ruchu lotniczego; ponadto z zadowoleniem przyjmuje inny mechanizm solidarności Eurocontrol pomagający państwom pierwszej linii zmagającym się ze skutkami gwałtownego spadku ruchu lotniczego; zwraca uwagę, że państwa członkowskie Eurocontrol postanowiły utworzyć dwa specjalne fundusze: jeden w formie darowizny dla Ukrainy i Mołdawii w wysokości 46,5 mln EUR, a drugi w formie pożyczki w wysokości 46,1 mln EUR dla Estonii, Litwy, Łotwy i Polski;

Energia

90. zwraca uwagę na złożoność ram polityki energetycznej w Unii i podkreśla, że zapewnienie lepszych wzajemnych połączeń jest centralnym elementem unijnego rynku energii; z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie nowego rozporządzenia (UE) 2022/869 w sprawie transeuropejskiej infrastruktury energetycznej („rozporządzenie TEN-E”)⁶; uważa, że za pośrednictwem TEN-E, instrumentu „Łącząc Europę” i RRF / planu RePowerEU Unia zapewniła solidne ramy prawne inwestycjom w infrastrukturę energetyczną, umożliwiającym stawienie czoła wyzwaniom związanym z dekarbonizacją i zmniejszenie zależności od importu paliw kopalnych; odnotowuje wysiłki podejmowane w celu koordynacji budowy infrastruktury elektroenergetycznej o

---

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2022/869 z dnia 30 maja 2022 r. w sprawie wytycznych dotyczących transeuropejskiej infrastruktury energetycznej, zmiany rozporządzeń (WE) nr 715/2009, (UE) 2019/942 i (UE) 2019/943 oraz dyrektywy 2009/73/WE i (UE) 2019/944 oraz uchylenia rozporządzenia (UE) nr 347/2013 (Dz.U. L 152 z 3.6.2022, s. 45–102).

wysokim priorytecie we wszystkich państwach członkowskich, cyfryzacji systemu energetycznego Unii oraz stymulowania inwestycji w sieci w odpowiednim otoczeniu regulacyjnym, w szczególności w ramach instrumentu „Łącząc Europę” – Energia;

91. zauważa, że w ramach instrumentu „Łącząc Europę” – Energia 1 i 2 (2014–2022) zapewniono łącznie wsparcie o wartości 6,24 mld EUR na rzecz projektów energetycznych (5,74 mld EUR na prace, 0,5 mld EUR na badania) dla 118 projektów będących przedmiotem wspólnego zainteresowania, a do końca 2022 r. ukończono 123 działania, które otrzymały wsparcie w ramach „Łącząc Europę” – Energia 1;
92. zauważa, że rosyjska wojna napastnicza przeciwko Ukrainie i wykorzystywanie energii jako broni zakłóciły funkcjonowanie rynków energii w 2022 r. i wywołały niestabilność cen oraz brak bezpieczeństwa energetycznego w całym systemie energetycznym Unii; podkreśla reakcję Komisji na kryzys, w ramach której opracowano plan REPowerEU mający na celu zmniejszenie zależności od rosyjskich paliw kopalnych i stopniowe wyeliminowanie importu energii z Rosji przed 2030 r.; zauważa, że plan REPowerEU udostępnia blisko 300 mld EUR: około 72 mld EUR w formie dotacji i 225 mld EUR w formie pożyczek; zauważa, że plan REPowerEU dodatkowo zapewnił podstawę prawną zarówno państwom członkowskim, jak i Komisji do modyfikowania krajowych RRP i sprawdzania, czy kamienie milowe i wartości docelowe są właściwie zdefiniowane, aby w razie potrzeby je doprecyzować;

Zalecenia

93. wzywa Komisję do:
  - (i) uwzględnienia dodatkowych funduszy potrzebnych na programy „Horyzont 2020” i „Horyzont Europa” w projekcie budżetu na 2025 r. w celu poprawy obecnej sytuacji, w której nadal niemożliwe jest sfinansowanie 7 na 10 wysokiej jakości wniosków;
  - (ii) dalszego stosowania uproszczonych zasad i procedur, środków cyfryzacji i uproszczonych metod rozliczania kosztów, przy jednoczesnym uwzględnieniu w szczególności ryzyka nieprawidłowości i nadużyć finansowych oraz kosztów kontroli;
  - (iii) dalszego upraszczania zasad i procedur zgodnie z nowym rozporządzeniem finansowym, a także wspierania sesji szkoleniowych i praktycznych informacji dla wnioskodawców w państwach członkowskich, w szczególności dla MŚP, firm typu spin-off, przedsiębiorstw typu start-up, regionalnych organizacji pozarządowych lub lokalnych grup działania;
  - (iv) dalszego propagowania wśród beneficjentów korzystania z narzędzia Personnel Costs Wizard, w szczególności wśród przedsiębiorstw wchodzących na rynek i MŚP, w celu obniżenia poziomu błędów związanego z kosztami personelu;
  - (v) kontynuowania wysiłków na rzecz realizacji unijnego programu badawczego bardziej sprzyjającego włączeniu społecznemu poprzez udzielanie wsparcia, wyznaczanie jasnych celów i organizowanie specjalnych programów badawczych dla niedostatecznie reprezentowanych grup docelowych, takich jak kobiety i młodzież, a także poprzez dążenie do zrównoważonej reprezentacji geograficznej w całej Unii;

- (vi) wspierania państw członkowskich, zwłaszcza „państw nadrabiających zaległości”, i zachęcania ich do pełnego wykorzystania synergii między dostępnymi funduszami unijnymi, w tym RRF i funduszami spójności, aby zwiększyć liczbę działań w zakresie badań naukowych i innowacji w tych państwach; and
- (vii) dalszego finansowania w celu stworzenia zintegrowanej, innowacyjnej i odpornej unii energetycznej promującej bezpieczną, zrównoważoną, konkurencyjną i przystępną cenowo energię dla wszystkich, w szczególności MŚP oraz konsumentów znajdujących się w trudnej sytuacji i dotkniętych ubóstwem energetycznym, przy jednoczesnym przyspieszeniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej Europy, tak aby do 2050 r. stała się ona pierwszym kontynentem neutralnym dla klimatu;
- (viii) podwyższenia poziomu spójności i trwałości wsparcia na rzecz umiędzynarodowienia MŚP oraz wiedzy na ten temat;
- (ix) sprawdzenia faktycznej realizacji projektów z wykorzystaniem kwot ryczałtowych;
- (x) zgłaszania organowi udzielającemu absolutorium:
  - a. ile przypadków podejrzeń o nadużycia finansowe skierowały właściwe departamenty Komisji do panelu systemu wczesnego wykrywania i wykluczania, jakie były powody wykluczenia oraz ile z tych przypadków zakończyło się decyzją panelu o 1. wczesnym wykryciu, 2. wykluczeniu;
  - b. na jak długo wykluczono podmioty z udziału w funduszach Unii;
  - c. czy którykolwiek z wykluczonych podmiotów otrzymał fundusze Unii po wygaśnięciu decyzji o wykluczeniu;

Spójność, odporność i wartości

- 94. zauważa, że budżet na programy w dziale 2 WRF „Spójność, odporność i wartości” wyniósł 79,1 mld EUR (40,4 % budżetu Unii) i jest podzielony w następujący sposób: 53,6 % na Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego (EFRR) i inne operacje regionalne, 23,6 % na Europejski Fundusz Społeczny (EFS), 12,6 % na Fundusz Spójności (FS), 4,4 % na program Erasmus+, 2,3 % na instrument „Łącząc Europę” – Transport, 0,6 % na europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne i 2,9 % na inne obszary; zauważa, że na dzień 31 grudnia 2022 r. ostatecznie przyjęte w budżecie środki na zobowiązania wyniosły 67 805,19 mln EUR i że wykorzystano 98,29 % tych środków (66 644,24 mln EUR); zauważa ponadto, że ostatecznie przyjęte w budżecie środki na płatności wyniosły 63 104,31 mln EUR i że wykorzystano 99,86 % tych środków (63 054,76 mln EUR);
- 95. zwraca uwagę, że w 2022 r. kontynuowano wdrażanie polityki spójności w ramach okresu programowania 2014–2020 oraz że w odniesieniu do okresu 2021–2027 Komisja zakończyła negocjacje w sprawie wszystkich programów i dokonała jedynie płatności zaliczkowych na kwotę 6,5 mld EUR;
- 96. przypomina, że wydatki w ramach poddziału 2a „Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna” koncentrują się na zmniejszaniu dysproporcji rozwojowych między

poszczególnymi państwami członkowskimi i regionami Unii; podkreśla znaczenie polityki spójności Unii we wspieraniu wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych i osiąganiu jego głównych celów oraz wspomaganie państw członkowskich i regionów w wykorzystywaniu nowych możliwości i stawianiu czoła takim wyzwaniom jak globalizacja, bezrobocie, ubóstwo i wykluczenie społeczne, przemiany w przemyśle, cyfryzacja, a także wspieraniu podnoszenia kwalifikacji, przekwalifikowania i uczenia się przez całe życie;

97. przypomina sprawozdanie specjalne Trybunału nr 27/2021 pt. „Wsparcie UE na rzecz turystyki – potrzeba nowej orientacji strategicznej i lepszego podejścia do finansowania”; przypomina zalecenie Trybunału dla Komisji, aby we współpracy z państwami członkowskimi przedstawiła skonsolidowaną nową strategię na rzecz ekosystemu turystycznego Unii w celu opracowania skutecznej agendy turystycznej 2030 oraz aby stosowała procedury wyboru w odniesieniu do inwestycji w turystykę finansowanych ze środków EFRR, by wesprzeć ten nowy kierunek strategiczny; podkreśla odpowiedzialność Komisji za wspieranie państw członkowskich w promowaniu inwestycji w turystykę zgodnie z programem strategicznym;
98. zauważa, że wskaźnik absorpcji funduszy polityki spójności w okresie programowania 2014–2020 wyniósł 79,2 % pod koniec 2022 r. (86 % na koniec 2023 r., z uwzględnieniem nowo dodanego Wsparcia na rzecz odbudowy służącej spójności oraz terytoriom Europy (REACT-EU) w latach 2021–2022); jest to podobny poziom do poziomu w tym samym momencie w latach 2007–2013; wyraża zaniepokojenie faktem, że ten poziom absorpcji osiągnięto jedynie dzięki tymczasowej stopie współfinansowania Unii w wysokości 100 %, która oznacza uchYLENIE wszelkich wymogów dotyczących krajowego współfinansowania projektów od dawna stanowiących zasadę finansów unijnych; odnotowuje, że programy na lata 2014–2020 obejmują ponad 1 mln projektów i że jak dotąd wsparły one 2,4 mln przedsiębiorstw, a także umożliwiły utworzenie 370 000 nowych miejsc pracy, poprawienie charakterystyki energetycznej ponad 540 000 gospodarstw domowych, wygenerowanie 6 000 megawatów nowych odnawialnych źródeł energii oraz zapewnienie 6,3 mln gospodarstw domowych dostępu do sieci szerokopasmowej; zauważa, że absorpcja w 2022 r. poprawiła się w dużej mierze dzięki CRII, CRII+, CARE i FAST-CARE do celów reagowania kryzysowego, przez zmniejszenie liczby projektów wspierających cele spójności strukturalnej polegające na tworzeniu konwergencji i spójności w Unii;
99. z zadowoleniem przyjmuje elastyczność finansową dostępną w wykorzystywaniu funduszy spójności i podkreśla, że dzięki tej elastyczności polityka spójności odgrywała wiodącą rolę w reagowaniu na kryzys związany z COVID-19, sytuacje nadzwyczajne związane z wojną, a także kryzys energetyczny; przypomina jednak, że celem tej polityki jest zapewnienie długoterminowego planowania środków, które powinny wzmocnić spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną między regionami europejskimi; uważa, że polityka spójności po 2027 r. musi zapewniać elastyczność niezbędną do wykorzystania funduszy, aby umożliwić państwom członkowskim oraz władzom regionalnym i lokalnym odpowiednie i wiarygodne kierowanie zasobami, zawsze zgodnie z długoterminowymi celami polityki spójności;
100. zauważa ponadto, że w 2022 r. w ramach działań polityki spójności na rzecz uchodźców w Europie (CARE) oraz w ramach elastycznej pomocy dla terytoriów (FAST-CARE) uruchomiono ponad 1,3 mld EUR, aby pomóc państwom członkowskim i regionom we

wspieraniu milionów uchodźców ukraińskich poszukujących schronienia na terytorium Unii, w tym jeśli chodzi o główne programy integracji społecznej, opiekę zdrowotną, żywność lub niezbędną pomoc oraz poradnictwo zawodowe; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że proponowane środki podlegają tym samym obowiązkom dotyczącym odpowiednich systemów zarządzania i kontroli oraz należytego zarządzania finansami, które mają zastosowanie do funduszy polityki spójności;

101. zauważa, że Trybunał zbadał próbę 260 transakcji obejmujących pełny zakres wydatków w ramach działu 2 WRF; zauważa z zaniepokojeniem, że szacowany przez Trybunał ogólny poziom błędu w dziale „Spójność, odporność i wartości” w 2022 r. wzrósł do 6,4 %, czyli znacznie powyżej progu istotności, już po uwzględnieniu korekt o łącznej wartości 618 mln EUR zastosowanych przez państwa członkowskie w 2022 r.; zwraca uwagę na wyraźny wzrost ogólnego poziomu błędu oszacowanego przez Trybunał w 2022 r. w porównaniu z poprzednimi latami (3,6 % w 2021 r., 3,5 % w 2020 r.), podczas gdy Komisja szacuje, że ryzyko płatności w 2022 r. wynosi od 1,9 % do 2,7 %, czyli jest na podobnym poziomie jak w poprzednich latach (1,9–2,5 % w 2021 r., 2,1 %–2,6 % w 2020 r.); zwraca uwagę na sprawozdanie Trybunału, zgodnie z którym znaczną część błędów (3 % z 6,4 %) popełniono w wydatkach pochodzących z CRII i CRII+;
102. jest zaniepokojony uwagą Trybunału, że zbliżający się koniec okresu kwalifikowalności dla programów na lata 2014–2020 (31 grudnia 2023 r.) zwiększył presję na absorpcję środków oraz że podczas pandemii COVID-19 skuteczność kontroli i weryfikacji przeprowadzanych przez instytucje zarządzające i audytowe mogła zostać ograniczona, co mogło zwiększyć ryzyko niewykrytych błędów i nieprawidłowości; zauważa, że Komisja przyznaje, iż szczególna sytuacja i elastyczność zapewniona w czasie pandemii COVID-19 mogły mieć wpływ na ryzyko nieprawidłowości ze względu na potrzebę znalezienia alternatywnych (zdalnych) sposobów kontroli wydatków; podkreśla jednak, że według Komisji zidentyfikowane zagrożenia i nieprawidłowości są raczej powiązane z rodzajem działań realizowanych podczas pandemii COVID-19 lub z wdrażaniem czy rozumieniem elastyczności wprowadzonej w przepisach dotyczących zamówień publicznych;
103. odnotowuje wyjaśnienia Trybunału, zgodnie z którymi jego poziom błędu odnosi się do części zadeklarowanych wydatków, w przypadku której uznaje, że nie spełniono w pełni warunków płatności określonych w rozporządzeniu (UE, Euratom) 2018/1046 („rozporządzenie finansowe”)⁷, rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów oraz w dyrektywie (UE) 2017/1371 w sprawie ochrony interesów finansowych Unii („dyrektywa PIF”)⁸, co prowadzi do bezpośredniego i wymiernego wpływu finansowego na kwotę płatności zatwierdzoną w tym czasie z budżetu Unii; odnotowuje

---

⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) 2018/1046 z dnia 18 lipca 2018 r. w sprawie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii, zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1296/2013, (UE) nr 1301/2013, (UE) nr 1303/2013, (UE) nr 1304/2013, (UE) nr 1309/2013, (UE) nr 1316/2013, (UE) nr 223/2014 i (UE) nr 283/2014 oraz decyzję nr 541/2014/UE, a także uchylające rozporządzenie (UE, Euratom) nr 966/2012 (Dz.U. L 193 z 30.7.2018, s. 1)

⁸Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29–41).

wyjaśnienie Trybunału, że poziom błędu nie powinien być interpretowany jako równoważny potencjalnej kwocie korekt finansowych, które Komisja może nałożyć zgodnie z obowiązującymi przepisami; uważa, że wysoki poziom błędu wskazuje na marnowanie zasobów, w szczególności w ramach polityki spójności, gdzie wiele instytucji zarządzających mierzy się z równoległym wdrażaniem RRF;

104. zauważa, że w rocznych sprawozdaniach z działalności Komisja podaje, w odniesieniu do każdego programu i ogólnie w odniesieniu do funduszy, ryzyko w momencie dokonywania płatności, które odnosi się do nieprawidłowości prowadzących do korekt finansowych; zauważa, że aby nałożyć korekty finansowe, Komisja musi stwierdzić, że wystąpiła nieprawidłowość w rozumieniu art. 2 pkt 36 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, podczas gdy nie wszystkie formalne naruszenia i błędy uwzględnione przez Trybunał jako błędy kwantyfikowalne w szacowanym poziomie błędu prowadzą do wydatków niekwalifikowalnych, ponieważ nie stanowią nieprawidłowości w rozumieniu art. 2 pkt 36 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów; zauważa, że dla organu udzielającego absolutorium pomocna jest perspektywa zarządcza w odniesieniu do zidentyfikowanych błędów;
105. zauważa z zaniepokojeniem, że Trybunał stwierdził wzrost liczby konkretnych rodzajów błędów, takich jak niekwalifikowalne koszty i projekty oraz naruszenia zasad rynku wewnętrznego, w tym przepisów dotyczących zamówień publicznych i pomocy państwa, a także podkreśla, że tego rodzaju błędy mogą być związane z niewłaściwym zarządzaniem; zauważa, że 3 % szacowanego przez Trybunał poziomu błędu wynoszącego 6,4 % w dziale 2 jest związane ze współfinansowanymi w 100 % priorytetami w ramach inicjatywy inwestycyjnej w odpowiedzi na koronawirusa (CRII+), która umożliwiła bardziej elastyczne wydatkowanie środków; przypomina, że większa elastyczność nigdy nie powinna prowadzić do pogorszenia jakości i kontroli; zwraca się do Komisji o przeprowadzenie przeglądu obecnej sytuacji w celu uniknięcia podobnych sytuacji w przyszłości; zauważa, że Komisja nie znalazła dowodów kontroli świadczących o ogólnym znaczącym wpływie nowych rodzajów środków i elastyczności wprowadzonych w odniesieniu do poziomów błędu w programie, oraz odnotowuje fakt, że Komisja podjęła środki w celu zapobieżenia takiemu ryzyku;
106. zauważa, że Trybunał zidentyfikował przykłady projektów, w przypadku których zaakceptowano wydatki niekwalifikowalne, a także uwzględnił ich udział w ogólnym szacowanym poziomie błędu; podkreśla, że ważne jest usunięcie systemowych przyczyn źródłowych oraz niezbędna jest skuteczna ocena kryteriów kwalifikowalności przez instytucje audytowe;
107. odnotowuje, że Komisja uważa, iż oświadczenia własne są użytecznym narzędziem uzyskiwania pewności, gdy znalezienie alternatywnych dowodów potwierdzających byłoby trudne lub wiązało się ze zbyt wysokimi kosztami administracyjnymi dla beneficjentów; popiera zalecenie Trybunału, aby instytucje audytowe usprawniły kontrole oświadczeń własnych składanych przez beneficjentów funduszy w celu zapewnienia ich ważności i wiarygodności;
108. zauważa, że w odniesieniu do EFRR i Funduszu Spójności Komisja dokonała korekt finansowych i wycofań płatności na kwotę 11 mld EUR w okresie programowania, w tym 2,4 mld EUR w roku obrachunkowym 2021–2022; zauważa, że jak na razie te korekty finansowe nie spowodowały żadnej utraty finansowania przez państwa

członkowskie, ponieważ Komisja nie wdrożyła jeszcze żadnej korekty finansowej netto w okresie 2014–2020; zauważa ponadto, że Komisja kontynuuje wdrażanie ukierunkowanego „planu działania w zakresie zamówień publicznych i pomocy państwa” we współpracy z państwami członkowskimi; przyznaje, że za dokonywanie korekt finansowych, o których zdecydowała Komisja, są przede wszystkim odpowiedzialne organy krajowe, jednak uważa, że należy wdrożyć dodatkowe kontrole w celu potwierdzenia prawidłowego wykonania wszystkich korekt;

109. odnotowuje uwagę Trybunału, że nakładanie się okresów programowania w połączeniu z dostępnością dodatkowych instrumentów finansowania w ramach NGEU (REACT-EU i RRF) o bardziej ograniczonym okresie trwania mogło stanowić obciążenie dla zdolności administracyjnych państw członkowskich w okresie programowania i na początku wdrażania ich programów spójności na lata 2021–2027; zauważa, że w 2022 r. władze krajowe i regionalne musiały skupić się na przeprogramowaniu programów polityki spójności na lata 2014–2020, w tym na wprowadzeniu środków finansowanych w ramach CRII(+), REACT-EU, elastycznej pomocy dla terytoriów (FAST-CARE) i wspierania przystępnej cenowo energii (SAFE), a także na wdrażaniu planów krajowych w ramach RRF, aby stawić czoła różnym kryzysom oraz podjąć działania naprawcze i ratownicze; zauważa, że Dyrekcja Generalna ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej (DG REGIO) wspiera władze krajowe i regionalne, aby zapewnić pełną realizację programów na lata 2014–2020;
110. zauważa, że komplementarność charakteryzuje związek między funduszami polityki spójności a innymi unijnymi instrumentami finansowania; przypomina, że chociaż fundusze polityki spójności i RRF różnią się pod względem celów ogólnych, harmonogramu, trybu zarządzania i finansowania, obecne doświadczenie pokazuje, że w szeregu RRP przewidziano inwestycje, które kwalifikowałyby się do finansowania w ramach polityki spójności; podkreśla, że komplementarność między funduszami polityki spójności a RRF jest możliwa i spodziewana, pod warunkiem że RRF wnosi rzeczywistą wartość dodaną, a te same koszty nie będą pokrywane dwukrotnie; podkreśla, że ryzyko powielania działań wzrośnie pod koniec okresu obowiązywania RRF, i zwraca się do Komisji o dołożenie wszelkich starań w celu ograniczenia tych zagrożeń;
111. wzywa Komisję, aby monitorowała sytuację, w szczególności gdy krajowe organy koordynujące RRF są takie same jak w przypadku funduszy polityki spójności, i nalega na przeznaczenie wystarczających dodatkowych zdolności administracyjnych i zasobów ludzkich na poszczególne komponenty finansowania unijnego; niemniej wskazuje, że ta równoległość może prowadzić do niezidentyfikowanych przypadków podwójnego finansowania; wzywa Komisję do wyciągnięcia wniosków z doświadczeń związanych z dwoma różnymi modelami finansowania;
112. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że na razie ani Trybunał, ani Komisja nie zidentyfikowały żadnych przypadków, w których obowiązkowe współfinansowanie krajowe projektu spójności zostało wypłacone ze środków z RRF w ramach wypłat z RRF w 2022 r.; wzywa Komisję do dalszego monitorowania sytuacji i zapobiegania takiemu finansowaniu;
113. jest zaniepokojony stałymi uwagami Trybunału na temat niedociągnięć stwierdzonych w sposobie pracy instytucji audytowych i zarządzających, w szczególności uchybień w

kontrolach ex post przeprowadzanych przez instytucje audytowe oraz w kontrolach przeprowadzanych przez instytucje zarzadzajace, ktore nie zawsze skutecznie zapobiegaja nieprawidlowosciom w wydatkach zadeklarowanych przez beneficjentow lub je wykrywaja, oraz na temat nadmiernego polegania przez Komisje na jakosci pracy organow odpowiedzialnych za realizacje programow, w zwiazku z nieodlaczynymi ograniczeniami kontroli dokumentacji przeprowadzanych przez Komisje;

114. odnotowuje odpowiedz Komisji, ze jej ocena, oparta na polaczeniu kontroli dokumentacji i kontroli na miejscu obejmujacych poszczegolne programy i pakiety dokumentow dotyczacych poświadczenia wiarygodności, umożliwia jej dokonanie racjonalnego i rzetelnego oszacowania poziomów błędu dla każdego programu, każdego roku i łącznie w odniesieniu do funduszy polityki spójności; zgadza się z Trybunałem, że przeprowadzane przez Komisję przeglądy dokumentacji cechują pewne nieodłączne ograniczenia, jeśli chodzi o potwierdzanie wiarygodności całkowitych poziomów błędów rezydualnych zgłaszanych przez instytucje audytowe; odnotowuje, że te same uchybienia mogą mieć także wpływ na oszacowywany przez Komisję poziom ryzyka w momencie zamknięcia, gdyż możliwe, że nie we wszystkich przypadkach zastosuje ona korekty konieczne, by poziom błędu rezydualnego znalazł się poniżej progu istotności;
115. podkreśla z zaniepokojeniem ustalenie Trybunału, zgodnie z którym odsetek pakietów dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności, w których poziom błędu rezydualnego przekracza 2 %, osiągnął w 2022 r. najwyższy poziom 61 % wydatków w próbie Trybunału w porównaniu z 39 % w poprzednim roku, co odzwierciedla utrzymujące się niedociągnięcia w pracach instytucji audytowych; z niepokojem podkreśla, że wyniki kontroli Trybunału z ostatnich sześciu lat pokazują, że obecnie stosowane kontrole nie równoważą jeszcze w wystarczającym stopniu wysokiego nieodłącznego ryzyka błędu w obszarze spójności, oraz że instytucje zarzadzajace nie zawsze skutecznie zapobiegają nieprawidlowosciom w wydatkach deklarowanych przez beneficjentow lub wykrywaja takie nieprawidlowosci; zauwaza z zaniepokojeniem, że błędy wykryte przez Trybunał świadczą o istotnych niedociągnięciach w pracach instytucji audytowych nad weryfikacją kwalifikowalności wydatków i projektów oraz zgodności z zasadami rynku wewnętrznego; zauwaza, że część poziomów błędu rezydualnego oszacowanych ponownie przez Trybunał na powyżej 2 % w skontrolowanych pakietach dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności wynika z wyżej wymienionych rozbieżności;
116. jest zaniepokojony utrzymującymi się niedociągnięciami zaobserwowanymi przez Trybunał w kontrolach krajowych; mogą one wynikać z nieodpowiedniego zakresu, niejasnej dokumentacji kontroli i filtrowania prób przez krajowe instytucje audytowe, a także z problemów z zasobami, na przykład z niewystarczającego finansowania i braku wykwalifikowanych ekspertów; podkreśla zaniepokojenie faktem, że Trybunał zaobserwował niedociągnięcia podczas wielu kontroli, na przykład przypadki niewystarczających kontroli informacji dostarczonych przez beneficjentów na temat kwalifikowalności projektów, zgodności z zasadami rynku wewnętrznego oraz ryzyka nadużyć finansowych i konfliktu interesów; odnotowuje, że Komisja uważa natomiast, że prace większości instytucji audytowych są wiarygodne i że tylko 10 z 116 instytucji audytowych wymaga poważnych usprawnień; przypomina o swoich zaleceniach zawartych w rezolucji Parlamentu z 21 listopada 2023 r. w sprawie możliwości zwiększenia wiarygodności audytów i kontroli przeprowadzanych przez organy krajowe

w ramach zarządzania dzielonego;

117. odnotowuje zobowiązanie Komisji do kontynuowania ścisłej współpracy z instytucjami audytowymi, aby wzmocnić ich zdolności do zapobiegania błędom i ich korygowania, usprawnić dokumentowanie ich prac audytowych, a tym samym przyczynić się do procesu uzyskiwania pewności;
118. odnotowuje ustalenie Trybunału, zgodnie z którym w celu uproszczenia wydatków beneficjenci finansowania w ramach polityki spójności stosowali uproszczone metody rozliczania kosztów w 77 transakcjach (30 % jego próby), stosując stawki ryczałtowe, standardową sprzedaż kosztów jednostkowych lub połączenie obu tych form; podkreśla, że uproszczone metody rozliczania kosztów są jednym z najważniejszych środków mających na celu zmniejszenie kosztów i obciążeń administracyjnych dla beneficjentów, a tym samym ułatwienie małym beneficjentom dostępu do finansowania i skupienia się w większym stopniu na osiągnięciu celów, przy jednoczesnym obniżeniu poziomu błędów; podkreśla, że Trybunał uważa, iż uproszczone metody rozliczania kosztów nie zawsze są odpowiednio wdrażane, i zgadza się z wnioskiem Trybunału z kontroli, zgodnie z którym uproszczone metody rozliczania kosztów nie powinny skutkować nadmiernymi korzyściami finansowymi dla państwa członkowskiego; z drugiej strony uproszczone metody rozliczania kosztów powinny w praktyce prowadzić do rzeczywistego zmniejszenia obciążeń biurokratycznych, a nie do wyczerpującej kontroli ex ante i ex post; zauważa, że dopuszczalne powinny być niewielkie różnice cen w szacunkach dotyczących uproszczonych metod rozliczania kosztów w porównaniu z cenami określonymi podczas kontroli ex post;
119. zauważa, że w odniesieniu do programów na lata 2021–2027 Komisja zachęcała instytucje odpowiedzialne za programy do korzystania ze środków upraszczających przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów, w szczególności do stosowania uproszczonych metod rozliczania kosztów i finansowania niepowiązanego z kosztami odnośnych operacji, aby rozwiązać problemy związane z kwalifikowalnością, ułatwić weryfikacje zarządcze i kontrolować obciążenie beneficjentów; zauważa, że dzięki tym wysiłkom, na przykład w przypadku EFRR i Funduszu Spójności, przyjęto dotychczas 120 systemów uproszczonych metod rozliczania kosztów na poziomie programu w 11 państwach członkowskich i w przypadku programów Interreg (5,7 mld EUR łącznego wkładu), a także 4 programy finansowania niepowiązanego z kosztami odnośnych operacji w 4 państwach członkowskich (na łączną kwotę 1,2 mld EUR); podkreśla, że pilnie potrzebne są dalsze uproszczenia i elastyczność; wzywa Komisję do znalezienia właściwej równowagi między niezbędną elastycznością w przypadku niewielkich wahań cen a niewłaściwym celowym zawyżaniem kosztów i cen;
120. wyraża zaniepokojenie ustaleniami Trybunału dotyczącymi programu EFRR na Słowacji mającego na celu renowację pomieszczeń budynku publicznego, pomimo faktu, że w tym programie kwalifikowalne były jedynie środki w zakresie efektywności energetycznej; odnotowuje uwagę Trybunału, że projekt ten nie powinien przejść etapu oceny, ponieważ we wniosku nie wykazano spełnienia progu co najmniej 25 % wydatków na projekt związany z efektywnością energetyczną; zwraca uwagę na podobne sprawy wskazane przez Trybunał, w odniesieniu do których brakuje odpowiedzi Komisji;
121. przypomina, że w latach 2021–2027 państwa członkowskie muszą spełnić niektóre

horyzontalne lub tematyczne warunki podstawowe określone w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów, które są warunkami wstępnymi skutecznej i wydajnej realizacji celów szczegółowych funduszy; przypomina, że jeżeli warunki podstawowe nie są spełnione w momencie składania Komisji wniosku o płatność w odniesieniu do danego celu szczegółowego, związane z nimi wydatki nie zostaną zwrócone z budżetu Unii, dopóki Komisja nie uzna, że warunek podstawowy został spełniony;

122. przypomina, że 15 grudnia 2022 r. na podstawie wniosku Komisji Rada przyjęła decyzję wykonawczą (UE) 2022/2506 w sprawie środków ochrony budżetu Unii przed naruszeniami zasad praworządności na Węgrzech; podkreśla, że decyzję tę podjęto w oparciu o obawy Komisji dotyczące poważnych problemów związanych z systemem zamówień publicznych na Węgrzech; z zadowoleniem przyjmuje tymczasowe zawieszenie 55 % zobowiązań w odniesieniu do niektórych programów polityki spójności na lata 2021–2027; zauważa, że Komisja monitoruje wdrażanie środków zaradczych zaproponowanych przez Węgry w ramach rozporządzenia w sprawie warunkowości; odnotowuje, że w grudniu 2023 r. Komisja z własnej inicjatywy ponownie oceniła sytuację na Węgrzech i stwierdziła, że budżet Unii utrzymuje się tym samym poziomie ryzyka, ponieważ nadal istnieją zobowiązania, które nie zostały wypełnione prawidłowo ani terminowo;
123. zauważa, że w grudniu 2022 r. Komisja stwierdziła, że Węgry nie spełniają przewidzianych w rozporządzeniu w sprawie wspólnych przepisów horyzontalnych warunków podstawowych dotyczących Karty w odniesieniu do niezależności sądów, a przepisy szeregu ustaw stwarzają poważne zagrożenie dla praw osób LGBTIQ+, wolności akademickiej i prawa do azylu; wyraża głębokie ubolewanie z powodu decyzji Komisji z 13 grudnia 2023 r.⁹, w której uznała, że Węgry spełniły horyzontalny warunek podstawowy dotyczący niezależności sądownictwa, co umożliwiło władzom węgierskim składanie wniosków o zwrot kosztów w wysokości do 10,2 mld EUR bez odpowiednich mechanizmów kontroli czy postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, które gwarantowałyby należyte zarządzanie finansami i ochronę budżetu Unii; uważa, że decyzja ta jest politycznie sprzeczna z przedłużeniem obowiązywania środków przyjętych na mocy rozporządzenia w sprawie praworządności, i wyraża rozczarowanie, że Parlament nie był odpowiednio informowany w trakcie tego procesu; ponownie wyraża zaniepokojenie niezależnością sądownictwa, nawet po niedawnych reformach, wyrażone w rezolucji z 18 stycznia 2024 r. w sprawie sytuacji na Węgrzech i zamrożonych funduszy unijnych;
124. ponownie podkreśla potrzebę traktowania jako jednego, integralnego pakietu wszystkich środków wymaganych do uwolnienia finansowania Unii na podstawie rozporządzenia w sprawie praworządności, rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i rozporządzenia w sprawie RRF; podkreśla znaczenie ochrony interesów finansowych Unii również w odniesieniu do wypłaty płatności zaliczkowych;
125. na podstawie sprawozdania rocznego dotyczącego ochrony interesów finansowych UE

---

⁹ Decyzja Komisji z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie ponownej oceny, z inicjatywy Komisji, spełnienia warunków określonych w art. 4 rozporządzenia (UE, Euratom) 2020/2092 w następstwie decyzji wykonawczej Rady (UE) 2022/2506 z dnia 15 grudnia 2022 r. dotyczącej Węgier, C(2023) 8999

za 2022 r.¹⁰ zauważa, że w latach 2021–2022 liczba nieprawidłowości związanych z nadużyciami finansowymi w obszarze polityki spójności zmalała o 11,6 % (233 zgłoszonych w 2021 w porównaniu do 206 zgłoszonych w 2022), podczas gdy liczba nieprawidłowości niezwiązanych z nadużyciami finansowymi wzrosła o 9,3 %; zauważa, że Komisja zwróciła się do instytucji audytowych o zwrócenie szczególnej uwagi na nowe zagrożenia związane z mnożeniem funduszy i dodatkowym finansowaniem w ramach NGEU, w szczególności na „podwójne finansowanie”, konflikty interesów, nadużycia finansowe lub korupcję; odnotowuje wysiłki Komisji na rzecz promowania stosowania narzędzia punktowej oceny ryzyka ARACHNE wśród niechętnych państw członkowskich oraz na rzecz wprowadzania ulepszeń w tym narzędziu; zauważa, że instytucje audytowe wyraźnie przeciwdziałały ryzyku wystąpienia nadużycia finansowego w 65 % operacji objętych kontrolą w okresie 2014–2020; stanowi to poprawę w odniesieniu do 38 % stwierdzonych przez Trybunał w 2021 r.;

126. podkreśla, że Trybunał, OLAF i EPPO powinny mieć dostęp do zapewnianego przez Komisję jednego zintegrowanego systemu informatycznego do eksploracji danych i oceny ryzyka, w sposób proporcjonalny, w ramach wykonywania ich odpowiednich kompetencji, jak przewidziano w wersji przekształconej rozporządzenia finansowego;
127. zwraca uwagę na znaczenie legalności i prawidłowości wydatków w obszarze spójności, a także na kluczową rolę, jaką w tym względzie odgrywiają instytucje zarządzające i audytowe; przypomina o potrzebie uproszczenia i racjonalizacji kontroli, przy czym należy się skoncentrować na tym, co jest konieczne do zwalczania nadużyć finansowych; przypomina ponadto, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021–2027 organy państw członkowskich powinny zgłaszać wszystkie wykryte przez siebie przypadki podejrzewanych lub stwierdzonych nadużyć finansowych związanych z projektami finansowanymi przez Unię oraz że powinny zgłaszać te przypadki, nawet jeśli wykryją je przed zadeklarowaniem wydatków Komisji;
128. podkreśla istotną rolę Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych i Prokuratury Europejskiej (EPPO) w ochronie budżetu Unii; wzywa wszystkie państwa członkowskie do przystąpienia do EPPO; przypomina, że w swoim wystąpieniu przed Komisją Rozwoju Regionalnego 25 maja 2023 r. prokurator europejska zauważyła, że obowiązujący obecnie system zarządzania i kontroli w odniesieniu do wydatków Unii nie został zaprojektowany, by wykrywać nadużycia finansowe, oraz że kontrole lub dochodzenia administracyjne rzadko wykrywają przestępstwa finansowe, które często mają wymiar transgraniczny; podkreśla potrzebę zapewnienia EPPO środków niezbędnych do wykonywania jej obowiązków; jest zdania, że wzmocniona EPPO umożliwiłaby prawodawcy dalsze uproszczenie ram regulacyjnych na rzecz spójności w celu poprawy wdrażania funduszy;
129. zwraca się do OLAF-u o przeprowadzenie szczegółowego dochodzenia w sprawie możliwego niewłaściwego wykorzystania funduszy Unii za pośrednictwem programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności przez sieci stowarzyszeń składających

---

¹⁰ COM(2023)0464 final.

falszywe projekty, w celu zweryfikowania najnowszych sprawozdań w tej sprawie przez niektóre agencje krajowe, pomiaru skali i znaczenia takich przypadków nadużyć finansowych oraz analizy ich rozpatrywania przez właściwe organy w państwach członkowskich;

Zalecenia

130. wzywa Komisję do:

- (i) aktywnego angażowania się w konstruktywny dialog z Trybunałem w celu rozwiązania problemu rosnącej liczby sytuacji, w których oficjalną reakcją Komisji na ustalenia Trybunału jest podejście na zasadzie akceptacji różnicy zdań przy utrzymaniu własnego stanowiska (ang. agree to disagree), oraz kontynuowania współpracy z Trybunałem w celu dostosowania wyników ich szacowanych poziomów błędów i interpretacji tekstów prawnych;
- (ii) zestawienia ustaleń Trybunału dotyczących oświadczeń państw członkowskich z informacjami pochodzącymi z przeprowadzonego przez Komisję badania ryzyka w momencie dokonywania płatności i ryzyka w momencie zamknięcia, dotyczącego instytucji zarządzających, w celu zidentyfikowania przyczyn błędów, które należy pilnie wyeliminować;
- (iii) kontynuowania ścisłej współpracy z instytucjami audytowymi, aby wzmocnić ich zdolności do zapobiegania powtarzającym się błędom i ich korygowania, usprawnić dokumentowanie ich prac audytowych, a tym samym przyczynić się do procesu uzyskiwania pewności;
- (iv) poprawy i wzmocnienia systemu zarządzania i kontroli w państwach członkowskich w celu zagwarantowania, że państwa członkowskie będą deklarować Komisji wyłącznie wydatki kwalifikowalne;
- (v) zadbania o to, by instytucje audytowe dysponowały odpowiednimi metodami kontroli oświadczeń własnych poprzez określenie dobrych praktyk i wydanie wytycznych dla państw członkowskich;
- (vi) przeprowadzania konkretnych ukierunkowanych kontroli w ramach kontroli końcowych w celu zagwarantowania, że państwa członkowskie zastosują niezbędne korekty finansowe w odniesieniu do wykrytych błędów;
- (vii) zwracania szczególnej uwagi w swoich audytach na ryzyko związane z elastycznością wprowadzoną wraz ze zmianami w ramach CRII/CRII+; rozpoczęcia natychmiastowego przeglądu wydatków w ramach tych programów w celu zidentyfikowania i skorygowania kwestii systemowych, które doprowadziły do nagłego wzrostu poziomu błędów;
- (viii) kontynuowania wsparcia dla państw członkowskich i jednocześnie przygotowania planu działania dotyczącego najlepszego sposobu, w jaki można uniknąć nadmiernego obciążenia administracyjnego na koniec WRF, które pojawi się poza planowanym okresem kwalifikowalności RRF, biorąc pod uwagę zakończenie okresu programowania 2014–2020 i wdrożenie obecnego, w szczególności poprzez wspieranie budowania zdolności administracyjnych;

- (ix) kontynuowania wdrażania 4. przeglądu „planu działania w zakresie zamówień publicznych” we współpracy z państwami członkowskimi, aby pomóc organom odpowiedzialnym za realizację programów i instytucjom zamawiającym w usprawnieniu ich praktyk w dziedzinie zamówień publicznych, w tym sposobów unikania najczęstszych błędów w zamówieniach publicznych związanych z zarządzaniem europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi, a także ukierunkowanych sesji szkoleniowych dla urzędników państw członkowskich;
- (x) wywiązania się z obietnicy dostarczenia zarówno organowi udzielającemu absolutorium, jak i ogółowi społeczeństwa wykazu największych beneficjentów końcowych funduszy Unii, przy czym za beneficjenta końcowego w takim wykazie uznaje się osoby fizyczne lub podmioty, które jako ostatni w łańcuchu odbiorców otrzymują środki finansowe Unii;
- (xi) dalszego upraszczania wdrażania programów spójności; ponadto zachęca Komisję do wdrożenia narzędzi do cyfryzacji sektora zamówień publicznych w oparciu o model elektronicznych zamówień publicznych oraz do pomocy państwom członkowskim w tej transformacji;
- (xii) podjęcia prac nad harmonizacją metodologiczną i atestacyjną, aby osiągnąć skuteczne wykorzystanie uproszczonych metod rozliczania kosztów, równoległe ze wszystkimi zainteresowanymi stronami, tak aby beneficjenci mieli wystarczającą przewidywalność co do tego, w jaki sposób opcje te mają zostać wdrożone; oraz zadbania o to, by audyty nie prowadziły do dalszej biurokratyzacji wdrażania i do niepotrzebnych obciążeń związanych z audytem dla beneficjentów; zadbania o to, by uproszczone metody rozliczania kosztów nie były wdrażane w sposób, który przynosi państwom członkowskim nadmierne korzyści finansowe, przy jednoczesnym zagwarantowaniu odpowiedniej elastyczności w szacowaniu kosztów i cen;
- (XIII) współpracy z instytucjami audytowymi państw członkowskich, aby odpowiednie kontrole i audyty krajowe zmniejszyły specyficzne ryzyko podwójnego finansowania, zwłaszcza w przypadku finansowania z RRF; domaga się, aby Komisja przeprowadzała kontrole tematyczne lub kontrole zgodności z przepisami, dostosowane do obszarów wysokiego ryzyka i do państw członkowskich; oraz
- (xiv) ustanowienia kompleksowego mechanizmu wykorzystania funduszy spójności w przypadku wystąpienia wyjątkowych lub nieprzewidzianych okoliczności, z uwzględnieniem wytycznych dotyczących jego zakresu, dostępności finansowania, zarządzania, audytu i kontroli oraz stosowania; podkreśla, że takie wykorzystanie w wyjątkowych okolicznościach powinno dotyczyć konkretnych i dobrze zdefiniowanych sytuacji, być ograniczone w czasie i mieć ograniczony zakres oraz zwiększony stopień kontroli w celu zmniejszenia ryzyka;
- (xv) ponownej oceny decyzji o udostępnieniu zamrożonych 10,2 mld EUR funduszy spójności dla Węgier oraz do powstrzymania się od wypłacania jakichkolwiek funduszy do czasu wdrożenia odpowiednich przepisów i wykazania, że przyjęte środki są skuteczne w praktyce;
- (xvi) wprowadzenia obowiązkowego i systematycznego korzystania z narzędzi

informatycznych, takich jak EDES i ARACHNE, w odniesieniu do wszystkich funduszy unijnych, w tym zarządzania dzielonego, oraz zapewnienia lepszego wykorzystania nowych technologii w celu zwiększenia kontroli i ochrony budżetu Unii przed nadużyciami finansowymi i niewłaściwym wykorzystaniem środków w kontekście zakończonej rewizji rozporządzenia finansowego;

- (XVII) udzielenia Trybunałowi, OLAF-owi i EPPO dostępu do zapewnianego przez Komisję jednego zintegrowanego systemu informatycznego do eksploracji danych i oceny ryzyka, na warunkach uzgodnionych w wersji przekształconej rozporządzenia finansowego;
- (XVIII) sporządzania sprawozdań z wczesnych prewencyjnych audytów systemów przeprowadzonych na początku okresu programowania w celu potwierdzenia skuteczności systemów kontroli w państwach członkowskich, w tym systemu wprowadzonego w celu zapobiegania nieprawidłowościom;
- (xix) przedstawienia organowi udzielającemu absolutorium sprawozdania na temat sposobu, w jaki stosowanie środków elastyczności w polityce spójności, które poprawiły absorpcję, wpłynęło na strukturalne cele konwergencji i spójności;

Kultura i edukacja

- 131. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji i Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA) na rzecz dostosowania programów Erasmus+, Europejskiego Korpusu Solidarności i Kreatywna Europa do zmieniającej się rzeczywistości, na przykład poprzez zwiększenie indywidualnych stawek wsparcia dla dotacji w celu ochrony ich inkluzywnego charakteru, wydłużenie terminów składania wniosków i czasu trwania projektu oraz dobrowolne przekierowanie działań na Ukrainę; oczekuje większych wysiłków w celu dalszego wzmocnienia środków włączenia społecznego i wsparcia w celu ułatwienia uczestnictwa grup szczególnie wrażliwych;
- 132. docenia, że Komisja i EACEA doprowadziły do niemal pełnego wykonania budżetu programu Erasmus+ i do pełnego wykonania budżetu Europejskiego Korpusu Solidarności w 2022 r., co wiązało się nawet z koniecznością przesunięcia środków z innych programów w celu pokrycia potrzeb w zakresie płatności; odnotowuje wyzwania związane z realizacją płatności w ramach programu Kreatywna Europa w 2022 r., przy czym około 50 mln EUR przesunięto na 2023 r. ze względu na problemy operacyjne i opóźnienia w procedurach przyznawania dotacji; dostrzega wysiłki DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury (DG EAC) oraz EACEA na rzecz ograniczenia wpływu tych opóźnień i powrotu do znormalizowanego tempa w 2023 r.;
- 133. potwierdza potrzebę dalszego zwiększania puli środków budżetowych przeznaczonych na unijne programy młodzieżowe, kulturalne i edukacyjne, w szczególności w celu zwiększenia ich zasięgu i zaangażowania młodych ludzi, artystów i specjalistów o mniejszych szansach oraz wspierania edukacji obywatelskiej; w związku z tym zwraca się do Komisji o dalszą ścisłą współpracę z państwami członkowskimi;
- 134. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że dzięki zasileniu Europejskiego Roku Młodzieży 2022 kwotą 3 mln EUR pod naciskiem Parlamentu można było wzmocnić szereg działań w ramach tego wydarzenia, takich jak projekty solidarnościowe, wolontariat i

działania służące tworzeniu sieci kontaktów; podkreśla, że pozytywne wyniki Europejskiego Roku Młodzieży należy teraz w sposób zrównoważony wdrożyć, aby zapewnić jego trwałą spuściznę;

135. odnotowuje dalszą koncentrację wydatków na wstępie w ramach budżetu programu Kreatywna Europa w 2022 r. w celu złagodzenia utrzymującego się wpływu pandemii COVID-19 na sektor kultury i sektor kreatywny; zauważa, że dzięki tej koncentracji wydatków na wstępie w 2022 r. można było wybrać większą liczbę projektów europejskiej współpracy kulturalnej niż kiedykolwiek wcześniej; jest jednak zaniepokojony, że koncentracja wydatków na wstępie w latach 2021 i 2022 może prowadzić do niedoboru środków finansowych od 2023 r., i ubolewa, że cały program pozostaje niedofinansowany w odniesieniu do celów, które mają zostać osiągnięte, zwłaszcza ze względu na wysoki wskaźnik subskrypcji;
136. z zaniepokojeniem odnotowuje utrzymujące się w 2022 r. wyzwania związane z narzędziami e-dotacji dla beneficjentów zaproszeń do składania wniosków, którymi zarządza EACEA; zdecydowanie wzywa Komisję i EACEA, by ostatecznie rozwiązały te problemy informatyczne, aby uniknąć konsekwencji dla realizacji celów, ograniczyć ryzyko błędów oraz uprościć procedury; uważa, że bardziej efektywna i dostępna infrastruktura informatyczna ułatwiłaby również małym beneficjentom dostęp do zasobów programu;
137. odnotowuje pozytywny rozwój sytuacji kadrowej EACEA, w której liczba pracowników znacznie wzrosła do końca 2022 r.;

Zasoby naturalne

138. zauważa, że budżet na programy w dziale 3 WRF „Zasoby naturalne” wyniósł 58,3 mld EUR (29,7 % budżetu Unii) i jest podzielony w następujący sposób: 65,9 % na płatności bezpośrednie w ramach Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG), 26,2 % na Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW), 4,7 % na wydatki związane z rynkiem w ramach EFRG, 1,8 % na gospodarkę morską i rybołówstwo, 0,9 % na środowisko i klimat (LIFE) oraz 0,5 % na inne obszary; zauważa, że na dzień 31 grudnia 2022 r. w dziale 3 WRF „Zasoby naturalne i środowisko” ostatecznie przyjęte środki na zobowiązania wyniosły 56 681,11 mln EUR, i że wykorzystano 98,92 % tych środków (56 069,86 mln EUR); zauważa ponadto, że ostatecznie przyjęte środki na płatności wyniosły 55 826,77 mln EUR, i że wykorzystano 98,89 % tych środków (55 205,48 mln EUR);
139. zauważa, że rok 2022 był drugim i ostatnim rokiem okresu przejściowego, w którym państwa członkowskie mogły zaangażować środki z budżetu wspólnej polityki rolnej (WPR) na lata 2021–2027 oraz dodatkowe 8 mld EUR zewnętrznych dochodów przeznaczonych na określony cel ze środków NextGenerationEU dla Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) w oczekiwaniu na wejście w życie nowej WPR 1 stycznia 2023 r. oraz że powiązane płatności państw członkowskich na rzecz rolników i innych beneficjentów WPR mogą być dokonywane do 31 grudnia 2025 r.;
140. zauważa, że w roku budżetowym 2022 było ponad 5,9 mln beneficjentów systemów wsparcia bezpośredniego, około 3,5 mln beneficjentów środków rozwoju obszarów wiejskich i około 0,11 mln beneficjentów środków rynkowych; podkreśla, że odporność

unijnych rolników i systemu żywnościowego nadal zapewnia bezpieczeństwo żywnościowe w Unii i poza nią, pomimo wyzwań, z którymi musieli się zmierzyć w 2022 r.;

141. zauważa, że niesprowokowana wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie doprowadziła m.in. do uruchomienia rezerwy kryzysowej w formie pakietu wsparcia w wysokości 500 mln EUR, z czego 350 mln EUR udostępniono z rezerwy poszkodowanym producentom, a kolejne 150 mln EUR z EFRG; z zadowoleniem przyjmuje wysoki wskaźnik wykonania (ponad 492 mln EUR) i szybkie wdrożenie; zauważa, że państwowym członkowskim zapewniono elastyczność w podejmowaniu decyzji w sprawie sektorów, które uważają za najbardziej dotknięte zakłóceniami na rynku, a także rodzajów programów pomocy, które determinowały zastosowany system kontroli;
142. zauważa, że Trybunał zbadał próbę 218 transakcji obejmujących pełny zakres wydatków w ramach tego działu WRF; zauważa, że Trybunał zbadał również informacje na temat prawidłowości wydatków przedstawione w rocznych sprawozdaniach z działalności Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (DG AGRI) i Dyrekcji Generalnej ds. Działań w dziedzinie Klimatu (DG CLIMA), a także wybrane systemy w 17 państwach członkowskich i Zjednoczonym Królestwie; zauważa, że Trybunał szacuje poziom błędów w dziale „Zasoby naturalne” na 2,2 % (1,8 % w 2021 r.) oraz że większość wykrytych błędów dotyczyła transakcji dotyczących rozwoju obszarów wiejskich; zauważa, że DG AGRI szacuje ryzyko przy dokonywaniu płatności na 1,76 %;
143. zauważa, że Trybunał wykrył 21 błędów kwantyfikowalnych w zakresie rozwoju obszarów wiejskich, 7 błędów w płatnościach bezpośrednich, 2 w wydatkach związanych ze środkami rynkowymi i 2 w wydatkach niezwiązanych z WPR; jest uspokojony faktem, że Komisja stwierdziła, iż 8 błędów kwantyfikowalnych ma wpływ finansowy poniżej 100 EUR (zawyżenie deklarowanych obszarów), a w przypadku większości z nich kwota nieprawidłowo wykorzystana wynosi mniej niż 1 000 EUR;
144. zauważa, że większość błędów wykrytych przez Trybunał dotyczyła przekazywania niedokładnych informacji na temat obszarów lub zwierząt (42 %) oraz niekwalifikujących się beneficjentów, działań, projektów i wydatków; z niepokojem zauważa, że – podobnie jak w 2021 r. – w kilku przypadkach Trybunał stwierdził, iż władze państw członkowskich i Komisja dysponowały wystarczającymi informacjami, aby zapobiec błędom lub wykryć i skorygować je przed zatwierdzeniem wydatków, oraz że, gdyby organy państw członkowskich i Komisja odpowiednio wykorzystali wszystkie dostępne informacje, szacowany poziom błędów w tym rozdziale byłby o 1,3 % niższy;
145. przypomina, że zarówno Komisja, jak i państwa członkowskie są odpowiedzialne za zwalczanie nadużyć finansowych w wydatkowaniu środków w ramach wspólnej polityki rolnej; zwraca uwagę, że środki zwalczania nadużyć finansowych powinny pozostać jednym z ważnych priorytetów Unii i państw członkowskich, ponieważ nadużycia te uniemożliwiają wykorzystanie zasobów Unii do osiągnięcia celów polityki;
146. odnotowuje oświadczenie Komisji, że model realizacji WPR na lata 2023–2027 ma na

celu uproszczenie przepisów i podkreślenie wykorzystania nowych technologii, takich jak system monitorowania obszarów, które pomogą zmniejszyć liczbę błędów; zauważa, że wraz z błędami popełnianymi przez rolników system identyfikacji działek rolnych (LPIS) stanowi podstawę geoprzestrzennego wniosku o pomoc i przypomina o znaczących potencjalnych korzyściach płynących z technologii monitorowania pomocy obszarowej dla rolników, administracji i środowiska;

147. zwraca uwagę na przykład nieprawidłowej deklaracji o działalności rolniczej, którą Trybunał poruszył w sprawozdaniu rocznym, przedstawionej w szeregu mediów jako „sprawa dotycząca drzew cytrynowych”, gdzie rolnik zadeklarował utrzymywanie upraw trwałych, podczas gdy w rzeczywistości działka nie była uprawiana od kilku lat; zauważa, że według informacji przekazanych przez Komisję wpływ finansowy tego błędu wyniósł 8 349,06 EUR, wraz z działaniami naprawczymi podjętymi przez właściwe organy krajowe, w tym odzyskaniem wnioskowanej kwoty; wyraża uznanie dla dokładnych prac kontrolnych Trybunału i Komisji oraz szybkich działań następczych podjętych przez odnośną agencję płatniczą; podkreśla jednak, że przypadku tego nie należy rozumieć jako rzadkiego i jednostkowego zbiegu okoliczności, ale raczej jako ryzyko wystąpienia systemowej metody pozwalającej na wyłudzenie środków unijnych, a zatem nie należy go lekceważyć;
148. zauważa, że uproszczone metody rozliczania kosztów są stosowane w odniesieniu do całej WPR, w tym rozwoju obszarów wiejskich, gdzie warunki kwalifikowalności są bardziej złożone, a ryzyko błędu jest wyższe, oraz że nadal istnieje potencjał uproszczenia środków, które nie opierają się na deklaracjach obszarowych lub dotyczących zwierząt, w przypadku których państwa członkowskie mogą zdecydować, czy zwrócić rzeczywiste koszty, czy też zapłacić zgodnie z wcześniej określoną produkcją; zauważa, że według Komisji prawie 92 % programów rozwoju obszarów wiejskich korzysta z uproszczonych metod rozliczania kosztów; wzywa Komisję do ujawnienia kwoty wypłaconej za pośrednictwem uproszczonych metod rozliczania kosztów;
149. przypomina, że model pewności WPR obejmuje kontrole pierwszego szczebla przeprowadzane przez agencje płatnicze, działania audytowe prowadzone przez niezależne jednostki certyfikujące, które wydają roczne opinie na temat legalności i prawidłowości wydatków agencji płatniczych, oraz działania Komisji polegające na rozliczaniu rachunków; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że pomimo pewnych niespójności wynikających z różnych harmonogramów aktualizacji zbiorów danych dotyczących kontroli i płatności Trybunał stwierdził, że systemy wybranych agencji płatniczych w wiarygodny sposób obliczały płatności w ramach pomocy, co świadczy o ogólnej jakości i spójności statystyk kontroli i danych dotyczących płatności przekazywanych Komisji przez państwa członkowskie;
150. z zadowoleniem przyjmuje wzrost zainteresowania zintegrowanym narzędziem informatycznym do eksploracji danych ARACHNE i korzystania z niego przez państwa członkowskie, przy czym 13 państw członkowskich korzysta z tego narzędzia w odniesieniu do co najmniej niektórych środków, a pięć państw członkowskich uczestniczyło w ogólnych warsztatach wprowadzających do ARACHNE; ubolewa nad faktem, że korzystanie ze zintegrowanego narzędzia informatycznego do eksploracji danych ARACHNE nie jest obowiązkowe w państwach członkowskich; odnotowuje przeszkody zgłoszone przez państwa członkowskie oraz stałe wysiłki Komisji na rzecz

ulepszenia ARACHNE; ubolewa nad faktem, że państwa członkowskie przyjęły ARACHNE w sposób wybiórczy;

151. zauważa, że w 2022 r. Komisja zgłosiła wskaźnik wykonania w wysokości 99,69 % w odniesieniu do zobowiązań w ramach Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury (EFMRA), co stanowi wyraźną poprawę w porównaniu ze wskaźnikiem wykonania na poziomie 15,98 % EFMRA w 2021 r.; zauważa jednak, że 94,76 % z kwoty 1 135,74 mln EUR środków na zobowiązania w 2022 r. i 97,06 % z 148,12 mln EUR w 2021 r. pozostało niewypłacone na koniec danego roku; zauważa ponadto, że wskaźnik wykonania zatwierdzonych środków na płatności w ramach EFMRA w 2022 r. wyniósł 99,99 %, a w przypadku EFMR w 2021 r. – 86,55 %;
152. odnotowuje sprawozdanie specjalne Trybunału 09/2023 w sprawie zabezpieczenia łańcuchów dostaw produktów rolnych podczas pandemii COVID-19 oraz jego wnioski, że reakcja Komisji na zagrożenie, jakie pandemia COVID-19 stwarza dla łańcuchów dostaw produktów rolnych, była pod większością względów właściwa, ale niewystarczająco ukierunkowana; przypomina, że wsparcie bezpośrednie, którego budżet wynosi 712 mln EUR, zostało szybko zrealizowane poprzez realokację niewykorzystanych środków z EFRROW, co spowodowało, że środek ten został w większości wykorzystany przez państwa członkowskie, podczas gdy znaczna część budżetu EFRROW pozostała niewykorzystana na koniec 2019 r.; przypomina ponadto, że 5 z 14 państw członkowskich, które wdrożyły to działanie, udostępniło unijne środki finansowe wszystkim tym rolnikom, którzy ponieśli straty, natomiast pozostałe dziewięć państw ukierunkowało je na wybrane sektory, w których wspierało beneficjentów niezależnie od poniesionych przez nich strat;
153. zauważa, że wstępne szacunki (na podstawie środków na zobowiązania) dotyczące wkładu w działania w dziedzinie klimatu głównych programów wskazują, że 34,8 % budżetu Unii w 2022 r. przeznaczono na działania w dziedzinie klimatu, zgodnie z planami porozumienia międzyinstytucjonalnego dotyczącymi wykorzystania na ten cel co najmniej 30 % WRF na lata 2021–2027;
154. odnotowuje zmiany wprowadzone w 2022 r. do stosowanej przez Komisję metodyki monitorowania wydatków na rzecz klimatu w odpowiedzi na obawy wyrażone w ustaleniach Trybunału w sprawozdaniu specjalnym nr 09/2022¹¹, iż zgłoszone wydatki nie zawsze miały związek z działaniami na rzecz klimatu, a kwota zgłoszona jako wydatkowana na ten cel została zawyżona o co najmniej 72 mld EUR, co oznacza, że jedynie około 13 % budżetu na lata 2014–2020 wydano na cele związane z klimatem; jest zdania, że fakt ten stanowi ostrzeżenie; wzywa Komisję do rozróżnienia między łagodzeniem zmiany klimatu a przystosowaniem się do niej w metodyce monitorowania poprzez podział kategorii monitorowania i sprawozdawczości na przystosowanie się do zmiany klimatu i łagodzenie zmiany klimatu;
155. podkreśla konieczność właściwej kontroli nad wydatkami klimatycznymi i dotyczącymi różnorodności biologicznej z budżetu Unii i zamierza rozliczyć Komisję z wdrożenia rzetelnej i wiarygodnej metodyki zgodnie z zobowiązaniami podjętymi w ramach

---

¹¹ „Wydatki na rzecz klimatu w budżecie UE na lata 2014–2020 nie są tak wysokie, jak podaje Komisja”, 30 maja 2022 r.

porozumienia WRF i z pkt 16 lit. d) porozumienia międzyinstytucjonalnego z 16 grudnia 2020 r.; wzywa Komisję, aby unikała wprowadzającego w błąd zbliżenia wydatków na cele w zakresie klimatu i różnorodności biologicznej, braku wyraźnych celów, a także jedynie częściowego uwzględnienia potencjalnych negatywnych lub niejasnych skutków dla klimatu i różnorodności biologicznej; przyznaje, że istnieją interwencje przynoszące wspólne korzyści, ale podkreśla potrzebę unikania podwójnego liczenia;

156. wzywa Komisję, aby przedstawiała Parlamentowi sprawozdanie roczne wyszczególniające wkład każdej pozycji budżetowej w realizację celu dotyczącego uwzględniania kwestii klimatu i celów dotyczących różnorodności biologicznej, co ułatwi ich monitorowanie; ponadto wzywa Komisję, aby poinformowała, czy któraś z pozycji budżetowych nie spełnia kryterium „nie czyni poważnych szkód”, o którym mowa w rozporządzeniu w sprawie systematyki;
157. zauważa, że Urząd ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia (HERA), po jego utworzeniu 1 października 2021 r. jako wewnętrzna służba Komisji, rozszerzył swoją działalność w 2022 r., a jego misją jest wspieranie priorytetów Komisji w zakresie zdrowia publicznego, gotowości i zarządzania kryzysowego w sektorach zdrowia, badań naukowych i innowacji oraz przemysłu; z zaniepokojeniem odnotowuje nakładanie się obowiązków i powielanie działań w ramach uprawnień DG HERA, DG SANTE i ECDC; wzywa Komisję do zapewnienia wartości dodanej HERA jako integralnej części Komisji oraz do zapobiegania powielaniu prac i zasobów;
158. ubolewa, że decyzja Komisji w sprawie finansowania HERA opiera się w dużym stopniu na Programie UE dla zdrowia, obniżając jego budżet o ponad połowę, przy czym wkład z tego programu na działalność HERA w latach 2021–2027 wynosi 2,795 mld EUR; stwierdza z zaniepokojeniem, że takie obniżenie wpłynęło na zdolność Programu UE dla zdrowia do ambitnego finansowania innych działań przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2021/522, w tym zagroziło realizacji działań w ramach europejskiego planu walki z rakiem oraz udzieleniu niezbędnego wsparcia na rzecz utworzenia europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia; ubolewa, że, przyznając HERA tak znaczne kwoty, Komisja naruszyła uzgodnione pułapy finansowania w odniesieniu do minimalnych i maksymalnych wydatków określonych w rozporządzeniu w sprawie Programu UE dla zdrowia;

Zalecenia

159. wzywa Komisję do:
  - (i) zwrócenia wyraźnej uwagi w ocenie ex post WPR 2014–2020 na okres przejściowy 2021–2022 i dodatkowe wymogi zawarte w przepisach przejściowych rozporządzenia (UE) 2020/2220¹²;

---

¹² Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2020/2220 z dnia 23 grudnia 2020 r. ustanawiające niektóre przepisy przejściowe dotyczące wsparcia z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) w latach 2021 i 2022 oraz zmieniające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013, (UE) nr 1306/2013 i (UE) nr 1307/2013 w odniesieniu do zasobów i stosowania w latach 2021 i 2022 oraz rozporządzenie (UE) nr 1308/2013 w

- (ii) informowania organu udzielającego absolutorium o wykorzystaniu uproszczonych metod rozliczania kosztów w obecnej i nowej WPR oraz oceny ich wykorzystania przez organy państw członkowskich i (potencjalnych) beneficjentów w celu zrozumienia stosunkowo powolnego wdrażania tych opcji;
- (iii) dalszego upowszechniania stosowania systemu ARACHNE w celu zwiększenia liczby państw członkowskich korzystających z tego systemu oraz zwiększenia zakresu jego stosowania w celu uwzględnienia wszystkich programów w kontekście zakończonego przeglądu rozporządzenia finansowego;
- (iv) uważnego przeanalizowania wskaźników ryzyka w ARACHNE w celu zmniejszenia liczby fałszywych wskaźników i zwiększenia skuteczności pozostałych wskaźników w wykrywaniu sytuacji o wysokim ryzyku w celu ochrony interesów finansowych Unii; and
- (v) promowania, zapewniania zachęt i wspierania agencji płatniczych państw członkowskich w odniesieniu do korzystania z narzędzi informatycznych, takich jak obrazy satelitarne Copernicus i inne technologie obrazowania w dziedzinie monitorowania działalności rolniczej;
- (vi) lepszego wykorzystania i zachęcania do stosowania sztucznej inteligencji i danych z nowych technologii, takich jak satelity Sentinel unijnego programu Copernicus, w celu monitorowania i kontroli prawidłowego wykorzystania środków WPR;

Migracja i zarządzanie granicami, bezpieczeństwo i obrona

160. zauważa, że budżet na programy w dziale 4 WRF „Migracja i zarządzanie granicami” wyniósł 3,4 mld EUR (1,7 % budżetu Unii) i jest podzielony w następujący sposób: 43,9 % na Fundusz Azylu, Migracji i Integracji (FAMI), 23,1 % na Fundusz Zintegrowanego Zarządzania Granicami (FZZG) i 33 % na trzy zdecentralizowane agencje: Europejską Agencję Straży Granicznej i Przybrzeżnej (FRONTEX), Agencję Unii Europejskiej ds. Azylu (EUAA) oraz Agencję Unii Europejskiej ds. Zarządzania Operacyjnego Wielkoskalowymi Systemami Informatycznymi w Przestrzeni Wolności, Bezpieczeństwa i Sprawiedliwości (eu-LISA); zauważa, że na dzień 31 grudnia 2022 r. ostatecznie przyjęte w budżecie środki na zobowiązania wyniosły 3 410,39 mln EUR, i że wykorzystano 99,54 % tych środków (3 394,69 mln EUR); zauważa ponadto, że ostatecznie przyjęte w budżecie środki na płatności wyniosły 3 372,54 mln EUR, i że wykorzystano 97,61 % tych środków (3 292,03 mln EUR);
161. zauważa, że budżet na programy w dziale 5 WRF „Bezpieczeństwo i obrona” wyniósł 1,2 mld EUR i jest podzielony w następujący sposób: 45,6 % na Europejski Fundusz Obrony (EFO), 17 % na Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego (FBW), 19,2 % na zdecentralizowane agencje: Europejskie Centrum Monitorowania Narkotyków i Narkomanii (EMCDDA), Europol i Agencję Unii Europejskiej ds. Szkolenia w Dziedzinie Ścigania (CEPOL), 6,8 % na bezpieczeństwo jądrowe i likwidację obiektów jądrowych oraz 11,4 % na inne obszary; zauważa, że na dzień 31 grudnia 2022 r.

---

odniesieniu do zasobów i rozdziału takiego wsparcia na lata 2021 i 2022 (Dz.U. L 437 z 28.12.2020, s. 1–29).

ostatecznie przyjęte w budżecie środki na zobowiązania wyniosły 1 813,03 mln EUR, i że wykorzystano 99,8 % tych środków (1 809,43 mln EUR); zauważa ponadto, że ostatecznie przyjęte w budżecie środki na płatności wyniosły 1 158,67 mln EUR, i że wykorzystano 97,54 % tych środków (1 130,20 mln EUR);

162. zauważa, że znaczna część wydatków w ramach działów 4 i 5 WRF w 2022 r. dotyczyła ukończenia projektów pozostałych z WRF na lata 2014–2020; odnotowuje, że znaczne kwoty programów krajowych w ramach AMIF i FBW na lata 2014–2020 pozostają niewydatkowane (26 % w przypadku AMIF i 33 % w przypadku FBW na koniec 2022 r.), podczas gdy środki na lata 2014–2020 muszą zostać wydane do czerwca 2024 r.;
163. zauważa, że Trybunał zbadał próbę 23 transakcji, która nie jest wystarczająco reprezentatywna dla wydatków w ramach działów 4 i 5 WRF, a zatem nie może przedstawić szacunkowego poziomu błędu; podkreśla z zaniepokojeniem, że wyniki kontroli Trybunału pokazują, iż na wydatki mają wpływ kwestie kwalifikowalności i zamówień publicznych oraz że jest to obszar wysokiego ryzyka (w 11 z 23 skontrolowanych transakcji, tj. 48 %, wystąpiły błędy), zachęca Trybunał do jasnego oszacowania poziomu błędu w tym rozdziale; zauważa, że Trybunał określił ilościowo dziewięć błędów, które miały wpływ na kwoty zapisane w budżecie Unii, oraz że stwierdził również cztery przypadki niezgodności z przepisami prawnymi i finansowymi, które nie miały wpływu na budżet Unii; odnotowuje, że Komisja stwierdza, iż ryzyko płatności wynosi poniżej 2 % w przypadku wydatków na migrację i zarządzanie granicami, a także na bezpieczeństwo i obronę;
164. z zadowoleniem przyjmuje postępy stwierdzone przez Trybunał w przeglądzie prac wykonanych przez organy kontrolne sześciu państw członkowskich w ramach przygotowań do rocznych sprawozdań finansowych dotyczących Funduszu Azylu, Migracji i Integracji na lata 2021–2027, Instrumentu na rzecz Zarządzania Granicami i Wiz (IZGW) oraz Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego; odnotowuje uwagę Trybunału, że w czasie jego wizyt (między wrześniem 2022 r. a lutym 2023 r.) strategię kontroli sześciu państw członkowskich nie zostały jeszcze przyjęte, co jest warunkiem wstępnym przedłożenia „pakietu dokumentów dotyczących poświadczenia wiarygodności”; zauważa, że w czasie wizyty Trybunału systemy informatyczne do przechowywania informacji i dokumentacji potrzebnej do kontroli instytucji zarządzających w sześciu państwach członkowskich były w trakcie opracowywania lub dopiero miały zostać opracowane;
165. zauważa, że strategia DG DEFIS w zakresie zwalczania nadużyć finansowych została zaktualizowana w lutym 2022 r., a jej wdrażanie jest monitorowane i corocznie zgłaszane kierownictwu; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że 100 % zaleceń OLAF-u dotyczących DG DEFIS zostało wdrożonych i że nie zgłoszono żadnych przypadków nadużyć finansowych na szczeblu Komisji ani przez jej partnerów; odnotowuje, że ostatnia aktualizacja strategii Dyrekcji Generalnej ds. Migracji i Spraw Wewnętrznych (DG HOME) w zakresie zwalczania nadużyć finansowych miała miejsce w październiku 2021 r. i jest obecnie wdrażana; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że do końca 2022 r. 72 % zaleceń finansowych OLAF-u z poprzedniego roku zostało w pełni wdrożonych, a 28 % było w trakcie wdrażania;

Migracja i zarządzanie granicami

166. zauważa, że w 2022 r. fundusze w ramach działu 4 WRF odegrały zasadniczą rolę w łagodzeniu skutków rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie; zauważa, że w ramach funduszy na lata 2014–2020 wprowadzono większą elastyczność, aby zwiększyć możliwości państw członkowskich w zakresie kierowania finansowania na nowe potrzeby, a w ramach instrumentów tematycznych uruchomiono pomoc nadzwyczajną w wysokości 400 mln EUR; zauważa, że przyjęcie programów państw członkowskich na lata 2021–2027 umożliwiło im dostęp do ponad 10 mld EUR w ramach nowych funduszy na okres programowania;
167. zauważa, że ponad 16 milionów osób z Ukrainy i Mołdawii zostało zarejestrowanych jako osoby, które wjechały do Unii od początku rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie, a ponad 4 miliony osób uciekających przed wojną uzyskało ochronę w Unii; odnotowuje, że Komisja zapewniła wsparcie finansowe Międzynarodowej Organizacji ds. Migracji, aby wesprzeć ten proces, w ramach projektu o wartości 15 mln EUR ułatwiającego transfer z Mołdawii ludzi znajdujących się w trudnej sytuacji uciekających z Ukrainy; zauważa ponadto, że 30 listopada 2022 r. Komisja ogłosiła decyzję o przyznaniu wsparcia finansowego w wysokości 5,5 mln EUR na rzecz projektu realizowanego przez Międzynarodową Federację Stowarzyszeń Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca (IFRC) w celu wspierania osób przyjmujących i wszystkich podmiotów zaangażowanych w zapewnianie prywatnego zakwaterowania przesiedleńcom, zestawiając dobre praktyki na potrzeby przyszłych potrzeb; odnotowuje, że w 2022 r., w kontekście finansowania Ukrainy, Komisja przyjęła decyzje zezwalające na wykorzystanie finansowania niepowiązanego z kosztami w wysokości 248 mln EUR (maj 2022 r.) i 137 mln EUR (sierpień 2022 r.), a także na mniejsze dotacje, bezpieczne domy i wsparcie psychospołeczne w wysokości 15 mln EUR;
168. odnotowuje, że w 2022 r. DG HOME przeznaczyła 27 mln EUR na wymianę informacji związanych z bezpieczeństwem oraz 25,5 mln EUR na zwalczanie i zapobieganie przestępczości, w tym terroryzmowi; zauważa ponadto, że w lipcu 2022 r. za pośrednictwem Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego Komisja przydzieliła państwom członkowskim 15,7 mln EUR na dalsze wspieranie długoterminowych projektów i działań w ramach europejskiej multidyscyplinarnej platformy przeciwko zagrożeniom przestępcstwami (EMPACT) – instrumentu bezpieczeństwa „kierowanego” przez państwa członkowskie w celu identyfikowania, ustalania priorytetów i przeciwdziałania zagrożeniom stwarzanym przez zorganizowaną i poważną przestępczość międzynarodową;

Bezpieczeństwo i obrona

169. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że udział MŚP w EFO (Europejski Fundusz Obrony) (w szczególności transgraniczny udział MŚP w konsorcjach przemysłowych) jest ułatwiany dzięki ukierunkowanym zaproszeniom do składania wniosków w ramach EFO, premiom finansowym, szczególnym kryteriom przyznawania dotacji oraz wykorzystaniu uproszczonych metod rozliczania kosztów w celu zmniejszenia obciążeń administracyjnych; zauważa, że w zaproszeniach do składania wniosków w ramach EFO w 2022 r. 38,2 % uczestniczących podmiotów stanowiły MŚP, a 20 % całkowitego finansowania dostępnego w ramach tych zaproszeń będzie przeznaczony dla MŚP (166 mln EUR);

170. przypomina, że działania przygotowawcze w zakresie badań nad obronnością (PADR) były prekursorskim programem EFO z budżetem w wysokości 90 mln EUR, w ramach którego sfinansowano 18 projektów badawczych wybranych na podstawie zaproszeń do składania wniosków w latach 2017–2019; odnotowuje z zaniepokojeniem, że Trybunał w swoim sprawozdaniu specjalnym 10/2023: „Działanie przygotowawcze w zakresie badań nad obronnością” zauważa, iż Unii nadal brakuje długoterminowej strategii dla projektów w ramach EFO, zwłaszcza pod względem wpływu, dodatkowych badań, rozwoju, produkcji, zamówień publicznych i innych aspektów; z zadowoleniem przyjmuje, że Komisja zaakceptowała wszystkie zalecenia Trybunału;
171. odnotowuje uwagi Trybunału zawarte w sprawozdaniu specjalnym 10/2023 dotyczące ograniczonej dostępności zasobów ludzkich w Komisji i związanego z tym ryzyka dla EFO; zauważa, że ze względu na kwestie bezpieczeństwa liczba pracowników potrzebnych do zarządzania projektami obronnymi jest wyższa niż w przypadku innych projektów; zauważa, że stale rosnąca liczba wniosków do oceny i projektów do zarządzania wywiera znaczną presję na zasoby ludzkie i stwarza wyzwania w zakresie rekrutacji wykwalifikowanych i odpowiednio doświadczonych pracowników;

Zalecenia

172. wzywa Komisję do:
- (i) opracowania długoterminowej strategii dla EFR w oparciu o doświadczenia z działywania przygotowawczego Unii w zakresie badań nad obronnością oraz zalecenia Trybunału;
  - (ii) zapewnienia odpowiedniego budżetu i wykwalifikowanych zasobów ludzkich w celu zacieśnienia współpracy i inwestycji w dziedzinie obronności oraz wdrożenia EFO; oraz
  - (iii) skoncentrowania kontroli na wydatkach, które Trybunał uznał obciążone w dużym stopniu błędami związanymi z kwalifikowalnością i zamówieniami publicznymi w 2022 r., oraz zwrócenia się do Trybunału o rozszerzenie próby skontrolowanych transakcji, aby możliwe było przedstawienie szacunkowego poziomu błęd;
  - (iv) monitorowania realizacji zaległych zaleceń finansowych OLAF-u;

Sąsiedztwo i świat

173. zauważa, że budżet na programy w dziale 6 WRF „Sąsiedztwo i świat” wyniósł 14,5 mld EUR (7,4 % budżetu Unii) i jest podzielony w następujący sposób: 64,8 % na Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” (ISWMR – „Globalny wymiar Europy”), 16,8 % na pomoc humanitarną (HUMA), 14,4 % na pomoc przedakcesyjną (IPA III) i 4 % na inne działania i programy; zauważa, że na dzień 31 grudnia 2022 r. ostatecznie przyjęte w budżecie środki na zobowiązania wyniosły 17 670,49 mln EUR, i że wykorzystano 99,79 % tych środków (17 632,52 mln EUR); zauważa ponadto, że ostatecznie przyjęte w budżecie środki na płatności wyniosły 13 156,10 mln EUR, i że wykorzystano 99,19 % tych środków (13 049,50 mln EUR);

174. zauważa, że Trybunał zbadał próbę 72 transakcji, która nie jest wystarczająco reprezentatywna dla wydatków w ramach tego działu WRF, a zatem nie może przedstawić szacunkowego poziomu błędu; zważywszy, że wyniki kontroli Trybunału pokazują, iż jest to obszar wysokiego ryzyka (w 34 z 72 skontrolowanych transakcji, tj. 47 %, wystąpiły błędy), zachęca Trybunał do jasnego oszacowania poziomu błędu w tym rozdziale; zauważa, że Trybunał wykrył 25 błędów, które miały wpływ finansowy na budżet Unii, dotyczących kosztów niekwalifikowalnych, braku dokumentów potwierdzających, zamówień publicznych i nieponiesionych wydatków, czyli obszarów, które mogą wskazywać na ryzyko zawodnego funkcjonowania mechanizmu kontroli organów krajowych, a nawet administracyjnej lub politycznej niechęci do prawidłowego wykonania przepisów finansowych UE;
175. przypomina, że Dyrekcja Generalna ds. Polityki Sąsiedztwa i Negocjacji w sprawie Rozszerzenia (DG NEAR) zgłasza ryzyko w momencie zamknięcia swoich rocznych sprawozdań z działalności na podstawie badania przeprowadzonego przez zewnętrznego wykonawcę, określane jako poziom błędu rezydualnego (RER), którego celem jest oszacowanie wskaźnika błędów niewykrytych przez system kontroli wewnętrznej i stwierdzenie, czy jest on skuteczny, czy nie; odnotowuje wyniki badania poziomu błędu rezydualnego z 2022 r., zgodnie z którymi poziom błędu rezydualnego w 2022 r. wynosi 1 %, a zatem poniżej progu istotności wynoszącego 2 %;
176. zauważa, że Trybunał zidentyfikował ograniczenia dotyczące metodyki stosowanej do określenia poziomu błędu rezydualnego, które mogą przyczynić się do jego niedoszacowania, w szczególności fakt, że wykonawca może w niektórych przypadkach całkowicie polegać na wynikach wcześniejszych prac kontrolnych oraz fakt, że oszacowanie poziomu błędu rezydualnego w przypadku dotacji w ramach zarządzania bezpośredniego nie jest uwzględnione w obliczeniach ogólnego wskaźnika poziomu błędu rezydualnego DG NEAR; zauważa, że Komisja utrzymuje, iż ograniczenia te nie mają na nią wpływu, ponieważ (i) możliwość oparcia się na wcześniejszych pracach kontrolnych podlega rygorystycznym warunkom oraz (ii) ogólny poziom błędu uwzględnia dotacje w ramach zarządzania bezpośredniego;
177. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja wdrożyła zalecenia Trybunału dotyczące ujawnienia ograniczeń badania poziomu błędu rezydualnego w rocznych sprawozdaniach z działalności DG NEAR od 2021 r., wzmocnienia kontroli poprzez identyfikację powtarzających się błędów i zapobieganie im, a także ustanowienia przez DG NEAR obowiązku zgłaszania Komisji przez wykonawcę odpowiedzialnego za badanie poziomu błędu rezydualnego wszelkich podejrzeń nadużyć finansowych na szkodę budżetu Unii wykrytych podczas prac prowadzonych w ramach badania poziomu błędu rezydualnego;
178. zauważa z zaniepokojeniem, że w rocznych sprawozdaniach z działalności DG NEAR i Dyrekcji Generalnej ds. Partnerstw Międzynarodowych (DG INTPA) zgłoszono trudności we wdrażaniu nowego operacyjnego systemu informacyjnego OPSYS, który był czasami niestabilny, nie spełniał oczekiwań i wymagał częstych interwencji ze strony zespołów wsparcia DG DIGIT, co doprowadziło do uznania go za ryzyko krytyczne w ocenie ryzyka przeprowadzonej przez DG NEAR;
179. zauważa, że Trybunał ocenił działania w zakresie zwiększania świadomości wśród pracowników delegatur Unii w obszarach zapobiegania nadużyciom finansowym, etyki

i uczciwości; zauważa z zaniepokojeniem, że niektórzy pracownicy, z którymi Trybunał przeprowadził rozmowy, nie zostali przeszkoleni w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym w ciągu ostatnich pięciu lat; zauważa, że DG NEAR udostępnia swoim pracownikom szereg narzędzi i zasobów dotyczących kwestii związanych z nadużyciami finansowymi, takich jak szkolenia, sieć zwalczania nadużyć finansowych wraz z punktami kontaktowymi i wytyczne; odnotowuje pozytywne wyniki ankiet przeprowadzonych przez DG NEAR w celu monitorowania poziomu uświadomienia w zakresie nadużyć finansowych wśród pracowników, a także fakt, że zidentyfikowano pewne obszary wymagające poprawy i wdrażany jest plan działania;

180. uznaje znaczenie organizacji pozarządowych w zapewnianiu, by Unia, jako największy darczyńca pomocy rozwojowej na świecie, w dalszym ciągu przyczyniała się do promowania stabilności i pokoju, przezwyciężania ubóstwa i wspierania zrównoważonego rozwoju; pochwała w szczególności działalność organizacji pozarządowych na obszarach objętych konfliktem związaną z zapewnianiem szybkiego i skutecznego dostarczania pomocy humanitarnej do ludności cywilnej; odnotowuje wymogi dotyczące kontroli i audytu, przejrzystości i rozliczalności mające zastosowanie do wszelkiego unijnego finansowania i różnych zainteresowanych stron, ale uważa, że zawsze istnieje możliwość wprowadzenia ulepszeń, w szczególności poprzez maksymalne wykorzystanie cyfryzacji;
181. podkreśla rolę lokalnych organizacji pozarządowych i partnerów w świadczeniu usług i wspieraniu społeczności lokalnych; podkreśla znaczenie zwiększenia ich zdolności do zarządzania działaniami finansowanymi przez Unię i ich wdrażania oraz zwraca się do Komisji o ułatwienie odpowiednich szkoleń w tym zakresie; wyraża zaniepokojenie ciągłymi trudnościami, z jakimi borykają się małe lokalne organizacje w dostępie do finansowania unijnego; zachęca Komisję do udoskonalenia tych procedur finansowania oraz do systematycznego nadawania priorytetu lokalnym organizacjom, aby zapewnić lepsze budowanie potencjału w terenie; podkreśla skuteczność lokalnej odpowiedzialności za wdrażanie projektów w zakresie ustalania priorytetów, przydziału zasobów i budowania lokalnej wiedzy fachowej;
182. podkreśla, że zasadność i skuteczność współpracy Unii na rzecz rozwoju zależy od prawidłowej realizacji działań i ich właściwego finansowania; docenia pracę Komisji w zakresie stosowania kontroli mających na celu upewnienie się, że transakcje są przeprowadzane w sposób zgodny z prawem oraz że działania są realizowane zgodnie z priorytetami określonymi przez prawodawcę; wzywa Komisję do dalszego usprawniania kontroli w celu zmniejszenia liczby błędów transakcyjnych, do podjęcia działań w odpowiedzi na zalecenia ETO, które nie zostały wdrożone, oraz do podwojenia wysiłków w celu znalezienia kwalifikujących się projektów i zapewnienia wystarczającej kwoty płatności w ramach obecnego pułapu wydatków; z zadowoleniem przyjmuje ustalenie zawarte w sprawozdaniu ETO w sprawie budżetu Unii na 2022 r., zgodnie z którym DG ECHO wdrożyła zalecenie ETO i ustanowiła procedurę zapewniającą, aby organizacje partnerskie opierały swoją alokację kosztów dzielonych na faktycznie poniesionych wydatkach;
183. wzywa Komisję, by wysłała wyraźne sygnały tym krajom kandydującym, w których pogorszenie się standardów praworządności – w tym ograniczanie wolności wypowiedzi, wolności prasy, praw kobiet i mniejszości oraz nękanie organizacji pozarządowych i obrońców praw człowieka – zagraża przystąpieniu do Unii lub

opóźnia ten proces; zwraca się do Komisji o zbadanie skuteczności funduszy wydatkowanych na poprawę stanu praworządności w krajach przystępujących oraz o przedstawienie komisjom AFET i CONT sprawozdania w tej kwestii;

184. z zadowoleniem przyjmuje wdrożenie przez Komisję kilku mechanizmów mających na celu ograniczenie ryzyka i zabezpieczenie właściwego wykorzystania funduszy unijnych wydatkowanych w niestabilnych regionach lub strefach konfliktu; odnotowuje, że Komisja systematycznie ocenia zagrożenia korupcyjne w krajach partnerskich i wykorzystuje szereg narzędzi do ich łagodzenia, a jednocześnie stosuje warunki i wskaźniki wydajności w celu promowania przejrzystości i rozliczalności podatkowej poprzez wsparcie budżetowe; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że według danych Banku Światowego kraje korzystające z unijnego wsparcia budżetowego z czasem poprawiły swoje wyniki pod względem przeciwdziałania korupcji;
185. zauważa z zaniepokojeniem, że Trybunał w swoim sprawozdaniu specjalnym 14/2023: „Programowanie Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny wymiar Europy” stwierdził, że chociaż Komisja i ESDZ połączyły finansowanie w jeden instrument – Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny Wymiar Europy, który obejmuje ponad 70 % środków Unii przeznaczonych na działania zewnętrzne w okresie finansowania 2021–2027, stosowały one dwie różne metodyki przydziału środków dla krajów objętych i nieobjętych polityką sąsiedztwa, a wieloletnie programy indykatywne nie zapewniały, że wybrane sektory interwencji są tymi, w których finansowanie unijne mogłoby przynieść znaczne efekty;
186. podkreśla znaczenie osiągnięcia wszystkich celów dotyczących wydatków i programów określonych w instrumencie ISWMR – „Globalny wymiar Europy” oraz wzywa do przedstawienia wyczerpujących informacji na temat osiągniętych postępów; wyraża ubolewanie z powodu znacznych braków, jeżeli chodzi o realizację celu klimatycznego instrumentu na poziomie 30 %, wkład w osiągnięcie celu polegającego na wydawaniu 10 % środków z wieloletnich ram finansowych w latach 2026 i 2027 na różnorodność biologiczną oraz realizację globalnych zobowiązań finansowych Unii w ramach ONZ, w szczególności w odniesieniu do wkładu na rzecz funduszu strat i szkód; podkreśla coraz większą presję, jaką zmiana klimatu wywiera na produkcję żywności i dostęp do niej, zwłaszcza w regionach podatnych na zagrożenia, co ma wpływ na bezpieczeństwo żywnościowe i żywienie; przypomina, że różnorodność biologiczna ma kluczowe znaczenie dla przeciwdziałania zmianie klimatu, a jej utrata podważa postępy w realizacji około 80 % ocenianych zadań związanych z celami zrównoważonego rozwoju; wzywa Komisję do przedstawienia szczegółowego planu określającego, w jaki sposób zamierza osiągnąć cele związane z wydatkami i płać do końca obowiązywania WRF;
187. wzywa Komisję do zwiększenia przejrzystości i rozliczalności programowania i wdrażania funduszy w obszarze spraw wewnętrznych w państwach trzecich, a także finansowania z ISWMR, np. w Tunezji i Libii; wzywa Komisję do przygotowania publicznie dostępnego przeglądu wszystkich wydatków związanych z migracją w państwach trzecich oraz apeluje o przeprowadzenie oceny ex ante wpływu na prawa człowieka wydatków związanych z migracją w państwach trzecich, a także do dzielenia się tymi ocenami z Parlamentem;

188. podkreśla, że w następstwie nikczemnych ataków terrorystycznych przeprowadzonych przez Hamas przeciwko Izraelowi 7 października 2023 r. Komisja ogłosiła 9 października 2023 r. decyzję o dokonaniu przeglądu pomocy Unii dla Palestyny; odnotowuje, że przegląd, sfinalizowany 21 listopada 2023 r., wykazał, iż Komisja przeprowadza odpowiednie kontrole ex ante i ex post, stosowane zabezpieczenia są skuteczne oraz że nie znaleziono dowodów na to, że środki zostały przekierowane na cele inne niż te, na które zostały przyznane; nalega, aby fundusze europejskie trafiały wyłącznie do beneficjentów, którzy dzielą wartości Unii w zakresie praworządności, demokracji i praw człowieka; przypomina w tym względzie przyjęte 17 stycznia 2024 r. sprawozdanie Parlamentu 2023/2122 INI w sprawie przejrzystości i rozliczalności organizacji pozarządowych finansowanych z budżetu Unii, w którym wezwano do wzmocnienia mechanizmów kontroli Komisji i opracowania zharmonizowanego systemu monitorowania mającego na celu monitorowanie środków finansowych UE aż do beneficjentów końcowych;
189. podkreśla, że budżet Unii musi nadal zapewniać wsparcie na rzecz budowania pokoju i stabilności na Bliskim Wschodzie, a także na rzecz zwalczania nienawiści i fundamentalizmu oraz propagowania praw człowieka; oczekuje na przeprowadzany przez Komisję przegląd wykorzystywania funduszy unijnych; podkreśla wzajemne powiązania między stabilnością a zrównoważonym rozwojem, zwłaszcza w krajach i regionach niestabilnych;
190. podkreśla, że pomoc Unii nie powinna w żadnym wypadku – bezpośrednio lub pośrednio – finansować terroryzmu, a zatem nie powinna wspierać żadnych podmiotów związanych z Hamasem lub jakąkolwiek inną organizacją terrorystyczną; podkreśla, że Unia powinna pomagać palestyńskiej ludności cywilnej i wspierać pokój w regionie; zwraca się do Komisji, aby informowała Parlament o nowych wydarzeniach i wysiłkach podejmowanych w celu zapewnienia bezpośredniego wsparcia palestyńskiej ludności cywilnej i uchodźcom oraz w celu uniemożliwienia terrorystom przekierowania funduszy;
191. wyraża zaniepokojenie z powodu poważnych zarzutów wysuniętych przez Izrael, że 12 pracowników Agencji Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie (UNRWA) mogło uczestniczyć w haniebnych atakach terrorystycznych w październiku 2023 r.; zauważa, że Agencja natychmiast rozwiązała ich umowy, i z satysfakcją przyjmuje wszczęcie dochodzenia ONZ; zauważa, że zarzuty dotyczą 12 z 13 000 lokalnych pracowników UNRWA w samej Strefie Gazy, którzy sami padli ofiarą trwającej tragedii humanitarnej, odgrywając kluczową rolę w dystrybucji żywności, wody i leków; zauważa, że UNRWA w celu zapewnienia neutralności i niezależności swoich działań opracowała specjalne ramy, które są zgodne ze standardami ONZ i obejmują weryfikację i środki należytej staranności, a także corocznie udostępnia listę wszystkich swoich pracowników krajom przyjmującym, w tym Izraelowi; wzywa do pełnej przejrzystości w odniesieniu do wniosków dochodzenia ONZ;
192. wyraża głębokie zaniepokojenie niedawnym ogłoszeniem przez niektóre kraje zawieszenia finansowania Agencji Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy Uchodźcom Palestyńskim na Bliskim Wschodzie (UNRWA) w oczekiwaniu na wynik dochodzenia; wzywa do zwiększenia i utrzymania finansowania jako wyraz uznania dla kluczowej roli UNRWA w działaniach humanitarnych w Strefie Gazy oraz w celu

zapewnienia nieprzerwanego świadczenia kluczowych usług dla bezbronnej ludności na Bliskim Wschodzie; przypomina o zasadniczej roli pomocy humanitarnej udzielanej uchodźcom palestyńskim na terenie całego Bliskiego Wschodu;

193. podkreśla znaczenie edukacji oraz pilną potrzebę potępienia i wyeliminowania wszelkich przejawów mowy nienawiści i aktów przemocy po obu stronach; podkreśla, że zawieszenie finansowania nie powinno odbywać się arbitralnie lub bez przejrzystych i niezależnych dowodów nadużyć; wyraża uznanie dla UNRWA za jej nieodzowną pomoc humanitarną w Strefie Gazy oraz jej kluczową rolę w zapewnianiu wysokiej jakości edukacji, ze szczególnym naciskiem na wspieranie kultury praw człowieka, nawet w trudnych czasach;
194. przypomina, że z ustaleń badania zleconego przez Komisję Instytutowi Georga Eckerta w sprawie palestyńskich podręczników wyłania się złożony obraz, z którego wynika, że podręczniki (i) są zgodne ze standardami UNESCO i uwzględniają kryteria, które są istotne w międzynarodowym dyskursie edukacyjnym, w tym silny nacisk na prawa człowieka, (ii) przedstawiają narrację oporu w kontekście konfliktu izraelsko-palestyńskiego oraz (iii) wykazują antagonizm wobec Izraela; zauważa, że Unia nie finansuje palestyńskich podręczników ani nie odpowiada za nie UNRWA, która pracuje nad zapewnieniem wysokiej jakości edukacji z naciskiem na szerzenie kultury praw człowieka, nawet w trudnych czasach; podkreśla, że edukacja i dostęp uczniów do obiektywnych podręczników o pokojowych treściach mają zasadnicze znaczenie; podkreśla swoje stanowisko, że podręczniki opracowane dzięki unijnym środkom muszą być w pełni zgodne ze standardami UNESCO w zakresie pokoju i tolerancji, o czym Parlament zdecydował już w swoim zaleceniu z 2023 r. w sprawie stosunków z Palestyńską Władzą Narodową i o co wielokrotnie wnioskował w swoich ostatnich rezolucjach w sprawie perspektyw rozwiązania dwupaństwowego;
195. przypomina o strategii Unii mającej na celu wspieranie i zapewnianie wysokiej jakości edukacji dla dzieci na całym świecie, zwłaszcza gdy udzielane jest specjalne wsparcie finansowe Unii; potępia problematyczne i przepełnione nienawiścią, nawołujące do przemocy, szerzące antysemityzm i podżegające do nienawiści treści w palestyńskich podręcznikach szkolnych opracowanych przez urzędników państwowych finansowanych przez Unię, a także w dodatkowych materiałach edukacyjnych opracowanych przez pracowników UNRWA i wykorzystywanych do nauczania w szkołach UNRWA; ponownie podkreśla w kontekście haniebnych ataków terrorystycznych przeprowadzonych przez Hamas 7 października 2023 r., że nauczanie nienawiści ma bezpośrednie i dramatyczne konsekwencje dla bezpieczeństwa Izraelczyków, a także dla perspektyw lepszej przyszłości dla młodych Palestyńczyków; w związku z tym zwraca się do Komisji o dokładne sprawdzenie, czy środki przydziela się na rzecz wykorzystania takich materiałów edukacyjnych lub czy środki te są bezpośrednio lub pośrednio powiązane z takim oraz czy Palestyńska Władza Narodowa szybko zmienia pełny program nauczania, zgodnie z wielokrotnymi wnioskami zawartymi w decyzjach o udzieleniu absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii za lata budżetowe 2016, 2018, 2019, 2020 i 2021; podkreśla, że wsparcie finansowe Unii dla Palestyńskiej Władzy Narodowej w dziedzinie edukacji musi być udzielane pod warunkiem, że narodowy palestyński program nauczania, a także podręczniki i materiały edukacyjne będą wolne od treści antysemickich i nawoływania do przemocy oraz zgodne z zasadami wysokiej jakości edukacji; w związku z tym wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia wiedzy specjalistycznej, dzielenia się wiedzą,

wskazówkami i wsparciem technicznym w celu wzmocnienia pozycji palestyńskich nauczycieli, szkoleniowców i ekspertów w zakresie wdrażania edukacji w pełni zgodnej ze standardami UNESCO;

196. podkreśla, że zgodnie z odpowiedziami udzielonymi przez komisarza ds. sąsiedztwa i rozszerzenia na sprawozdanie w sprawie udzielenia absolutorium za 2021 r. bieżący portfel rozwoju dla Palestyńczyków, na podstawie rozporządzenia w sprawie Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR), wynosi 681 mln EUR na lata 2021–2023 na Palestyńską Władzę Narodową, UNRWA i projekty rozwojowe na Zachodnim Brzegu i w Strefie Gazy; zauważa, że około jedna trzecia funduszy została przeznaczona na projekty w Strefie Gazy, a dwie trzecie na Zachodnim Brzegu; podkreśla, że Unia przekazała UNRWA 271 mln EUR na świadczenie usług socjalnych dla uchodźców palestyńskich, a ponadto Unia udzieliła wsparcia na bieżące wydatki Palestyńskiej Władzy Narodowej, głównie na wynagrodzenia i emerytury urzędników służby cywilnej, zasiłki socjalne wypłacane w ramach programu transferów pieniężnych oraz część kosztów skierowań do szpitali we Wschodniej Jerozolimie za pośrednictwem mechanizmu PEGASE;
197. podkreśla, że w sprawozdaniu rocznym za rok budżetowy 2022 Trybunał zwrócił uwagę na przykład niekwalifikowalnych wydatków ujętych w zestawieniu poniesionych wydatków dotyczącym projektu w Palestynie w zakresie zrównoważonego użytkowania zasobów naturalnych w celu wsparcia wprowadzenia zielonej gospodarki w Palestynie z systemem zachęt w formie dotacji dla MŚP na „zielone” projekty w obszarach efektywności energetycznej, energii ze źródeł odnawialnych oraz zmniejszania zanieczyszczeń; podkreśla, że kwota w wysokości 190 500 EUR została zatwierdzona i wypłacona agencji rozwoju, której zadaniem było monitorowanie wdrażania projektu przez beneficjenta końcowego, ale projekt nie został zrealizowany¹³;
198. jest zaniepokojony niszczeniem i konfiskatą projektów finansowanych przez Unię na Zachodnim Brzegu i zauważa, że w 2022 r. Izrael zburzył lub przejął 101 obiektów finansowanych przez Unię lub państwa członkowskie o wartości 337 019 EUR, co stanowi trzecią najwyższą szkodę finansową od 2016 r.; przypomina, że przedstawiciele instytucji Unii, zainteresowanych państw członkowskich i innych darczyńców wielokrotnie zwracali się o zwrot lub rekompensatę za zniszczone, rozebrane lub skonfiskowane składniki majątku finansowane przez Unię; przypomina o stanowisku Rady, która zobowiązała się do zagwarantowania, że wszystkie umowy między Izraelem a Unią będą jednoznacznie i wyraźnie wskazywać, iż nie mają zastosowania do terytoriów okupowanych przez Izrael od 1967 r., a także zobowiązała się do dalszego efektywnego wdrażania obowiązującego prawa Unii i porozumień dwustronnych mających zastosowanie do produktów pochodzących z izraelskich osiedli;
199. odnotowuje, że w 2022 r. DG NEAR wypłaciła Ukrainie 910,8 mln EUR w ramach pomocy dwustronnej, z czego 698 mln EUR wypłacono w ramach wsparcia budżetowego; zauważa, że blisko 200 milionów EUR z bieżących projektów zostało z powodzeniem wykorzystanych w celu dotarcia do beneficjentów, zanim partnerzy

---

¹³ /https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/AR-2022/AR-2022_EN.pdf

humanitarni mogli uruchomić swoje programy pomocowe; odnotowuje, że ograniczenia w odpowiednim monitorowaniu projektów na Ukrainie doprowadziły do zastrzeżeń w rocznym sprawozdaniu z działalności DG NEAR za 2022 r. oraz że wdrażane są działania naprawcze, takie jak monitorowanie postępów w realizacji projektów poprzez przeglądy dokumentacji, rozwiązania zdalne i korzystanie z pośrednictwa dostawcy usług;

200. odnotowuje plan reform na rzecz wzrostu gospodarczego dla Bałkanów Zachodnich, który został zaproponowany przez Komisję w celu dalszego wspierania działań na rzecz konwergencji w regionie; podkreśla potrzebę większej jasności w zakresie wykorzystania różnych instrumentów finansowych w regionie, przede wszystkim IPA III, planu gospodarczego i inwestycyjnego oraz planu na rzecz reform i wzrostu; wzywa Komisję do zapewnienia podmiotom na szczeblu niższym niż krajowy bardziej bezpośredniego dostępu do funduszy Unii;
201. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Instrument na rzecz Ukrainy zawiera przepisy zapewniające skuteczne kontrole; przypomina, że 7 kwietnia 2022 r. Parlament wezwał do konfiskaty rosyjskich aktywów należących do osób fizycznych i podmiotów z Rosji, zamrożonych w wyniku unijnych środków ograniczających, w celu sfinansowania odbudowy Ukrainy;
202. z zadowoleniem przyjmuje strategię Global Gateway jako skoordynowaną reakcję Unii na wyzwania globalne, łączący elementy inwestycji publicznych i prywatnych; zauważa, że rok 2022 był pierwszym pełnym rokiem wdrażania strategii Global Gateway; podkreśla potrzebę większej przejrzystości, rozliczalności i regularnych ocen wdrażania Global Gateway, a także większego zaangażowania Parlamentu w odniesieniu do jego roli polegającej na sprawowaniu demokratycznej kontroli;
203. z zadowoleniem przyjmuje, że OLAF podpisał porozumienia o współpracy administracyjnej zarówno z Prokuraturą Generalną Ukrainy 11 lutego 2021 r., jak i z Państwową Służbą Audytu Ukrainy w marcu 2023 r.; zauważa, że Ukraina ma wkrótce zostać włączona do unijnego programu w zakresie zwalczania nadużyć finansowych (UAFP) i z zadowoleniem przyjmuje, że OLAF zapewnia wsparcie władzom ukraińskim w ich krajowych wysiłkach i strategiach w zakresie zwalczania nadużyć finansowych; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Prokuratura Europejska podpisała w lipcu 2023 r. porozumienia robocze z Narodowym Biurem Antykorupcyjnym Ukrainy, mające na celu ułatwienie współpracy w prowadzeniu dochodzeń w sprawach korupcyjnych, oraz w marcu 2022 r. z Prokuraturą Generalną Ukrainy, aby chronić interesy finansowe Unii i Ukrainy poprzez skuteczne prowadzenie dochodzeń i ściganie;

Zalecenia

204. wzywa Komisję do:
  - (i) w odniesieniu do systemu aplikacji OPSYS, poprawienia jakości nowego oprogramowania, ustabilizowania aplikacji i poprawienia interfejsów między różnymi modułami OPSYS oraz przydzielenia zasobów potrzebnych do zwiększenia jego dopracowania / niezawodności;
  - (ii) dopilnowania, by wszystkie umowy obejmujące finansowanie unijne były w pełni

zgodne z wartościami Unii, obowiązującym prawodawstwem unijnym, w tym w zakresie rozliczalności, przejrzystości i ochrony funduszy unijnych; dopilnowania, by skrupulatne mechanizmy monitorowania i kontroli ex ante i ex post gwarantowały, że wszystkie osoby zaangażowane w działania finansowane przez Unię realizują wyłącznie cele Unii i działania, na które zatwierdzono finansowanie Unii, co w razie potrzeby obejmuje zwrócenie się o zwrot lub rekompensatę za zniszczone, rozebrane lub skonfiskowane składniki majątku finansowane przez UE;

- (iii) zintensyfikowania komunikacji z organizacjami międzynarodowymi w celu zapewnienia w terminie Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu pełnego i nieograniczonego dostępu do dokumentów koniecznych do realizacji zadań powierzonych Trybunałowi na mocy TFUE, nie tylko w formie wyłącznie do odczytu;
- (iv) wprowadzenia odpowiednich środków kontroli ex ante i ex post w niestabilnych regionach lub strefach konfliktu w celu zapewnienia właściwej kontroli wydatkowania środków unijnych i sposobów odzyskania unijnych środków finansowych;
- (v) zapewnienia właściwej, terminowej i dokładnej kontroli, w tym z udziałem Prokuratury Europejskiej i Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, wszystkich środków finansowych przekazanych w ramach Instrumentu na rzecz Ukrainy i przyszłego instrumentu dla Bałkanów Zachodnich;

Europejska administracja publiczna

Zasoby ludzkie

205. odnotowuje, że budżet na programy w dziale 7 WRF „Europejska administracja publiczna” wyniósł 11,6 mld EUR (5,9 % budżetu Unii), co obejmuje wydatki instytucji i organów Unii na zasoby ludzkie i emerytury (około 70 % całości), budynki, wyposażenie, energię, łączność i technologie informacyjne; zauważa, że z całkowitej kwoty 58,6 % jest wydatkowane przez Komisję (6,7 mld EUR); odnotowuje, że na dzień 31 grudnia 2022 r. ostateczne przyjęte w budżecie środki na zobowiązania dla Komisji Europejskiej wyniosły 6 298,13 mln EUR (wykorzystano 99,84 % tych środków, tj. 6 288,14 mln EUR), a także że ostateczne przyjęte w budżecie środki na płatności wyniosły 6 298,22 mln EUR (wykorzystano 94,66 % tych środków, tj. 5 961,72 mln EUR);
206. zauważa, że Trybunał zbadał próbę 60 transakcji obejmujących pełny zakres wydatków w ramach tego działu WRF oraz wszystkie instytucje i organy Unii; zauważa, że Trybunał zbadał również informacje na temat prawidłowości wydatków zawarte w rocznych sprawozdaniach z działalności wszystkich instytucji i organów, w tym w sprawozdaniach dyrekcji generalnych Komisji i urzędów odpowiedzialnych głównie za wydatki administracyjne, uwzględnione następnie w sprawozdaniu rocznym Komisji z zarządzania i wykonania; odnotowuje z zadowoleniem, że Trybunał ocenia, iż poziom błędów w dziale 7 wieloletnich ram finansowych nie był istotny, i zauważa, że nie ma żadnych nowych zaleceń skierowanych do Komisji;
207. zauważa, że w kwietniu 2022 r. Komisja przyjęła nową strategię w zakresie zasobów

ludzkich („strategia kadrowa”), która ma na celu zaspokojenie pojawiających się potrzeb po kryzysie związanym z COVID-19 i koncentruje się na zapewnieniu atrakcyjnego miejsca pracy, szybszej i sprawniejszej selekcji i rekrutacji oraz elastycznej i satysfakcjonującej kariery dla wszystkich pracowników; zauważa, że dokument ten jest zbiorem intencji dotyczących zmian i ulepszeń, które powinny być stopniowo wdrażane, a część jego treści powinna być najpierw wynegocjowana w ramach dialogu społecznego z przedstawicielami pracowników;

208. zauważa, że Komisja coraz częściej zatrudnia pracowników kontraktowych lub tymczasowych na stałych stanowiskach w celu wykonywania nowych zadań wynikających z szybko zmieniających się priorytetów, w odpowiedzi na szczególne lub pilne sytuacje, a nawet w celu zrekompensowania geograficznie nie zrównoważonych rekrutacji; przypomina o swoich obawach dotyczących utraty wiedzy przez instytucje, a także o negatywnym wpływie na perspektywy i bezpieczeństwo zatrudnienia pracowników, których to dotyczy; podkreśla, że zatrudnianie pracowników kontraktowych lub tymczasowych nie jest zrównoważonym rozwiązaniem dla malejącej i geograficznie nie zrównoważonej liczby zgłoszeń osób ubiegających się o udział w konkursach unijnych, a co najważniejsze, dla od dawna podnoszonej i złożonej kwestii, jaką jest malejąca atrakcyjność Unii jako pracodawcy;
209. z zadowoleniem zauważa, że odsetek kobiet na stanowiskach kierowniczych znacznie wzrósł od początku kadencji: w lipcu 2023 r. udział kobiet na stanowiskach kierowniczych wynosił 45,2 % na wyższym szczeblu kierowniczym (wzrost o prawie 9 punktów procentowych od początku kadencji) i 47,5 % na średnim szczeblu kierowniczym (wzrost o 6 punktów procentowych);
210. przyznaje, że w celu zapewnienia rekrutacji w oparciu o kryterium jak najszerzego zasięgu geograficznego konieczne jest zajęcie się przyczynami niedostatecznej reprezentacji niektórych narodowości na początkowym etapie rekrutacji; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w celu wzmocnienia równowagi geograficznej w różnych kategoriach pracowników Komisji, Dyrekcja Generalna ds. Zasobów Ludzkich i Bezpieczeństwa (DG HR) spotkała się z przedstawicielami wszystkich państw członkowskich w celu omówienia ich reprezentacji i sfinalizowała wszystkie wspólne plany działania, biorąc pod uwagę specyfikę każdego państwa członkowskiego, aby wspólnie zająć się możliwymi przyczynami niedostatecznej reprezentacji;
211. odnotowuje przyjęcie i wdrożenie planu działania na rzecz zwiększenia atrakcyjności kariery w Luksemburgu; odnotowuje uwagi Komisji ze sprawozdania oceniającego zmiany siły nabywczej wynagrodzeń i emerytur urzędników Unii (COM(2022)0180 final), by na tym etapie nie wprowadzać współczynnika korygującego dla Luksemburga; przypomina o ponawianych wnioskach do Komisji o znalezienie sposobów na złagodzenie rosnącego problemu dysproporcji w sile nabywczej pracowników oddelegowanych do Luksemburga, który wynika głównie z kosztów utrzymania;
212. przypomina przeprowadzoną przez Trybunał kontrolę działalności Europejskiego Urzędu Doboru Kadr (EPSO) oraz uwagi dotyczące jego skuteczności i wydajności¹⁴;

---

¹⁴ Sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego 23/2020: „Europejski Urząd Doboru

zauważa, że w latach 2022–2023 EPSO wprowadził zdalnie nadzorowane testy i ubolewa, że system ten jest obecnie poddawany ponownej ocenie ze względu na liczne trudności techniczne, których doświadczyło wielu kandydatów; wyraża ubolewanie z powodu niedogodności dla kandydatów, bezpośrednich kosztów budżetowych związanych z zawieszeniem konkursów zewnętrznych oraz dodatkowych wysiłków podjętych przez służby rekrutacyjne Komisji w celu znalezienia odpowiedniego zamiennika;

213. przypomina wniosek Trybunału w sprawozdaniu specjalnym nr 13/2019, że „jakiegokolwiek nieetyczne postępowanie pracowników i członków instytucji i organów Unii Europejskiej (UE) jest niedopuszczalne. Takie postępowanie – choćby tylko podejrzewane – wzbudza bowiem duże zainteresowanie opinii publicznej i podważa zaufanie do UE”; wyraża ubolewanie z powodu dwóch przypadków potencjalnego konfliktu interesów z udziałem wysokich rangą urzędników w DG ds. Mobilności i Transportu w odniesieniu do podróży służbowych i DG ds. Polityki Sąsiedztwa i Negocjacji w Sprawie Rozszerzenia w odniesieniu do własności, o czym donosiła prasa w 2022 r; zauważa, że Komisja wdraża skuteczny system kontroli wewnętrznej w kwestiach zarządzania etyką, zgodnie ze sprawozdaniem Trybunału za 2019 r. i decyzją Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie badania przypadków dotyczących efektu „drzwi obrotowych”; zwraca uwagę, że nieetyczne zachowanie wiąże się również z kosztami budżetowymi dla danej instytucji, i potwierdza swoje stanowisko i oczekiwania wobec organu Unii ds. etyki;

Budynki i administracja

214. odnotowuje, że nowy centralny instytucjonalny system finansowy Komisji, SUMMA, miał zostać uruchomiony do końca 2023 r., a jego rozwój był kontynuowany zgodnie z celem, jakim jest jego uruchomienie na początku 2024 r.; ubolewa, że termin wdrożenia nowego systemu rachunkowości został przedłużony o rok, ponieważ jednoczesne wdrożenie połączenia programów operacyjnych (zarządzanie dzielone, e-dotacje, e-zamówienia, płatności na rzecz pracowników) z SUMMA okazało się bardziej złożonym zadaniem niż oczekiwano; z zaniepokojeniem podkreśla, że koszt programu SUMMA od jego uruchomienia na początku 2018 r. do końca 2022 r. wyniósł około 95 mln EUR oraz że przedłużenie jego harmonogramu będzie wymagało dodatkowych zasobów w 2024 r., szacowanych na około 7 mln EUR;
215. odnotowuje przyjęcie 5 kwietnia 2022 r. „komunikatu w sprawie ekologizacji Komisji”, którego celem jest osiągnięcie neutralności klimatycznej do 2030 r., w tym planu działania na rzecz ograniczenia emisji gazów cieplarnianych; zauważa, że Komisja zamierza osiągnąć te cele poprzez nabycie bardziej energooszczędnych i ekologicznych budynków, przejście na dynamiczne, oparte na współpracy przestrzenie robocze i zmniejszenie liczby biur, a także ponownie ostrzega, że we wszystkich przyszłych decyzjach w tym zakresie powinno się brać pod uwagę dobre samopoczucie i satysfakcja pracowników;
216. odnotowuje doniesienia medialne na temat negocjacji między rządem belgijskim a Komisją w sprawie transakcji dotyczącej nieruchomości o wartości prawie 1 mld EUR,

---

Kadr – czas dostosować proces doboru pracowników do zmieniających się potrzeb kadrowych”.

a także planów Komisji dotyczących wynajmu powierzchni biurowych w północnej części Brukseli, w tym niechęci ze strony zainteresowanych pracowników; podkreśla, że wszelkie zmiany w polityce Komisji w zakresie nieruchomości nie powinny pogarszać warunków pracy jej pracowników;

217. wyraża zaniepokojenie faktem, że Komisja odmówiła przedstawienia zapisów rozmów z firmą farmaceutyczną i ubolewa nad brakiem przejrzystości w odniesieniu do wiadomości SMS przesyłanych między przewodniczącą Komisji a firmami farmaceutycznymi w sprawie zakupu szczepionek przeciwko COVID-19; odnotowuje decyzję Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w powiązanej sprawie 1316/2021/MIG, w której uznano, że niewpisanie wiadomości tekstowych do rejestru dokumentów stanowi „niewłaściwe administrowanie”, i wyraża zaniepokojenie, że Komisja nie podjęła działań następczych w związku z zaleceniem przeprowadzenia kolejnego wyszukiwania odpowiednich wiadomości SMS; zauważa, że do tej pory Komisja nie udostępniła posłom do Parlamentu Europejskiego nieredagowanych wersji podpisanych umów; przypomina rezolucję Parlamentu z 13 lipca 2023 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów – sprawozdanie roczne za lata 2019–2021;

Szkoły Europejskie

218. z zadowoleniem odnotowuje, że Trybunał w swoim sprawozdaniu rocznym dotyczącym sprawozdania finansowego Szkół Europejskich za rok budżetowy 2022 nie stwierdził istotnych błędów w ostatecznym skonsolidowanym rocznym sprawozdaniu finansowym Szkół Europejskich za 2022 r.; z zadowoleniem przyjmuje podkreśloną przez Trybunał dalszą poprawę jakości ostatecznych indywidualnych i skonsolidowanych sprawozdań finansowych w porównaniu z poprzednimi latami;
219. z zaniepokojeniem zauważa, że zarówno Trybunał, jak i kontroler zewnętrzny wykryli nieistotne błędy, które dotyczyły głównie obliczania rezerw na świadczenia po okresie zatrudnienia, oraz że opinie pokontrolne kontrolera zewnętrznego nie były zgodne z umową ramową zawartą z Biurem Sekretarza Generalnego („biuro centralne”);
220. zauważa, że Trybunał, chwając poprawę procedur rekrutacji i udzielania zamówień w biurze centralnym stwierdził niedociągnięcia w tych procedurach w przypadku dwóch z siedmiu szkół, które poddał przeglądowi (Frankfurt i Luksemburg I); zauważa z zaniepokojeniem, że Trybunał po raz kolejny odnotował uchybienia w zakresie procedur płatności zarówno w odniesieniu do biura centralnego, jak i dwóch skontrolowanych szkół;
221. przypomina, że Parlament w rezolucji z 12 września 2023 r. w sprawie Systemu Szkół Europejskich: aktualna sytuacja, wyzwania i perspektywy¹⁵ podkreślił, że obecny system rekrutacji nauczycieli w Systemie Szkół Europejskich (ESZ) ma poważne wady, co skutkuje niedopasowaniem potrzeb na miejscu do rzeczywistej liczby pracowników oddelegowanych przez państwa członkowskie, problemami z rocznymi planami rekrutacji, trudnościami w znalezieniu wykwalifikowanych nauczycieli i pracowników, niepewnymi warunkami pracy nauczycieli zatrudnionych na szczeblu lokalnym i innej

---

¹⁵ Teksty przyjęte, P9_TA(2023)0306.

kadry pedagogicznej oraz problemami z ustawicznym doskonaleniem zawodowym;

Zalecenia

222. wzywa Komisję do:

- (i) uwzględnienia na równych zasadach efektywnego wykorzystania przestrzeni biurowej oraz zdrowia i dobrostanu pracowników podczas wdrażania nowej strategii w zakresie zasobów ludzkich, w szczególności w odniesieniu do osób niepełnosprawnych, a także odpowiedniego zaangażowania przedstawicieli pracowników w przypadku zmiany warunków pracy;
- (ii) zachowania czujności w zakresie zapobiegania, identyfikacji i odpowiedniego zarządzania przypadkami wypalenia zawodowego w szerszym kontekście zatrudnienia, obciążenia pracą i dobrostanu pracowników;
- (iii) wzmocnienia środków wspierających kobiety w karierze kierowniczej w celu zwiększenia liczby kandydatów wysoko wykwalifikowanych kobiet na stanowiska kierownicze średniego i wyższego szczebla zarówno w Komisji, jak i w agencjach unijnych;
- (iv) kontynuowania prac mających na celu wzmocnienie równowagi geograficznej wśród jej pracowników na wszystkich szczeblach, przy jednoczesnym spełnieniu wymogów regulaminu pracowniczego w odniesieniu do kompetencji i zasług kandydatów;
- (v) niezwłocznego i skutecznego rozwiązywania problemów, z którymi borykają się pracownicy oddelegowani do Luksemburga i mieszkający w tym kraju;
- (vi) dokonania odpowiednich inwestycji w budowanie zdolności i zasobów informatycznych EPSO w celu zwiększenia jego wydajności i skuteczności, a w szczególności w celu zapewnienia optymalnych warunków testowania w przyszłych procedurach naboru; oraz
- (vii) zapewnienia lepszego i bardziej rygorystycznego podejścia do zarządzania ryzykiem w odniesieniu do gotowości wdrożenia systemu SUMMA oraz uniknięcia istotnego ryzyka tymczasowych zakłóceń do czasu pełnego uruchomienia nowego systemu rachunkowości;
- (viii) podjęcia działań następczych w związku z zaleceniem Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie 1316/2021/MIG, a także zapewnienia zgodności wewnętrznych wytycznych dotyczących rejestracji dokumentów z rozporządzeniem (WE) nr 1049/2001¹⁶;

223. ponadto wzywa Komisję do dalszego wspierania Szkół Europejskich w celu:

- (i) niezwłocznego wdrożenia zaleceń Trybunału zawartych w sprawozdaniu dotyczącym sprawozdania finansowego Szkół Europejskich za rok budżetowy 2022 oraz informowanie organu udzielającego absolutorium o postępach w tym

---

¹⁶ Rozporządzenie (WE) nr 1049/2001 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 30 maja 2001 r. w sprawie publicznego dostępu do dokumentów Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji (Dz.U. L 145 z 31.5.2001, s. 43–48).

- zakresie;
- (ii) pilnego rozwiązania utrzymującego się problemu niedoborów kadry nauczycielskiej oraz do zapewnienia wszystkim stabilnych i sprawiedliwych warunków zatrudnienia poprzez zatrzymywanie pracowników i zmniejszenie rotacji, co pozwoli także uniknąć drenażu mózgów; oraz
  - (iii) przeprowadzenia dogłębnego przeglądu struktur zarządzania i kierowania w całym systemie Szkół Europejskich pod kierownictwem niezależnego przewodniczącego i zaangażowania Dyrekcji Generalnej ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury Komisji;

ROZDZIAŁ II – Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (RRF)

Uwagi ogólne

224. przypomina, że wybuch pandemii COVID-19 w 2020 r. gwałtownie zmienił perspektywy gospodarcze i społeczne Unii i doprowadził do wspólnych wysiłków na rzecz uruchomienia pakietu odbudowy dla Europy, składającego się z WRF na lata 2021–2027 i NGEU, którego kamieniem węgielnym jest RRF; przypomina, że celem RRF jest zapewnienie państwom członkowskim wsparcia finansowego w celu złagodzenia poważnych gospodarczych i społecznych skutków pandemii COVID-19 oraz uczynienie europejskich gospodarek i społeczeństw bardziej zrównoważonymi, odpornymi, sprzyjającymi włączeniu gospodarczemu i lepiej przygotowanymi na wyzwania i możliwości związane z transformacją ekologiczną i cyfrową; przypomina, że RRF jest innowacyjnym, tymczasowym instrumentem opartym na wynikach, co oznacza, że płatności są powiązane z zadowalającą realizacją kamieni milowych i wartości docelowych odzwierciedlających postępy w reformach i inwestycjach uwzględnionych w krajowych planach odbudowy i zwiększania odporności, które są określone w decyzji wykonawczej Rady;
225. zauważa, że wszystkie 27 krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności przyjęto do końca 2022 r., przydzielając 335,1 mld EUR w formie dotacji i 165,3 mld EUR w formie pożyczek, które zostaną wypłacone po zrealizowaniu 2 557 działań (z których około jedna trzecia dotyczy reform, a dwie trzecie inwestycji) oraz powiązanych z nimi 6 237 kamieni milowych i wartości docelowych do 2026 r.; zauważa, że w 2022 r. Komisja wypłaciła łącznie, w tym w ramach prefinansowania, 74,4 mld EUR (47,2 mld EUR w formie dotacji i 27,2 mld EUR w formie pożyczek);
226. odnotowuje, że plan REPower EU został uruchomiony w maju 2022 r., aby pomóc Unii zmniejszyć zależność od rosyjskich paliw kopalnych poprzez oszczędzanie energii, produkcję czystej energii i dywersyfikację dostaw energii, co jest zgodne z transformacją ekologiczną; zauważa, że zmiany wprowadzone do rozporządzenia (UE) 2021/241 („rozporządzenie w sprawie RRF”)¹⁷ rozporządzeniem (UE) 2023/435 w sprawie REPower EU¹⁸ dodały dodatkowe finansowanie i priorytety do RRF; zauważa, że wszystkie 27 państw członkowskich przedłożyło zmodyfikowane krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności w celu uwzględnienia rozdziałów REPowerEU, ale także w celu zwrócenia się o dodatkowe wsparcie kredytowe, wprowadzenia korekt w następstwie aktualizacji maksymalnego wkładu finansowego lub wprowadzenia zmian wynikających z obiektywnych okoliczności, zgodnie z rozporządzeniem w sprawie RRF; zauważa, że rewizja krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności podlega tym samym kryteriom oceny, co pierwotne plany, wraz ze szczególnymi wymogami mającymi zastosowanie do rozdziałów REPowerEU;

---

¹⁷ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17–75).

¹⁸ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2023/435 z dnia 27 lutego 2023 r. w sprawie zmiany rozporządzenia (UE) 2021/241 w odniesieniu do rozdziałów REPowerEU w planach odbudowy i zwiększania odporności oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 1303/2013, (UE) 2021/1060 i (UE) 2021/1755 oraz dyrektywy 2003/87/WE (Dz.U. L 63 z 28.2.2023, s. 1–27).

227. przypomina, że w ramach NGEU Komisja może pozyskać do 806,9 mld EUR w okresie od połowy 2021 do 2026 r. poprzez emisję obligacji unijnych; zauważa, że w czerwcu 2022 r. Komisja ogłosiła plan finansowania na okres od czerwca do końca grudnia 2022 r. i pozyskała dodatkowe 50 mld EUR w ramach finansowania długoterminowego dla NGEU, uzupełnionego emisjami krótkoterminowych eurobonów, co zwiększyło łączną pozostającą do spłaty kwotę obligacji NGEU do 171 mld EUR, z czego 36,5 mld EUR pozyskano z emisji zielonych obligacji; zauważa, że zadłużenie to obejmuje pożyczki o różnych terminach zapadalności, od 1 roku do ponad 25 lat; zauważa, że spłata długu zaciągniętego na potrzeby NGEU rozpocznie się dopiero po 2028 roku;
228. odnotowuje dążenia Komisji do pozyskania środków na rynkach finansowych w celu zapewnienia zasobów finansowych dla RRF; zauważa, że w 2020 r. w WRF na lata 2021–2027 zaplanowano kwotę 14,9 mld EUR na pokrycie płatności odsetek z tytułu bezzwrotnego wsparcia w ramach NGEU; wyraża zaniepokojenie wpływem wyższych stóp procentowych na siłę nabywczą budżetu Unii, przy wzroście stóp procentowych 10-letnich obligacji UE z 0,09 % w 2021 r. do 3,2 % w 2023 r.; zauważa, że koszty pożyczek z ratingiem AAA Komisji są wyższe niż w przypadku państw członkowskich o niższym ratingu; zauważa, że spłata pożyczonych kwot jest konieczna, a działania w zakresie zaciągania pożyczek są nadal potrzebne nie tylko w celu pozyskania nowych środków, ale także w celu zastąpienia istniejącego zadłużenia; jest zaniepokojony rosnącymi stopami procentowymi, zwłaszcza w 2022 r., oraz wynikającym z tego zadłużeniem i niepewną zdolnością do spłaty pożyczek, biorąc pod uwagę dużą kwotę pieniędzy, którą Komisja pożyczka w celu opłacenia Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności; zauważa jednak, że zadłużenie jest obecnie o 90 mld EUR mniejsze, niż początkowo prognozowano; odnotowuje długoterminowy plan Komisji dotyczący spłaty długu i wzywa Komisję do regularnego aktualizowania go i informowania organu udzielającego absolutorium o wszelkich nowych zagrożeniach, które mogą mieć wpływ na jego realizację; odnotowuje oświadczenie Komisji, że Unia wywiąże się ze swoich zobowiązań wobec posiadaczy obligacji w każdych okolicznościach, oraz jej wniosek dotyczący technicznej modyfikacji WRF w celu optymalizacji budżetowego traktowania kosztów zaciągania pożyczek w ramach NGEU; zauważa, że informacje na temat długu UE i planowanych spłat stanowią część regularnej sprawozdawczości w ramach dialogu NGEU; oczekuje od Komisji, aby nadal przekazywała Parlamentowi Europejskiemu więcej informacji na temat sposobu spłaty i instytucji, od których pożyczane są środki; podkreśla, że takie zadłużenie obciąża budżet UE;
229. z zadowoleniem przyjmuje, że według szacunków Komisji pełne wdrożenie wymiernych kamieni milowych i wartości docelowych do końca 2026 r., sfinansowane dzięki obligacjom ekologicznym NGEU, odpowiadające 57 % wydatków kwalifikowalnych związanych z obligacjami ekologicznymi NGEU, może ograniczyć emisje gazów cieplarnianych o 44 mln ton CO₂ rocznie – co odpowiada 1,2 % łącznych emisji gazów cieplarnianych w Unii w 2022 r. – i nalega na właściwe wdrożenie; podkreśla ponadto, jak ważne jest, aby reformy i inwestycje objęte planami odbudowy i zwiększania odporności spełniały cele klimatyczne określone w rozporządzeniu i były w pełni zgodne z zasadą „nie czyni poważnych szkód”;

Uwagi Trybunału

230. odnotowuje, że Trybunał wydał opinię z zastrzeżeniami dotyczącą legalności i

prawidłowości wydatków w ramach RRF w 2022 r.; wyraża zaniepokojenie, że Trybunał stwierdził, iż 11 z 13 płatności w ramach RRF dokonanych w 2022 r. dotyczyły ustalenia o charakterze ilościowym, a 6 z tych płatności było obarczonych istotnym błędem; odnotowuje, że w opinii Trybunału, z wyjątkiem tych kwestii, wydatki w ramach RRF zaakceptowane w sprawozdaniu finansowym za rok 2022 są legalne i prawidłowe we wszystkich istotnych aspektach; zauważa, że charakter modelu wydatków RRF opiera się na ocenach dokonywanych przez Komisję, a zatem Trybunał nie podaje poziomu błędu, ale szacuje minimalny wpływ finansowy jego ustaleń poniżej, ale blisko progu istotności;

231. zauważa, że Trybunał skontrolował 244 z 274 kamieni milowych i wszystkie 37 celów zawartych we wnioskach o płatność w ramach dotacji na 2022 r.; ubolewa, że Trybunał uznał, iż w przypadku 15 z nich wystąpiły problemy w zakresie prawidłowości (poniżej 5 % ogółu); odnotowuje, że Trybunał uważa, iż wymogi nie zostały spełnione w sposób zadowalający w przypadku 8 płatności dotyczących 8 kamieni milowych i wartości docelowych oraz że Komisja dokonała odpowiednich płatności; zauważa, że wnioski Trybunału opierają się na szeroko zakrojonych pracach kontrolnych i że Komisja kwestionuje przedstawioną przez Trybunał interpretację wymogów prawnych ustanowionych przez Radę lub oceny jakościowe, które różnią się od ocen Komisji; odnotowuje, że wszystkie płatności w ramach RRF muszą być oceniane zgodnie z ramami ogłoszonymi i stosowanymi przez Komisję, która musi wziąć pod uwagę – w przypadku każdej płatności – opinię Komitetu Ekonomiczno-Finansowego oraz kontrolę ekspertów z państw członkowskich w ramach procedury komitetowej;
232. zauważa, że Trybunał wskazał przypadki, które uważa za kontynuację wcześniej istniejącego projektu rozpoczętego przed okresem kwalifikowalności oraz wyznaczeniem wartości docelowych, w których to przypadkach doszło do zastąpienia powtarzających się krajowych wydatków budżetowych; wyraża zaniepokojenie takimi sytuacjami, chociaż wniosek ten nie jest zgodny z opinią samego Trybunału, według której powtarzające się działania odnoszą się do rodzajów wydatków, takich jak koszty osobowe i koszty działalności operacyjnej jednostek rządowych; przypomina, że RRF nie może być wykorzystywany do finansowania powtarzających się wydatków budżetowych, i wzywa do podjęcia odpowiednich środków, w tym płatności częściowych, jeśli Komisja stwierdzi takie przypadki;
233. przypomina uwagę Trybunału zawartą w sprawozdaniu specjalnym nr 21/2022 i sprawozdaniu rocznym za 2021 r., że kamienie milowe i wartości docelowe często nie są jasne i dobrze zdefiniowane, oraz że Trybunał poczynił tę samą uwagę w sprawozdaniu rocznym za 2022 r; wzywa Komisję, by wykorzystwała zdobyte doświadczenia przy opracowywaniu przyszłych instrumentów opartych na wynikach;
234. wyraża zaniepokojenie ustaleniami Trybunału w sprawozdaniu specjalnym nr 26/2023, zgodnie z którymi kamienie milowe i wartości docelowe różnią się poziomem ambicji w poszczególnych państwach członkowskich, i uważa, że jest to kolejny przykład, w którym Komisja nie traktuje państw członkowskich równo; zauważa, że Komisja potwierdziła różnice i postara się zwiększyć równe traktowanie na etapie wdrażania; uważa, że państwa członkowskie powinny być domyślnie traktowane równo, i ubolewa, że nie miało to miejsca podczas negocjowania RRF; podkreśla, że należy zapewnić równe traktowanie przy ocenie osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych;

235. odnotowuje z zaniepokojeniem, że Trybunał stwierdził, iż w 2022 r. miał miejsce przypadek podwójnego finansowania, mimo że przedmiotowy środek nie wiąże się z żadnymi kosztami w ramach RRF; odnotowuje uwagę Komisji, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie RRF „podwójne finansowanie” jest wyraźnie powiązane z kosztami, a zatem nie może być mowy o „podwójnym finansowaniu”, jeśli państwo członkowskie nie przedłożyło żadnych szacunków kosztów w ramach swojego planu krajowego; zauważa, że Komisja podkreśla, iż reformy neutralne pod względem kosztów nie zwiększają przydziału finansowego, ale mimo to są zasadniczymi kryteriami pozytywnej oceny przez Komisję krajowych planów odbudowy, jak również ich pełnego wdrożenia w odniesieniu do odpowiednich płatności;
236. zauważa z zaniepokojeniem, że Trybunał stwierdził również kilka przypadków niewłaściwego zaprojektowania kamieni milowych i wartości docelowych oraz problemy z wiarygodnością informacji zawartych przez państwa członkowskie w ich deklaracjach zarządczych, i odnotowuje, że Komisja zgadza się na przegląd kamieni milowych i wartości docelowych, pod warunkiem że istnieje uzasadnienie prawne dla zmiany elementów decyzji wykonawczej Rady, a mianowicie, że państwo członkowskie przedłoży zmieniony plan i podstawę prawną uzasadniającą zmiany;
237. podkreśla, że do końca 2022 r. Komisja zgłosiła OLAF-owi 6 przypadków potencjalnych nieprawidłowości stwierdzonych podczas kontroli ex post lub na podstawie informacji ze źródeł otwartych w odniesieniu do działań wspieranych w ramach RRF; z zadowoleniem przyjmuje, że w 2022 r. OLAF rozpowszechnił ramy ryzyka dla RRF i zorganizował ponad 50 sesji szkoleniowych w zakresie podnoszenia poziomu świadomości na temat nadużyć finansowych dla departamentów, agencji i innych partnerów zewnętrznych Komisji, w tym organów państw członkowskich;
238. podkreśla, że ochrona interesów finansowych Unii jest najwyższym priorytetem oraz że bardziej precyzyjne wdrażanie i monitorowanie wyników pomogą zapobiegać nadużyciom finansowym i ograniczać je na wczesnych etapach; podkreśla, że w szczególności kamienie milowe i wartości docelowe w zakresie praworządności i walki z korupcją mają zasadnicze znaczenie dla powstrzymania skorumpowanych osób, organizacji, rządów lub systemów przestępczych; wzywa Komisję do ścisłego monitorowania osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych w zakresie praworządności i walki z korupcją oraz do informowania o możliwym odwróceniu tych kamieni milowych i wartości docelowych;
239. wyraża zaniepokojenie stwierdzeniem Trybunału, że w przypadku sprawozdawczości dotyczącej nadużyć finansowych związanych z wydatkami w ramach RRF brakuje zestandaryzowanego podejścia z silną koordynacją i współpracą między państwami członkowskimi; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja dostosowała już system zarządzania nieprawidłowościami, tak aby mógł być wykorzystywany przez właściwe organy krajowe na potrzeby RRF; zachęca Komisję, Prokuraturę Europejską i inne odpowiednie podmioty na szczeblu unijnym i krajowym do zaangażowania się we współpracę strukturalną w celu identyfikowania i zgłaszania, zgodnie z ich odpowiednimi kompetencjami, przypadków i możliwych schematów nadużyć finansowych i przestępstw przeciwko interesom finansowym Unii w celu lepszej ochrony pieniędzy podatników; zwraca się do państw członkowskich o wzmocnienie ich zdolności do wykrywania przestępstw w tym obszarze;

240. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki włożone w systematyczne i kompleksowe prace kontrolne Trybunału dotyczące RRF, z naciskiem na ochronę interesów finansowych Unii, które zapewniają dogłębną analizę istotnych aspektów instrumentu i cenny wgląd w jego wdrażanie; odnotowuje z zadowoleniem, że Komisja zasadniczo akceptuje i stosuje zalecenia Trybunału oraz przyznaje, że wiele kwestii wskazanych przez Trybunał dotyczy podstawy prawnej RRF; uważa, że zalecenia Trybunału wynikające z jego prac kontrolnych dotyczących RRF są szczególnie istotne dla współprawodawców w odniesieniu do przyszłych unijnych instrumentów finansowania opartych na wynikach;
241. podkreśla fakt, że RRF został ustanowiony jako wspólny instrument Unii w celu złagodzenia poważnych gospodarczych i społecznych skutków pandemii COVID-19 oraz uczynienia europejskich gospodarek i społeczeństw bardziej zrównoważonymi, odpornymi, sprzyjającymi włączeniu gospodarczemu i lepiej przygotowanymi na wyzwania i możliwości związane z transformacją ekologiczną i cyfrową, dlatego środki finansowe w jego ramach nie mogą być uznawane za środki budżetowe państw członkowskich; podkreśla kluczową rolę kontroli ex ante i ex post przeprowadzanych przez Trybunał i Komisję w zapewnieniu skutecznego wydatkowania środków przy zadowalającym osiągnięciu kamieni milowych i wartości docelowych;

Audyt i kontrola

242. podkreśla, że ramy kontroli są dostosowane do wyjątkowego charakteru RRF i opierają się na dwóch rodzajach kontroli, a mianowicie (i) kontrolach przeprowadzanych przez Komisję w celu zapewnienia wystarczającej pewności co do legalności i prawidłowości zobowiązań i płatności, w oparciu o zadowalające osiągnięcie kamieni milowych i wartości docelowych określonych w decyzjach wykonawczych Rady zatwierdzających RRP, oraz (ii) kontrolach przeprowadzanych przez państwa członkowskie w celu zapewnienia odpowiedniej ochrony interesów finansowych Unii zgodnie z art. 22 rozporządzenia w sprawie RRF;
243. odnotowuje fakt, że w oparciu o zalecenia Trybunału i zdobyte doświadczenie Komisja przedstawiła swoją metodykę dotyczącą (i) oceny zadowalającego osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych, (ii) obliczania zawieszonych kwot w przypadku, gdy kamienie milowe lub wartości docelowe nie zostały osiągnięte oraz (iii) postępowania w potencjalnych sytuacjach, w których państwo członkowskie wycofuje się z kamieni milowych i wartości docelowych, które Komisja początkowo uznała za osiągnięte w zadowalający sposób;
244. zauważa, że ramy oceny kamieni milowych i wartości docelowych nie obejmują wyjaśnień, m.in. dlaczego mechanizm weryfikacji opisany w ustaleniach operacyjnych nie powinien być brany pod uwagę przy ocenie; zauważa, że definicje „zadowalającego osiągnięcia” odpowiednich kamieni milowych i wartości docelowych definiuje się za pomocą terminów, które nie zawierają jasnej definicji i zawierają elementy uznaniowe, takie jak „minimalne odchylenie od wymogu” lub „proporcjonalne opóźnienia”, oraz metodyka określania częściowej płatności nie zawiera wyjaśnienia wartości wybranych jako współczynniki; apeluje o dalsze wyjaśnienia;
245. wyraża zaniepokojenie, że Komisja jest zależna od informacji przekazywanych przez państwa członkowskie, i zaleca bardziej aktywną komunikację w celu proaktywnego

identyfikowania wszelkich potencjalnych odwróceń kamieni milowych i wartości docelowych; z zadowoleniem odnotowuje, że Komisja akceptuje zalecenie przeprowadzenia przeglądu swoich procedur kontroli ex post w celu zweryfikowania, czy kamienie milowe i wartości docelowe nie zostały odwrócone po dokonaniu płatności, choć ubolewa, że nie przewiduje żadnego monitorowania potencjalnego odwrócenia po 2026 r.; jest szczególnie zaniepokojony, że w rozporządzeniu (UE) 2021/241 ustanawiającym Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności („rozporządzenie w sprawie RRF”)¹⁹ nie ma przepisu prawnego, który odnosiłby się do odwrócenia kamieni milowych i wartości docelowych po ostatnim terminie płatności z RRF oraz że metodyka Komisji nie zapewnia w związku z tym jasności prawa w przypadku odwrócenia kamieni milowych i wartości docelowych po okresie wdrażania RRF i po dokonaniu wszystkich płatności, zwłaszcza biorąc pod uwagę, że niektóre ważne kamienie milowe i wartości docelowe ujęte w RRF mają zostać prawdopodobnie osiągnięte w ostatniej części okresu obowiązywania RRF;

246. zauważa, że 12 krajowych RRP zawiera w ich kamieniach milowych i wartościach docelowych reformy w obszarze praworządności lub walki z korupcją; odnotowuje niedawny przypadek potencjalnego odwrócenia dwóch kamieni milowych dotyczących praworządności w jednym państwie członkowskim; podkreśla, że Komisja powinna zwrócić większą uwagę na możliwość odwrócenia kamieni milowych i wartości docelowych w zakresie praworządności, ponieważ są one szczególnie narażone na arbitralne decyzje rządowe;
247. zauważa, że Komisja zweryfikowała adekwatność systemów kontroli państw członkowskich jako warunek wstępny pozytywnej oceny RRP; zauważa, że dodatkowe specjalne „kamienie milowe dotyczące kontroli” zostały z kolei dodane jako warunek wstępny pierwszych płatności w ramach RRF 16 państw członkowskich, w których luki lub niedociągnięcia wymagały dodatkowych środków, aby zapewnić pełną adekwatność systemów w celu ochrony interesów finansowych Unii; wyraża zaniepokojenie uwagą Trybunału dotyczącą utrzymujących się uchybień w systemach kontroli państw członkowskich, które zagrażają należytemu zarządzaniu środkami w ramach RRF, oraz wzywa Komisję i władze krajowe do szybkiego wyeliminowania tych uchybień; z zadowoleniem przyjmuje, że Trybunał nie wskazał żadnych problemów związanych z ich zadowalającym osiągnięciem, jak oceniono w 2022 r.; odnotowuje problemy z wiarygodnością informacji dostarczanych w deklaracjach zarządczych przez państwa członkowskie, co podaje w wątpliwość możliwość powoływania się na nie przy ocenie kamieni milowych i wartości docelowych; zauważa, że Komisja przeprowadziła 16 audytów systemów w 2022 r. i 14 w 2023 r., a także weryfikację ich zgodności z przepisami unijnymi i krajowymi, tak aby wszystkie systemy kontroli państw członkowskich zostały poddane audytowi co najmniej raz do końca 2023 r.; rozumie, że zgodnie z rozporządzeniem ustanawiającym RRF główna odpowiedzialność za zapewnienie poszanowania przepisów krajowych i unijnych spoczywa na państwach członkowskich, ale wyraża zaniepokojenie uwagą Trybunału dotyczącą luki w zakresie uzyskiwania pewności i rozliczalności, ponieważ Komisja nie przeprowadza audytów

---

¹⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z dnia 12 lutego 2021 r. ustanawiające Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (Dz.U. L 57 z 18.2.2021, s. 17–75).

zgodności projektów inwestycyjnych finansowanych z RRF; wzywa do odpowiedniego i równego stosowania art. 22 rozporządzenia w sprawie RRF w odniesieniu do wszystkich państw członkowskich i przypomina, że nieosiągnięcie kamieni milowych i wartości docelowych związanych z systemem kontroli państwa członkowskiego może prowadzić do zawieszenia pełnej raty i wszystkich przyszłych rat;

248. przypomina, że rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 („rozporządzenie w sprawie Prokuratury Europejskiej”)²⁰ stanowi, że Prokuratura Europejska jest właściwa w sprawach dotyczących przestępstw naruszających interesy finansowe Unii, które są określone w dyrektywie (UE) 2017/1371²¹, na warunkach określonych w rozporządzeniu w sprawie Prokuratury Europejskiej, a w szczególności w jego rozdziale IV;
249. wyraża zaniepokojenie sprawami zgłoszonymi Prokuraturze Europejskiej po pierwszym roku wdrażania RRF, a mianowicie 15 aktywnymi sprawami zgłoszonymi w sprawozdaniu rocznym Prokuratury Europejskiej za 2022 r.; wzywa Komisję do współpracy z OLAF i Prokuraturą Europejską w celu zidentyfikowania schematów nadużyć finansowych, korupcji i prania pieniędzy związanych z RRF; wzywa Komisję do podjęcia działań w takich sytuacjach; wzywa Komisję, by wyciągała konsekwencje wobec państw członkowskich, w których odnotowano zbyt wiele przypadków nadużyć finansowych;
250. zauważa z niepokojem, że odpowiedzialność Prokuratury Europejskiej za prowadzenie dochodzeń w sprawie przestępstw związanych ze środkami RRF jest kwestionowana w 9 przypadkach w jednym z państw członkowskich; zauważa, że Trybunał Sprawiedliwości został poproszony w drodze pytania prejudycjalnego o wydanie opinii w jednej z tych spraw;

Wdrożenie i oddziaływanie

251. odnotowuje, że w 2022 r. Komisja dokonała 13 płatności na rzecz 11 państw członkowskich na łączną kwotę 72,2 mld EUR w następstwie zadowalającego osiągnięcia 366 kamieni milowych i wartości docelowych (328 kamieni milowych i 38 wartości docelowych); zauważa, że do dnia publikacji drugiego sprawozdania z wykonania we wrześniu 2023 r. Komisja otrzymała 32 wnioski o płatność od 20 państw członkowskich i wypłaciła łączną kwotę 153,4 mld EUR (106,3 mld EUR w formie dotacji i 47,1 mld EUR w formie pożyczek);
252. zauważa, że Komisja zgłasza, iż osiągnięcie kamieni milowych i wartości docelowych jest zasadniczo na dobrej drodze, po tym jak w pierwszym roku funkcjonowania RRF większy nacisk położono na niezbędne reformy w celu stworzenia ram dla przyszłych projektów inwestycyjnych, które miałyby większe oddziaływanie; odnotowuje, że Komisja informuje o opóźnieniach w stosunku do orientacyjnego harmonogramu

---

²⁰ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (EPPO), (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1–71)

²¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29–41)

płatności ze względu na proces przeglądu RRP w kontekście planu REPowerEU i wyzwania związane z wdrażaniem, przed którymi stoją państwa członkowskie, takie jak kwestie zdolności administracyjnych, bariery dla inwestycji i skutki wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie, w tym kryzys energetyczny, nieoczekiwane wstrząsy cenowe, niedobory niektórych materiałów i wysoka inflacja;

253. zauważa, że państwa członkowskie mogą być przytłoczone pod względem administracyjnym transferami dużych środków w ramach RRF i funduszy spójności w tym samym czasie, opóźniając tym samym wdrażanie i potencjalnie zagrażając przejrzystości; odnotowuje ryzyko podwójnego finansowania między RRF a europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi i zachęca Komisję do aktywnego sprawdzania, w tym w odpowiednich bazach danych, oraz do komunikowania się z państwami członkowskimi na temat ich zdolności administracyjnych w celu zagwarantowania, że nie dochodzi do podwójnego finansowania;
254. zauważa, że kilka państw członkowskich zaproponowało wykorzystanie funduszy RRF za pośrednictwem instrumentów finansowych wdrażanych przez EBI i inne krajowe banki inwestycyjne w celu zachęcenia do prywatnych inwestycji pod pewnymi warunkami; jest zaniepokojony możliwym wykorzystaniem tych instrumentów w celu przedłużenia wykorzystania funduszy RRF po 2026 r.; przypomina, że RRF jest instrumentem kryzysowym i że finansowanie powinno być wdrażane w okresie jego obowiązywania;
255. zauważa, że Komisja wspiera wszystkie państwa członkowskie w przyspieszeniu wdrażania i przeglądu ich planów, w tym za pośrednictwem Instrumentu Wsparcia Technicznego; podkreśla znaczenie proaktywnej roli Komisji we wspieraniu państw członkowskich w celu jak najlepszego uniknięcia problemu opóźnień i niedostatecznego wdrożenia, a także w celu zapewnienia, że państwa członkowskie chronią interesy finansowe Unii i że pieniądze podatników UE są odpowiednio wydawane; wskazuje, że odpowiednie zasoby i uwagę należy przeznaczyć w szczególności na przeciwdziałanie nadużyciom finansowym i podwójnemu finansowaniu; odnotowuje obawy, na które zwrócił uwagę organ udzielający absolutorium, dotyczące zdolności administracyjnej państw członkowskich do absorpcji funduszy i realizacji wysokiej jakości projektów, zwłaszcza pod koniec okresu RRF;
256. wyraża zaniepokojenie, że zgodnie z tabelą wyników RRF Komisji 3 państwa członkowskie nie przedłożyły Komisji żadnego wniosku o płatność do końca grudnia 2023 r.; wzywa do szybkiego wdrożenia RRP, w tym do przeprowadzenia przez Komisję oceny barier i wyników; wyraża zaniepokojenie, że niepełne wykorzystanie środków, o ile nie zostanie szybko ograniczone, może doprowadzić do kryzysu płatności;
257. krytykuje fakt, że w sprzeczności z głównymi celami instrumentu definicja „odporności” jest niewystarczająca do poprawy gotowości na wypadek przyszłych sytuacji kryzysowych; zauważa, że bardzo niewielki nacisk kładzie się na odporność lub wartość dodaną w przyczynianiu się do odporności, gdy podkreśla się kamienie milowe i wartości docelowe; wzywa Komisję do opracowania wskaźnika „wkładu w odporność” na potrzeby tabeli wyników RRF oraz do przedstawienia w tabeli wpływu w obszarze odporności; ponadto wzywa Komisję do uwzględnienia wkładu w

odporność przy rozważaniu nowych kamieni milowych i wartości docelowych, które są wprowadzane do zmienionych krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności; zachęca Trybunał do dokładniejszego przeanalizowania wpływu RRF na odporność we wszystkich filarach w przyszłym badaniu;

258. podkreśla, że dokonując przeglądu zmienionych krajowych planów odbudowy, Komisja powinna nadal starannie stosować „Wytyczne dotyczące oceny Instrumentu” określone w załączniku V do rozporządzenia w sprawie RRF, które przewidują, że Komisja ma oceniać krajowe plany odbudowy i zwiększania odporności na podstawie kryteriów adekwatności, skuteczności, efektywności i spójności (art. 19 ust. 3), a także w odniesieniu do sześciu filarów, a mianowicie: zielonej transformacji, b) transformacji cyfrowej, c) inteligentnego i zrównoważonego wzrostu sprzyjającego włączeniu społecznemu, d) spójności społecznej i terytorialnej, e) opieki zdrowotnej oraz odporności gospodarczej, społecznej i instytucjonalnej, f) polityki na rzecz następnego pokolenia (art. 3); stwierdza, że jest to ważny proces pozwalający uniknąć zmiany krajowych planów odbudowy na takie, które są znacznie słabsze niż pierwotne lub które nie spełniają już kryteriów;
259. zauważa, że w ramach RRF należy tworzyć synergie, a wdrażane środki powinny prowadzić do reform strukturalnych o wartości dodanej; wyraża zaniepokojenie faktem, że niektóre kraje przeniosły stare reformy do krajowych RRP;
260. podkreśla, że we wszystkich państwach członkowskich powinno istnieć lepsze podejście oparte na współzarządzaniu, tak aby władze lokalne i regionalne, organizacje społeczeństwa obywatelskiego, partnerzy społeczni, środowisko akademickie lub inne odpowiednie zainteresowane strony były we właściwym stopniu zaangażowane w opracowywanie i wdrażanie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności; apeluje o ich zaangażowanie w oparciu o jasne, uczciwe, przejrzyste i nieupolitycznione zasady we wdrażanie krajowych RRP w maksymalnym możliwym zakresie na podstawie krajowych ram ustawodawczych;
261. wzywa Komisję do dopilnowania, by państwa członkowskie stosowały podejście zerowej tolerancji do korupcji i nadużyć finansowych, w tym sprzeniewierzenia, bez żadnych wyjątków;
262. z zadowoleniem przyjmuje kluczowy wkład RRF w zapobieganie poważnemu spowolnieniu gospodarczemu i kryzysowi społecznemu w następstwie pandemii COVID-19 oraz fakt, że umożliwił on bezprecedensową falę reform i inwestycji w całej Unii, które będą miały istotny długotrwały wpływ na produkt krajowy brutto (PKB); zwraca uwagę, że europejską wartością dodaną RRF od dawna potwierdza fakt, że jego innowacyjny i elastyczny charakter pozwala państwom członkowskim osiągać wspólne cele polityki Unii; zauważa, że jednocześnie RRF umożliwia państwom członkowskim sprostanie wyzwaniom specyficznym dla danego kraju poprzez opracowanie krajowych planów odbudowy i zwiększania odporności, podczas gdy jednolite ramy oceny są stosowane jednakowo dla wszystkich państw członkowskich i wniosków o płatność;
263. z zadowoleniem przyjmuje, że reformy i inwestycje zaproponowane przez państwa członkowskie w celu wsparcia transformacji ekologicznej i cyfrowej przekroczyły cele określone w rozporządzeniu w sprawie RRF, ponieważ szacowane wydatki na klimat wynoszą około 40 %, a wydatki na cyfryzację 26 %, podczas gdy cele zostały ustalone

na niższym poziomie procentowym wynoszącym odpowiednio 37 % i 20 %;

264. dostrzega postępy odnotowane w sześciu filarach RRF, a w szczególności we wdrażaniu zaleceń dla poszczególnych krajów, przy czym poczyniono co najmniej pewne postępy w przypadku 68 % zaleceń dla poszczególnych krajów na lata 2019–2020 i znaczne postępy w przypadku 12 % zaleceń dla poszczególnych krajów na lata 2019–2020, co odzwierciedla zachęty zapewniane przez RRF; zauważa, że poczyniono również znaczne postępy we wdrażaniu zaleceń dla poszczególnych krajów na 2022 r., przy czym poczyniono co najmniej pewne postępy w odniesieniu do prawie 52 % zaleceń skierowanych do państw członkowskich w lipcu 2022 r.;
265. przypomina, że pandemia COVID-19 ujawniła strukturalne słabości systemów opieki zdrowotnej w całej UE, takie jak brak odporności i zdolności reagowania kryzysowego; podkreśla, że zdrowie jest obszarem polityki w ramach jednego z sześciu filarów RRF, które umożliwiają reformy i inwestycje w celu wzmocnienia ich zdolności, jakości i odporności; zauważa, że 531 kamieni milowych i wartości docelowych oraz 223 środki, a także 48 % szacowanego wkładu w ten filar dotyczy opieki zdrowotnej, ale ubolewa, że niektóre krajowe RRP mają kamienie milowe lub wartości docelowe związane ze zdrowiem, które nie przyczyniają się do wzmocnienia krajowego systemu opieki zdrowotnej; zauważa, że szacuje się, iż dzięki RRF 45 milionów ludzi może skorzystać z nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej lub być przez nie obsługiwanych; wzywa Komisję do wzmocnienia kamieni milowych i wartości docelowych związanych z gotowością i odpornością w sektorze opieki zdrowotnej, w miarę możliwości podczas przeglądu krajowych RRP oraz do składania sprawozdań organowi udzielającemu absolutorium;
266. w sprawozdaniu specjalnym 26/2023 odnotowano, że pomimo niewielkiej ilości czasu dostępnej na opracowanie modelu skuteczności RRF, Komisja i państwa członkowskie zdołały ustanowić system monitorowania, w tym system informatyczny, który umożliwia pomiar postępów we wdrażaniu; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do prac nad zidentyfikowanymi problemami i wdrożenia związanych z nimi zaleceń;
267. podkreśla, że samo ukończenie projektów finansowanych ze środków w ramach RRF nie gwarantuje pozytywnego wpływu gospodarczego i społecznego, a także jakości i zrównoważoności; odnotowuje uwagi Trybunału podkreślające niektóre wady stosowania ram opartych na wynikach, w szczególności próby ilościowego określenia rezultatów jako kamienie milowe i wartości docelowe, a nie pomiaru produktów; wzywa Komisję do wykorzystania zdobytych doświadczeń i uwag Trybunału oraz do dopilnowania, aby przyszłe instrumenty oparte na wynikach mierzyły również wyniki, a nie tylko produkty;
268. z zadowoleniem przyjmuje znaczne postępy wykazane we wspólnych wskaźnikach i we wszystkich filarach polityki do grudnia 2022 r., takie jak 22 mln megawatów („MWh”) oszczędności w rocznym zużyciu energii, 1,43 mln przedsiębiorstw, którym udzielono pomocy pieniężnej lub rzeczowej, 4 mln przeszkolonych osób oraz wsparcie udzielone 4 115 196 młodym ludziom w wieku 15–29 lat;
269. przypomina, że 15 grudnia 2022 r. Rada przyjęła decyzję wykonawczą w sprawie zatwierdzenia oceny RRP Węgier na podstawie pozytywnej oceny Komisji;

przypomina, że do krajowego RRP wraz ze środkami zaradczymi oraz środkami audytu i kontroli zostało dodanych 27 „nadrzędnych kamieni milowych”; zauważa, że 7 grudnia 2023 r. Rada przyjęła decyzję wykonawczą zatwierdzającą zmieniony węgierski RRP, w tym rozdział REPowerEU, który umożliwia Węgrom otrzymanie 0,9 mld EUR w ramach płatności zaliczkowych z środków REPowerEU; wyraża ubolewanie, że wspomniane prefinansowanie nie podlega trwającej procedurze w ramach mechanizmu warunkowości w zakresie praworządności;

270. zauważa, że tabela wyników RRF dostarcza w czasie rzeczywistym informacji na temat wypłat i postępów poczynionych przez państwa członkowskie, a także dodatkowych danych, wskaźników i analiz tematycznych, oraz z zadowoleniem przyjmuje uruchomienie ogólnounijnej interaktywnej mapy przedstawiającej projekty RRF według lokalizacji geograficznej i dostarczającej informacji na temat aktualnej sytuacji; jest jednak zaniepokojony, że Trybunał stwierdził, iż przedstawionym wynikom brakuje przejrzystości, jeśli chodzi o uwzględnienie danych szacunkowych, oraz że zagregowane informacje nie są porównywalne, a także że informacje na temat postępów w ramach sześciu filarów są mylące, tj. gdy środek jest przypisany do głównego oraz do drugorzędnego obszaru polityki należącego do tego samego filaru, wkład każdego środka jest liczony dwukrotnie; podkreśla, że przejrzystość w odniesieniu do ograniczeń ma ogromne znaczenie, ponieważ wpływa na (postrzeganą) wiarygodność wszystkich prezentowanych informacji; wzywa Komisję do natychmiastowego usunięcia wykrytych niedociągnięć i proaktywnego informowania o ograniczeniach danych przedstawionych w tablicy wyników RRF;
271. zauważa, że wiele projektów o zasięgu czysto krajowym jest wymienianych jako projekty transgraniczne, gdy tylko zawierają elementy oszczędzania lub ograniczania zużycia energii; krytykuje zawyżenie opublikowanej liczby projektów transgranicznych jako wprowadzające w błąd;
272. zauważa, że Trybunał stwierdził, iż w odniesieniu do sprawozdawczości dotyczącej wspólnych wskaźników jakość i leżące u podstaw metody nie są sprawdzane przez krajowe organy kontroli w żadnym z wizytowanych państw członkowskich; jest zdumiony, że w jednym z państw członkowskich, w przypadku wydatków w ramach działu 3 wieloletnich ram finansowych, po przeprowadzeniu przez Trybunał kontroli na miejscu okazało się, że wskazane sadzenie drzew nie miało miejsca; zauważa, że Komisja nie wymaga dowodów potwierdzających ani wyjaśnień dotyczących zgłoszonych danych, z wyjątkiem przypadków, w których zgłaszane są dane szacunkowe; zauważa, że Trybunał doszedł do wniosku, iż stwarza to ryzyko dla wiarygodności i porównywalności danych we wszystkich państwach członkowskich; stwierdza, że wiarygodność danych w przypadku braku audytów może mieć większy wpływ na informacje o wynikach zgłaszane w odniesieniu do wspólnych wskaźników niż informacje oparte na kamieniach milowych i wartościach docelowych; uważa, że jest to niepokojąca sytuacja, biorąc pod uwagę kwestie zidentyfikowane przez Trybunał w odniesieniu do kamieni milowych i wartości docelowych, i wzywa Komisję do zwiększenia poziomu pewności w sprawozdawczości dotyczącej wspólnych wskaźników; odnotowuje, że występują różnice między instytucjami audytowymi, jeżeli chodzi o czas przeprowadzania kontroli osiągnięcia wartości docelowych i zrealizowania reform; uważa, że takie kontrole powinny być lepiej zharmonizowane i powinny obejmować obowiązkowe sprawdzenie wiarygodności i dokładności danych dotyczących kamieni milowych i wartości docelowych, zanim te kamienie milowe i

wartości docelowe zostaną uwzględnione we wniosku o płatność; zwraca uwagę na ryzyko związane z podejściem wykorzystującym głównie kontrole ex post i wzywa państwa członkowskie do unikania takich praktyk;

Przejrzystość

273. zauważa, że Rzecznik przyznaje, iż poczyniono postępy w zakresie aktywnej przejrzystości, w szczególności za pośrednictwem tabeli wyników RRF i publikacji 100 największych odbiorców; odnotowuje jednak punkty wymagające poprawy wskazane przez Rzecznika i popiera jego zalecenia dotyczące zapewnienia większej przejrzystości i rozliczalności w odniesieniu do RRF;
274. zauważa, że na wyraźne żądanie Parlamentu zmienione rozporządzenie w sprawie RRF zobowiązuje państwa członkowskie do publikowania informacji na temat 100 ostatecznych odbiorców otrzymujących największą kwotę finansowania w ramach RRF; wyraża ubolewanie z powodu późnego opublikowania wykazów przez państwa członkowskie i zauważa, że wszystkie państwa członkowskie opublikowały wymagany wykaz w tabeli wyników RRF do grudnia 2023 r.; odnotowuje duże zróżnicowanie w odniesieniu do wielkości płatności zarówno w poszczególnych państwach członkowskich, jak i w obrębie każdego kraju, co wynika z niejednorodnego charakteru RRP; wyraża zaniepokojenie stosowaną przez Komisję interpretacją pojęcia „odbiorcy końcowego” w ramach RRF, ponieważ często są oni wymieniani tylko na poziomie ministerstw, a opisy są niezwykle niejasne, z wieloma przykładami dostępnymi w prawie wszystkich wykazach dostarczonych przez państwa członkowskie; ponownie żąda, aby wykaz ostatecznych 100 największych odbiorców końcowych uwzględniał rzeczywiste osoby fizyczne lub podmioty, które są ostatnimi uczestnikami łańcucha przekazów pieniężnych; obawia się, że w przeciwnym razie problematyczne będzie zmierzenie wpływu i zagwarantowanie widoczności środków RRF dla obywateli;
275. przypomina, że przejrzystość i rozliczalność w wykonywaniu budżetu Unii mają kluczowe znaczenie, i podkreśla w tym kontekście potrzebę dalszych wysiłków, zarówno ze strony Komisji, jak i państw członkowskich; z zadowoleniem przyjmuje inne inicjatywy podjęte przez Komisję w celu zwiększenia przejrzystości wdrażania RRF; zauważa, że kluczowe dokumenty regulujące wdrażanie, takie jak RRP, ustalenia operacyjne, metody oceny oraz dokumenty potwierdzające lub zawierające kluczowe decyzje dotyczące wdrażania przez państwa członkowskie, są publicznie i łatwo dostępne;
276. wyraża zaniepokojenie doniesieniami Trybunału dotyczącymi trudności w dostępie do danych RRF w celu wykonywania jego obowiązków; wzywa Komisję do zapewnienia Trybunałowi pełnego dostępu do odpowiednich baz danych państw członkowskich i Unii; wzywa Komisję do zagwarantowania terminowej aktualizacji danych w bazie danych FENIX do celów audytu i kontroli; podkreśla, że dane powinny być dokładne i przekazywane w znormalizowanym formacie;
277. zaleca, aby przy wdrażaniu instrumentów opartych na wynikach w przyszłości kamienie milowe i wartości docelowe były jasno określone i powiązane w odpowiednim czasie, aby uniknąć luk w rozliczalności oraz aby umożliwić pomiar produktów i rezultatów; zaleca, aby w przypadku instrumentów opartych na wynikach od początku wprowadzić jasny i precyzyjny mechanizm weryfikacji; zauważa, że ma to kluczowe znaczenie w

kontekście przejrzystości i rozliczalności wobec podatników w Unii;

278. wyraża obawy dotyczące przejrzystości i rozliczalności wobec społeczeństwa; wzywa Komisję do informowania państw członkowskich o odpowiednim oznakowaniu projektów, mówiącym m.in. o tym, że projekt otrzymał środki z Funduszu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności; po opublikowaniu sprawozdania rocznego za 2022 r. Trybunału ubolewa, że nawet na poziomie Komisji nie ma jasnego nadzoru nad tym, jakie konkretne projekty są wspierane ze środków RRF; podkreśla, że europejski podatnik ma prawo dowiedzieć się, jakie projekty są wspierane z funduszy unijnych, gdzie takie projekty są realizowane i jaka jest ich wartość dodana; wzywa Komisję, by zwiększyła widoczność i domagała się wyraźnego oznakowania projektów, czy to w formie tabliczek na budynkach fizycznych lub placach budowy, czy też powiadomień na stronach internetowych, ogłoszeń na konferencjach lub szkoleniach, bądź też oznaczeń na drukowanych dokumentach;

Zalecenia

279. popiera zalecenia Trybunału zawarte w jego sprawozdaniu rocznym oraz w powiązanych sprawozdaniach specjalnych i z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja akceptuje większość z nich; wzywa Komisję do ich wdrożenia oraz do informowania organu udzielającego absolutorium o postępach w ich wdrażaniu;
280. ponadto wzywa Komisję do:
- (i) poprawy monitorowania ex post dalszego zadowalającego osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych, w tym w zakresie praworządności, oraz ścisłego stosowania przepisów RRF i przyjętych wytycznych w celu zaradzenia konkretnym przypadkom odwrócenia, stosowania jasnych środków finansowych, w tym zawieszenia płatności i odzyskania środków w przypadku odwrócenia kamieni milowych i wartości docelowych zgodnie z rozporządzeniem w sprawie RRF i metodyką;
  - (ii) ścisłej współpracy z organem udzielającym absolutorium w celu określenia różnych opcji i odpowiedniej podstawy prawnej w celu rozwiązania problemu odwrócenia kamieni milowych po zakończeniu okresu wdrażania RRF;
  - (iii) kontynuowania zwiększania przejrzystości środków i powiązanych kamieni milowych i wartości docelowych, a także zagwarantowania, że będą one w pełni zgodne z zasadami horyzontalnymi rozporządzenia, gdy państwo członkowskie przedkłada przegląd krajowego RRP;
  - (iv) uwzględnienia jasnych mechanizmów weryfikacji w ustaleniach operacyjnych dotyczących kamieni milowych i wartości docelowych, aby umożliwić jednoznaczną ocenę ich osiągnięcia oraz lepsze określenie celu tych mechanizmów w przyszłych instrumentach opartych na wynikach, a także uwzględnienia mechanizmu weryfikacji przy analizie zadowalającego osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych, aby przyczynić się do dokładności pomiarów;
  - (v) kontynuowania kontroli systemów w państwach członkowskich w celu sprawdzenia ich adekwatności, a także uzyskania wystarczającej pewności co do

zgodności z przepisami unijnymi i krajowymi, w szczególności w zakresie zamówień publicznych, oraz ścisłej współpracy z Trybunałem w celu znalezienia sposobów wyeliminowania jego obaw dotyczących braku pewności;

- (vi) przyjrzenia się nie tylko adekwatności struktury, ale także faktycznemu funkcjonowaniu systemów audytu i kontroli państw członkowskich w odniesieniu do przyszłych instrumentów opartych na wynikach;
- (vii) wspierania państw członkowskim we wdrażaniu projektów RRF w przewidzianym terminie oraz zmiany metodyki kategoryzacji projektów transgranicznych, tak aby uwzględniano jedynie rzeczywisty geograficzny komponent transgraniczny;
- (viii) dalszego wspierania państw członkowskich w zwiększaniu ich zdolności administracyjnych w zakresie równoczesnego wdrażania funduszy oraz pomagania im w zmniejszaniu zbędnych obciążeń administracyjnych, zwłaszcza dla MŚP, uproszczeniu przetargów i zapewnieniu bardziej ukierunkowanych informacji;
- (ix) zwrócenia szczególnej uwagi na państwa członkowskie i prowadzenia z nimi ciągłego dialogu, aby reformy i inwestycje spełniały cele klimatyczne określone w rozporządzeniu w sprawie RRF i były w pełni zgodne z zasadą „nie czynić poważnych szkód”;
- (x) zaradzenia zgłoszonym opóźnieniom na wczesnym etapie poprzez zapewnienie państwom członkowskim m.in. pomocy technicznej;
- (xi) kontynuowania współpracy z Trybunałem w celu jak najściślejszego zbliżenia interpretacji kamieni milowych i wartości docelowych;
- (xii) poprawy przejrzystości i prezentacji tabeli wyników RRF poprzez wyeliminowanie jakiegokolwiek możliwości błędnej interpretacji danych liczbowych oraz dokładniejszy pomiar wkładu w odporność w ramach oceny ex post RRF;
- (xiii) konsekwentnego i dokładnego stosowanie przepisów rozporządzenia w sprawie RRF dotyczących „ostatecznych odbiorców” oraz informowania państw członkowskich o prawidłowym stosowaniu definicji „ostatecznych odbiorców”;
- (xiv) udzielenia Trybunałowi, OLAF-owi i Prokuraturze Europejskiej dostępu do danych dotyczących RRF, w tym do FENIX, w ramach wykonywania ich odpowiednich kompetencji;
- (xv) aktywnego kontaktowania się z państwami członkowskimi w sprawie właściwości Prokuratury Europejskiej w sprawach karnych związanych ze środkami RRF, ponieważ korupcja lub nadużycia finansowe z wykorzystaniem środków RRF stanowią przestępstwo przeciwko interesom finansowym Unii Europejskiej;
- (xvi) bardziej aktywnego kontaktowania się z państwami członkowskimi w zakresie zapobiegania nadużyciom finansowym i do zachęcenia ich do ujednoczenia sprawozdawczości w zakresie nadużyć finansowych w standardowy

scyfryzowany sposób oraz do korzystania z systemu zarządzania nieprawidłowościami;

- (xvii) składania OLAF-owi sprawozdań zbiorczych na temat przypadków podejrzeń o nadużycia finansowe, korupcję i konflikt interesów wykrytych w ramach własnych audytów oraz przez państwa członkowskie zgodnie z deklaracjami zarządczymi, oraz do oceny otrzymanych informacji, aby w razie potrzeby zaoferować państwom członkowskim wytyczne;
- (xviii) zająć się interakcją między funduszami spójności i środkami RRF, a w szczególności tymi wymogami, które mogą ułatwić korzystanie z jednego funduszu zamiast z drugiego, a także do współpracy z państwami członkowskimi i wspierania ich przy wyborze funduszy zgodnie z tym, co jest najbardziej odpowiednie i skuteczne dla danego projektu; zachęca Komisję, by aktywnie porównywała bazy danych w celu zagwarantowania, że nie dochodzi do podwójnego finansowania;
- (xix) zachęca państw członkowskich do położenia większego nacisku na zaangażowanie władz lokalnych i regionalnych poprzez zwrócenie się do państw członkowskich o aktywniejszą współpracę w ramach podejścia opartego na współzarządzaniu;
- (xx) pamiętać o celu, jakim jest odporność i odbudowa, w szczególności w odniesieniu do sektorów, które mają kluczowe znaczenie w przypadku kryzysu, takich jak sektor zdrowia i sektor towarów;
- (xxi) w stosownych przypadkach korzystania z zaleceń Trybunału wynikających z jego prac kontrolnych dotyczących RRF oraz z doświadczenia zdobytego podczas opracowywania i wdrażania przyszłych unijnych instrumentów opartych na wynikach;
- (xxii) zapewnienia porównywalnego poziomu precyzji w ocenie kamieni milowych i wartości docelowych oraz zapewnienia równego traktowania państw członkowskich przy ocenie zadowalającego osiągnięcia kamieni milowych i wartości docelowych;
- (xxiii) większej aktywności w publikowaniu dokumentów i statystyk dotyczących sposobu obsługi wniosków o dostęp do dokumentów, ponieważ takie informacje pomogłyby w ocenie aktywnego podejścia instytucji do dostępu do dokumentów; zwywa do niezwłocznego rozpatrzenia wniosku o dostęp do dokumentu;

**ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY,
OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCZYNI OTRZYMAŁA INFORMACJE**

Zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu sprawozdawczynie oświadcza, że przy sporządzaniu sprawozdania, do czasu przyjęcia go w komisji, otrzymała informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot lub osoba
DG BUDG - Director-General
ECA - President, rapporteur member of the 2022 annual report, rapporteur members of the selected chapters
DG REGIO - Commissioner
ECA - President and rapporteur member of the 2022 annual report
DG BUDG - Deputy Director-General
DG RTD - Commissioner
ECA - Rapporteur member of the Cohesion chapter
DG INTPA - Commissioner
UNRWA - Representative office for Europe

Powyższy wykaz został sporządzony na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawczynie.

OPINIA KOMISJI SPRAW ZAGRANICZNYCH

dla Komisji Kontroli Budżetowej

w sprawie absolutorium za rok 2022: budżet ogólny UE – Komisja
(2023/2129(DEC))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Katalin Cseh
WSKAZÓWKI

Komisja Spraw Zagranicznych zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. zwraca uwagę, że w roku kontroli Rosja rozpoczęła pełnoskalową wojnę napastniczą przeciwko Ukrainie, co wpłynęło na cały świat oraz drastycznie zwiększyło presję na wielu partnerów UE i wzmocniło zapotrzebowanie na inwestycje na rzecz zrównoważonego rozwoju i na pomoc humanitarną na całym świecie; wyraża zadowolenie, że elastyczność Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” umożliwiła Unii szybkie dostosowywanie się do nadzwyczajnych okoliczności; mimo to wzywa Komisję i ESDZ, by podjęły dalsze działania, aby w przyszłości bufor instrumentu był częściej wykorzystywany zgodnie z przeznaczeniem, ponieważ przez nadmierne wczesne wykorzystanie bardzo szybko się wyczerpywał, a także był stosowany do innych celów niż jego cel podstawowy, jakim jest reagowanie na pojawiające się wyzwania i priorytety; przypomina stałe stanowisko Parlamentu, zgodnie z którym nowe priorytety powinny być finansowane z dodatkowych zasobów;
2. ponownie podkreśla zaangażowanie w realizację celów instrumentu ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, do których należą: eliminacja ubóstwa, przeciwdziałanie zmianie klimatu, rozwiązanie problemu braku bezpieczeństwa żywnościowego i promowanie zrównoważonego rozwoju społecznego; przypomina, że UE i państwa członkowskie zobowiązały się zwiększyć oficjalną pomoc rozwojową (ODA) do poziomu 0,7 % dochodu narodowego brutto do 2030 r. i przeznaczać co najmniej 20 % środków w ramach wspomnianego instrumentu na włączenie społeczne i rozwój społeczny, w tym na zajęcie się kwestią nierówności oraz na równouprawnienie płci, edukację i wzmocnienie pozycji kobiet;
3. przypomina, że praworządność, podstawowe wartości UE i poszanowanie praw człowieka w krajach otrzymujących pomoc są zawarte w aktach podstawowych IPA III i ISWMR – „Globalny wymiar Europy”; wzywa Komisję, by odpowiednio dostosowała pomoc, jeżeli wymagają tego zagrożenia dla demokracji, praworządności, praw człowieka lub podstawowych wolności;
4. podkreśla, że EFZR+ musi wspierać inwestycje służące osiągnięciu celów

zrównoważonego rozwoju; podkreśla znaczenie całościowego podejścia do bezpieczeństwa ludzki; w związku z tym apeluje, by w pełni wdrożono trzeci unijny plan działania w sprawie równości płci, strategię UE w dziedzinie zdrowia na świecie oraz plan działania na rzecz młodzieży w działaniach zewnętrznych; podkreśla, że należy zwiększyć wysiłki UE na rzecz promowania i ochrony praw człowieka oraz z zadowoleniem przyjmuje śródkresowy przegląd planu działania UE dotyczącego praw człowieka i demokracji; zdecydowanie popiera konkluzje Rady z 4 maja 2023 r. na temat korupcji jako przeszkody dla rozwoju;

5. wzywa Komisję, by wysłała wyraźne sygnały tym krajom kandydującym, w których pogorszenie się standardów praworządności – w tym ograniczanie wolności wypowiedzi, wolności prasy, praw kobiet i mniejszości oraz nękanie organizacji pozarządowych i obrońców praw człowieka – zagraża przystąpieniu do UE lub opóźnia ten proces; zwraca się do Komisji o zbadanie skuteczności funduszy wydatkowanych na poprawę stanu praworządności w krajach przystępujących oraz o przedstawienie komisjom AFET i CONT sprawozdania w tej kwestii;
6. odnotowuje sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczące programów, w którym uznano, że zostały one kompleksowo opracowane i uwzględniały szeroki zakres potrzeb krajów partnerskich i priorytetów UE; podkreśla jednak, że wykryto pewne niedociągnięcia w metodach, które wykorzystano do przydziału finansowania krajom partnerskim, oraz w koncepcji ram monitorowania; zaleca zatem, by Komisja i ESDZ udoskonaliły metodykę przydziału środków finansowych i oceny oddziaływania wsparcia unijnego, zawęziły zakres procesu programowania, a także uprościły i spójnie stosowały wskaźniki zawarte w wieloletnich programach indykatorywnych; proponuje, aby w ramach śródkresowej oceny instrumentu przeprowadzono przegląd nomenklatury, wprowadzono wyższy poziom szczegółowości w odniesieniu do przejrzystości, przewidywalności, rozliczalności i kontroli oraz zwiększono zdolność władzy budżetowej do podejmowania decyzji odzwierciedlających priorytety polityczne; ubolewa, że Komisja i ESDZ stosowały dwa różne podejścia do przydziału środków finansowych poprzez instrument krajom objętym i nieobjętym polityką sąsiedztwa, oraz domaga się, aby kwestie te zostały znormalizowane oraz były porównywalne i przejrzyste, co ułatwi audyt;
7. podkreśla znaczenie osiągnięcia wszystkich celów dotyczących wydatków i programów określonych w instrumencie ISWMR – „Globalny wymiar Europy” oraz wzywa do przedstawienia wyczerpujących informacji na temat osiągniętych postępów; wyraża ubolewanie z powodu znacznych braków, jeżeli chodzi o realizację celu klimatycznego instrumentu na poziomie 30 %, wkład w osiągnięcie celu polegającego na wydawaniu 10 % środków z wieloletnich ram finansowych w latach 2026 i 2027 na różnorodność biologiczną oraz realizację globalnych zobowiązań finansowych UE w ramach ONZ, w szczególności w odniesieniu do wkładu na rzecz funduszu strat i szkód; podkreśla coraz większą presję, jaką zmiana klimatu wywiera na produkcję żywności i dostęp do niej, zwłaszcza w regionach podatnych na zagrożenia, co ma wpływ na bezpieczeństwo żywnościowe i żywienie; przypomina, że różnorodność biologiczna ma kluczowe znaczenie dla przeciwdziałania zmianie klimatu, a jej utrata podważa postępy w realizacji około 80 % ocenianych zadań związanych z celami zrównoważonego rozwoju; wzywa Komisję do przedstawienia szczegółowego planu określającego, w jaki sposób zamierza osiągnąć cele związane z wydatkami i płcią do końca obowiązywania WRF;

8. ponawia apel do Komisji, by wdrożyła zalecenia przedstawione w sprawozdaniu specjalnym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 01/2022 w celu zapewnienia skutecznego oddziaływania unijnej pomocy finansowej przeznaczonej na wsparcie praworządności na Bałkanach Zachodnich, w szczególności przez opracowanie wytycznych na temat stosowania przepisów Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III) dotyczących modulacji i warunkowości;
9. zachęca do dalszej mobilizacji Europejskiego Instrumentu na rzecz Pokoju w odpowiedzi na agresję wojskową Rosji na Ukrainę, która jest wyraźnym sygnałem zmiany paradygmatu polityki zagranicznej i bezpieczeństwa UE; odnotowuje sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, który zaleca sekwencjonowanie istniejących unijnych narzędzi planowania i współpracy w dziedzinie obronności, by umożliwić ocenę sposobów dalszego rozwoju planowania unijnego finansowania obronności;
10. z zadowoleniem przyjmuje zmieniony kodeks postępowania w zakresie zwalczania dezinformacji przyjęty przez Komisję w 2022 r.; apeluje, by ustanowiona grupa zadaniowa, która spotyka się regularnie, monitorowała i dostosowywała zobowiązania do zmian technologicznych, społecznych, rynkowych i legislacyjnych; podkreśla, że UE powinna bardziej wyeksponować swoje działania przez lepszą i bardziej strategiczną komunikację na temat jej działań zewnętrznych z własnymi obywatelami oraz z obywatelami spoza UE;
11. pochwała przyjęcie przez Komisję programu pomocy o wartości 25 mln EUR „EU4Belarus: wspieranie odporności społecznej i rozwoju kapitału ludzkiego”, który jeszcze bardziej wzmacnia odporność i zdolność narodu białoruskiego do promowania demokratycznych zmian na Białorusi w czasie kryzysu politycznego;
12. podkreśla, że budżet Unii musi nadal zapewniać wsparcie na rzecz budowania pokoju i stabilności na Bliskim Wschodzie, a także na rzecz zwalczania nienawiści i fundamentalizmu oraz propagowania praw człowieka; oczekuje na przeprowadzany przez Komisję przegląd wykorzystywania funduszy unijnych; podkreśla wzajemne powiązania między stabilnością a zrównoważonym rozwojem, zwłaszcza w krajach i regionach niestabilnych;
13. odnotowuje zakończenie przeprowadzonego przez Komisję wewnętrznego przeglądu pomocy finansowej UE dla Palestyny, w którym stwierdzono, że kontrole Komisji i istniejące zabezpieczenia funkcjonują prawidłowo i nie znaleziono dowodów na to, by środki przekierowano na cele inne niż te, na które je przeznaczono; wzywa zatem Komisję, by należycie przekazała unijne środki na rzecz Palestyny, zwłaszcza palestyńskiego społeczeństwa obywatelskiego, które odgrywa kluczową rolę w promowaniu praw człowieka i wartości świeckich oraz w walce z radykalizacją postaw;
14. podkreśla, że budżet UE powinien być zarządzany zgodnie z traktatami i dorobkiem prawnym UE, w tym z przepisami dotyczącymi przestrzegania praw podstawowych, przejrzystości i odpowiedzialności wobec Parlamentu Europejskiego i obywateli UE; w tym kontekście wyraża ubolewanie z powodu sposobu działania Komisji, jeśli chodzi o zarządzanie liniami budżetowymi dotyczącymi migracji zewnętrznej, w szczególności z powodu braku ocen wpływu na prawa podstawowe przed realizacją projektów w dziedzinie migracji w państwach trzecich, braku publicznie dostępnych przeglądów

budżetów i projektów oraz faktu, że Komisja systematycznie odmawia dostarczenia Parlamentowi przeglądów wydatków związanych z migracją w podziale na kraje oraz dokumentacji związanej z MOCADDEM pomimo szeregu formalnych wniosków i zobowiązań wynikających z porozumienia ramowego w sprawie stosunków między Parlamentem Europejskim a Komisją; wzywa Komisję do znaczącej poprawy tych praktyk ze skutkiem natychmiastowym, w szczególności poprzez przeprowadzanie ocen ex ante wpływu na prawa człowieka przed realizacją projektów, stworzenie publicznego przeglądu wszystkich projektów związanych z migracją w państwach trzecich oraz systematyczne traktowanie Parlamentu na równi z Radą pod względem poziomu przekazywanych informacji;

15. podkreśla znaczenie edukacji oraz pilną potrzebę potępienia i wyeliminowania wszelkich przejawów mowy nienawiści i aktów przemocy po obu stronach; podkreśla, że zawieszenie finansowania nie powinno odbywać się arbitralnie lub bez przejrzystych i niezależnych dowodów nadużyć; wyraża uznanie dla Agencji Narodów Zjednoczonych do spraw Pomocy Uchodźcom Palestyńskim (UNRWA) za jej nieodzowną pomoc humanitarną w Strefie Gazy oraz jej kluczową rolę w zapewnianiu wysokiej jakości edukacji, ze szczególnym naciskiem na wspieranie kultury praw człowieka, nawet w trudnych czasach;
16. wzywa Komisję, by wzmocniła podejście oparte na warunkowości w zakresie praworządności przy finansowaniu z IPA III, aby instrument ten mógł spełniać swój cel, jakim jest skuteczne przygotowanie krajów przystępujących do spełnienia warunków akcesji; uważa, że należy położyć w tym względzie szczególny nacisk na warunki związane z praworządnością i demokracją;
17. podkreśla znaczenie strategii Global Gateway, która może znacząco przyczynić się do realizacji inicjatyw w zakresie łączności, współpracy ekologicznej i cyfrowej, oraz zaznacza, że strategia ta musi być ukierunkowana i jasno ustrukturyzowana, aby umożliwić transformacyjny wpływ w krajach partnerskich, przy jednoczesnym promowaniu powszechnych wartości i jak najlepszym wykorzystaniu zasobów; zdecydowanie popiera wykorzystanie budżetu UE i zaangażowania sektora prywatnego w celu przyczynienia się do realizacji Agendy 2030; wzywa Komisję do utworzenia jasnego i przejrzystego mechanizmu rozliczalności na potrzeby wdrażania strategii i do jasnego uzasadnienia wykorzystywania środków finansowania rozwoju dla projektów realizowanych w ramach strategii Global Gateway, a także do wykazania takich samych korzyści dla sektora publicznego i prywatnego w krajach będących beneficjentami;
18. uznaje wielorakie role, jakie odgrywają organizacje społeczeństwa obywatelskiego; przypomina zobowiązanie się UE do wspierania organizacji społeczeństwa obywatelskiego we wszystkich zewnętrznych instrumentach i programach oraz we wszystkich obszarach współpracy, w tym w ramach elastycznego i skrojonego na miarę podejścia do finansowania w celu dotarcia do wszystkich typów takich organizacji; wzywa Komisję do bardziej systematycznego angażowania organizacji społeczeństwa obywatelskiego w inicjatywy Global Gateway i Drużyny Europy;
19. ubolewa nad faktem, że budżet WPZiB na cywilne misje w dziedzinie WPBiO w okresie od wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2014–2020 do wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 wzrósł jedynie nieznacznie (z poziomu wyjściowego wynoszącego ok. 350 mln EUR rocznie), a jednocześnie zwiększono

liczbę i zakres misji, środowisko bezpieczeństwa stało się bardziej wymagające, wzrosły koszty działań oraz inflacja i zwiększyła się liczba pracowników kontraktowych, co ogranicza możliwości rozszerzenia mandatów obecnych misji lub ewentualnego ustanowienia nowych misji w odpowiedzi na pilne potrzeby w zakresie bezpieczeństwa; apeluje o znaczne zwiększenie środków na budżet WPZiB przy jednoczesnym zapewnieniu efektywnego wykorzystania środków przeznaczonych na cywilne misje w dziedzinie WPBiO, aby mieć pewność, że pozwalają reagować na sytuacje kryzysowe i nieprzewidziane wydarzenia, a także o aktywne określanie, jakie projekty i programy komplementarne mogłyby być finansowane z innych odpowiednich budżetów UE przy zagwarantowaniu należytego zarządzania finansami i starannego ustalania priorytetów w odniesieniu do istniejących zasobów;

20. apeluje także o zmianę struktury budżetu WPZiB i utworzenie jednej linii budżetowej na każdą cywilną misję w dziedzinie WPBiO, aby umożliwić lepszą kontrolę i większą przejrzystość.

**ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY,
OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCZYNI OTRZYMAŁA INFORMACJE**

Sprawozdawczynie oświadcza na własną odpowiedzialność, że nie otrzymała informacji od żadnego podmiotu ani osoby, które należałoby wymienić w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	23.1.2024
Wynik głosowania końcowego	+ : 48 - : 2 0 : 9
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Alexander Alexandrov Yordanov, Maria Arena, Petras Auštrevičius, Krzysztof Brejza, Reinhard Bütikofer, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Michael Gahler, Giorgos Georgiou, Sunčana Glavak, Raphaël Glucksmann, Klemen Grošelj, Bernard Guetta, Márton Gyöngyösi, Dietmar Köster, Andrius Kubilius, Ilhan Kyuchyuk, Jean-Lin Lacapelle, Miriam Lexmann, Nathalie Loiseau, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, Thierry Mariani, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Alessandra Moretti, Javier Nart, Matjaž Nemeč, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz, Isabel Wiseler-Lima, Tomáš Zdechovský, Bernhard Zimniok, Željana Zovko
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Attila Ara-Kovács, Adam Bielan, Özlem Demirel, Christophe Grudler, Arba Kokalari, Georgios Kyrtos, Katrin Langensiepen, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Juozas Olekas, Bert-Jan Ruissen, Christian Sagartz, Mick Wallace
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Theresa Bielowski

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

48	+
ECR	Adam Bielan
NI	Márton Gyöngyösi
PPE	Alexander Alexandrov Yordanov, Krzysztof Brejza, Michael Gahler, Sunčana Glavak, Arba Kokalari, Andrius Kubilius, Miriam Lexmann, Leopoldo López Gil, Antonio López-Istúriz White, David McAllister, Vangelis Meimarakis, Francisco José Millán Mon, Christian Sagartz, Isabel Wiseler-Lima, Tomáš Zdechovský, Željana Zovko
Renew	Petras Auštrevičius, Klemen Grošelj, Christophe Grudler, Bernard Guetta, Georgios Kyrtosos, Ilhan Kyuchyuk, Nathalie Loiseau, Javier Nart
S&D	Attila Ara-Kovács, Maria Arena, Theresa Bielowski, Włodzimierz Cimoszewicz, Raphaël Glucksmann, Dietmar Köster, Karsten Lucke, Alessandra Moretti, Matjaž Nemeč, Juozas Olekas, Demetris Papadakis, Tonino Picula, Thijs Reuten, Nacho Sánchez Amor
Verts/ALE	Reinhard Bütikofer, Katrin Langensiepen, Erik Marquardt, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Viola von Cramon-Taubadel, Thomas Waitz

2	-
ID	Bernhard Zimniok
NI	Kostas Papadakis

9	0
ECR	Anna Fotyga, Bert-Jan Ruissen, Dominik Tarczyński, Hermann Tertsch
ID	Jean-Lin Lacapelle, Thierry Mariani
The Left	Özlem Demirel, Giorgos Georgiou, Mick Wallace

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

OPINIA KOMISJI ROZWOJU

dla Komisji Kontroli Budżetowej

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja (2023/2129(DEC))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Antoni Comín i Oliveres

WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. jest zaniepokojony rosnącą liczbą kryzysów na świecie, największą w historii luką w finansowaniu pomocy humanitarnej oraz rosnącymi nierównościami między krajami i w ich obrębie, pogłębionymi przez nieuzasadnioną i niczym niesprowokowaną agresję Rosji na Ukrainę, która pogłębiła światowy kryzys żywnościowy, wywołała kryzys energetyczny, związany z kosztami utrzymania i zadłużeniem na całym świecie oraz spowodowała niepewność gospodarczą; jest również zaniepokojony rosnącymi wpływami politycznymi i gospodarczymi Chin w Afryce oraz rosyjską ingerencją na tym kontynencie; obawia się, że Instrument Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – „Globalny wymiar Europy” (ISWMR – „Globalny wymiar Europy”) jest napięty do granic możliwości i nie wystarcza do zaspokojenia istniejących potrzeb; wzywa państwa członkowskie do dopilnowania, aby rezerwa była uruchamiana wyłącznie do celów, jakie dla niej przewidziano;
2. z zadowoleniem przyjmuje strategię Global Gateway jako skoordynowaną reakcję UE na wyzwania globalne; zauważa, że rok 2022 był pierwszym pełnym rokiem wdrażania strategii Global Gateway; podkreśla, że działania łączące inwestycje publiczne i prywatne muszą koncentrować się na obszarach, w których mogą wnieść wartość dodaną do lokalnej gospodarki, i być spójne z celami rozwoju i strategiami krajowymi krajów partnerskich, a także z Agendą 2023, celami zrównoważonego rozwoju i porozumieniem paryskim; apeluje o większą przejrzystość, rozliczalność i regularne oceny wdrażania strategii Global Gateway, a także zaangażowanie Parlamentu, wykraczające poza zwykłą rolę obserwatora, w strategiczne decyzje dotyczące funduszy unijnych w odniesieniu do roli kontrolnej Parlamentu Europejskiego w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy”, który jest głównym źródłem finansowania strategii Global Gateway; wzywa Komisję do dopilnowania, aby projekty firmowane w ramach strategii Global Gateway przyczyniały się do realizacji celów rozwoju określonych w rozporządzeniu w sprawie ISWMR – „Globalny wymiar Europy”; podkreśla, że strategia Global Gateway powinna być dostosowana nie tylko do priorytetów UE, ale

również do potrzeb krajów partnerskich i przyczyniać się do osiągnięcia celów zrównoważonego rozwoju;

3. podkreśla potrzebę przyspieszenia postępów w osiąganiu celów w zakresie wydatków w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy” na rzecz rozwoju społecznego, celów dotyczących płci, różnorodności biologicznej i klimatu; obawia się w szczególności o zdolność Komisji do zapewnienia osiągnięcia celu klimatycznego Instrumentu na poziomie 30 % oraz celu w zakresie różnorodności biologicznej na poziomie 10 % na lata 2026 i 2027; przypomina, że utrata różnorodności biologicznej i usług ekosystemowych podważy postępy w realizacji około 80 % celów zrównoważonego rozwoju oraz że zmiana klimatu będzie w coraz większym stopniu wywierać presję na produkcję żywności i dostęp do niej, zwłaszcza w regionach podatnych na zagrożenia, zagrażając bezpieczeństwu żywienia i żywnościowemu; wzywa do podjęcia konkretnych działań określających, w jaki sposób cele dotyczące klimatu i różnorodności biologicznej mają zostać osiągnięte; przypomina przyjęte zobowiązanie do zagwarantowania zdecydowanej perspektywy płci oraz włączenia wdrażania trzeciego unijnego planu działania w sprawie równości płci do głównego obszaru działań;
4. przypomina o zobowiązaniu Komisji do przeznaczenia co najmniej 10 % unijnych środków przeznaczonych na rozwój na wspieranie dostępu do wysokiej jakości edukacji; z zadowoleniem przyjmuje dotychczasowe postępy i wzywa Komisję do dalszej realizacji tego zobowiązania; ponadto wzywa Komisję do zaangażowania podmiotów lokalnych posiadających odpowiednie doświadczenia w zapewnianiu wysokiej jakości edukacji we wdrażanie unijnego finansowania edukacji w krajach rozwijających się;
5. wyraża zaniepokojenie wyczerpywaniem się rezerwy finansowej w ramach ISWMR – „Globalny wymiar Europy”; nalega, aby Komisja zawsze powiadamiała Parlament przed uruchomieniem rezerwy finansowej, z poszanowaniem prawa Parlamentu do sprawowania kontroli, oraz aby Komisja w pełni uwzględniała uwagi Parlamentu na temat charakteru, celów i przewidywanych kwot finansowych uruchomionej rezerwy; podkreśla, że Parlament ponosi odpowiedzialność za nadzór demokratyczny i kontrolę demokratyczną ISWMR – „Globalny wymiar Europy” jako współprawodawca w ramach procedury współdecyzji; wzywa Komisję, aby w swoich przyszłych działaniach zachowała pierwotny cel funduszy rezerwowych, jakim jest reagowanie na nieprzewidziane kryzysy; zauważa, że w 2022 r. w ramach pomocy dwustronnej dla Ukrainy uruchomiono kwotę 501 mln EUR z rezerwy instrumentu ISWMR – „Globalny wymiar Europy”; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje propozycję utworzenia nowego instrumentu – Instrumentu na rzecz Ukrainy – w celu zapewnienia przewidywalnego wsparcia finansowego dla Ukrainy w latach 2024–2027;
6. podkreśla rolę lokalnych organizacji pozarządowych i partnerów w świadczeniu usług i wspieraniu społeczności lokalnych; podkreśla znaczenie zwiększenia ich zdolności do zarządzania działaniami finansowanymi przez UE i ich wdrażania oraz zwraca się do Komisji o ułatwienie odpowiednich szkoleń w tym zakresie; wyraża zaniepokojenie ciągłymi trudnościami, z jakimi borykają się małe lokalne organizacje w dostępie do finansowania unijnego; zachęca Komisję do udoskonalenia tych procedur finansowania oraz do systematycznego nadawania priorytetu lokalnym organizacjom, aby zapewnić lepsze budowanie potencjału w terenie; podkreśla skuteczność lokalnej

odpowiedzialności za wdrażanie projektów w zakresie ustalania priorytetów, przydziału zasobów i budowania lokalnej wiedzy fachowej;

7. podkreśla ważną rolę oficjalnej pomocy rozwojowej; odnotowuje, że Unia Europejska i jej 27 państw członkowskich łącznie pozostają największym na świecie podmiotem udzielającym pomocy zewnętrznej i odpowiadającym za około 43 % całkowitej oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA) udzielanej przez wszystkich członków OECD krajom rozwijającym się w 2021 r.; przypomina o wynikającym z rozporządzenia w sprawie ISWMR – „Globalny wymiar Europy” obowiązku, zgodnie z którym 93 % finansowania Instrumentu musi być zgodne z kryteriami oficjalnej pomocy rozwojowej (ODA); przypomina, że samo łączenie i partnerstwa publiczno-prywatne nie mogą zagwarantować powszechnego dostępu do dziedzin takich jak edukacja, ochrona socjalna czy opieka zdrowotna, które zapewniają kluczowe długoterminowe perspektywy dla wyjścia z ubóstwa, ani zastąpić inwestycji publicznych w tych dziedzinach, dlatego opowiada się za ostrożnym podejściem do ich stosowania;
8. wzywa do przeprowadzenia ocen ex ante w celu określenia ewentualnych skutków i zagrożeń związanych z programami UE w zakresie praw człowieka, zwłaszcza w przypadku projektów dotyczących turystyki i ochrony różnorodności biologicznej, a także programów ukierunkowanych na uchodźców i diasporę;
9. zwraca się do Komisji o zagwarantowanie, by unijne programy finansowania nie były powiązane z przypadkami ponadnarodowych represji, które dotyczą uchodźców, osób ubiegających się o azyl i naturalizowanych obywateli UE;
10. wzywa Komisję i państwa członkowskie do zawieszenia lub modulacji unijnych programów finansowania, które bezpośrednio lub pośrednio przyczyniają się do łamania praw człowieka, ze szczególnym uwzględnieniem praw społeczności tubylczych i lokalnych, w tym ich prawa do samostanowienia, gruntów, wolności zgromadzeń oraz dobrowolnej, uprzedniej i świadomej zgody;
11. podkreśla, że zasadność i skuteczność współpracy UE na rzecz rozwoju zależy od prawidłowej realizacji działań i ich właściwego finansowania; docenia pracę Komisji w zakresie stosowania kontroli mających na celu upewnienie się, że transakcje są przeprowadzane w sposób zgodny z prawem oraz że działania są realizowane zgodnie z priorytetami określonymi przez prawodawcę; wzywa Komisję do dalszego usprawniania kontroli w celu zmniejszenia liczby błędów transakcyjnych, do podjęcia działań w odpowiedzi na zalecenia ETO, które nie zostały wdrożone, oraz do podwojenia wysiłków w celu znalezienia kwalifikujących się projektów i zapewnienia wystarczającej kwoty płatności w ramach obecnego pułapu wydatków; z zadowoleniem przyjmuje ustalenie zawarte w sprawozdaniu ETO w sprawie budżetu UE na 2022 r., zgodnie z którym DG ECHO wdrożyła zalecenie ETO i ustanowiła procedurę zapewniającą, aby organizacje partnerskie opierały swoją alokację kosztów dzielonych na faktycznie poniesionych wydatkach;
12. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 14/2023 pt. „Programowanie Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej – Globalny wymiar Europy: Programy są szeroko zakrojone, ale występują w nich niedociągnięcia w zakresie metod przydziału środków finansowych i monitorowania oddziaływania”; oczekuje, że Komisja podejmie

działania w odpowiedzi na zalecenia Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, zwłaszcza w odniesieniu do bardziej przewidywalnego i przejrzystego programowania, a także jaśniejszej metodyki oceny wpływu wsparcia UE, i przypomina w związku z tym o swoich zaleceniach przedstawionych w rezolucji z 12 grudnia 2023 r. w sprawie wdrażania ISWMR – „Globalny wymiar Europy”; zachęca Trybunał Obrachunkowy, aby przygotował sprawozdania specjalne dotyczące wydatków na współpracę na rzecz rozwoju i aby regularnie uwzględniał aspekty tej współpracy w sprawozdaniach specjalnych dotyczących kwestii horyzontalnych zgodnie z zasadą spójności polityki na rzecz rozwoju określoną w art. 208 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

**ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW LUB OSÓB, OD KTÓRYCH
SPRAWOZDAWCA KOMISJI OPNIODAWCZEJ OTRZYMAŁ INFORMACJE**

Sprawozdawca oświadcza na własną odpowiedzialność, że nie otrzymał informacji od żadnego podmiotu ani osoby, które należałoby wymienić w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Data przyjęcia	24.1.2024
Wynik głosowania końcowego	+ : 18 - : 2 0 : 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Alessandra Basso, Hildegard Bentele, Stéphane Bijoux, Dominique Bilde, Mercedes Bresso, Catherine Chabaud, Christophe Clergeau, Antoni Comín i Oliveres, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Karsten Lucke, Erik Marquardt, Janina Ochojska, Eleni Stavrou, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimniok
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Carlos Zorrinho
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Riho Terras

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

18	+
ECR	Beata Kempa
NI	Antoni Comín i Oliveres
PPE	Hildegard Bentele, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Janina Ochojska, Eleni Stavrou, Riho Terras
Renew	Stéphane Bijoux, Catherine Chabaud
S&D	Mercedes Bresso, Christophe Clergeau, Mónica Silvana González, Karsten Lucke, Carlos Zorrinho
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Erik Marquardt

2	-
ID	Dominique Bilde, Bernhard Zimniok

1	0
ID	Alessandra Basso

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

OPINIA KOMISJI ZATRUDNIENIA I SPRAW SOCJALNYCH

dla Komisji Kontroli Budżetowej

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022 – Komisja (2023/2129(DEC))

Sprawozdawczyni komisji opiniodawczej: Romana Tomc

WSKAZÓWKI

Komisja Zatrudnienia i Spraw Socjalnych zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- uwzględniając sprawozdanie roczne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego dotyczące wykonania budżetu UE za rok budżetowy 2022,
  - uwzględniając sprawozdanie roczne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego na temat agencji UE za rok budżetowy 2022,
  - uwzględniając sprawozdanie roczne Komisji Europejskiej na temat zarządzania budżetem UE i jego wyników za 2022 r.,
1. jest zaniepokojony faktem, że do końca 2022 r. łączna kwota zobowiązań pozostających do spłaty osiągnęła rekordowy poziom ponad 450 mld EUR; zauważa jednak, że wzrost ten wynika głównie ze zwiększonego zaangażowania środków w drugim roku wdrażania NextGenerationEU (NGEU), a także z rozpoczęcia wdrażania funduszu objętego zarządzaniem dzielonym w latach 2021–2027 oraz że według Komisji po dalszym wzroście do około 460 mld EUR w 2023 r. zobowiązania pozostające do spłaty powinny spaść w latach 2024–2027 do 314 mld EUR;
  2. z zadowoleniem stwierdza, że największa część wydatków z budżetu Unii w 2022 r. trafiła do działu 2 „Spójność, odporność i wartości” (79,1 mld EUR, czyli 40,4 %); podkreśla, że celem EFS+ jest wspieranie państw członkowskich i regionów w osiągnięciu wysokich poziomów zatrudnienia, sprawiedliwej ochrony socjalnej oraz wykwalifikowanej i odpornej siły roboczej przygotowanej do wymogów przyszłego środowiska pracy; ponadto podkreśla znaczenie ścisłego zaangażowania podmiotów regionalnych we wdrażanie działań finansowanych z EFS+;
  3. przypomina, że przejrzystość i rozliczalność we wdrażaniu budżetu UE mają kluczowe znaczenie; podkreśla w tym kontekście potrzebę dalszych wysiłków, zarówno ze strony Komisji, jak i państw członkowskich, w celu zapewnienia większej przejrzystości

wykorzystania pieniędzy podatników UE; podkreśla, że publikacja beneficjentów końcowych finansowania UE powinna stanowić przepis horyzontalny dla wszystkich kategorii finansowania UE; ubolewa nad interpretacją Komisji dotyczącą tego, kim są „beneficjenci końcowi” w przypadku Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności;

4. przypomina, że wydatki w ramach poddziału 2a „Spójność gospodarcza, społeczna i terytorialna” koncentrują się na zmniejszaniu dysproporcji rozwojowych między poszczególnymi państwami członkowskimi i regionami UE; podkreśla znaczenie polityki spójności UE we wspieraniu wdrażania Europejskiego filaru praw socjalnych i osiąganiu jego głównych celów oraz wspomaganie państw członkowskich i regionów w wykorzystywaniu nowych możliwości i stawianiu czoła takim wyzwaniom jak globalizacja, bezrobocie, ubóstwo i wykluczenie społeczne, przemiany w przemyśle, cyfryzacja, a także wspieraniu podnoszenia kwalifikacji, przekwalifikowania i uczenia się przez całe życie;
5. jest niezwykle zaniepokojony, że Europejski Trybunał Obrachunkowy oszacował ogólny poziom błędów na 4,2 %, czyli wyższy w porównaniu z 3,0 % w 2021 r. oraz znacznie powyżej progu istotności wynoszącego 2 %; jest szczególnie zaniepokojony faktem, że poziom błędów wynika głównie z działu „Spójność, odporność i wartości”, który w największym stopniu przyczynił się do tego wskaźnika (2,5 %); przyznaje, że większość wydatków w tym obszarze uznaje się za wydatki obciążone wysokim ryzykiem, ponieważ bazują one głównie na zwrocie kosztów i często podlegają złożonym zasadom; zauważa, że najczęstszymi błędami w dziale „Spójność” były niekwalifikowalne projekty i naruszenia zasad rynku wewnętrznego, w szczególności nieprzestrzeganie przepisów dotyczących zamówień publicznych i pomocy państwa; wzywa do podjęcia pilnych działań w celu obniżenia poziomu błędów w przyszłości, zwłaszcza w nowym okresie finansowania, oraz wzywa Komisję do wspierania agencji w usprawnieniu ich procedur wewnętrznych, tak aby zapewnić zgodność z obowiązującymi przepisami dotyczącymi zamówień publicznych i pomocy państwa;
6. zauważa, że utrata siły nabywczej budżetu UE wpłynie w różnym stopniu na jego wydatki, ponieważ części budżetu UE stanowią koszty stałe, które z reguły korelują z inflacją, a zatem te pozycje budżetowe wzrosną bardziej niż oczekiwano na początku okresu obowiązywania WRF; przyznaje, że kluczowym przykładem są tu koszty administracyjne, na które wpływa inflacja; zauważa, że już w 2022 r. Komisja musiała przeznaczyć dodatkowe 0,2 mld EUR na dział 7 „Europejska administracja publiczna” z powodu rosnącej inflacji i cen energii;
7. podkreśla, że Komisja powinna ocenić wpływ wysokiej inflacji utrzymującej się przez kilka lat na budżet UE oraz określić narzędzia, które pozwolą złagodzić wynikające z tego kluczowe zagrożenia; jest zdania, że w związku z tym Komisja powinna chronić zdolność budżetu UE do wywiązywania się z podjętych zobowiązań prawnych i umownych, takich jak rosnące koszty finansowania;
8. podkreśla, że Komisja powinna znacznie zmniejszyć poziom zobowiązań pozostających do spłaty; zauważa, że w świetle wysokich zobowiązań pozostających do spłaty, które mają zostać zaspokojone z przyszłych budżetów UE, Komisja powinna przeanalizować, jak może wspomóc państwa członkowskie w przyspieszeniu wykorzystania środków UE, w szczególności w ramach funduszy objętych zarządzaniem dzielonym na

podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, przy jednoczesnym poszanowaniu zasad należytego zarządzania finansami;

9. wzywa Komisję, by podjęła niezbędne działania w odpowiedzi na wszelkie błędy stwierdzone przez Trybunał oraz by w razie konieczności wprowadziła dodatkowe korekty finansowe;
10. wzywa Komisję do promowania dobrych warunków pracy i polityki zatrzymywania pracowników w celu zapewnienia stabilnej i odpornej siły roboczej;
11. odnotowuje zobowiązanie Komisji do kontynuowania ścisłej współpracy z instytucjami audytowymi, aby wzmocnić ich zdolności do zapobiegania błędom i ich korygowania, usprawnić dokumentowanie ich prac audytowych, a tym samym przyczynić się do procesu uzyskiwania pewności;
12. zwraca się do Komisji o jak najszybsze wdrożenie wszystkich zaległych zaleceń Trybunału.

**ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCZYNI
OTRZYMAŁA INFORMACJE**

Sprawozdawczynie oświadcza na własną odpowiedzialność, że nie otrzymała informacji od żadnego podmiotu ani osoby, które należałoby wymienić w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	11.1.2024
Wynik głosowania końcowego	+ : 35 - : 1 0 : 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	João Albuquerque, Atidzhe Alieva-Veli, Dominique Bilde, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Jordi Cañas, David Casa, Leila Chaibi, Ilan De Basso, Jarosław Duda, Estrella Durá Ferrandis, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Elisabetta Gualmini, Agnes Jongerius, Radan Kanev, Ádám Kósa, Katrin Langensiepen, Elena Lizzi, Sara Matthieu, Jozef Mihál, Max Orville, Dennis Radtke, Antonio Maria Rinaldi, Mounir Satouri, Monica Semedo, Eugen Tomac, Romana Tomc, Nikolaj Villumsen, Maria Walsh
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Catherine Amalric, Romeo Franz, Lina Gálvez Muñoz, José Gusmão
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Chiara Gemma, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Vera Tax

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

35	+
NI	Ádám Kósa
PPE	David Casa, Jarosław Duda, Cindy Franssen, Helmut Geuking, Radan Kanev, Dennis Radtke, Eugen Tomac, Romana Tomc, Maria Walsh
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Catherine Amalric, Jordi Cañas, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Jozef Mihál, Max Orville, Monica Semedo
S&D	João Albuquerque, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Ilan De Basso, Estrella Durá Ferrandis, Lina Gálvez Muñoz, Elisabetta Gualmini, Agnes Jongerius, Maria Noichl, Carina Ohlsson, Vera Tax
The Left	Leila Chaïbi, José Gusmão, Nikolaj Villumsen
Verts/ALE	Romeo Franz, Katrin Langensiepen, Sara Matthieu, Mounir Satouri

1	-
ID	Dominique Bilde

3	0
ECR	Chiara Gemma
ID	Elena Lizzi, Antonio Maria Rinaldi

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

12.2.2024

OPINIA KOMISJI OCHRONY ŚRODOWISKA NATURALNEGO, ZDROWIA PUBLICZNEGO I BEZPIECZEŃSTWA ŻYWNOSCI

dla Komisji Kontroli Budżetowej

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze (2023/2129(DEC))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Pascal Canfin

WSKAZÓWKI

Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu decyzji następujących wskazówek:

1. uważa za zadowalający ogólny poziom wykonania przez Komisję w 2022 r. pozycji budżetowych dotyczących środowiska, działań w dziedzinie klimatu, zdrowia publicznego i bezpieczeństwa żywności;
2. wyraża zadowolenie z działalności pięciu agencji zdecentralizowanych wchodzących w zakres jej kompetencji, które to agencje wykonują zadania techniczne, naukowe lub zarządcze, pomagając instytucjom Unii opracowywać i wdrażać strategie polityczne dotyczące środowiska, działań w dziedzinie klimatu, zdrowia publicznego i bezpieczeństwa żywności, a także wyraża zadowolenie ze sposobu, w jaki te agencje wykonują swoje budżety; podkreśla, że ze względu na skalę obecnych i przyszłych wyzwań agencjom i dyrekcjom generalnym Komisji, które prowadzą prace w obszarze środowiska, działań w dziedzinie klimatu, zdrowia publicznego i bezpieczeństwa żywności, należy zagwarantować odpowiednie środki finansowe i odpowiedni personel;
3. podkreśla, że Komisja jest odpowiedzialna za dopilnowanie, aby wszystkie państwa członkowskie UE właściwie stosowały prawo UE, i w związku z tym wzywa Komisję do zapewnienia wystarczającej liczby pracowników w DG ds. Środowiska i w innych służbach zajmujących się środowiskiem, takich jak DG Sante i DG Clima, oraz w zespole ds. ochrony środowiska w Służbie Prawnej Komisji w celu zapewnienia pełnego egzekwowania prawodawstwa w zakresie ochrony środowiska;

Działania na rzecz środowiska i klimatu

4. odnotowuje, że w 2022 r. DG ds. Środowiska dysponowała budżetem w wysokości 567 mln EUR w środkach na zobowiązania i 470 mln EUR w środkach na płatności oraz zatrudniała 511 osób; zwraca uwagę, że wskaźniki wykonania środków zarządzanych bezpośrednio przez DG ds. Środowiska na koniec roku wyniosły powyżej 99 %;

5. odnotowuje, że w 2022 r. wzrósł odsetek płatności dokonanych przez DG ds. Środowiska po przewidzianym prawem terminie (3,93 % w porównaniu z 1,51 % w 2021 r.);
6. odnotowuje, że w 2022 r. DG ds. Działań w dziedzinie Klimatu zarządzała kwotą 33,8 mln EUR w ramach tytułu budżetu Unii „Działania w dziedzinie klimatu”, a w ramach funduszu innowacyjnego dostępna była kwota 2 897,4 mln EUR; odnotowuje również, że na koniec roku ta dyrekcja generalna liczyła 310 pracowników; uważa, że liczba ta powinna wzrosnąć z uwagi na coraz większą liczbę zadań związanych m.in. z dążeniem Unii do neutralności klimatycznej do 2050 r.;
7. zauważa, że wstępne szacunki (na podstawie środków na zobowiązania) dotyczące wkładu w działania w dziedzinie klimatu głównych programów wskazują, że 34,8 % budżetu UE w 2022 r. przeznaczono na działania w dziedzinie klimatu, zgodnie z planami porozumienia międzyinstytucjonalnego dotyczącymi wykorzystania na ten cel co najmniej 30 % WRF na lata 2021–2027;
8. odnotowuje zmiany wprowadzone w 2022 r. do stosowanej przez Komisję metodyki monitorowania wydatków na rzecz klimatu w odpowiedzi na obawy wyrażone w ustaleniach Trybunału w sprawozdaniu specjalnym nr 09/2022¹, iż zgłoszone wydatki nie zawsze miały związek z działaniami na rzecz klimatu, a kwota zgłoszona jako wydatkowana na ten cel została zawyżona o co najmniej 72 mld EUR, co oznacza, że jedynie około 13 % budżetu na lata 2014–2020 wydano na cele związane z klimatem; jest zdania, że fakt ten stanowi ostrzeżenie; wzywa Komisję do rozróżnienia między łagodzeniem zmiany klimatu a przystosowaniem się do niej w metodyce monitorowania poprzez podział kategorii monitorowania i sprawozdawczości na przystosowanie się do zmiany klimatu i łagodzenie zmiany klimatu;
9. podkreśla konieczność właściwej kontroli nad wydatkami klimatycznymi i dotyczącymi różnorodności biologicznej z budżetu UE i zamierza rozliczyć Komisję z wdrożenia rzetelnej i wiarygodnej metodyki zgodnie z zobowiązaniami podjętymi w ramach porozumienia WRF i z pkt 16 lit. d) porozumienia międzyinstytucjonalnego z 16 grudnia 2020 r.; wzywa Komisję, aby unikała wprowadzającego w błąd zbliżenia wydatków na cele w zakresie klimatu i różnorodności biologicznej, braku wyraźnych celów, a także jedynie częściowego uwzględnienia potencjalnych negatywnych lub niejasnych skutków dla klimatu i różnorodności biologicznej; przyznaje, że istnieją interwencje przynoszące wspólne korzyści, ale podkreśla potrzebę unikania podwójnego liczenia;
10. wzywa Komisję, aby przedstawiała Parlamentowi sprawozdanie roczne wyszczególniające wkład każdej pozycji budżetowej w realizację celu dotyczącego uwzględniania kwestii klimatu i celów dotyczących różnorodności biologicznej, co ułatwi ich monitorowanie; ponadto wzywa Komisję, aby poinformowała, czy któraś z pozycji budżetowych nie spełnia kryterium „nie czyni poważnych szkód”, o którym mowa w rozporządzeniu w sprawie systematyki;

---

¹ „Wydatki na rzecz klimatu w budżecie UE na lata 2014–2020 nie są tak wysokie, jak podaje Komisja”, 30 maja 2022 r.

11. z ubolewaniem odnotowuje ustalenie Trybunału zawarte w sprawozdaniu specjalnym 16/2021², zgodnie z którym unijne środki dla rolnictwa przeznaczone na działania w dziedzinie klimatu nie przyczyniły się do redukcji emisji gazów cieplarnianych; podziela zdanie Trybunału, że nowa wspólna polityka rolna powinna bardziej koncentrować się na redukcji emisji z rolnictwa oraz że należy zwiększyć jej rozliczalność i przejrzystość pod względem wkładu w łagodzenie zmiany klimatu;
12. ponownie wyraża głębokie zaniepokojenie faktem, że w rocznym sprawozdaniu z działalności DG ds. Działań w dziedzinie Klimatu za 2022 r. powtórzono zastrzeżenie dotyczące istotnych zagrożeń dla bezpieczeństwa zidentyfikowanych podczas obsługi i funkcjonowania rejestru Unii w ramach unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji, zgłaszane w rocznych sprawozdaniach z działalności od 2010 r.;

Zdrowie publiczne, bezpieczeństwo żywności, zdrowie i dobrostan zwierząt oraz zdrowie roślin

13. podkreśla rolę, jaką w 2022 r. DG ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności wciąż odgrywała w skoordynowanej reakcji na pandemię COVID-19 we wszystkich państwach członkowskich; docenia prace nad utworzeniem Europejskiej Unii Zdrowotnej, nad zapewnieniem pełnej operacyjności HERA, działaniami w ramach europejskiego planu walki z rakiem i strategii farmaceutycznej dla Europy, a także nad wdrożeniem strategii „Od pola do stołu”;
14. zauważa, że w 2022 r. DG ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności zarządzała budżetem w swoich obszarach polityki w wysokości 644,2 mln EUR (spadek z 1 162,42 mln EUR w 2021 r., głównie ze względu na zmniejszenie wydatków na wsparcie w sytuacjach nadzwyczajnych w Unii) i zatrudniała 791 pracowników; odnotowuje, że wskaźniki wykonania środków na zobowiązania i środków na płatności wzrosły odpowiednio do 92,43 % i 90,90 %;
15. zauważa, że w 2022 r. DG ds. Zdrowia i Bezpieczeństwa Żywności odnotowała średni poziom błędu rezydualnego wynoszący 0,7 %, który jest poniżej progu istotności wynoszącego 2 %;

Urząd ds. Gotowości i Reagowania na Stany Zagrożenia Zdrowia (HERA)

16. zauważa, że po jej utworzeniu 1 października 2021 r. jako wewnętrzna służba Komisji HERA rozszerzyła swoją działalność w 2022 r., a jej misją jest wspieranie priorytetów Komisji w zakresie zdrowia publicznego, gotowości i zarządzania kryzysowego w sektorach zdrowia, badań naukowych i innowacji oraz przemysłu; z zaniepokojeniem odnotowuje nakładanie się obowiązków i powielanie działań w ramach uprawnień DG HERA, DG SANTE i ECDC; wzywa Komisję do zapewnienia wartości dodanej urzędu HERA jako integralnej części Komisji oraz do zapobiegania powielaniu prac i zasobów;
17. zauważa, że w 2022 r. HERA dokonała płatności w wysokości 438 mln EUR i zwiększyła liczbę pracowników z 30 do 80; zauważa, że zarządzanie finansami HERA zostało w pełni przekazane innym podmiotom; zauważa, że: a) DG INTPA wypłaciła 430 mln EUR w imieniu HERA w ramach instrumentu wsparcia w sytuacjach nadzwyczajnych w drodze subdelegacji krzyżowej; b) 100 % budżetu HERA w ramach Programu UE dla zdrowia na 2022 r. zostało wykonane przez Agencję Wykonawczą ds. Zdrowia i Cyfryzacji (HADEA) na łączną kwotę 275 mln EUR w środkach na

- zobowiązania; c) HERA współdelegowała 580,5 mln EUR w środkach na zobowiązania na rzecz DG ECHO w ramach Unijnego Mechanizmu Ochrony Ludności na rozwój zapasów medycznych środków przeciwdziałania w reakcji na sytuacje kryzysowe w związku z zagrożeniami chemicznymi, biologicznymi, radiologicznymi i jądrowymi (CBRN) na dużą skalę; d) projekty o wartości około 125 mln EUR, przyczyniające się do realizacji celów HERA, zostały przeznaczone na HERA przez DG RTD w ramach programu „Horyzont Europa 2022”; zauważa, że HERA powierzyła partnerskim dyrekcjom generalnym wdrożenie procesów kontroli wewnętrznej w celu zapewnienia odpowiedniego zarządzania ryzykiem związanym z legalnością i prawidłowością transakcji leżących u podstaw rozliczeń, za które są odpowiedzialne, z uwzględnieniem wieloletniego charakteru programów i charakteru odnośnych płatności; zauważa, że partnerskie dyrekcje generalne ponoszą odpowiedzialność za przekazane środki i składają sprawozdania na ich temat w swoim rocznym sprawozdaniu z działalności;
18. ubolewa, że decyzja Komisji w sprawie finansowania urzędu HERA opiera się w dużym stopniu na Programie UE dla zdrowia, obniżając jego budżet o ponad połowę, przy czym wkład z tego programu na działalność HERA w latach 2021–2027 wynosi 2,795 mld EUR; stwierdza z zaniepokojeniem, że takie obniżenie wpłynęło na zdolność Programu UE dla zdrowia do ambitnego finansowania innych działań przewidzianych w rozporządzeniu (UE) 2021/522, w tym zagroziło realizacji działań w ramach europejskiego planu walki z rakiem oraz udzieleniu niezbędnego wsparcia na rzecz utworzenia europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia; ubolewa, że, przyznając urzędowi HERA tak znaczne kwoty, Komisja naruszyła uzgodnione pułapy finansowania w odniesieniu do minimalnych i maksymalnych wydatków określonych w rozporządzeniu w sprawie Programu UE dla zdrowia;
  19. z dużym zaniepokojeniem odnotowuje ścisłą współpracę urzędników Komisji i przemysłu w ramach działalności HERA; wzywa do wprowadzenia rygorystycznych przepisów dotyczących przejrzystości i konfliktu interesów, aby zapewnić publiczne zaufanie do HERA i niezależność handlową tego urzędu; wyraża zaniepokojenie, że do końca 2022 r. urząd HERA nie opracował i nie wdrożył procedury zgłaszania wyjątków i przypadków niezgodności ani strategii zwalczania nadużyć finansowych;
  20. podkreśla, że w sprawozdaniu Komisji dotyczącym wniosków wyciągniętych z pandemii COVID-19 nie zbadano przebiegu procesu zakupu szczepionek, ograniczając się jedynie do ogólnych rezultatów; wzywa Komisję do stosowania wysokiego stopnia przejrzystości w odniesieniu do wszystkich obecnych i przyszłych wspólnych zamówień i związanych z nimi umów zakupu w dziedzinie zdrowia; w przypadku pełnego lub częściowego wykorzystania środków z budżetu UE nalega, by odnośne dyrekcje generalne wprowadziły solidne i przejrzyste ramy unijne w dziedzinie zamówień publicznych, które uwzględniałyby kompleksową kontrolę ze strony Parlamentu, zwłaszcza w odniesieniu do głównych obszarów wydatków związanych z kryzysem zdrowotnym; zgodnie z nadrzędnym interesem publicznym określonym w rozporządzeniu 1049/2001 oraz potrzebą zapewnienia zaufania publicznego wzywa Komisję do pełnego udostępnienia wszystkich zawartych umów zakupu (z wyprzedzeniem) szczepionek i produktów leczniczych przeciwko COVID-19;
  21. na podstawie dostępnych danych i sprawozdania z wykonania uważa, że można udzielić Komisji absolutorium za rok budżetowy 2022 mimo pewnych zastrzeżeń opisanych powyżej w odniesieniu do wydatków w obszarze polityki w dziedzinie środowiska i

klimatu, zdrowia publicznego i bezpieczeństwa żywności, pod warunkiem zapewnienia wystarczających gwarancji, że opisane niedociągnięcia zostaną usunięte w następnym okresie;

22. przypomina o zobowiązaniu Komisji do przeprowadzenia do 2025 r. gruntownego przeglądu działań HERA oraz do rozważenia zmiany jego struktury i zarządzania, w tym w celu przekształcenia tego urzędu w rzeczywistą agencję dysponującą własnym budżetem.

**ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA
OTRZYMAŁ INFORMACJE**

Przewodniczący, jako sprawozdawca, oświadcza na własną odpowiedzialność, że nie otrzymał informacji od żadnego podmiotu ani osoby, które należałoby wymienić w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Data przyjęcia	24.1.2024
Wynik głosowania końcowego	+: 67 -: 12 0: 6
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Catherine Amalric, Maria Arena, Hildegard Bentele, Michael Bloss, Delara Burkhardt, Pascal Canfin, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Maria Angela Danzi, Esther de Lange, Christian Doleschal, Bas Eickhout, Hélène Fritzon, Malte Gallée, Anja Hazekamp, Martin Hojsik, Jan Huitema, Karin Karlsbro, Petros Kokkalis, Peter Liese, Javi López, César Luena, Marian-Jean Marinescu, Lydie Massard, Liudas Mažylis, Marina Measure, Silvia Modig, Dolors Montserrat, Alessandra Moretti, Ville Niinistö, Ljudmila Novak, Nikos Papandreou, Francesca Peppucci, Stanislav Polčák, Jessica Polfjärd, Erik Poulsen, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Günther Sidl, Maria Spyra, Edina Tóth, Achille Variati, Petar Vitanov, Mick Wallace, Emma Wiesner, Michal Wiezik
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Christophe Clergeau, Margarita de la Pisa Carrión, Martin Häusling, Ska Keller, Sara Matthieu, Manuela Ripa
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Mazaly Aguilar, Katarina Barley, Sergio Berlato, Daniel Buda, Asger Christensen, Nathalie Colin-Oesterlé, Ana Collado Jiménez, Marie Dauchy, Matthias Ecke, Pietro Focchi, Gianna Gancia, Paola Ghidoni, Catherine Griset, Teuvo Hakkarainen, Peter Jahr, Billy Kelleher, Danilo Oscar Lancini, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Thierry Mariani, Nora Mebarek, Dace Melbārde, Nicola Procaccini, Maria Veronica Rossi, Silvia Sardone, Ivan Vilibor Sinčić, Sara Skytvedal, Michaela Šojdrová, Idoia Villanueva Ruiz, Alexandr Vondra, Veronika Vrecionová, Thomas Waitz, Jörgen Warborn, Stefania Zambelli

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

67	+
NI	Maria Angela Danzi, Edina Tóth
PPE	Hildegard Bentele, Daniel Buda, Ana Collado Jiménez, Christian Doleschal, Peter Jahr, Esther de Lange, Peter Liese, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Liudas Mažylis, Dace Melbārde, Dolors Montserrat, Ljudmila Novak, Francesca Peppucci, Stanislav Polčák, Jessica Polfjård, Sara Skyttedal, Michaela Šojdrová, Maria Spyraki, Jörgen Warborn, Stefania Zambelli
Renew	Catherine Amalric, Pascal Canfin, Asger Christensen, Martin Hojsík, Jan Huitema, Karin Karlsbro, Billy Kelleher, Erik Poulsen, Frédérique Ries, María Soraya Rodríguez Ramos, Emma Wiesner, Michal Wiezik
S&D	Maria Arena, Katarina Barley, Delara Burkhardt, Sara Cerdas, Mohammed Chahim, Christophe Clergeau, Matthias Ecke, Helène Fritzon, Javi López, César Luena, Nora Mebarek, Alessandra Moretti, Nikos Papandreou, Günther Sidl, Achille Variati, Petar Vitanov
The Left	Anja Hazekamp, Petros Kokkalis, Marina Mesure, Silvia Modig, Idoia Villanueva Ruiz, Mick Wallace
Verts/ALE	Michael Bloss, Bas Eickhout, Malte Gallée, Martin Häusling, Ska Keller, Lydie Massard, Sara Matthieu, Ville Niinistö, Manuela Ripa, Thomas Waitz

12	-
ECR	Mazaly Aguilar, Sergio Berlato, Pietro Fiocchi, Teuvo Hakkarainen, Margarita de la Pisa Carrión, Nicola Procaccini, Alexandr Vondra, Veronika Vrecionová
ID	Marie Dauchy, Catherine Griset, Thierry Mariani
NI	Ivan Vilibor Sinčić

6	0
ID	Gianna Gancia, Paola Ghidoni, Danilo Oscar Lancini, Maria Veronica Rossi, Silvia Sardone
PPE	Nathalie Colin-Oesterlé

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

OPINIA KOMISJI TRANSPORTU I TURYSTYKI

dla Komisji Kontroli Budżetowej

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze (2023/2129(DEC))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Petar Vitanov

WSKAZÓWKI

Komisja Transportu i Turystyki zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przyjmuje z zadowoleniem stwierdzenie Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (zwanego dalej „Trybunałem”), że skonsolidowane sprawozdanie finansowe Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022 rzetelnie przedstawia, we wszystkich istotnych aspektach, sytuację finansową UE; ubolewa, że poziom błędów w wydatkach budżetowych wzrósł z 3 % do 4,2 %; zauważa, że ten poziom błędów wynika głównie z działu „Spójność, odporność i wartości”; zwraca uwagę, że według oceny Trybunału błędy są zarówno istotne, jak i powszechne, a wyższe poziomy błędów są związane z bardziej złożonymi przepisami;
2. zauważa, że na wykonanie budżetu na 2022 r. nadal częściowo wpłynęło późne przyjęcie rozporządzenia w sprawie WRF, wysoka inflacja i wyższe płatności odsetek w ramach NGEU ze względu na ogólnie wysokie stopy procentowe spowodowane wysoką inflacją; ponadto zwraca uwagę, że duży wpływ na wykonanie budżetu miała również bezprawna i nieuzasadniona wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie oraz potrzeba zapewnienia wieloaspektowego wsparcia humanitarnego i finansowego;
3. zauważa, że ostateczny budżet na środki na zobowiązania w wysokości 182,2 mld EUR – przekroczył on pułap WRF wynoszący 179,8 mld EUR – był możliwy dzięki wykorzystaniu instrumentów szczególnych, takich jak instrument elastyczności, pobrexitowa rezerwa dostosowawcza, Europejski Fundusz Dostosowania do Globalizacji oraz rezerwa na rzecz solidarności i pomocy nadzwyczajnej, w odniesieniu do kwot przekraczających pułapy siedmioletnich ram finansowych (maksymalnie 21,1 mld euro w cenach z 2018 r. dla siedmioletniego okresu obowiązywania WRF);
4. podkreśla, że niektóre kamienie milowe i wartości docelowe w ramach RRF nie były wystarczająco jasne lub nie obejmowały wszystkich kluczowych etapów wdrażania działania; wzywa Komisję i państwa członkowskie do zapewnienia lepszego wykorzystania finansowania w ramach RRF, a także wdrażania planów krajowych i

monitorowania, aby zagwarantować jak najlepsze wykorzystanie i jak najwyższą wartość dodaną tych funduszy, zwłaszcza w sektorach transportu i turystyki;

5. wzywa Komisję do zapewnienia organom krajowym państw członkowskich dodatkowego wsparcia doradczego w celu korzystania z równoległych możliwości finansowania związanych z jednoczesnym wykorzystaniem środków z kilku instrumentów finansowych, w szczególności z myślą o zakończeniu bieżących programów europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych w ramach WRF na lata 2014–2020, biorąc pod uwagę fakt, że wdrażanie funduszy objętych zarządzaniem dzielonym na lata 2021–2027 na podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów również się rozpoczęło, choć z opóźnieniem; ubolewa, że późne przyjęcie przepisów dotyczących finansowania z WRF na lata 2021–2027 dotyczących funduszy objętych zarządzaniem dzielonym oraz równoległe wdrażanie kilku instrumentów spowodowało presję na zasoby administracyjne, co doprowadziło do opóźnień w zatwierdzaniu wszystkich umów partnerstwa z państwami członkowskimi i większości programów; zauważa, że jednocześnie większość państw członkowskich weszła w fazę wdrażania finansowania w ramach NGEU; podkreśla, że oprócz tego muszą one kontynuować środki wprowadzone w związku z rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie, takie jak CARE i FAST-CARE, co prowadzi do utraty finansowania przez państwa członkowskie;
6. odnotowuje, że instrument „Łącząc Europę” wszedł w fazę pełnego wdrożenia w 2022 r., i uważa, że jest to osiągnięcie; ubolewa, że w porównaniu z 2021 r. finansowanie zaproszeń do składania wniosków w ramach instrumentu „Łącząc Europę” – Transport 2022 zmniejszyło się w przypadku projektów ukierunkowanych na nową, zmodernizowaną i ulepszoną europejską infrastrukturę transportową; zauważa, że w trzecim kwartale 2022 r. otwarto dodatkowe możliwości finansowania w ramach zaproszeń do składania wniosków w ramach instrumentu „Łącząc Europę” – Transport 2022, na które przeznaczono dodatkowe 6 mld EUR współfinansowania ze środków UE; podkreśla, że odpowiednia wielkość linii budżetowej „Łącząc Europę” – Transport ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia wdrożenia sieci TEN-T, w tym dla jej rozbudowy w regionie wschodnim, aby zapewnić połączenia z partnerami na Wschodzie, takimi jak Ukraina, ekologizację europejskiego transportu, większą mobilność wojskową i skompensowanie niespodziewanie wysokiej stopy inflacji;
7. zauważa, że rok 2022 był drugim rokiem programu ramowego „Horyzont Europa”, który wspiera badania naukowe i innowacje w dziedzinie transportu w WRF na lata 2021–2027; zauważa z zadowoleniem, że w styczniu, kwietniu i we wrześniu pomyślnie zakończono trzy zakrojone na szeroką skalę zaproszenia do składania wniosków w sektorze transportu na kwotę odpowiednio 122 mln EUR, 253 mln EUR i 91 mln EUR, co doprowadziło do powstania nowych projektów w zakresie badań naukowych i innowacji w dziedzinie transportu drogowego, lotniczego i wodnego, a także infrastruktury, sieci multimodalnych i zarządzania ruchem, logistyki i nowych usług w zakresie mobilności;
8. podkreśla, że połączenia transportowe mają kluczowe znaczenie dla spójności, zwłaszcza w przypadku państw członkowskich znajdujących się na peryferiach jednolitego rynku; uważa w związku z tym, że niezmiernie ważne jest odgrywanie przez UE wiodącej roli w promowaniu równych warunków działania na świecie w sektorach lotnictwa i transportu morskiego;

9. przypomina, że mobilność jest prawem obywateli europejskich; podkreśla w związku z tym, że mobilność i transport muszą być dostępne, wzajemnie powiązane, wydajne i przystępne cenowo dla wszystkich oraz że niezwykle ważne jest, aby wszystkie polityki transportowe UE były opracowywane w oparciu o tę podstawową zasadę; przypomina, że nikt nie może pozostać w tyle, że należy poprawić łączność z obszarami wiejskimi i oddalonymi, a także że transport i mobilność muszą być dostępne dla osób o ograniczonej możliwości poruszania się i osób z niepełnosprawnością;
10. zauważa, że rok 2022 był rokiem, w którym rozpoczęto wdrażanie nowych unijnych ram mobilności miejskiej oraz że ramy te ustanowiono jako integralną część pakietu na rzecz wydajnej i ekologicznej mobilności w celu poprawy mobilności w miastach; zwraca uwagę, że DG MOVE podjęła proaktywne działania, w tym powołała zreformowaną grupę ekspertów Komisji ds. mobilności w miastach, i przygotowała zalecenie Komisji w sprawie krajowych programów wsparcia na rzecz planowania zrównoważonej mobilności miejskiej; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w 2022 r. przeprowadzono kilka starannie zorganizowanych wydarzeń informacyjnych, których wyraźnym celem było pogłębianie świadomości i zrozumienia w odniesieniu do inicjatyw na rzecz mobilności w miastach; zauważa jednak z zaniepokojeniem, że w ramach tych nie dostrzega się faktu, że każdy rodzaj transportu ma do odegrania pewną rolę oraz że każdy obywatel ma prawo wybrać środek transportu odpowiadający jego własnym preferencjom i potrzebom;
11. docenia prace Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Klimatu, Infrastruktury i Środowiska (CINEA) w zakresie skutecznego zarządzania przydzielonymi jej programami oraz w zakresie wspierania DG MOVE w osiągnięciu jej celów strategicznych zgodnie ze strategią na rzecz zrównoważonej i inteligentnej mobilności;
12. z zadowoleniem przyjmuje gotowość Komisji do zbadania korzyści i możliwości związanych z nowymi rodzajami transportu takimi jak Hyperloop;
13. pochwala prace legislacyjne DG MOVE mające na celu przyczynienie się do osiągnięcia celów klimatycznych Unii, takie jak inicjatywa FuelEU Maritime, rozporządzenie w sprawie infrastruktury paliw alternatywnych (AFIR) i rozporządzenie w sprawie inicjatywy lotniczej ReFuel Aviation; ubolewa jednak nad opóźnieniami wniosków dotyczących bardziej ekologicznego pakietu transportowego, w tym w sprawie obciążeń i wymiarów oraz transportu kombinowanego;
14. wzywa Komisję do przygotowania przeglądu ram regulacyjnych dotyczących: a) kolei – aby usunąć istniejące przeszkody regulacyjne, tak aby mogła ona stanowić konkurencyjną alternatywę, ze szczególnym naciskiem na przepisy dotyczące zarządzania zdolnością przepustową, które są niezbędne do lepszego dostosowania się do potrzeb przewozów towarowych oraz do uregulowania norm technicznych i operacyjnych, gdyż obecnie stosuje się normy krajowe; b) transportu kombinowanego poprzez rozszerzenie jego zakresu na transport intermodalny oraz transportu wyłącznie drogowego; zauważa, że taki przegląd powinien mieć na celu ograniczenie różnic we wdrażaniu w państwach członkowskich, wprowadzenie przepisów dotyczących cyfryzacji przepływów informacji i wzmocnienie zachęt do transportu intermodalnego;
15. apeluje o projekty transgraniczne i wielokrajowe oraz o uproszczenie, przyspieszenie i harmonizację procesu cyfryzacji i regulacji w odniesieniu do projektów

infrastrukturalnych, w szczególności dotyczących transgranicznych połączeń międzysystemowych i wąskich gardeł;

16. zwraca uwagę, że stałe i zwiększone inwestycje publiczne w zapewnienie wielkoskalowej infrastruktury, w szczególności sieci TEN-T, mają kluczowe znaczenie dla zapewnienia wzajemnych połączeń, pobudzenia wzrostu gospodarczego i czerpania pełnych korzyści z jednolitego rynku; podkreśla znaczenie sfinalizowania sieci bazowej TEN-T do 2030 r.; wzywa Komisję do udostępnienia państwom członkowskim jasnych wytycznych dotyczących sposobu prowadzenia badania rynku oraz sporządzania planu rozwoju terminali, ze szczególnym uwzględnieniem aspektów transgranicznych i obszarów wzdłuż korytarzy sieci bazowej; podkreśla znaczenie ustalenia docelowej daty wdrożenia do 12 miesięcy po wejściu w życie nowego rozporządzenia w sprawie TEN-T;
17. podkreśla, że finansowanie przeglądu sieci TEN-T powinno dobrze odzwierciedlać rozszerzenie połączeń w kierunku wschodniego sąsiedztwa i na nim się koncentrować; w związku z tym nalega, aby już dłużej nie opóźniać przyjęcia Bułgarii i Rumunii do strefy Schengen w celu zapewnienia płynnych połączeń transportowych ze Wschodem;
18. z zadowoleniem przyjmuje porozumienie osiągnięte przez państwa członkowskie UE 30 grudnia 2023 r. w sprawie zniesienia kontroli na wewnętrznych granicach powietrznych i morskich z Rumunią i Bułgarią; wzywa Komisję, aby przeanalizowała wszystkie możliwe warianty w celu obrony prawa obywateli Rumunii i Bułgarii do swobodnego przemieszczania się poprzez zapewnienie płynnego transportu drogowego i mobilności między Rumunią i Bułgarią a resztą Unii z myślą o zapewnieniu funkcjonowania jednolitego rynku dla wszystkich; podkreśla, że przystąpienie Rumunii i Bułgarii do strefy Schengen ma zasadnicze znaczenie, ponieważ rozszerzenie strefy Schengen bez kontroli na granicach wewnętrznych sprawi, że UE będzie silniejsza; podkreśla, że odroczenie włączenia Rumunii i Bułgarii do strefy Schengen w transporcie drogowym może wywołać antyeuropejskie nastroje w tych krajach, a tym samym doprowadzić do spadku zaufania do projektu UE i jej instytucji; podkreśla, że w obecnej sytuacji jedna z najważniejszych podstawowych zasad UE, a mianowicie swoboda przemieszczania się, nie jest przestrzegana; w związku z tym wzywa Komisję, aby przeanalizowała wszystkie możliwe procedury obrony prawa obywateli Rumunii i Bułgarii do swobodnego przemieszczania się;
19. zauważa, że wszyscy obywatele Rumunii i Bułgarii są dyskryminowani, ponieważ są narażeni na opóźnienia, nadmierne obciążenia biurokratyczne i dodatkowe koszty, gdy podróżują w celach turystycznych, zawodowych, wyjeżdżają studiować lub prowadzić działalność gospodarczą za granicą w porównaniu z osobami z krajów strefy Schengen; podkreśla, że kontrole tożsamości zwiększają koszty handlu towarami o około 0,4–0,9 % wartości handlu na każdej granicy strefy Schengen, a w przypadku handlu usługami ten wzrost kosztów jest jeszcze większy; podkreśla, że koszty handlu dla całej strefy Schengen wynoszą od 6,5 mld EUR do 13 mld EUR rocznie;
20. z zadowoleniem przyjmuje sprawozdanie specjalne Trybunału nr 13/2022 pt. „Swobodne przemieszczanie się w UE podczas pandemii COVID-19: Ograniczony nadzór nad kontrolami na granicach wewnętrznych i nieskoordynowane działania państw

członkowskich”¹; wzywa zarówno Komisję, jak i państwa członkowskie do starannego wdrożenia zawartych w nim zaleceń, w tym ściślejszego nadzoru nad kontrolami na granicach, usprawnienia procedur gromadzenia danych na temat ograniczeń oraz zapewnienia bardziej praktycznych wytycznych dotyczących wdrażania; ponownie przypomina o roli ECDC w zwiększaniu nadzoru nad wdrażaniem jego wytycznych;

21. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w czerwcu 2022 r. zgodnie z ideą korytarzy solidarnościowych Komisja przyjęła zmieniony wniosek dotyczący zmienionego rozporządzenia w sprawie TEN-T, którego celem jest wzmocnienie połączeń z Ukrainą i Republiką Mołdawii poprzez rozszerzenie czterech europejskich korytarzy transportowych na te kraje sąsiadujące; z zadowoleniem przyjmuje, że 11 listopada 2022 r. Komisja, Czechy, Polska, Rumunia, Słowacja, Republika Mołdawii, Ukraina, Europejski Bank Inwestycyjny, Europejski Bank Odbudowy i Rozwoju oraz Grupa Banku Światowego opublikowały wspólne oświadczenie, w którym zapowiedziano połączenie zasobów w wysokości 1 mld EUR na korytarze solidarnościowe w celu zwiększenia przepustowości tych korytarzy transportowych; pochwała specjalne zaproszenia do składania wniosków ogłoszone w ramach instrumentu „Łącząc Europę” – Transport 2022, w ramach których wsparcie mają uzyskać projekty mające na celu poprawę infrastruktury transportowej wzdłuż korytarzy solidarnościowych oraz na przejściach granicznych między UE a Ukrainą i Mołdawią, oraz podkreśla, że dalsza pomoc i wsparcie dla Ukrainy mają ogromne znaczenie; w związku z tym z zadowoleniem przyjmuje również podpisanie trzech umów o udzielenie dotacji w ramach instrumentu „Łącząc Europę” – Transport o wartości prawie 45 mln EUR na rzecz poprawy połączeń transportowych między Mołdawią a Rumunią wzdłuż sieci TEN-T, ponieważ projekty te zmodernizują infrastrukturę transportową na drogowych przejściach granicznych Ungheni, Albița Leușeni i Reni-Giurgiulești-Galați; zauważa, że inwestycje te wzmocnią korytarze solidarnościowe między UE a Ukrainą, tj szlaki, które od czasu zablokowania przez Rosję ukraińskich portów na Morzu Czarnym są wykorzystywane na potrzeby transportu importowanych i eksportowanych towarów z i do Ukrainy i Mołdawii;
22. z zadowoleniem przyjmuje istotny wkład DG MOVE w kolejne pakiety sankcji wobec Rosji i Białorusi: przypomina, że w lotnictwie dotyczyły one lotów statkami powietrznymi będącymi własnością Rosji, eksploatowanymi lub kontrolowanymi przez Rosję w przestrzeni powietrznej UE, a także wywozu produktów lotniczych do Rosji lub ułatwianie wykorzystywania takich towarów przez Rosję, aby w ten sposób ograniczyć międzynarodowe połączenia transportowe Rosji i osłabić rosyjski przemysł lotniczy;
23. pochwała inicjatywę „Europejski Fundusz Solidarności na rzecz Zarządzania Ruchem Lotniczym dla Ukrainy i Mołdawii”, za którą odpowiada Eurocontrol i która ma na celu pokrycie kosztów personelu i szkoleń oraz wszelkich innych kosztów, aby zapewnić gotowość operacyjną na czas przywracania ruchu lotniczego; ponadto z zadowoleniem przyjmuje inny mechanizm solidarności Eurocontrol pomagający państwom pierwszej linii zmagającym się ze skutkami gwałtownego spadku ruchu lotniczego; zwraca uwagę, że państwa członkowskie Eurocontrol postanowiły utworzyć dwa specjalne fundusze:

---

¹ https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/SR22_13/SR_free-movement-phase-I_EN.pdf

jeden w formie darowizny dla Ukrainy i Mołdawii w wysokości 46,5 mln EUR, a drugi w formie pożyczki w wysokości 46,1 mln EUR dla Estonii, Litwy, Łotwy i Polski;

24. docenia wnioski ustawodawcze Komisji dotyczące transportu, które mają pomóc Ukrainie w trakcie nieuzasadnionej, bezprawnej wojny napastniczej ze strony Rosji, takie jak wnioski dotyczące rozporządzenia w sprawie ukraińskich praw jazdy, w tym prawa jazdy kierowców zawodowych;
25. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że w listopadzie 2022 r. Ukraina, Mołdawia i Gruzja uzyskały status obserwatora w Regionalnym Komitecie Sterującym Wspólnoty Transportowej;
26. z zadowoleniem przyjmuje przedstawiony przez Komisję plan działania na rzecz mobilności wojskowej 2.0, który opiera się na sukcesie pierwszego planu działania z 2018 r.; podkreśla, że w planie działania z 2022 r. rozszerzono zakres mobilności wojskowej, uwzględniając zagrożenia i wyzwania pojawiające się w nowym krajobrazie bezpieczeństwa;
27. zwraca uwagę, że państwa członkowskie UE w dużej mierze wykorzystują tę samą infrastrukturę transportową zarówno do cywilnych, jak i wojskowych przemieszczeń i transportu; podkreśla, że centralnym elementem mobilności wojskowej jest potrzeba modernizacji infrastruktury transportowej podwójnego zastosowania wzdłuż sieci mobilności wojskowej, w tym multimodalnych szlaków transportowych połączonych węzłami logistycznymi, tak aby była ona w stanie szybko obsługiwać potencjalnie ciężkie i wielkoskalowe przewozy wojskowe; zauważa w związku z tym, że wzmocnienie infrastruktury transportowej podwójnego zastosowania w sieci TEN-T wiąże się z rozwojem multimodalnych korytarzy transportowych i węzłów transportowych; uważa, że tym samym rozwój infrastruktury transportowej podwójnego zastosowania poprzez współfinansowanie z instrumentu finansowania „Łącząc Europę” nadal stanowi ważny filar tego planu działania; zwraca uwagę, że zgodnie ze Strategicznym kompasem Unia będzie nadal wzmocniać infrastrukturę transportową podwójnego zastosowania w obrębie całej transeuropejskiej sieci transportowej, aby sprzyjać szybkiemu i sprawnemu przemieszczaniu personelu wojskowego, wyposażenia i sprzętu wojskowego na potrzeby rozmieszczeń i ćwiczeń operacyjnych, w ścisłej współpracy z NATO i innymi partnerami;
28. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja przyspieszyła rozstrzygnięcie zaproszenia do składania wniosków w ramach instrumentu „Łącząc Europę” – Mobilność wojskowa 2021 i uprzedziła z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem możliwości finansowania z Mobilności wojskowej 2022; zauważa, że doprowadziło to do szybszego przyznania niemal 1 mld EUR środków z instrumentu „Łącząc Europę” na kluczowe elementy infrastruktury podwójnego zastosowania, obejmujące wszystkie rodzaje transportu i wspierające wdrażanie infrastruktury podwójnego zastosowania, na przykład poprzez poprawę parametrów technicznych mostów kolejowych i tuneli, modernizację infrastruktury lotniskowej dla ruchu cywilno-wojskowego oraz dostosowanie specyfikacji technicznych infrastruktury portowej; z zadowoleniem przyjmuje zobowiązanie Komisji do przesunięcia środków przewidzianych na krótkoterminowy instrument obronny; odnotowuje finansowanie z Europejskiego Funduszu Obronnego oraz propozycję wzmocnienia strategicznej infrastruktury transportowej Unii, aby dostosować ją do potrzeb mobilności wojskowej; ponadto wzywa Komisję do wyraźnego

zobowiązania się oraz do znalezienia i przedstawienia rozwiązań na rzecz dostatecznego zwiększenia linii budżetowej przeznaczonej na mobilność wojskową powyżej pułapów instrumentu elastyczności, aby wzmocnić bezpieczeństwo europejskie i włączyć infrastrukturę mobilności wojskowej w zakres TEN-T; zwraca uwagę, że w 2023 r. dokonana zostanie ocena identyfikacji luk i wąskich gardeł w istniejącej fizycznie infrastrukturze transportowej państw członkowskich, które mogłyby utrudnić szybkie i masowe rozmieszczenie sił zbrojnych;

29. z zadowoleniem przyjmuje działania podjęte przez Komisję w grudniu 2022 r. w celu przyspieszenia finansowania 35 projektów mobilności wojskowej wzdłuż TEN-T; zauważa, że przyspieszona ocena zaproszenia do składania wniosków dotyczących mobilności wojskowej w ramach instrumentu „Łącząc Europę” z 2021 r. doprowadziła do szybszego przyznania niemal 1 mld EUR środków z instrumentu „Łącząc Europę” na kluczowe komponenty infrastruktury transportowej podwójnego zastosowania;
30. przypomina sprawozdanie specjalne Trybunału nr 27/2021 pt. „Wsparcie UE na rzecz turystyki – potrzeba nowej orientacji strategicznej i lepszego podejścia do finansowania”; przypomina zalecenie Trybunału dla Komisji, aby we współpracy z państwami członkowskimi przedstawiła skonsolidowaną nową strategię na rzecz ekosystemu turystycznego UE w celu opracowania skutecznej agendy turystycznej 2030 oraz aby stosowała procedury wyboru w odniesieniu do inwestycji w turystykę finansowanych ze środków EFRR, by wesprzeć ten nowy kierunek strategiczny; podkreśla odpowiedzialność Komisji za wspieranie państw członkowskich w promowaniu inwestycji w turystykę zgodnie z programem strategicznym;
31. apeluje o przykłady istotnych inwestycji dotyczących sektora turystyki, związanych z dywersyfikacją oferty turystycznej, przedłużeniem sezonu turystycznego i rozwojem produktów turystycznych o wysokiej wartości dodanej lub ukierunkowanych na konkretne grupy, innowacyjne usługi i cyfryzację;
32. ponawia wnioski Parlamentu o utworzenie nowej linii budżetowej przeznaczonej na turystykę w celu wsparcia tego sektora, który poważnie ucierpiał w wyniku pandemii COVID-19, a obecnie cierpi z powodu kryzysu energetycznego i inflacji oraz stoi przed poważnymi wyzwaniami związanymi ze skutkami transformacji ekologicznej i cyfrowej w sektorze transportu i turystyki; wzywa Komisję do opracowania nowej strategii dla sektora turystyki oraz planu działania na rzecz inteligentnej i zrównoważonej turystyki, popartego środkami budżetowymi, z uwzględnieniem faktu, że większość branży turystycznej to MŚP;
33. proponuje udzielić Komisji i agencjom wykonawczym absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022 w dziedzinie transportu i turystyki.

**ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY,
OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA KOMISJI OPINIODAWCZEJ OTRZYMAŁ
INFORMACJE**

Sprawozdawca oświadcza w ramach swojej wyłącznej odpowiedzialności, że nie otrzymał żadnych informacji od podmiotu ani osoby, które należałoby wskazać w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	23.1.2024
Wynik głosowania końcowego	+ : 30 - : 3 0 : 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Magdalena Adamowicz, Andris Ameriks, Izaskun Bilbao Barandica, Ciarán Cuffe, Karima Delli, Carlo Fidanza, Mario Furore, Isabel García Muñoz, Elsi Katainen, Kateřina Konečná, Bogusław Liberadzki, Peter Lundgren, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Tilly Metz, Cláudia Monteiro de Aguiar, Caroline Nagtegaal, Philippe Olivier, Rovana Plumb, Tomasz Piotr Poręba, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet, Thomas Rudner, Vera Tax, Achille Variati, Petar Vitanov, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Markus Ferber, Vlad Gheorghe, Roman Haider, Pär Holmgren, Ljudmila Novak, Dorien Rookmaker
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Viola von Cramon-Taubadel

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

30	+
ECR	Carlo Fidanza, Tomasz Piotr Poręba, Dorien Rookmaker
PPE	Magdalena Adamowicz, Markus Ferber, Elzbieta Katarzyna Łukacijewska, Marian-Jean Marinescu, Cláudia Monteiro de Aguiar, Ljudmila Novak, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Lucia Vuolo
Renew	Izaskun Bilbao Barandica, Vlad Gheorghe, Elsi Katainen, Caroline Nagtegaal, Bergur Løkke Rasmussen, Dominique Riquet
S&D	Andris Ameriks, Isabel García Muñoz, Bogusław Liberadzki, Rovana Plumb, Thomas Rudner, Vera Tax, Achille Variati, Petar Vitanov
Verts/ALE	Ciarán Cuffe, Karima Delli, Pär Holmgren, Tilly Metz, Viola von Cramon-Taubadel

3	-
ECR	Peter Lundgren
ID	Philippe Olivier
The Left	Kateřina Konečná

2	0
ID	Roman Haider
NI	Mario Furore

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

25.1.2024

OPINIA KOMISJI ROZWOJU REGIONALNEGO

dla Komisji Kontroli Budżetowej

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze (2023/2129(DEC))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Younous Omarjee

WSKAZÓWKI

Komisja Rozwoju Regionalnego zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. przypomina, że wydatki w obszarze spójności są oparte na zwrocie kosztów, a zatem są bardzo złożone i bardziej podatne na błędy niż inne obszary wydatków; przyznaje, że bliskość zamknięcia okresu 2014–2020, elastyczność i dodatkowe finansowanie udostępnione za pośrednictwem CRII(+), CARE i REACT-EU oraz równoległe wdrażanie RRF mogły przyczynić się do zwiększenia presji na instytucje zarządzające i beneficjentów, a tym samym do zwiększenia liczby błędów;
2. podkreśla w związku z tym nieodłączne ryzyko związane z tymi jednoczesnymi działaniami dla wszystkich organów odpowiedzialnych za zarządzanie tymi funduszami i ich kontrolowanie oraz zgadza się z Trybunałem Obrachunkowym, że w tym szczególnym kontekście potrzebne będzie dodatkowe wsparcie doradcze ze strony Komisji dla organów krajowych;
3. wzywa Komisję do uproszczenia procedur administracyjnych, aby zapewnić odpowiedzialne i odpowiednie wydatkowanie funduszy polityki spójności; podkreśla w szczególności potrzebę dalszego uproszczenia przepisów, szerszego stosowania uproszczonych metod rozliczania kosztów oraz poprawy skuteczności kontroli ex ante i ex post;
4. przyjmuje do wiadomości oświadczenie Komisji¹, w którym wspomniano, że szczególną uwagę zwraca się na wdrażanie Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji (FST) ze względu na ramy czasowe wydatkowania zasobów NextGenerationEU (NGEU) do końca 2026 r., ale podkreśla dość niewystarczające

---

¹ Odpowiedzi Komisji na główne uwagi Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (zarządzanie budżetem i finansami w 2022 r., s. 382).

postępy w zakresie jego wdrażania i wskaźnika absorpcji;

5. z zadowoleniem przyjmuje elastyczność finansową dostępną w wykorzystywaniu funduszy spójności i podkreśla, że dzięki tej elastyczności polityka spójności odgrywała wiodącą rolę w reagowaniu na kryzys związany z COVID-19, sytuacje nadzwyczajne związane z wojną, a także kryzys energetyczny; przypomina jednak, że celem tej polityki jest zapewnienie długoterminowego planowania środków, które powinny wzmocnić spójność gospodarczą, społeczną i terytorialną między regionami europejskimi; uważa, że polityka spójności po 2027 r. musi zapewniać elastyczność niezbędną do wykorzystania funduszy, aby umożliwić państwom członkowskim oraz władzom regionalnym i lokalnym odpowiednie i wiarygodne kierowanie zasobami, zawsze zgodnie z długoterminowymi celami polityki spójności;
6. przypomina, że bez uszczerbku dla potrzeby wspierania władz, w tym w szczególności władz lokalnych i regionalnych, jak również beneficjentów w lepszym przestrzeganiu zasad wydatkowania i minimalizowaniu błędów, najpilniejszymi kwestiami, którymi należy się zająć w obszarze polityki spójności, są zbyt skomplikowane zasady i procedury, wymagające bardziej elastycznych procesów, oraz związane z nimi nieproporcjonalne obciążenia administracyjne, a także skuteczne ukierunkowanie funduszy;
7. zwraca również uwagę na powtarzające się problemy wynikające z przekierowania funduszy spójności do innych obszarów polityki jako zasady, a nie w drodze wyjątku, jak miało to miejsce niedawno w przypadku wniosku STEP;
8. zwraca uwagę na znaczenie legalności i prawidłowości wydatków w obszarze spójności, a także na kluczową rolę, jaką w tym względzie odgrywają instytucje zarządzające i audytowe; przypomina o potrzebie uproszczenia i racjonalizacji kontroli, przy czym należy się skoncentrować na tym, co jest konieczne do zwalczania nadużyć finansowych; przypomina ponadto, że zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021–2027 organy państw członkowskich powinny zgłaszać wszystkie wykryte przez siebie przypadki podejrzewanych lub stwierdzonych nadużyć finansowych związanych z projektami finansowanymi przez UE oraz że powinny zgłaszać te przypadki, nawet jeśli wykryją je przed zadeklarowaniem wydatków Komisji;
9. podkreśla istotną rolę Europejskiego Urzędu ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych i Prokuratury Europejskiej (EPPO) w ochronie budżetu UE; wzywa wszystkie państwa członkowskie do przystąpienia do EPPO; przypomina, że w swoim wystąpieniu przed Komisją Rozwoju Regionalnego 25 maja 2023 r. Prokuratura Europejska zauważyła, że obowiązujący obecnie system zarządzania i kontroli wydatków UE nie został zaprojektowany, by wykrywać nadużycia finansowe, oraz że kontrole lub dochodzenia administracyjne rzadko wykrywają przestępstwa finansowe, które często mają wymiar transgraniczny; podkreśla potrzebę zapewnienia EPPO środków niezbędnych do wykonywania jej obowiązków; jest zdania, że wzmocniona EPPO umożliwiłaby prawodawcy dalsze uproszczenie ram regulacyjnych na rzecz spójności w celu poprawy wdrażania funduszy;
10. z zadowoleniem przyjmuje przyjęcie krajowych strategii zwalczania nadużyć finansowych przez 24 państwa członkowskie, ponieważ powinno to zwiększyć ochronę

interesów finansowych UE; wzywa do zwiększenia wysiłków w walce z oszustwami na szczeblu UE i w państwach członkowskich;

11. wyraża zaniepokojenie zgłoszonymi przez Komisję planami wypłacenia Węgrom zawieszonych kwoty 6,3 mld EUR z RRF w zamian za poparcie przez nie pomocy dla Ukrainy; zwraca uwagę, że zawieszony fundusze nie powinny być przekazywane Węgrom, dopóki środki zaradcze przyjęte przez rząd węgierski nie okażą się skuteczne w praktyce;
12. zauważa, że zgodnie ze sprawozdaniem rocznym Europejskiego Trybunału Obrachunkowego za rok budżetowy 2022 szacowany poziom błędów w wydatkach w dziale „Spójność, odporność i wartości” wynosi 6,4 %, podczas gdy szacunki Komisji dotyczące błędów – między 1,8 % a 2,6 % – przekraczają próg istotności, ale są znacznie niższe niż szacunki Trybunału²; zwraca uwagę, że chociaż obie instytucje stosują różne metody, rosnąca rozbieżność między ich ocenami, zwłaszcza w obszarze spójności, budzi poważne obawy;
13. odnotowuje, że zarówno Komisja, jak i Europejski Trybunał Obrachunkowy uznały za główne źródła nieprawidłowości wydatki niekwalifikowalne, zamówienia publiczne, ścieżkę audytu i pomoc państwa; podkreśla, że można lepiej zająć się powtarzającymi się błędami, takimi jak koszty niekwalifikowalne i projekty, aby pomóc instytucjom zarządzającym w ograniczaniu tych błędów, ale należy to uczynić w sposób, który nie komplikuje zarządzania funduszami ze szkodą dla władz regionalnych i lokalnych oraz beneficjentów końcowych;
14. zwraca uwagę na zwiększone ryzyko umorzenia zobowiązań w nadchodzących latach i wzywa Komisję do kontynuowania i zacieśnienia współpracy z państwami członkowskimi i regionami w celu przyspieszenia i ułatwienia pełnego i prawidłowego zamknięcia okresu programowania 2014–2020, co umożliwi tym organom wyciągnięcie wniosków z wdrażania bieżącego okresu;
15. wyraża zaniepokojenie, że priorytetowe traktowanie RRF w państwach członkowskich powoduje opóźnienia we wdrażaniu funduszy na podstawie rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów na lata 2021–2027; zwraca uwagę na stwierdzone przez Europejski Trybunał Obrachunkowy przypadki nieprawidłowego opracowania koncepcji działań w odniesieniu do powiązanych z nimi kamieni milowych lub wartości docelowych w planach naprawy; podkreśla, że te ostatnie powinny jasno określać wszystkie kamienie milowe i wartości docelowe oraz to, że należy odpowiednio rozwiązać wszystkie problemy dotyczące wiarygodności informacji, które państwa członkowskie zawarły w swoich deklaracjach zarządczych;
16. wzywa państwa członkowskie do przyspieszenia inwestycji w zasoby spójności, aby wspierać tworzenie miejsc pracy, wzrost gospodarczy, konkurencyjność przedsiębiorstw, a także włączenie grup znajdujących się w trudnej sytuacji społecznej, oraz wzywa Komisję do podjęcia w tym celu konkretnych działań, takich jak stworzenie punktu kompleksowej obsługi, który konsoliduje informacje dotyczące wszystkich

---

² Europejski Trybunał Obrachunkowy, Sprawozdanie roczne dotyczące wykonania budżetu UE za rok budżetowy 2022.

dostępnych funduszy, w tym aktualne i szczegółowe informacje na temat beneficjentów;

17. zwraca uwagę na ustalenia zawarte w sprawozdaniu specjalnym Trybunału 09/2022 w sprawie informacji na temat wydatków związanych z klimatem na lata 2014–2020 i z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Komisja zaakceptowała³ trzy zalecenia dotyczące znaczenia finansowania rolnictwa dla klimatu, potrzeby poprawy sprawozdawczości w dziedzinie klimatu oraz powiązania budżetu UE z celami w zakresie klimatu i energii;
18. podkreśla znaczenie polityki spójności w promowaniu równości płci i ubolewa, że w cyklu budżetowym UE nie uwzględniono w wystarczającym stopniu równości płci, a Komisja nie wywiązała się jeszcze ze swojego zobowiązania do uwzględniania aspektu płci w budżecie UE; z zadowoleniem przyjmuje jednak to, że Komisja wdrożyła metodykę monitorowania wszystkich wkładów programów wydatków UE na rzecz równouprawnienia płci w wieloletnich ramach na lata 2021–2027 oraz że metodyka ta miała charakter pilotażowy w projekcie budżetu na 2023 r.

---

³ Odpowiedzi Komisji na główne uwagi Europejskiego Trybunału Obrachunkowego (Wyniki kontroli wykonania zadań przez Trybunał, s. 388).

**ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA
KOMISJI OPINIODAWCZEJ OTRZYMAŁ INFORMACJE**

Sprawozdawca oświadcza w ramach swojej wyłącznej odpowiedzialności, że nie otrzymał żadnych informacji od podmiotu ani osoby, które należałoby wskazać w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	23.1.2024
Wynik głosowania końcowego	+ : 33 - : 0 0 : 3
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Corina Crețu, Rosa D'Amato, Christian Doleschal, Matthias Ecke, Mircea-Gheorghe Hava, Peter Jahr, Manolis Kefalogiannis, Elżbieta Kruk, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Eric Minardi, Andželika Anna Możdżanowska, Niklas Nienaß, Andrey Novakov, Younous Omarjee, Witold Pahl, Alessandro Panza, Tsvetelina Penkova, Wolfram Pirchner, Caroline Roose, Marcos Ros Sempere, Monika Vana
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Franc Bogovič, Daniel Buda, Isabel Carvalhais, Sandro Gozi, Denis Nesci, Mauri Pekkarinen, Rovana Plumb, Bronis Ropė
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Jordi Cañas, Marie Dauchy

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

33	+
ECR	Andželika Anna Mozdżanowska
ID	Marie Dauchy, Eric Minardi
PPE	Pascal Arimont, Isabel Benjumea Benjumea, Franc Bogovič, Daniel Buda, Christian Doleschal, Mircea-Gheorghe Hava, Peter Jahr, Manolis Kefalogiannis, Andrey Novakov, Witold Pahl, Wolfram Pirchner
Renew	Stéphane Bijoux, Vlad-Marius Botoș, Jordi Cañas, Sandro Gozi, Mauri Pekkarinen
S&D	Isabel Carvalhais, Corina Crețu, Matthias Ecke, Cristina Maestre Martín De Almagro, Nora Mebarek, Tsvetelina Penkova, Rovana Plumb, Marcos Ros Sempere
The Left	Younous Omarjee
Verts/ALE	Rosa D'Amato, Niklas Nienäb, Caroline Roose, Bronis Ropé, Monika Vana

0	-
----------	----------

3	0
ECR	Elżbieta Kruk, Denis Nesci
ID	Alessandro Panza

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

20.11.2023

PISMO KOMISJI ROLNICTWA I ROZWOJU WSI

Pani Monika Hohlmeier
Przewodnicząca
Komisja Kontroli Budżetowej
Spinelli 14E201
Bruksela

IPOL-COM-AGRI D (2022) 39270

Przedmiot: Opinia w sprawie absolutorium budżetowego za rok 2022: budżet ogólny UE –
Komisja (COM(2023)0391 – C9-0248/2023 – 2023/2129(DEC))

Szanowna Pani Przewodnicząca!

W ramach procedury podanej w przedmiocie tego pisma zwrócono się do Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi o wydanie opinii na użytek komisji, której Pani przewodniczy. Na posiedzeniu 19 lipca 2023 r. komisja podjęła decyzję o przedstawieniu tej opinii w formie pisma.

Koordynatorzy Komisji Rolnictwa i Rozwoju Wsi przyjęli pismo 11 grudnia 2023 r. i postanowili zwrócić się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje ustalenia Trybunału Obrachunkowego dotyczące roku budżetowego 2022; przypomina, że wydatki na rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich stanowią 96,8% wydatków na dział „Zasoby naturalne i środowisko”, na który przeznaczona jest 28,75% łącznych wydatków z budżetu UE;
2. z uznaniem zauważa, że wskaźnik wykonania środków na zobowiązania wzrósł w porównaniu z 2021 r. i osiągnął poziom 98,53% (w 2021 r. – 89,40%), a łączna kwota zobowiązań wyniosła 59 640,93 mln EUR; rozumie, że wzrost ten wynika z wysokiego wskaźnika wdrożenia instrumentu NextGenerationEU, co kontrastuje z bardzo niskim wskaźnikiem wykonania w 2021 r., głównie ze względu na opóźnienie w przedkładaniu zmian w programach EFRROW; zauważa, że odnotowano również wzrost wskaźnika wykonania środków na płatności, który osiągnął 98,58% (w 2021 r. – 97,84%), a łączna wypłacona kwota wyniosła 56 476,35 mln EUR;
3. rozumie, że szacowany poziom błędów w dziale „Zasoby naturalne” nieznacznie przekracza próg istotności, gdyż wzrósł z 1,8% w 2021 r. do 2,2% w 2022 r., oraz że większość wykrytych błędów skwantyfikowanych dotyczyła transakcji w zakresie rozwoju obszarów wiejskich (ponad 65% wykrytych błędów); podkreśla, że poziom błędów nie był istotny w przypadku płatności bezpośrednich (66% wydatków w ramach tego działu WRF), ale miał znaczenie w przypadku innych obszarów wydatków, w tym rozwoju obszarów wiejskich i

środków rynkowych;

4. zauważa, że znaczna część szacowanego poziomu błędu stwierdzonego w próbie jest związana z przekazywaniem niedokładnych informacji na temat obszarów lub zwierząt (42%), a następnie z niekwalifikującym się beneficjentem, działaniem, projektem lub wydatkami (39%), a dodatkowo z nieprzestrzeganiem zobowiązań rolnośrodowiskowych (13%);
5. podkreśla, że środki naprawcze zastosowane przez organy państw członkowskich i Komisję pozwoliły obniżyć szacowany poziom błędu o 0,9 punktu procentowego; ubolewa jednak z powodu ustaleń ETO, zgodnie z którymi szacowany poziom błędu byłby o 1,3 punktu procentowego niższy, gdyby władze państw członkowskich i Komisja odpowiednio wykorzystwały wszystkie dostępne im informacje; podkreśla, jak ważne jest uproszczenie procedur biurokratycznych, wskazanie czynników prowadzących do niewłaściwego wykorzystywania informacji przez organy państw członkowskich i Komisję oraz promowanie skuteczniejszego wykorzystywania danych w celu ograniczenia marginesu błędu do minimum;
6. popiera zalecenie Trybunału, zgodnie z którym Komisja powinna nadal monitorować jakość danych dotyczących rolnictwa i dokładność, z jaką państwa członkowskie oceniają kwalifikujący się obszar w systemie identyfikacji działek rolnych, zwłaszcza że użytki rolne będą stanowiły podstawę wskaźników wykonania w ramach nowej wspólnej polityki rolnej na lata 2023–2027;
7. wyraża ubolewanie z powodu ustaleń Trybunału Obrachunkowego zawartych w jego sprawozdaniu specjalnym na temat konfliktu interesów w wydatkach na politykę spójności i rolnictwo UE (06/2023), z których to ustaleń wynika, że chociaż zarówno Komisja, jak i państwa członkowskie podjęły wysiłki w celu rozwiązania problemu konfliktu interesów, nadal istnieją luki, zwłaszcza w zakresie promowania przejrzystości, a w państwach członkowskich – w zakresie wykrywania sytuacji powodujących zagrożenia oraz w dziedzinie kompleksowej sprawozdawczości; popiera zalecenie Trybunału, aby Komisja zwiększyła swoje zdolności w zakresie zapobiegania przypadkom konfliktu interesów, ich wykrywania oraz informowania o nich, a także by propagowała przejrzystość;
8. przypomina, że zarówno Komisja, jak i państwa członkowskie są odpowiedzialne za zwalczanie nadużyć finansowych w wydatkowaniu środków w ramach wspólnej polityki rolnej; zwraca uwagę, że środki zwalczania nadużyć finansowych powinny pozostać jednym z ważnych priorytetów UE i państw członkowskich, ponieważ nadużycia te uniemożliwiają wykorzystanie zasobów UE do osiągnięcia celów polityki.

Jako przewodniczący komisji AGRI zwracam się do komisji CONT o należyte uwzględnienie tej opinii w jej sprawozdaniach w sprawie proponowanego absolutorium.

Z wyrazami szacunku

**ZAŁĄCZNIK: WYKAZ PODMIOTÓW LUB OSÓB,
OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA KOMISJI OPINIODAWCZEJ OTRZYMAŁ
INFORMACJE**

Poniższy wykaz sporządzono na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawcy komisji opiniodawczej. Podczas sporządzania projektu opinii w formie pisma, do czasu przyjęcia jej w komisji, sprawozdawca komisji opiniodawczej otrzymał informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot i/lub osoba

Opinia ta została sporządzona z poszanowaniem procedury poufności. W tym kontekście sprawozdawca komisji opiniodawczej nie otrzymuje żadnych informacji od podmiotów lub osób w rozumieniu niniejszego załącznika.

OPINIA KOMISJI KULTURY I EDUKACJI

dla Komisji Kontroli Budżetowej

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2022, sekcja III – Komisja i agencje wykonawcze (2023/2129(DEC))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Romeo Franz

WSKAZÓWKI

Komisja Kultury i Edukacji zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki Komisji i Europejskiej Agencji Wykonawczej ds. Edukacji i Kultury (EACEA) na rzecz dostosowania programów Erasmus+, Europejskiego Korpusu Solidarności i Kreatywna Europa do zmieniającej się rzeczywistości, na przykład poprzez zwiększenie indywidualnych stawek wsparcia dla dotacji w celu ochrony ich inkluzywnego charakteru, wydłużenie terminów składania wniosków i czasu trwania projektu oraz dobrowolne przekierowanie działań na Ukrainę; oczekuje większych wysiłków w celu dalszego wzmocnienia środków włączenia społecznego i ułatwienia uczestnictwa grup szczególnie wrażliwych;
2. zauważa, że mimo trudnej sytuacji spowodowanej długotrwałymi skutkami pandemii, wpływem rosnącej inflacji i cen energii na beneficjentów oraz rosyjską wojną napastniczą przeciwko Ukrainie, program Erasmus+ mógł w 2022 r. w pełni wznowić swoją długoletnią misję wspierania międzynarodowej mobilności edukacyjnej, a liczba wspieranych działań w zakresie mobilności była porównywalna z latami przed pandemią;
3. zauważa, że w 2022 r. rozpoczęto lub kontynuowano wdrażanie ważnych inicjatyw, takich jak europejski obszar edukacji, instrument łączony „MediaInvest”, nowy program mobilności „Culture Moves Europe” i Europejski Rok Młodzieży 2022; ubolewa z powodu ograniczeń zawartych w programie „Culture Moves Europe”, które wykluczają podróże lotnicze na odległość poniżej 600 km i zmuszają uczestników do wydłużenia podróży i zwiększenia ich kosztów; zauważa, że dodatkowe środki finansowe przewidziane w celu zrekompensowania takich kosztów stanowią utracone możliwości w zakresie mobilności dla większej liczby potencjalnych uczestników;
4. docenia, że Komisja i EACEA doprowadziły do niemal pełnego wykonania budżetu programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności w 2022 r., co wiązało się nawet z koniecznością przesunięcia środków z innych programów w celu pokrycia

potrzeb w zakresie płatności; odnotowuje wyzwania związane z realizacją płatności w ramach programu Kreatywna Europa w 2022 r., przy czym około 50 mln EUR przesunięto na 2023 r. ze względu na problemy operacyjne i opóźnienia w procedurach przyznawania dotacji; dostrzega wysiłki DG ds. Edukacji, Młodzieży, Sportu i Kultury (DG EAC) oraz EACEA na rzecz ograniczenia wpływu tych opóźnień i powrotu do znormalizowanego tempa w 2023 r.;

5. odnotowuje, że w 2022 r. ogólne ryzyko przy dokonywaniu płatności w DG EAC i EACEA wciąż było stosunkowo niskie, a ogólny poziom błędów utrzymywał się poniżej progu istotności wynoszącego 2 %;
6. potwierdza potrzebę dalszego zwiększania puli środków budżetowych przeznaczonych na unijne programy młodzieżowe, kulturalne i edukacyjne, w szczególności w celu zwiększenia zasięgu i zaangażowania młodych ludzi, artystów i specjalistów o mniejszych szansach oraz wspierania edukacji obywatelskiej; w związku z tym zwraca się do Komisji o dalszą ścisłą współpracę z państwami członkowskimi;
7. ponownie wyraża zaniepokojenie koncentracją wydatków z budżetu programu Erasmus+ na etapie końcowym; wyraża zadowolenie z przyznania dodatkowych 35 mln EUR na program Erasmus+ w 2022 r. po naciskach ze strony Parlamentu, co pomoże zwiększyć wsparcie dla uczniów, studentów, nauczycieli i wykwalifikowanych pracowników uciekających z Ukrainy;
8. zauważa z ubolewaniem, że procedury ubiegania się o finansowanie unijne w ramach tych programów są często nadal zbyt uciążliwe i stwarzają przeszkody dla potencjalnych beneficjentów; wzywa Komisję do uproszczenia i skrócenia procesu składania wniosków przez wnioskodawców w ramach programu Erasmus+, aby zagwarantować, że małe organizacje i organizacje wolontariackie będą mogły z powodzeniem ubiegać się o finansowanie; przyznaje, że nowe środki, w szczególności rozszerzenie systemu akredytacji na główne sektory programu Erasmus+, ułatwiły dostęp do finansowania działań w zakresie mobilności;
9. podkreśla, że przyjęte w 2021 r. ramy programu Erasmus+ dotyczące środków włączenia społecznego wydają się być owocne, a 23 % więcej projektów niż w 2021 r. ma na celu równouprawnienie płci jako główny lub ważny i zamierzony cel w 2022 r.;
10. zwraca się do OLAF o przeprowadzenie szczegółowego dochodzenia w sprawie możliwego niewłaściwego wykorzystania funduszy UE za pośrednictwem programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności przez sieci stowarzyszeń składających fałszywe projekty, w celu zweryfikowania najnowszych sprawozdań w tej sprawie przez niektóre agencje krajowe, pomiaru skali i znaczenia takich przypadków nadużyć finansowych oraz analizy ich rozpatrywania przez właściwe organy w państwach członkowskich;
11. wzywa Komisję do przedstawienia wniosków mających na celu zwiększenie zaufania do nowo ustanowionych mechanizmów akredytacji poprzez zapewnienie, aby wnioskodawcy nadal w pełni przestrzegali wartości europejskich nawet po ich akredytacji;
12. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że dzięki zasileniu Europejskiego Roku Młodzieży 2022 kwotą 3 mln EUR pod naciskiem Parlamentu można było wzmocnić szereg

działań w ramach tego wydarzenia, takich jak projekty solidarnościowe, wolontariat i działania służące tworzeniu sieci kontaktów; podkreśla, że pozytywne wyniki Europejskiego Roku Młodzieży należy teraz w sposób zrównoważony wdrożyć, aby zapewnić jego trwałą spuściznę;

13. przypomina o potrzebie finansowania przez UE działań mających na celu zniwelowanie przepaści cyfrowej w edukacji i uczeniu się przez całe życie; wzywa Komisję do przedstawienia oceny planów odbudowy i zwiększania odporności państw członkowskich związanych z tym zagadnieniem; zwraca się do Komisji o ocenę i aktywne poparcie zaleceń Parlamentu dotyczących co najmniej 10 % środków na edukację, 2 % na sektor kultury i 20 % na transformację cyfrową w ramach planów RRF; ubolewa z powodu braku odpowiedniego wsparcia z budżetu UE dla etycznego wykorzystania sztucznej inteligencji i robotyki w sektorze edukacji i kultury;
14. odnotowuje dalszą koncentrację wydatków na wstępie w ramach budżetu programu Kreatywna Europa w 2022 r. w celu złagodzenia utrzymującego się wpływu pandemii COVID-19 na sektor kultury i sektor kreatywny; zauważa, że dzięki tej koncentracji wydatków na wstępie w 2022 r. można było wybrać większą liczbę projektów europejskiej współpracy kulturalnej niż kiedykolwiek wcześniej; jest jednak zaniepokojony, że koncentracja wydatków na wstępie w latach 2021 i 2022 może prowadzić do niedoboru środków finansowych od 2023 r., i ubolewa, że cały program pozostaje niedofinansowany w odniesieniu do celów, które mają zostać osiągnięte, zwłaszcza ze względu na wysoki wskaźnik subskrypcji;
15. z zadowoleniem przyjmuje niedawne wprowadzenie „finansowania kaskadowego” jako środka optymalizacji zasięgu programu Kreatywna Europa, zwłaszcza dla małych organizacji; zwraca się do Komisji o dalsze rozwijanie takich mechanizmów we wszystkich programach istotnych dla tego sektora;
16. z zadowoleniem przyjmuje fakt, że prawie wszystkie wnioski złożone w ramach komponentu medialnego muszą przedstawiać strategię mającą na celu poprawę środków ekologizacji przemysłu; wzywa Komisję, aby w oparciu o te obiecujące wyniki i zalecenia zawarte w badaniu z 2022 r. dotyczącym ekologizacji programu Kreatywna Europa poczyniła większe postępy; wzywa Komisję do oceny praktycznego wdrożenia polityki ekologizacji w programach UE, takich jak Erasmus+ i Kreatywna Europa, w celu poprawy jej skuteczności, na przykład w odniesieniu do obecnej polityki dotyczącej zrównoważonych warunków podróżowania;
17. ponawia apel o pilne zajęcie się nierozstrzygniętymi kwestiami związanymi z ochroną danych osobowych beneficjentów i uczestników programu Erasmus+ i Europejskiego Korpusu Solidarności, w szczególności w odniesieniu do przekazywania danych osobowych z państw trzecich; wzywa DG EAC do wdrożenia nowego narzędzia służącego do przekazywania danych niezwłocznie po uzyskaniu zgody Europejskiego Inspektora Ochrony Danych, tak aby w przyszłości istniały odpowiednie zabezpieczenia takich transferów;
18. zachęca DG EAC i DG CNECT, by w pełni wdrożyły swoje strategie zwalczania nadużyć finansowych;
19. z zadowoleniem przyjmuje wprowadzenie przez DG EAC nowego narzędzia zarządzania projektami dla agencji krajowych, które posiada nową funkcję dotyczącą

- ryzyka i ewentualnych wykluczeń; zachęca DG EAC i DG CNECT do pełnego wdrożenia strategii zwalczania nadużyć finansowych, w tym poprzez oferowanie pracownikom, w szczególności nowym pracownikom, a także organom, którym powierzono dane zadania, obowiązkowych szkoleń w zakresie podnoszenia świadomości na temat nadużyć finansowych i szkoleń w zakresie ochrony danych, a także poprzez przeprowadzenie ankiety dotyczącej świadomości nadużyć finansowych;
20. jest zaniepokojony, że utrzymujący się wysoki wskaźnik przeniesień EACEA może wskazywać na problemy strukturalne w cyklach wykonania lub planowania budżetu, które EACEA powinna rozwiązać;
  21. z zaniepokojeniem odnotowuje utrzymujące się w 2022 r. wyzwania związane z narzędziami e-dotacji dla beneficjentów zaproszeń do składania wniosków, którymi zarządza EACEA; zdecydowanie wzywa Komisję i EACEA, by ostatecznie rozwiązały te problemy informatyczne, aby uniknąć konsekwencji dla realizacji celów, ograniczyć ryzyko błędów oraz uprościć procedury; uważa, że bardziej efektywna i dostępna infrastruktura informatyczna ułatwiłaby również małym beneficjentom dostęp do zasobów programu;
  22. podkreśla, że Erasmus+, Europejski Korpus Solidarności i Kreatywna Europa powinny w jeszcze większym stopniu koncentrować się na realizacji priorytetu włączenia społecznego, aby lepiej dotrzeć do władz lokalnych z małych, wiejskich lub oddalonych społeczności, MŚP i organizacji pozarządowych pracujących z grupami znajdującymi się w trudnej sytuacji;
  23. zachęca EACEA do szybkiego wdrożenia zaleceń Służby Audytu Wewnętrznego w celu poprawy jakości transakcji, takich jak stosowanie list kontrolnych, zmiana obiegu środków finansowych i harmonizacja procesów;
  24. odnotowuje pozytywny rozwój sytuacji kadrowej EACEA, w której liczba pracowników znacznie wzrosła do końca 2022 r.;
  25. z zadowoleniem przyjmuje wysiłki EACEA na rzecz wdrożenia EMAS i zachęca ją do zwiększenia wysiłków poprzez dalsze wdrażanie planu zrównoważonego rozwoju i publikowanie sprawozdania Agencji w sprawie zrównoważonego rozwoju;
  26. podkreśla potrzebę ściślejszej koordynacji między różnymi podmiotami wdrażającymi działania edukacyjne, młodzieżowe i kulturalne oraz różnymi programami, a także potrzebę lepszej komunikacji na temat tych synergii;
  27. wzywa do wspólnej oceny obecnego procesu wyboru projektów pilotażowych i działań przygotowawczych w celu zwiększenia skuteczności, wydajności i sprawiedliwości procedury wstępnej oceny oraz maksymalizacji ich pełnego potencjału w zakresie rozwoju innowacyjnych strategii politycznych;
  28. zachęca DG Connect do dalszego wdrażania strategii w zakresie umiejętności korzystania z mediów, takich jak Europejski Tydzień Umiejętności Korzystania z Mediów 2022, i podkreśla potrzebę kontynuowania walki z dezinformacją we wszystkich odpowiednich inicjatywach Komisji.

**ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY, OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA
KOMISJI OPINIODAWCZEJ OTRZYMAŁ INFORMACJE**

Przy sporządzaniu opinii sprawozdawca otrzymał informacje od następujących podmiotów lub osób:

Podmiot lub osoba
Network of European Voluntary Service Organisation (NEVSO) TR: 363064351314-63

Powyższy wykaz został sporządzony na wyłączną odpowiedzialność sprawozdawcy.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ OPINIODAWCZĄ

Data przyjęcia	11.1.2024
Wynik głosowania końcowego	+ : 18 - : 1 0 : 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Sylvie Guillaume, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Ibán García Del Blanco, Domènec Ruiz Devesa, Viola von Cramon-Taubadel
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Clara Aguilera

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

18	+
NI	Andrea Bocskor
PPE	Asim Ademov, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Maria Walsh
Renew	Irena Joveva
S&D	Clara Aguilera, Ibán García Del Blanco, Sylvie Guillaume, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matić, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa
The Left	Niyazi Kizilyürek
Verts/ALE	Romeo Franz, Viola von Cramon-Taubadel

1	-
ID	Christine Anderson

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

24.1.2024

OPINIA KOMISJI WOLNOŚCI OBYWATELSKICH, SPRAWIEDLIWOŚCI I SPRAW WENĘTRZNYCH

dla Komisji Kontroli Budżetowej

w sprawie absolutorium z wykonania budżetu ogólnego Unii Europejskiej za rok budżetowy 2021, sekcja III – Komisja (2023/2129(DEC))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Tomáš Zdechovský

WSKAZÓWKI

Komisja Wolności Obywatelskich, Sprawiedliwości i Spraw Wewnętrznych zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

1. zauważa, że Trybunał Obrachunkowy („Trybunał”) skontrolował obszary wydatków obejmujące różne dziedziny polityki związane z migracją i zarządzaniem granicami (dział 4) oraz bezpieczeństwem i obroną (dział 5);
2. zauważa, że w skontrolowanych obszarach wydatków związanych z migracją i zarządzaniem granicami, polityką bezpieczeństwa i obrony Trybunał zbadał próbę 23 transakcji w działach 4 i 5 WRF; przyjmuje do wiadomości wyjaśnienie Trybunału, że chociaż zakres kontroli nie został zaplanowany tak, by była ona reprezentatywna dla tych działów, uwzględniono ją przy sporządzaniu poświadczenia wiarygodności; ponawia apel Parlamentu o przeprowadzenie kontroli w sposób umożliwiający obliczenie szacowanego poziomu błędu;
3. zauważa z zaniepokojeniem, że 11 z 23 transakcji zbadanych przez Trybunał zawierało błędy kwantyfikowalne, które miały wpływ finansowy na kwoty obciążające budżet Unii; podkreśla, że takie przypadki mogą negatywnie wpływać na reputację;
4. zauważa, że w 2022 r. państwa członkowskie przyspieszyły realizację programów krajowych; wyraża zaniepokojenie faktem, że nie wypłacono znacznych kwot zarówno w przypadku Funduszu Azylu, Migracji i Integracji (26 %), jak i Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (33 %), a jednocześnie zauważa, że środki na lata 2014–2020 należy wydać do czerwca 2024 r.; wzywa Komisję do większego wsparcia państw członkowskich w skutecznym wdrażaniu ich programów krajowych;
5. zauważa, że Komisja nie wykorzystwała pełni prerogatyw, które przysługują jej jako strażniczce traktatów, aby zagwarantować, że Rumunia i Bułgaria zostaną przyjęte do strefy Schengen – mimo że od 2011 r. oba kraje spełniają wszystkie warunki pełnego członkostwa w strefie Schengen;

6. wyraża ubolewanie w związku z praktyką Komisji polegającą na przekazywaniu Parlamentowi często jedynie bardzo ograniczonych informacji na temat wdrażania prawodawstwa UE; wzywa Komisję do wykazania się większą inicjatywą w publikowaniu takich statystyk, aby dowieść, iż te strategie polityczne są konieczne i proporcjonalne do osiągnięcia ich celów;
7. odnotowuje sprawne działania DG HOME w następstwie rosyjskiej agresji, w szczególności terminowe sporządzenie decyzji w sprawie uruchomienia po raz pierwszy dyrektywy w sprawie tymczasowej ochrony;
8. zauważa, że liczba osób nieposiadających dokumentów, które przekraczają granice zewnętrzne, stale rośnie w porównaniu z zeszłym rokiem; z zadowoleniem przyjmuje działania DG HOME, które z jednej strony mają na celu stworzenie partnerstw przeciwko sieciom handlu ludźmi oraz wspieranie państw członkowskich w przeprowadzaniu relokacji i innych mechanizmów transferu oraz w usprawnianiu szybkich i skutecznych procedur azylowych i powrotowych, takich jak te łączące politykę wizową UE ze współpracą dwustronną, a z drugiej strony – propagowanie polityki integracyjnej dla legalnie przebywających w UE obywateli państw trzecich; wzywa Komisję do kontynuowania prac nad strategią na rzecz skuteczniejszych powrotów, która będzie w pełni zgodna z Kartą praw podstawowych i będzie szanować prawa człowieka osób przybywających do UE; ponadto wzywa Komisję, by dalej rozszerzała współpracę zewnętrzną w dziedzinie migracji i azylu z należytym uwzględnieniem art. 218 TFUE oraz promowała politykę integracyjną dla legalnie przebywających obywateli państw trzecich przy wykorzystaniu środków z Funduszu Azylu, Migracji i Integracji;
9. wzywa Komisję do zwiększenia przejrzystości i rozliczalności programowania i wdrażania funduszy w obszarze spraw wewnętrznych w państwach trzecich, a także finansowania z ISWMR, np. w Tunezji i Libii; wzywa Komisję do przygotowania publicznie dostępnego przeglądu wszystkich wydatków związanych z migracją w państwach trzecich oraz apeluje o przeprowadzenie oceny ex ante wpływu na prawa człowieka wydatków związanych z migracją w państwach trzecich, a także do dzielenia się tymi ocenami z Parlamentem;
10. dostrzega stałe wsparcie DG JUST dla polityki Komisji w zakresie utrzymania praworządności w Unii, w szczególności dla publikowanej co roku tablicy wyników wymiaru sprawiedliwości i trzeciego rocznego sprawozdania na temat praworządności, które po raz pierwszy zawierało zalecenia dla państw członkowskich; zachęca Komisję do ścisłego monitorowania rzeczywistych działań następczych w związku z zaleceniami przekazanymi zainteresowanym państwom członkowskim oraz do podjęcia działań w przypadku, gdy na szczeblu krajowym nie zostaną przyjęte odpowiednie środki w celu rozwiązania istniejących problemów;
11. z zaniepokojeniem odnotowuje sprawozdanie specjalne Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie czasu rozpatrywania wniosków o publiczny dostęp do dokumentów przez Komisję, w którym to sprawozdaniu wskazano, że w 85 % przypadków Komisja nie rozpatruje ponownych wniosków w przewidzianym prawem terminie; wzywa Komisję do pilnego zajęcia się tą kwestią i przestrzegania rozporządzenia 1049/2001 w sprawie publicznego dostępu do dokumentów, co jest kluczowym warunkiem wstępnym przejrzystości i zaufania publicznego do Komisji;

przypomina, że w 2022 r. Rzecznik zaapelowała do Komisji, by ta rozpatrywała wnioski o dostęp do dokumentów dotyczących unijnych funduszy odbudowy w spójniejszy sposób oraz by lepiej uzasadniała decyzję o tym odmowie udostępnienia żądanych informacji¹, oraz że wszczęła dochodzenie w sprawie odmowy udzielenia przez Komisję publicznego dostępu do dokumentów związanych z jej wnioskiem dotyczącym rozporządzenia w sprawie europejskiej przestrzeni danych dotyczących zdrowia²;

12. głęboko ubolewa z powodu braku środków egzekwowania prawa i działań ustawodawczych ze strony Komisji w następstwie zalecenia Parlamentu, w tym zalecenia z 15 czerwca 2023 r. dla Rady i Komisji w związku z dochodzeniem w sprawie domniemych naruszeń prawa Unii i niewłaściwego administrowania w jego stosowaniu w związku z wykorzystaniem oprogramowania Pegasus i równoważnego oprogramowania szpiegowskiego służącego inwigilacji; wzywa Komisję do poszanowania zasady lojalnej współpracy między instytucjami Unii oraz do przestrzegania zobowiązań określonych w porozumieniu ramowym i porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa;
13. jest głęboko zaniepokojony doniesieniami na temat konfliktu interesów z udziałem urzędników wysokiego szczebla Komisji oraz kampanią reklamową na platformie X związaną z rozporządzeniem w sprawie niegodziwego traktowania dzieci w celach seksualnych; wzywa Komisję do opublikowania wszystkich dokumentów, o które zwrócił się Parlament, oraz do zapewnienia pełnej przejrzystości w tej sprawie;

---

¹ <https://www.ombudsman.europa.eu/pl/news-document/pl/163567>

² <https://www.ombudsman.europa.eu/pl/case/pl/62762>

INFORMACJE O PRZYJĘCIU W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Data przyjęcia	23.1.2024
Wynik głosowania końcowego	+ : 42 - : 13 0 : 1
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Magdalena Adamowicz, Abir Al-Sahlani, Katarina Barley, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Patrick Breyer, Saskia Bricmont, Jorge Buxadé Villalba, Damien Carême, Patricia Chagnon, Lena Düpont, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Cornelia Ernst, Nicolaus Fest, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Andrzej Halicki, Evin Incir, Sophia in 't Veld, Patryk Jaki, Marina Kaljurand, Assita Kanko, Łukasz Kohut, Moritz Körner, Alice Kuhnke, Jeroen Lenaers, Juan Fernando López Aguilar, Erik Marquardt, Javier Moreno Sánchez, Maite Pagazaurtundúa, Diana Riba i Giner, Isabel Santos, Birgit Sippel, Vincenzo Sofo, Tineke Strik, Jana Toom, Milan Uhrík, Tom Vandendriessche, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Elena Yoncheva, Javier Zarzalejos
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Cyrus Engerer, José Gusmão, Beata Kempa, Leopoldo López Gil, Janina Ochojska, Anne-Sophie Pelletier, Bergur Løkke Rasmussen, Róza Thun und Hohenstein, Maria Walsh, Tomáš Zdechovský
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Andrus Ansip, Hildegard Bentele, Maria da Graça Carvalho, Marisa Matias, Caroline Nagtegaal

**ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY,
OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCZYNI OTRZYMAŁA INFORMACJE**

Sprawozdawca oświadcza w ramach swojej wyłącznej odpowiedzialności, że nie otrzymał żadnych informacji od podmiotu ani osoby, które należałoby wskazać w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

42	+
PPE	Magdalena Adamowicz, Hildegard Bentele, Maria da Graça Carvalho, Lena Düpont, Andrzej Halicki, Jeroen Lenaers, Leopoldo López Gil, Janina Ochojska, Elissavet Vozemberg-Vrionidi, Maria Walsh, Javier Zarzalejos, Tomáš Zdechovský
Renew	Abir Al-Sahlani, Andrus Ansip, Lucia Ďuriš Nicholsonová, Sophia in 't Veld, Moritz Körner, Caroline Nagtegaal, Maite Pagazaurtundúa, Bergur Løkke Rasmussen, Róza Thun und Hohenstein, Jana Toom
S&D	Katarina Barley, Pietro Bartolo, Theresa Bielowski, Cyrus Engerer, Maria Grapini, Sylvie Guillaume, Evin Incir, Marina Kaljurand, Łukasz Kohut, Juan Fernando López Aguilar, Javier Moreno Sánchez, Isabel Santos, Birgit Sippel, Elena Yoncheva
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Damien Carême, Alice Kuhnke, Erik Marquardt, Diana Riba i Giner, Tineke Strik

13	-
ECR	Jorge Buxadé Villalba, Patryk Jaki, Assita Kanko, Beata Kempa, Vincenzo Sofo
ID	Patricia Chagnon, Nicolaus Fest, Tom Vandendriessche
NI	Milan Uhrík
The Left	Cornelia Ernst, José Gusmão, Marisa Matias, Anne-Sophie Pelletier

1	0
Verts/ALE	Patrick Breyer

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

25.1.2024

OPINIA KOMISJI PRAW KOBIET I RÓWNOUPRAWNIENIA

dla Komisji Kontroli Budżetowej

w sprawie absolutorium budżetowego za rok 2022: budżet ogólny UE – Komisja Europejska (2023/2129(DEC))

Sprawozdawca komisji opiniodawczej: Robert Biedroń

WSKAZÓWKI

Komisja Praw Kobiet i Równouprawnienia zwraca się do Komisji Kontroli Budżetowej, jako komisji przedmiotowo właściwej, o uwzględnienie w końcowym tekście projektu rezolucji następujących wskazówek:

- A. mając na uwadze, że równouprawnienie płci stanowi jedną z podstawowych wartości Unii, zapisaną w art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej; mając na uwadze, że art. 8 TFUE zobowiązuje Unię do zniesienia nierówności oraz wspierania równości mężczyzn i kobiet, a także do upowszechniania aspektu płci;
- B. mając na uwadze, że Parlament Europejski wielokrotnie zwracał się do Komisji, aby promowała i wdrażała uwzględnianie aspektu płci i sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci oraz by prowadziła oceny wpływu w aspekcie płci we wszystkich obszarach polityki Unii, takich jak wykonanie budżetu Unii i sprawozdawczość;
- C. mając na uwadze, że w wielu państwach członkowskich o niskim współczynniku urodzeń kobiety i pary chciałyby mieć dzieci, ale w praktyce nie jest to możliwe ze względu na trudności gospodarcze, nie z wyboru, lecz ze względu na trudniejsze warunki życia i pracy, co prowadzi do wyższego poziomu bezrobocia wśród kobiet i utrudnia im, a także rodzicom korzystanie z przysługujących im praw macierzyńskich i ojcowskich w miejscu pracy oraz sprawia, że dostęp do wysokiej jakości usług publicznych i placówek opieki nad dziećmi jest utrudniony; mając na uwadze, że jest niezmiernie istotne, aby zagwarantować kobietom prawo do pracy z odpowiednimi uprawnieniami bez negatywnych konsekwencji dla macierzyństwa, gdyż kobiety nadal są najbardziej poszkodowane i dyskryminowane; mając na uwadze, że przykłady tej dyskryminacji to naciski pracodawców wywierane na kobiety podczas rozmów o pracę, kiedy padają pytania o dzieci i ich wiek, a także mając na uwadze rosnącą presję ekonomiczną i presję w miejscu pracy, aby pracownice nie brały urlopu macierzyńskiego;
- D. mając na uwadze, że na równouprawnienie płci w Unii szczególnie wpłynęły skutki wojny w Ukrainie, kryzys związany z kosztami utrzymania, który w nieproporcjonalny sposób dotyka kobiety, oraz regres w kwestii równości płci i praw kobiet, zwłaszcza w

odniesieniu do zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz praw reprodukcyjnych i seksualnych w kilku państwach członkowskich; mając na uwadze, że pogłębia to nierówności i utrudnia równouprawnienie płci;

1. podkreśla, że perspektywę równości płci należy uwzględnić i zapewnić we wszystkich obszarach polityki, na wszystkich etapach i we wszystkich środkach łagodzących, zwłaszcza w świetle związanych z płcią aspektów trwających kryzysów, takich jak wojny, kryzys klimatyczny i energetyczny, inflacja oraz regres w dziedzinie praw kobiet, zwłaszcza w zakresie zdrowia seksualnego i reprodukcyjnego oraz praw seksualnych i reprodukcyjnych w Unii i na całym świecie; podkreśla, że sporządzanie budżetu z uwzględnieniem aspektu płci jest istotne w przypadku wszystkich środków na rzecz odbudowy i środków łagodzących, tak aby programy UE mogły być wykorzystywane do złagodzenia wpływu poszczególnych kryzysów na płć;
2. ponownie wyraża zaniepokojenie, że istnieje związek między atakami na praworządność, demokrację i prawa człowieka a regresem w obszarze równouprawnienia płci i praw kobiet; wzywa Komisję do kontynuowania wysiłków na rzecz wzmocnienia praworządności w Unii, w szczególności wniosków ustawodawczych mających na celu ochronę budżetu UE w przypadku powszechnych braków w zakresie praworządności, naruszeń praw człowieka, w tym praw kobiet, oraz naruszeń podstawowych wartości Unii Europejskiej; wzywa Komisję, by zbadała podstawową misję podmiotów, którym przyznaje się fundusze UE, oraz by wstrzymywała finansowanie lub nie udzielała go podmiotom, które wykorzystują fundusze UE do celów regresu w obszarze praw człowieka, w szczególności podstawowych praw kobiet i równouprawnienia płci, w tym praw i zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego oraz praw kobiet do nietykalności cielesnej, autonomii i samostanowienia; wzywa państwa członkowskie do zabezpieczenia praw reprodukcyjnych i seksualnych oraz zdrowia reprodukcyjnego i seksualnego, w tym dostępu do bezpiecznej i legalnej aborcji, w szczególności przez zagwarantowanie dostępności programów i usług w zakresie zdrowia reprodukcyjnego zapewniających rodzaje opieki i leki niezbędne dla świadomego planowania rodziny i zdrowia matek i noworodków;
3. odnotowuje stosowaną przez Komisję metodykę monitorowania aspektów wydatków związanych z płcią od 2023 r.; przypomina, że według oceny jedynie w 2 % budżetu Unii głównym celem jest poprawa równouprawnienia płci; wzywa Komisję do poprawy tej oceny poprzez uwzględnianie aspektu płci od początku opracowywania programu; przypomina, że potrzebne są dalsze szczegółowe informacje, aby można było w pełni zrozumieć, dlaczego dla większości wydatków (73 %) potencjał przyczynienia się do równouprawnienia płci oceniono jako 0*; zauważa z zaniepokojeniem, że w sprawozdaniu specjalnym nr 10/2021 opublikowanym przez Europejski Trybunał Obrachunkowy potwierdzono, że w cyklu budżetowym Unii nie uwzględniono jeszcze odpowiednio równouprawnienia płci, ponieważ w dużej mierze brakuje kluczowych elementów, takich jak analiza płci, cele związane z płcią, wskaźniki i rozliczalność w ramach sprawozdawczości,
4. z zadowoleniem przyjmuje prace Komisji nad nową klasyfikacją w celu pomiaru wpływu wydatków Unii w aspekcie płci; wzywa Komisję do dopilnowania, aby klasyfikacja ta koncentrowała się na dokładnym i kompleksowym przedstawieniu wpływu programów na równouprawnienie płci; wobec zakończenia obecnej kadencji

wzywa Komisję do kontynuowania prac nad równouprawnieniem płci i apeluje o ustanowienie w następnej kadencji funkcji komisarza ds. równości płci; odnotowuje fakt, że równouprawnienie płci i uwzględnianie aspektu płci to jedna z horyzontalnych zasad dotyczących funduszy unijnych w wieloletnich ramach finansowych na lata 2021–2027 oraz w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności; niemniej jednak wzywa Komisję do pełnego wdrożenia zaleceń Europejskiego Trybunału Obrachunkowego, między innymi w ramach śródkresowego przeglądu obecnych wieloletnich ram finansowych i wdrażania Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności; wzywa Komisję do dopilnowania, aby klasyfikacja ta koncentrowała się na dokładnym i kompleksowym przedstawieniu wpływu wszystkich programów i funduszy; przypomina w tym kontekście, że kompleksowa metodyka monitorowania aspektu płci musi obejmować sprawozdawczość na temat negatywnego wpływu na równouprawnienie płci;

5. podkreśla, że kobiety i mężczyźni powinni w równym stopniu korzystać z Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, w szczególności z uwagi na 13 % zróżnicowanie wynagrodzenia ze względu na płeć w Unii; przypomina, że Komisja wprowadziła ocenę pod kątem płci planów odbudowy i zwiększania odporności państw członkowskich jedynie ex ante i że wykazała ona, że niektóre państwa członkowskie nie miały żadnych środków, które koncentrowałyby się na równouprawnieniu płci; podkreśla w związku z tym znaczenie wymogów w zakresie gromadzenia danych, aby umożliwić systematyczne i kompleksowe gromadzenie danych segregowanych według kryterium płci w kontekście wszystkich odpowiednich strategii politycznych UE; wzywa Komisję, aby potraktowała tę kwestię priorytetowo i wykorzystała możliwości poprawy wymogów w zakresie gromadzenia danych i wskaźników w nowych przepisach i przeglądach, takich jak przekształcenie zasad finansowych mających zastosowanie do budżetu ogólnego Unii; wzywa Komisję do wywiązania się z zobowiązania podjętego przez przewodniczącą Ursulę von der Leyen na rzecz promowania równouprawnienia płci we wszystkich procesach kształtowania polityki oraz wzywa Komisję do wywiązania się z zobowiązań w ramach strategii na rzecz równouprawnienia płci na lata 2020–2025, a także podkreśla, że należy zrobić znacznie więcej, ponieważ w głównych wnioskach Komisji dotyczących klimatu, środowiska i gospodarki brakuje perspektywy płci; podkreśla, że w ostatnim dziesięcioleciu, od czasu wybuchu kryzysu gospodarczo-finansowego, nierówności gospodarcze i społeczne, nierówności w zakresie zatrudnienia oraz nierówności ze względu na płeć w obrębie państw członkowskich i między nimi sprawiły, że życie kobiet i dziewcząt stało się trudniejsze; w związku z tym przypomina o ważnej roli Europejskiego Instytutu ds. Równości Kobiet i Mężczyzn w uświadamianiu skali i przyczyn nierówności płci w UE; w związku z tym wzywa do zwiększenia jego budżetu, personelu i niezależności;
6. w świetle kryzysu związanego z przemocą ze względu na płeć, w obliczu którego stoi Unia, ponawia apele o specjalną linię budżetową na rzecz równouprawnienia płci, w szczególności w ramach programu Dafne; podkreśla, że istotne jest wzmocnienie specjalnej inicjatywy Daphne przez zwiększenie jej zasobów, w szczególności środków mających na celu zwalczanie wszelkich form przemocy ze względu na płeć wobec kobiet i dziewcząt na wszystkich szczeblach oraz przemocy domowej zgodnie z art. 7 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2021/692, a także zapewnienie odpowiedniego wsparcia ofiarom; ponadto podkreśla znaczenie wykorzystania europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych, takich jak Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+), do promowania równouprawnienia płci, zatrudnienia kobiet, wzmocnienia pozycji,

przedsiębiorczości, przywództwa i funkcji kierowniczych kobiet, a także placówek opieki długoterminowej; zauważa, że z badania zleconego przez komisję FEMM¹ wynika, że mężczyźni są często faworyzowani w stosunku do kobiet i grup zmarginalizowanych, jeśli chodzi o strukturę dotacji i wsparcia w ramach pakietu „Gotowi na 55”, a także w innych strategiach politycznych, programach i finansowaniu zielonej transformacji;

7. w oparciu o obecnie dostępne informacje uważa, że należy udzielić absolutorium z wykonania budżetu UE za rok budżetowy 2022.

---

¹ [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/736899/IPOL_STU\(2022\)736899_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/STUD/2022/736899/IPOL_STU(2022)736899_EN.pdf)

**ZAŁĄCZNIK: PODMIOTY LUB OSOBY,
OD KTÓRYCH SPRAWOZDAWCA OTRZYMAŁ INFORMACJE**

Sprawozdawca oświadcza na własną odpowiedzialność, że nie otrzymał informacji od żadnego podmiotu ani od żadnej osoby, które należałoby wymienić w tym załączniku zgodnie z art. 8 załącznika I do Regulaminu.

INFORMACJE O PRZYJĘCIU W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

Data przyjęcia	24.1.2024
Wynik głosowania końcowego	+ : 23 - : 4 0 : 2
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Christine Anderson, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Maria da Graça Carvalho, Margarita de la Pisa Carrión, Gwendoline Delbos-Corfield, Frances Fitzgerald, Lívia Járóka, Arba Kokalari, Alice Kuhnke, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Andželika Anna Możdżanowska, Johan Nissinen, Carina Ohlsson, Sandra Pereira, Samira Rafeela, Evelyn Regner, Diana Riba i Giner, Eugenia Rodríguez Palop, María Soraya Rodríguez Ramos, Maria Veronica Rossi, Sylwia Spurek, Marco Zullo
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Laura Ballarín Cereza, Sylvie Brunet, Marina Kaljurand, Eleni Stavrou
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Milan Brglez, Rainer Wieland

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI OPINIODAWCZEJ

23	+
PPE	Maria da Graça Carvalho, Frances Fitzgerald, Arba Kokalari, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska, Eleni Stavrou, Rainer Wieland
Renew	Sylvie Brunet, Samira Rafaela, María Soraya Rodríguez Ramos, Marco Zullo
S&D	Laura Ballarín Cereza, Robert Biedroń, Vilija Blinkevičiūtė, Milan Brglez, Marina Kaljurand, Carina Ohlsson, Evelyn Regner
The Left	Sandra Pereira, Eugenia Rodríguez Palop
Verts/ALE	Gwendoline Delbos-Corfield, Alice Kuhnke, Diana Riba i Giner, Sylwia Spurek

4	-
ECR	Johan Nissinen, Margarita de la Pisa Carrión
ID	Christine Anderson, Maria Veronica Rossi

2	0
ECR	Andżelika Anna Możdżanowska
NI	Livia Járóka

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się

INFORMACJE O PRZYJĘCIU PRZEZ KOMISJĘ PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWĄ

Data przyjęcia	4.3.2024
Wynik głosowania końcowego	+: 21 -: 4 0: 0
Posłowie obecni podczas głosowania końcowego	Dominique Bilde, Gilles Boyer, Olivier Chastel, Caterina Chinnici, Ilana Cicurel, Carlos Coelho, Daniel Freund, Isabel García Muñoz, Monika Hohlmeier, Joachim Kuhs, Markus Pieper, Petri Sarvamaa, François Thiollet
Zastępcy obecni podczas głosowania końcowego	Katalin Cseh, Bas Eickhout, Hannes Heide, Sabrina Pignedoli, Wolfram Pirchner
Zastępcy (art. 209 ust. 7) obecni podczas głosowania końcowego	Malin Björk, Marc Botenga, Michael Gahler, Evin Incir, César Luena, Matjaž Nemec, Barbara Thaler

GŁOSOWANIE KOŃCOWE W FORMIE GŁOSOWANIA IMIENNEGO W KOMISJI PRZEDMIOTOWO WŁAŚCIWEJ

21	+
NI	Sabrina Pignedoli
PPE	Caterina Chinnici, Carlos Coelho, Michael Gahler, Monika Hohlmeier, Markus Pieper, Wolfram Pirchner, Petri Sarvamaa, Barbara Thaler
Renew	Gilles Boyer, Olivier Chastel, Ilana Cicurel, Katalin Cseh
S&D	Isabel García Muñoz, Hannes Heide, Evin Incir, César Luena, Matjaž Nemeč
Verts/ALE	Bas Eickhout, Daniel Freund, François Thiollet

4	-
ID	Dominique Bilde, Joachim Kuhs
The Left	Malin Björk, Marc Botenga

0	0

Objaśnienie używanych znaków:

+ : za

- : przeciw

0 : wstrzymało się